

Güneşin Bahçesinde Binbir Renk

Özel Eğitim ve
Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

Özel Eğitim ve
Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

Genel Yayın Yönetmeni
Mehmet Nezir GÜL

Editör
Oktay KILIÇ
Ramazan BARIN

Koordinatör
Çağrı GÜREL

Baskı

Tahsih- Son Okuma
Çağrı GÜREL
Handan Burak AKSOY

Görsel Yönetmen
Adem BAL

Grafik Tasarım
Ayşe YILMAZ
Savaş ÖZBEY

İllüstrasyonlar
Adem BAL
Ümit ASLAN

Yayımlanan yazıların hukuki sorumluluğu yazarlarına aittir. Milli Eğitim Bakanlığının yazılı izni olmadan bu kitap içeriğinin bir kısmı veya tamamı yeniden üretilemez, çoğaltılamaz, dağıtılamaz.

Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları:
Genel Yayın Dizi Numarası:
ISBN:

Güneşin Bahçesinde Binbir Renk

BİLSEM Seçkisi

Özel Eğitim ve
Rehberlik Hizmetleri
Genel Müdürlüğü

2020

Bu kitaptaki eserleri okurken kilimler geldi aklıma; güzel yurdumun dört bir köşesindeilmekilmek, nakış nakış dokunan; her biri el emeği, göz nuru. Kullanılan her bir rengin, işlenen her bir motifin bir anlam taşıdığı; hasreti, mutluluğu, bereketi anlatan, muhatabına gizliden mesajlar veren kilimler. Söyleyecek sözü olanın kilim dokuduğu zamandan, söyleyecek sözü olanın yazdığı günlere gelişimizi düşündüm. Ve tabi ki paha biçilemeyecek kadar kıymetli oluşlarını; tıpkı sizlerin yüreğinden süzölüp hayallerinizden ve zihninizden yansıyanların kaleminizle sonsuzlaştığı eserler gibi.

Bilgisini, deneyimlerini, gözlemlerini harmanlayan ve tüm bunlarla kendini var etmeyi başaran sizler; doğudan batıya, kuzeyden güneye her bir köşeye güneşin bahçesinden bin bir renk saçtınız eserlerinizle. Geleceğe dair umutlarımızı pekiştirdiniz yazdıklarınızla, edebi yönü güçlü bir neslin devam ettiğini gösterdiniz bizlere.

Kaleminiz güçlü, yüreğiniz umut dolu, zihniniz hep berrak olsun, en derin sevgilerimle...

Ziya ŐELÇUK
Millî Eğitim Bakanı

Yazmak sanıldığı kadar kolay bir iş değildir. Düşünmeyi, planlamayı, doğru kelimeleri bulmayı, hayal âleminin kapılarını açmayı ister; aklıma geleni olduğu gibi yazayım dedirtmez. Sabır ister, emek ister, tecrübe ister. Yazdığımız eserlere bu açıdan bakınca sizlerle bir kez daha gurur duymamızı, gelecekte her birinizin imzalı kitaplarıyla oluşacak kitap koleksiyonumuzu düşlememizi sağladınız çocuklar.

“Güneşin Bahçesinden Bin Bir Renk” ile uçsuz bucaksız kelimeler diyarından bin bir renkli çiçekler sundunuz bizlere. Her bir eserin kendine has dokusu kendine has anlatımıyla içinizdeki cevheri yansıttınız. Sözün uçup yazının bâki olduğunu hatırlattınız yeniden. Masallarınızla düşler kurup hikâyelerinizle bakış açımızı sizinle aynı yöne çevirmemizi sağladınız. Şiirlerinizle bam telimize dokunup denemelerinizle düşüncelerinize ulaşmamız için bize yeni yollar açtınız. Ve sizler yağmurdan sonraki gökkuşağı misali yüreklerimizi aydınlattınız. Cennet vatanın dört bir yanından sesinizi, nefesinizi ulaştırdınız bizlere kelimelerle.

İyi ki yazdınız çocuklar. Yazmaya, üretmeye dair aşkınızın her daim sizinle olması dileklerle...

Mehmet Nezir GÜL

Genel Müdür

Öykü

Bir Ölünün Başında	16
Gezgin	24
Martı Çıgılları	32
Işıldayan Gözler	40
Ne Eksik Ne Fazla	48
Serçe	52
Öğretmen Olmak	60
Kuzey Yıldızı	66
Çoban	76
Kitabe-i Seng-i Mezar	86
Son Pamuk	92
Yabancı	100
Özgürlük Meşalesi	106

Şiir

Yalnızlık	120
Ben Çanakkale'de	124
Siyah Güllerin Aydınlığında Ara	128
Bursa Haikuları	134
O Semtlerde	138
Dönüşüm Sonsuzluğa	142
Gemi	144
Duaların Birleştiği Yersin	148
Süper Kahraman	152
Ressam ve Yunusu	154
Kitap	156
Velhasıl	158

MASAL

Kara Koyunun Büyük Sırrı.....	162
Güney Hatun ve Alaca	172
Kırmızı Elma.....	180
Kuzgun Masalı.....	186
Kelime Hokkabazı	194
Balıkçı ve Dileği	202
Sihirli Elma	208
Peri Özü.....	214

DENEME

Modern Sanat Algısı ve Karmaşa.....	226
İçimden Yıllardır Geçiyor Kırık Beyaz	230
Yalnızlığın Girdabı	234
Kara Delik.....	238
Tüm Dünyaya.....	242
Ah Eder Bir Telaş Türkçemın Bağrında	246
Derin nefes	250
Dilden Ötürü Dile Geldik.....	252

DiĞER TÜRLER

Hayallerin Varsa.....	258
Oğlun Şehit Oluyor.....	262
Cahit Zarifoğlu'nun Şiir Dili Üzerine	266
Ülkü Tamer ve Şiiri Üzerine	270
Muammalar.....	274

ÖYKÜ

Bir Ölüün Başında

Gece, köyün üstüne yeni inmeye başlamışken evimin kapısı sabırsızlıkla çalındı. Açtığımda esmer yüzü çillerle kaplı, pasaklı bir çocukla karşılaştım. Yalınayaktı. Nefes nefese kalmıştı. Telaşla:

-Doktor, evden seni çağırıldılar, Ali Ağa için, babam yolladı.

-Evin nerede, Ali Ağa kim?

-Konak var ya, caminin yanında, büyük ev. Benim evim değil, Ali Ağa'nın evi.

Hızlı konuşuyor, kaba ellerini telaşla savuruyordu. "Gel, gel" diyerek beni kolumdan çekmeye kalktı. Çantamı hızlıca hazırlayıp peşine düştüm. Toprak yolda, onun sarsık adımlarına karşılık ben, kararlı bir yavaşlıkla yürüyordum. Sıkılmıştı bundan. Karanlıkta biraz koşuktan sonra bozuk sokak lambalarının altında duruyor ve gelip gelmediğime bakıyordu. Yokuş yukarı çıkıyorduk. Nefesim, her adımında biraz daha tıkanıyordu oysa bir hayli gençtim. Köy meydanına vardığımızda tarif ettiği evi gördüm. Köydeki diğer evlerden her hâliyle ayrılıyordu bu ahşap konak. Karanlık yüzünden her ayrıntısı görülmüyordu ama camların ardındaki dantel perdeler, ince ince işlenmiş beyaz ahşapla hoş bir uyum içindeydi. Etrafında çiçeklerle kaplı geniş bir bahçe vardı. Karanlığa gömülen köyün aksine tüm pencerelerden süzülen ışıklar bir nevi evdeki telaşı gösteriyordu.

Avluya girdiğimde çocuk kaybolmuş, sanki geceye karışıp gitmişti. Konağın kapısına uzanan sarmal taş merdivenleri çıktım. Kapının açılmasıyla telaşlı bir kalabalık üstüme yığıldı. Konuşan, ağlayan kadınlar kollarımı, paçalarımı çekiştirerek beni içeriye aldılar. Duvar diplerinde ağlayıp, etekler arasında koşan çocuklar, bir ağızdan dertlerini anlatmaya çalışan kadınlar bedenleri ve gürültüleriyle etrafımı sarmıştı. Bir köşede suskun, sakin bir adam vardı. Kâhya olmalıydı. Bana yol göstermek için bekliyordu. Beni buraya getiren çocuğu gördüm, bacağına sarılmıştı. İkisinin de yüzünde aynı ifade vardı. Arkamda susmak bilmeyen beş kadın, onların eteklerine kedi gibi dolaşan çocuklar; önümde kâhya ve oğluyla karşımdaki ahşap merdivenleri çıkmaya başladım. Şimdi gürültüye bir de merdivendeki adımlar eklenmişti. İkinci, üçüncü katları geçtik ve çatı katına çıktık. Herkes sustu. Mavi bir kapının önünde durmuştuk. Kadınlar elleriyle çocuklarının ağızlarını kapatıp birer birer kenara çekilmişlerdi. Kâhya belinden çıkardığı anahtarlıkta bir süre doğru anahtarı aradı, ardından küçük bir tanesiyle kapıyı açtı. Beni içeri aldı, kendisi de girip kapıyı tekrar kilitledi. Kadınlar, çocuklar ve bir anda oluşan sessizlik kapının diğer tarafında kalmıştı. Bana döndü:

-Ağa'ya birkaç ay önce de dedilerdi hasta diye. Dün geceleyin fenalaştı, ateşi neyin çıktı herhal, bayıldı durdu. Gün boyu uğraştılar da öylece yatıyor bi şeycik ettiği yok.

Demir başlıklı büyük bir yatakta yatan adama baktım. Tanıdık gelmişti. Hareketsiz yatıyordu. Felç geçirdiğini anladım. Yaklaşım kalın bileğini kavradım, belli belirsiz bir nabız vardı. Öylesine yavaş ve hissettirmeden nefes alıyordu ki ciğerlerini dinlemeden bunu fark etmek imkânsızdı. Şu hâliyle de ölü bir adamdan farkı yoktu. Çantamdan çıkardığım bazı aletlerle kalbini, ciğerlerini defalarca dinledim. Kalbi atmakta direniyordu, her an durabilirdi. Ara sıra duyduğumuz kuru hırıltılar dışında hiçbir yaşam belirtisi göstermiyordu. Gözleri boş boş bakıyordu, belki bizi göremiyordu da. Çoktan bilincini yitirmiş diye geçirdim içimden ama bunu nasıl söyleyeceğimi bir

türlü bilemiyordum. Yapabileceğim bir şey yoktu, büyük ihtimalle bir gün daha yaşamayacaktı. Bunu kâhyaya söylediğimde yüzündeki umutlu ifade ölümün ağırlığıyla karardı. Karşılıklı iki duvarın dibine dizilmiş sandalyeleri işaret etti.

-Doktor, sen burada otur. Mevla'dan ümit kesilmez, n'olur n'olmaz, otur sen e mi?

Dediğini yapıp oturdum. Odadan çıkmış, beni ölmek üzere olan yaşlı bir adamla baş başa bırakmıştı. Alışlageldik bir durumdu benim için yalnız ilk defa bir hastanede değil de evde bekliyordum ölümü. Sessizlik önce fısıltılar sonra vaveylalarla bölündü. Yeniden ağlamaya ve kapıya vurmaya başlamışlardı. Ben ise tüm bu kargaşanın öteki tarafında duvar dibine çekilmiş ahşap bir sandalyeye oturmuş bekliyordum. Bana gelmeyecekti ya ölüm, niçin beklediğimi bilmiyordum. Sadece, kâhya çıkmadan önce öyle demişti.

Bir süre sonra onu kontrol etme ihtiyacı hissettim çünkü göğsü korkutucu bir durgunlukta idi. Elim bileğine gitti, nabız bulamadım. Kafamı göğsüne yasladım, kalbi durmuştu. Birkaç kez daha kontrol ettim. Ölmüştü. Bir süre daha başında oturmaya karar verdim. Belki de hayatımda ilk kez ölüm karşısında ne yapmam gerektiğini bilmiyordum. Yapacağım tek şey biraz daha oturup dışarıdaki telaşlı kalabalığa bunu söylemekti.

Kalktığım sandalyeye tekrar oturdum. Farkında olmadan en köşedekini, yatağa en uzak olanı seçmiştim. Tavana doğru üçgenleşen oda belki de ölüm buraya uğramadan önce de bu denli kasvetliydi. Yatağın ürkütücü demir başlığı, iki tarafa dizilmiş ahşap sandalyeler odadaki bu ağırlığı daha da arttırıyordu. Bunların yanı sıra gri duvarlar, yatak örtüleri ölümü çoktan kabullendiklerini gösteriyordu. Misafirini burada ağırlamak isteyen bir ev sahibi gibi ölümü karşılamak üzere hazırlanmıştı sanki oda.

Gözlerim fazla geniş olmayan odayı birkaç kez daha turladı. Yatağın yanında bir sehpa, üstünde de yarım bardak su vardı. Yatağın arkasında iki büyük pencere yer alıyordu. Bunlardan birinin önünde, küçük bir saksıdaki menekşeler kuruyalı bir hayli olmuştu anlaşılan.

Bütün bu incelemelerim sırasında gözlerimi ölüden uzak tutmaya çabalamıştım ancak artık gözüm ister istemez solan ten rengine kayıyordu. Vücudu gitgide soğuyor olmalıydı.

Daha önce, bir ölünün yanında hiç bu kadar uzun süre kalmamıştım. Doktordum ancak doktor olmanın ötesinde çoğunun daha çocuk saydığı bir yaştaydım. Mezun olduğumdan beri pek çok farklı yerde görev yapmış; yaralılar ve ölüler görmüştüm ancak şu an burada, henüz ölmüş bir adamın başında oturma mecburiyeti beni tedirgin ediyordu. Gitgide ağırlaşan ya da benim öyle hissettiğim havayı soluyordum. Göz ucuyla ölüyü süzdüm. Ellilerinde olmalıydı, sakalı ve saçlarının bir kısmı beyazlamıştı. Birkaç dakika önceki esmer teni şimdi beyaz belki mavi bir renge bürünmüştü. Daha önce fark etmediğim bir şey gözüme çarptı, parmak uçlarından başlayıp gömleğinin altına kadar devam eden lekelerdi bunlar. Başucuna gittim. Üzerindeki beyaz gömleği dirseğine kadar sıyırıp birbirini takip eden bu lekeleri inceledim. Eğer düşündüğüm hastalık onu yakalamışsa ölüm onun için büyük bir kurtuluş olmalıydı. Gözlerimi bu lekelerden alamıyordum, kitaplar haricinde hiçbir yerde karşıma çıkmamışlardı. Uzunca bir süredir öleceğini hissediyor olmalıydı ve artık ölmüştü. “Ölü” diye geçirdim içimden sadece bir ölüydü, ağırlık sıfatını ne kadar da çabuk kaybetmişti.

Kilit sesi geldi. Kâhya kafasını içeri uzattı. Kapının açılmasıyla kadınların sesi daha çok gelmeye başladı. Adam çıkık burnunu ve çukurlaşmış gözlerini bana çevirdi. Başımı iki yana sallayıp öldüğünü söyledim. Bir anda çöküşünü gördüm, ölüye doğru dönmüştü. Gözlerindeki acı, adama duyduğu sevgiden çok işini kaybetme korkusu taşıyordu. Kendi kendine konuşmaya başladı sonra tekrar bana dönerek, “Sen biraz daha dur doktor.” dedi.

Kapıyı ardından kapatarak çıktı. Beni ölüyle yeniden yalnız bırakmıştı. Bir anda dışarıdan gelen tüm o gürültü kesildi. Kadınlar sessizce ve yavaşça odaya girdiler. Bu sefer yalnızlığım fazla uzun sürmemişti. Çoğunun başındaki örtüler kaymış, gözleri kızarıp şişmişti. Ağlamıyorlar ya da bağırıyorlardı artık. Odanın bir köşesinde oturan beni fark etmemiş olmalıydılar. İçlerinden en yaşlısı ölen eşini, görür görmez bayıldı. İki büyük kızı hemen başına gidip onu kaldırdılar ancak onların hâli de pek iyi değildi. Diğerlerine göre daha soğukkanlı ve genç olan kız, herhâlde en küçük kardeşleri olmalıydı, belki de neler olduğunu tam olarak anlayamamıştı bile, on beşinde ya var ya yoktu. Uzakta ve çekingen duran kadın ise diğerlerinden çok daha iyi görünüyordu. Yüzünü yalnızca asmış, birkaç gözyaşıyla süslemişti. O an akrabalığı olmadığını düşündüm nedense.

Fazla zaman geçmeden oldukça sakin olduklarını düşündüğüm bu beş kadın ağlamaya başladılar, kendilerini yerlere atıyorlardı. Kızlar babalarına yaklaşmasa hatta ona bakmasalar bile eşi yanındaydı. Başını omzuna gömmüş ağlıyordu. Bir süre sonra aşağıdan yukarıya doğru merdiven basamaklarının hınç dolu sesleri geldi. Kapı açıldığı an dehşete düştüm. Ölü, bütün canlılığıyla karşımdaydı sanki. Kardeşi olmalıydı. Bunu, yatak ve kapı arasında gidip gelen bakışlarımın ardından fark ettim. İkisini ayıran tek şey birinin tüm renklerini yitirmiş olmasıydı. Ben bu şaşkınlığı hâlâ üstümden atamamışken bu iri adam yataktaki kardeşinin başına çöküp ağlamaya başladı. Birbirlerinin tıpatıp aynıydılar ancak ölüm onları bariz bir şekilde ayırmıştı. Bu manzarayı bir süre seyrettim, bir şey yapmıyordum. Adam artık ağlamayı bırakmıştı, yaşadığı duygu boşalmasının ardından yine ifadesiz bir şekilde ayağa kalkmıştı.

Kızların ve annelerinin gözyaşları yerini ağıtlara bırakmıştı. Kadın eşinin başına çökmüş bir şeyler söyleyip duruyordu. Müthiş bir gürültü kopuyordu odada. İki büyük kızın kocaları geldi. Kızlar yorulmuş, kendilerini kocalarının kollarına atmışlardı. Ağlamaya devam ediyorlardı.

Bütün bu karmaşa sırasında oturduğum yerden bir kez olsun kalkmamıştım, kalkamamıştım. Ne zaman ayaklanacak olsam biri bayılıyor yahut ara sıra odaya su taşıyan kâhya kalkmamamı tembihliyordu. Geldiğimde saatin kaç olduğuna bakmadığımdan birbirinin peşi sıra ilerleyen akrep ve yelkovan da benim için bir anlam ifade etmiyordu. Bileğimde işlevsiz bir şekilde duran saatim yine de oyalanabileceğim tek şeydi. Birkaç saat geçtiğini biliyordum ancak dört mü beş mi kestiremiyordum. Zaman çok yavaş ilerliyordu. Sadece üç saattir kadınları ve bu ölüm seremonisini izliyor olmalıydım.

En sonunda ayağa kalktım. Yatağın arkasındaki pencerelerden birinin perdesini sıyrıp dışarıya baktım. Gece gitmeye niyeti olmayan bir misafir gibi duruyordu hâlâ köyün üstünde. Yerime döndüm ve horoz sesleri duymaya başlayana kadar bir daha ayağa kalkmadım. Tüm bu süre boyunca bıkkın bir şekilde kolumdaki saatin deri kayışıyla oynamıştım.

Ezan okunduğunda penceredeydim. Siyah yerini yavaşça maviye bırakıyordu. Yankılanan ses herkesi büyük bir sessizliğe sürüklemişti. Göz yaşları artık kurumuştu. Kadın eşinin

onu duymayacağına kanaat getirdiğinden yahut yorulduğundan artık konuşmuyordu. Kızlar kabullenmişlerdi herhâlde, isyan ettikleri bunca saatin aksine şimdi akıl almaz bir sakinlikle sandalyelere oturmuşlardı. Oluşan bu sessizlik alt kattaki çocuk seslerinin duyulmasına yol açmıştı. Anneleri onları uyutmak için başlarında olmayınca belli ki uyuyamamışlardı. Ara sıra çığlıklar ve ağlama sesleri geliyordu.

Bir süre devam eden bu sessizliği bozan damatlar oldu. Küçük damat gitmeleri gerektiğini söyledi. Kız başını düzeltti ve çıktılar. Camdan onları izliyordum. Kucaklarında birer çocukla, hiçbir şey olmamış gibi konaktan uzaklaştılar. Büyük damat da namazı bahane ederek izin istedi. Peşlerine takılmış üç çocukla caminin tam tersi istikamette yola koyuldular. Güneş artık bir hayli çıkmıştı ortaya. Gökyüzünün bulandığı o kızıl renk maviye karışarak bir süre sonra yok oldu. Küçük kız da ayaklandı, konakta yaşıyor olmalıydı, odasına çekildi.

Kâhya kapının kenarında bekliyordu, çıkmaya çalışsam beni oturtup bana biraz daha beklememi söyleyeceğini biliyordum. Buna yeltenmedim. Ölü rengini biraz daha yitirmişti. Ölüydü işte öylece yatıyordu. Eşi ve kardeşi karşıma oturmuş, çoktan miras ve konağı kimin alacağı konusunda tartışmaya başlamışlardı. Tartışmaları hararetlenince ölüden yahut benden çekindiklerinden olsa gerek onlar da odadan çıktılar.

Ölü ve ben kalmıştık yine. Kâhya da kapıdan çekilmişti. Anlam veremedim, saatlerdir o da orada dikiliyordu. Aydınlanan havaya göz gezdirdim, perde sıyrıldığım hâliyle kalmıştı. Oturmaya devam ediyordum. Bunun sebebinin ne olduğunu bilmiyordum ancak mutlaka beni burada tutan bir şey olmalıydı. Oysaki ölü bir adam için bir doktorun yapabileceği hiçbir şey yoktu.

2002 Mayıs 'ında Kastamonu 'da doğdum. Doğduğumdan beri burada yaşıyorum insanları ve değişik yerleri gezmeyi çok seviyorum. En çok istediğim şeylerden biri de çok daha fazla yer gezmek. Hayatım karşıma hep iyi insanları çıkardı: bu günlere gelmemi sağlayan ailem ve beni her anlamda destekleyip kendimi keşfetmemi sağlayan edebiyat öğretmenim. Şanslı olduğum bir diğer konu da her zaman yanımda olan kedim Katre ve dört yavrumuz. Küçük şeyler bile benim için ilham kaynağı olabilir ancak hiçbir şey beni onlar kadar büyülemiyor.

Yazıyorum, çiziyorum ve yazıp çizmeye devam etmeyi umuyorum çünkü bir parça kâğıdın üstünde kendimi her zaman olduğumdan çok daha özgür hissediyorum.

Ahsen Küçükbasmacı
Kastamonu
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen
Nahide Aynur Bilgin

Gezgin

“Burada ineyeğim.”

Parayı ödeyip taksiden indi. Sırt çantasının kayışlarını sıkı sıkıya kavradı. Burası da değil, diye geçirdi içinden. Turuncu sokak lambalarının aydınlattığı kaldırımdaki su birikintisine basmasıyla ayakkabısından içeri su girdiğini hissetti. Bir süre yolunu tayin etmek için etrafa bakındıktan sonra yokuş yukarı yürümeye başladı. Nemli bir rüzgâr ceketinin içine giriyor, göğsünün üzerinde gezinerek ılık nefesini soğutuyordu.

Ayağı yanlış yerleştirilmiş bir taşa takıldı. Sokak hizasındaki pencerelerden birinin parmaklığına tutundu. Nemli paslı demir, elinde tiksinti verici bir his bıraktı. Elini pantolonuna sildi ve yürümeye devam etti.

O da diğer insanlar gibiydi. Bir süre boyunca toplumun gerekliliklerini yerine getirmişti. İşten gelip televizyonun karşısında oturuyor, stresini azaltmak için zaman zaman bir saat aralıksız reklam izliyordu. Kendini ortama ait ya da evinde hissetmiyordu. Bir noktadan sonra bu talepler, yabancılik hissi ve zorlamalarla sürüp giden hayat nedeniyle nefes alamamaya başladığından kritik karar noktasına gelmişti. Yıllarca içinde yaşanmış olması, kirasını ödemesi, içinde eşyalarının bulunması bir evi ev yapmazdı. Önce bu ön kabulden sıyrılması gerekiyordu. Olduğu yere çakılı kalmıştı. Rüzgâra kapılmasının imkânı yoktu. Bununla birlikte

hareket etmesi de engellenmişti. O da bir gün çantasını sırtlayıp yeni bir hayata başlamıştı.

Buraya varana kadar yolu pek çok akıl almaz yerden geçmiş, saçmalıklardan mucizelere kadar pek çok farklı olaya tanık olmuştu. Arayışı, birbirinden farklı, birbirinden özel arayışlarla kesişmişti. Durumlarla, insanlarla karşılaşmış, etkileşime geçmiş, değişime uğratmış ve ilerlemeye devam etmişti. Bu sırada kendisi de değişmiş eksilmekle beraber artmış, kaybolup bulunmuş ve hayatta kalmıştı.

Yer değiştirmek, yeni rotaları keşfetmek güzel bir histi. Ancak her şey bitmek için başlardı ve yolculuğunun esas amacı da aslında yolculuğun sona ermesiydi. Uçuk bir idealin çevresinde şekillenen ve kısa süre içerisinde seyahatten sürüklenişe giden bu yolculuk içten içe nihai bir sığınak bulma amacı taşıyordu. İlk başta yolların onun evi olduğunu düşünmüştü. Otostop çekmek, ucuz pansiyonlarda kalmak, bir sonraki adımı planlama ayrıcalığını sadece kendine tanımak sonsuza kadar sürdürebileceği bir yaşam tarzı gibi gelmişti. Bir

süre sonra üzerine çöken yorgunluk onun için de şaşırtıcı olmuştu.

İlk sokaktan sağa döndü. Susadığını hissetti. Matarası boşalalı birkaç saat olmuştu. Yürümeye devam etti. İlerlediği sokak öncekine göre daha parlak ve daha kalabalıktı. Ceketinin cebinden arkasına bir adres karalanmış olan kartviziti çıkardı. Bu adres ona birkaç gün önce uzak bir şehirde nazik bir gezgin tarafından verilmişti: “Bu benim kuzenimin adresi. Fazladan bir odası var ve düşük bir ücrete kiralanıyor. Benden bahsedersen seni kabul edecektir.”

Adrese yaklaşmış sayılırdı. Ne ile karşılaşacağını az çok tahmin etmesine rağmen yine de hedefine varmak istemiyor, tedirgin oluyordu. Aynı şeyleri defalarca yapmış olmanın verdiği yılgınlık, yıpranmışlık; yeni insanlarla tanışma, evlerinde konaklama, şehri keşfetme ve çevreyi özümseme isteğinin uçup gitmesine sebep olmuştu. Eskiden ona komik gelen kökleri toprağından ayrılmış, oradan oraya sürüklenmekte olan çalı metaforu son zamanlarda geçerliliğini kanıtlamaya başlamıştı. Gerçeğin genel inanıştan tek farkı sürüklenme hissini yerinden hiç kıpırdamasa dahi onu avlayabileceği ve kıyafetlerine, yaşam tarzına, uğraşlarına yabancılaştırabileceğiydi. İnsan kendini ait hissetmiyorsa, kökleri toprağın asidiyle çürüyorsa, gövdesi de günden güne çürüyorsa memleketinde olsa bile yabancıydı.

Bu şehir, öncekilerden farklı değildi. Konuk olacağı ev, öncekilerden farklı olmayacaktı. Doğru yeri bulacağını ummamasına rağmen yine de hayal kırıklığına uğramıştı. Evsiz olduğunun farkında olan ve olmayan yığınla insanın arasında doğru bitiş noktası için mücadele edip duruyordu ancak taksiden iner inmez bu denemede de başarısız olduğunu anlamıştı. Belki şehrin havası yanılttı, belki de geldiği saatte şehir normalde olduğundan daha sevimsiz bir çehreye bürünüyordu. İyi niyetle yapılmış bir yardım onu buraya getirmişti. Attığı her sonuçsuz adım onu daha çok tükettiğinden bu iyi niyeti görmezden gelme eğilimindeydi.

Kartvizitte tarif edilen binanın önünde durdu. Tüm ışıklar yanıyordu ve bir oraya bir buraya hareket eden insanların gölgeleri görünüyordu. Dış kapıya yaklaşıp dairenin zilini çaldı. Kendisini tanıınca kapı otomatığıne basıldı.

Kendisi için doğru yeri bulamasa da en azından umut edebilmek için evini bulmuş ve

kök salmış insanlarla karşılaşmak istiyordu. Gezginin sözleri aklına geldi: “İki çocuğu ve eşiyle yaşıyor. Çok misafirperverdir. Rahat edeceğinden eminim.”

Asansör yoktu. Merdivenleri yavaş yavaş çıktı. Üçüncü kata vardığında kapı o daha çalmadan açıldı. Merdiven sıcak, sarı bir ışıkla aydınlandı. Kapının eşiğinde kırklarının ortasında, saçları dağınık bir topuzla toplanmış bir kadın duruyordu. Üzerinde bol pijamalar ve çizgili bir sabahlık, yüzünde yorgun bir gülümseme vardı:

“Kuzenim senden bahsetti. İçeri gel.”

Tek bir kelime etmeden sessizce kapıdan içeri girdi. Ondan beklenen sıcakkanlı olması, bolca sohbet etmesi, ev sahibini, tehlikeli bir insan olmadığına inandırıp güven vermesiydi. Ancak o hem fiziksel hem de duygusal olarak çok yorgundu.

İyice aydınlatılmış koridorda yürüdü. Oturma odasından konuşma ve gülme sesleri geliyordu.

“Bu eşim, bunlar da çocuklarım.”

Sessiz, saygılı bir şekilde oturma odasındaki pijamalı adamla birbirine inanılmaz derecede benzeyen sekiz dokuz yaşlarındaki iki kız çocuğunu selamladı ve kendisini kısaca tanıttı.

Şüphesiz ki burası tam bir evdi. Çocukların yüzündeki kaygısız, neşeli ifade; adamın sakin, keyifli yüzü evin hep anlatıldığı gibi sevgi ve uyumla taşıdığı izlenimi veriyordu. Bu nedenledir ki ev, onun gibi bünyesine ait olmayan bir parçayı sindirmekte zorluk çekecekti. Varlığıyla birkaç dakika öncesine kadar sıcak, tanıdık olan ortamı soğutmuş, kurutmuş gibi hissediyordu. Kadını takip ederek oturma odasından çıktığında o girmeden önceki neşeli seslerin kaldıkları yerden devam ettiğini duydu.

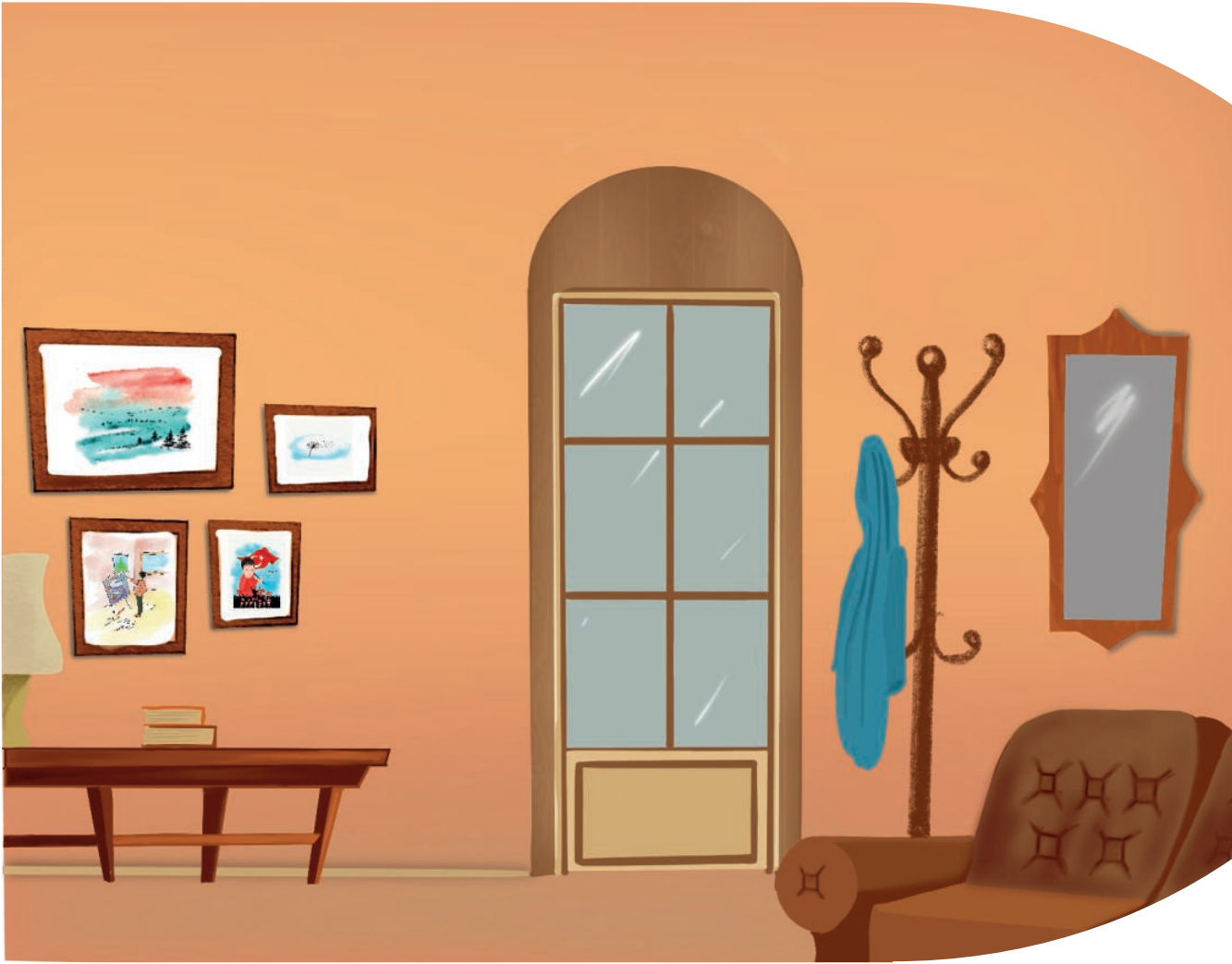
Kadın koridorun sonundaki kapalı bir kapının önünde durdu. Kilidin üzerinde bir anahtar, anahtarın üzerinde de dış kapı anahtarının bulunduğu bir halka vardı. Kadın anahtarı çevirip kapıyı açtı. Oda kullanılmadığından evin geri kalanına kıyasla daha soğuktu.

“Burası kalacağın oda. Kendine ait bir banyon var. Bunlar da anahtarların.”

Anahtarları kilitten çıkarıp eline verdi:

“Yorgun olduğuna tahmin ediyorum. Bu akşam dinlen. Ücreti ve geri kalanını yarın konuşuruz.”

Kısıf bir sesle teşekkür etti ve odaya girip kapıyı arkasından kapattı. Gerçek bir eve

sahip insanların yanında olmanın ona güç ve umut aşılayacağını düşünmüştü. Aradığı şeyin var olduğunu, üstüne üstlük birilerinin ona sahip olduğunu görmek; sarı ışıkla ısınmış sıcak ev havasının ağzında dağılışı, pijamalar... Bunların hepsi uzağında olduğu ama uzun süre uzağında kalmayacağını umduğu bir mutluluğu rivayet ediyordu.

Çantasını, sade döşenmiş odanın ortasındaki yatağın üzerine bıraktı. Uygun fiyatlarıyla ünlü bir mobilya markasının dokunuşlarıyla kaplı olan oda nispeten temiz ve rahat görünüyordu. Yatağın ucuna oturdu.

Burası da değil, diye düşündü bir kez daha. Bu noktada duramazdı. Durması, ev bulmaya, huzura ve güvenliğe kavuşmaya dair olan arzusuna apaçık bir hakaret olurdu. Bir şekilde güç bulacak ve yoluna devam edecekti. Kendini doğal, ortamın bir parçası gibi hissedene kadar duramazdı. Bir yabancı, savrulan bir yaprak gibi bir umuttan bir umuda, bir tabeladan diğerine sürüklenirken duramazdı. Gerçek evini bulmadan duramazdı.

“Anne, bu kim?”

Koridordan gelen boğuk çocuk sesine kulak kabarttı.

“Odamızı kiraladı. Bir süre bizimle kalacak.”

“Geçen seferki gibi mi?”

“Evet, şimdi uyku vakti. Gelin bakalım.”

Bir yerde bir musluğun açıldığını duydu. Belli ki kadın çocukları uyumaya hazırlıyordu. Su sesi kesildi.

“Anne bu insanlar neden bizim evimizde kalıyorlar?”

“Çünkü bu şehri gezerken kalacak bir yere ihtiyaçları var. Biz de o odayı kullanmıyoruz.”

“Peki, neden bu şehre gelmiş ki? Neden evinden ayrılmış?”

Kadının usulca güldüğünü duydu:

“Bilmiyorum. Belki görebildiği kadar yer görmek istiyor. Belki de sadece kendisi için doğru yeri arıyor. Bu dünyada herkesin yeri vardır ancak ideal yeri oluşturmak için parçaları birleştirmemiz gerekir. Babanız da ben de farklı yerlerde doğup büyüdük. Sonrasında parçalar doğru bir şekilde bir araya geldi ve doğru zamanda, doğru yerde sadece bize ait bir yuva kurduk. Ev mekân değil, doğru parçaların birleşimidir. Ev, yanında bulunduğunuz insanlardır. Bana kalırsa o, eksik parçalarını arıyor. Ama yine de çok merak ediyorsan yarın kendin sor.”

Sesler gittikçe alçalıp uzaklaştı. Birkaç dakika içerisinde tekrardan kendisiyle baş başa kalmıştı. Ertesi gün kadından küçük kızına bahsettiklerini daha da ayrıntılandırmasını rica etmeyi düşündü ancak bu, kulak misafirliğini gün yüzüne çıkaracağından çekindi. Yine de bu sefer, ilerlemeyi istediği yol belki de hiç olmadığı kadar aydınlık bir şekilde önünde uzanıyordu.

Kıyafetlerini değiştirmeye mecali yoktu. Yatağın üzerinde uyuyakaldı...

Son kırk senenin en sıcak yazı, 2001'in Temmuz'unda, bütün canlılar güneşin gazabından gölgeye sığınır iken, o dünyaya gözlerini açmıştı. Diyarbakır'dan Antalya'ya, Antalya'dan İzmir'e, İzmir'den Mersin'e ve en nihayetinde Mersin'den İstanbul'a, o şehir senin bu şehir benim gezerek geçti hayatı. Bu göçebelikten uyum sağlamayı, kendi kendisini beslemeyi ve gözlem yapmayı öğrendi. Küçüklükten beri insanları eğlendirmek, şaşırtmak ve etkilemek için hikâyeler uydururdu. Üçüncü sınıftan beri devam ettiği BİLSEM; hayattaki yerini bulmasına, ilgi alanlarını keşfetmesine yardımcı oldu. Kimi zaman inanılması güç, kimi zaman gerçekten ayırt edilmesi imkânsız hikâyeleri, onu bugün keyifle uğraştığı edebiyat denen "sonsuz olasılıklar dünyası" ile tanıştırdı. Yavan gerçekliği tadına doyumaz imgelere çevirme, sıradan insanların eşsiz iç dünyasını kâğıda dökebilme imkânı, edebiyatla arasında bir gönül bağı kurmasını sağladı. Galatasaray Lisesini kazanmasıyla önüne serilen zengin, özgür düşünce ortamı onu öğrenmeye ve kendini geliştirmeye sevk etti. Çizgilerle, renklerle de duygu ve düşüncelerini anlatmayı sevdiğinden resme, ortak mirasımızın muazzamlığını tasavvur edebilmek için sanat tarihine, beyaz perdenin sunduğu mucizeler dünyasına tutkun olduğundan sinemaya yöneldi. Şimdi ise hayat denen yolda biraz şans, biraz ilham, biraz sevgi, biraz da inanç ile düşe kalka ilerliyor.

Dicle Ece Bulut

İstanbul Beşiktaş

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Sibel Selçuk

Martı Çıplıkları

Eğer hayatta kimseniz yoksa eline geçen her fırsatta varlığını hissettiren fedakâr bir aileye duyulan ihtiyaç; günlük yaşamınıza ufacık bir çatlaktan da olsa sızıp size bir şekilde kimsesizliğinizi hatırlatır, istisnasız. Ben de acımasız hayatın bu kaçınılmaz döngülerinden birini yaşamaktaydım, belki de hayal kırıklığı dozu en yüksek olanını. Öyle ki bunca zaman kaybedecek hiçbir şeyim olmadan yaşamanın; hür, çevremden bağımsız, yalnızca ben olarak yaşamak olduğunu düşünen ben, büsbütün yanıldığımı çünkü bunun literatürde yaşamak değil “yaşatılmak” başlığı altında yer aldığını fark etmiş bulunuyordum. Kendimi uçmakta olan bir kuş zannetmekteyken rüzgâra kapılmış kuru bir yapraktan farksızlığımın bilincine varmak benim için hayal kırıklıklarının en büyüğü olsa gerekti.

Yayınevi yazımı kabul etmemiştii, bu da demek oluyordu ki çulsuzluğun beni kapısına sürüklediği, elimde zorlama bir metinle kapısını çalacağım yayınevlerine bir yenisii daha eklenecekti. Kimi insanlar bunu “kendi ayakları üzerinde durma mücadelesi” olarak adlandırsa da, en azından kendimi bu şekilde rahatlatmaya tenezzül etmediğimden özsaygımı bir miktar koruyabiliyordum. Bu yaptığım, daha doğrusu yapmak zorunda kaldığım şey, kendi benliğime asla yakıştıramayacağım türdendi: satmak için yazmak... Öyle ki bunca zaman kendini Martı Jonathan bilmiş ben, bu hayattaki en değerli hazinemi, kanatlarımı basit bir yem bulma mücadelesinde kullanmışçasına kendimden tiksiniyordum.

Arkamdan çingiraklarını tıngırdatarak kapanan kapı, sürekli aklımdan atmaya çalıştığım düşünceyi tekrarlıyordu sanki: Ev sahibimle sık sık yaptığım, beni oldukça mahcup duruma düşüren kiranın gecikmesi temalı konuşmamı tekrar yapmam gerektiği. İnsanlardan karşılığında hiçbir şey vermeden bir şey rica etmek öyle zordu ki istedin mi artık savunmasızsındır, tek sığınağın karşıdakinin merhameti ve hoşgörüsüdür. Ondan mıdır bilmem ev sahibimle bu konuşmaları yapmadan önce hayli huzursuz hissederim ancak haber vermezsem daha büyük sorunlar yaşayacağımı bildiğimden nefesimi tutup yeşil tuşa basıvermiştim, çalışıyordu işte, biip, biip, biip...

-Alo?

-Alo, merhaba Seher Hanım, kira hakkında görüşecektim.

-Buyur kızım.

-Şey... Yayinevi arıza çıkardı, ücreti alamadım henüz, kira yine gecikmeli olacak...

-Kızım sen ne zaman çalışmaya başlayacaksın, kaç oldu bu?

-Seher Hanım üçüncü yılım, iki yıl sonra mezun olacağım.

-Neyse neyse, bu aylık mazur görüyorum, alt kata kiracı yerleşecek, üç ayı peşin ödedi.

-Çok teşekkürler Seher Hanım, en yakın zamanda...

-Bu seferlik sadece ha, alıştırma kendini, gerçi alıştırdın ya, neyse canım haydi sana iyi günler!

Telefonu yüzüme kapatmıştı. Ama bu sefer yüzüme kapatışı pek umurumda olmamıştı. Zaten konuşmanın yarısında hülyalara dalıvermiştim. “Peşin” kelimesini vurgulaması bile sinirime dokunmamıştı çünkü aynı cümle içinde geçen “yeni komşu” lafı tüm zihnime nüfuz etmişti.

O andan itibaren artık hayatımda yepyeni bir meşgale belirivermişti; alt kat komşum

hakkında milyon çeşit tasavvur kuruyor, gelecek kişinin yahut kişilerin evsafı hakkında saatlerce kafa yoruyordum. Örneğin genç mi olacaktı, yaşlı mı? Yaşlı olursa sık sık çay davetleri düzenleyen antikacı bir nine olmalıydı, genç olacaksa benim yaşlarımda bir üniversiteli olması idealdi. Gürültülü bir aile mi olacaktı yoksa? Aksi bir komşu mu olacaktı yahut tersine tek işimin yazmak olduğu upuzun günlerime bir dost mu? Onca özellik içinde en çok merak ettiğim de buydu. Şu hayatta tüm sıkıntıların, yoklukların en bunaltıcısı elbet yalnızlıktı, öyle ya da böyle beden açlığa, susuzluğa karşı koyuyordu ama insan ruhu öyle miydi? İnsan bir başına kalınca hemen başlıyordu kendine bir dost aramaya; bir çocukta peluş oyuncak, seyyahta kutup yıldızı, dilencide çilekeş sokak köpeğinin üstlendiği bu görevi bende ise gaklayan martılarım üstleniyordu.

Martılar gaklar mı diyeceksiniz, sizinkileri bilmem ama benimkiler gaklıyor basbayağı. Gecemle gündüzümün karıştığı saatlerde aşına olduğum tek ses olan kâğıt-kalem hışırtısını bastırıp geçen bu sesi ilk duyduğumda şaşır kalmıştım. Neydi bu; karga, köpek, korna? Ne olduğuna karar vermeye çalışırken kendimi pencerede bulmuştum. Doğrusu sesin kaynağını arayan gözlerimin karşılaşmayı en son beklediği şey, gökte süzülen martılardı. Doğduğumdan bu yana, tam yirmi iki yıldır ilk defa gece gökyüzünde martı görüyordum, belki fark etmediğimden, belki de yollarımız hiç kesişmediğindendi ancak bu martıları görmemle zihnimde martılara dair var olan algı yerle bir olmuştu. O gün onların ay ışığından bir parçaymışçasına parlayan gri kanatlarına, tüm şehrin uykusuna aldırmadan cüretkârca bağırışlarına, esen hafif rüzgârı kanatlarına doldurup tasasızca uçmalarına öyle hayran kalmıştım ki kısa zamanda gecelerimin ayrılmaz bir parçası

hâline gelmişlerdi. Onları izlemeye, gecelerimi onlarla paylaşmaya öyle alışmışım ki kimi zaman apartmanda yalnızlığımdan da istifade edip onlara sırlarımı açmışlığım bile olmuştu.

Hayatım; martılarım, okulum, yazılarım ve elbette yeni komşumla ilgili hayallerim arasında paslaşırken alt katımda hareketler sezinlemeye başlıyordum. Çoğunlukla okulda olduğum saatlerde olmasına karşın kimi zaman duvarda vınlayan matkap sesleri ve birbiri ardına takırdayan çekicinin tok sesini ucundan yakalayabiliyordum. Sabırsızlıkla gürültünün son bulmasını bekliyordum, hayır başım ağrıdığından değil, artık alt komşumun sesini duymak istiyordum sadece.

Yavaş yavaş gürültüler kesildi, neredeyse bir ayı bulmuş olmalıydı bu süreç ve komşum evine yerleşmişti. Önceden tamamen düş gücüne dayanarak oluşturmuş olduğum tasavvurlarım artık somut verilerle besleniyordu. Komşumu dinlemeye çalışırken ne kadar zayıf olduğumu fark ettiğim yalıtım sayesinde gizemli komşum yavaş yavaş vücut buluyordu. Duyulan sık ve sert olmayan adım seslerine bakılırsa kilolu sayılmazdı ancak zaman zaman evinden yükselen yemek kokuları boğazına düşkün olduğunu gösteriyordu. Her akşam yemeğinden sonra çaldığı 70'lerden kalma cızırtılı plaktan yola çıkarak 60'lı yaşlarında olduğu kanaatine varmışım. Sürekli duyulan ince havlamalar ve kıpır kıpır ayak seslerine bakılırsa ufak ve hiperaktif bir köpekle yaşıyordu, ismi de çok büyük ihtimal "Pablo" idi. Bir insan niçin köpeğine Pablo ismini koyardı? Elbet buna da kafa yormuştum. Adamın sanattan hoşlandığı kanısına varmışım, bir kere çok derin ve melodik bir ses tonu vardı, kimi zaman söylediği şarkıları yorumlarkenki ustalığına bakarak bir opera sanatçısı olması fikri size hiç de uzak gelmezdi. Kimi zaman aşağıdan bir virtüözün parmaklarından dökülmüşçesine süzülen notalar onun bir piyanist

olduğuna da işaret edebilirdi ancak öyle ya da böyle, adam sanattan hoşlanıyordu, bu kesindi. Bu yüzden köpeğinin isminin ressam Pablo Picasso'dan geldiğini düşünmüştüm.

Günlerim ben farkında bile olmadan aslında hep onu dinleyerek geçiyordu. Gerek yazı yazar, gerek yemek yer, gerek martıları izlerken dikkatimin bir kısmı ondan bana ulaşacak herhangi bir uyarıyı yakalamak için daima mesaide oluyordu. Ancak onu bunca merak etmeme karşın görme isteğimi dizginliyor, olası bir karşılaşmaya mani olmaya çalışıyordum. Zihnimde onu tasavvur ederek oynadığım oyunu öyle ilerletmişim ki artık onun hayalimden başka biri olamayacağına emin gibiydim ancak daima bir "ya değilse" ikilemi merakımı diri tutuyordu. Görünce oyunun biteceğini düşündüğümünden mi yoksa hayal kırıklığına uğramaktan korktuğumdan mı bilmem sürekli kaçırıyordum ondan. Bir yandan onu deli gibi merak etmeme rağmen öbür yandan apartmanda karşılaşmaktan korkuma gözlerim kapalı, koşarak iniyordum merdivenleri. Hem artık kim olduğu benim için önemsizdi, önemli olan alt katımda bir insanın olmasıydı. Günlerimin artık yalnız martılarla değil, hayali komşuyla da geçebiliyor olmasıydı.

Gizemli komşumu hayatımda bunca benimsemem, sanki hep hayatımın içindeymiş gibi kabul edivermem belki yalnızlığımdan veya merakımdandı ancak başka bir olasılık da zihni mi kemirmeye başlamıştı. Ömrüm boyunca hep eksikliğini hissettiğim, tadının daha ben küçükken damağымda kaldığı ailem yüzünden çocukluk anılarımın etrafındaki yüzler daima silikti, yalnızca ben vardım. Şimdi ise komşumun hayali bir anda tüm boşlukları doldurmuş, geçmiş ve gelecek yaşantımda oynanacak baba rollerini ona yüklemişti. İşte belki de onu görmekten bu yüzden çok korkuyordum, belki onu görüp hayal kırıklığına uğramaktan ve geçmişte olduğu gibi gelecekte de anılarımın yalnızca bana ait olmasından korkuyordum.

Günler geçtikçe geçiyordu, hayatım öncesine kıyasla çok daha yaşanabilir hâle gelmiş olsa da ben rüzgâra kapılıp savrulmaya devam ediyor ve kendimi yine basımevlerinin kapısında buluyordum. Yanlış anlaşılacak istemem, yazıları bastırmak kesinlikle küçümsediğim bir şey değildi, bir yazarın fikirlerini okurlarının dimağında yeşerirken görmesi hayalden de ötedir, benim küçümsediğim para için yazmaktı. Benim yeteneğim ticari amaçlı bir baraj

değil, önüne engel konulamaz bir çağlayan olmalıydı. Son zamanlarda önüne konan engellerden midir bilmem, hayal gücüm işi bırakmıştı ya da onu ben işten atmıştım. Hayal gücünün yokluğuyla ilhamın bir türlü gelmemesine karşın iki aylık kiramın ödenme vakti kapıya gelip çatmıştı. Kaygılar, mecburiyetler, utançlar... Hepsi tıka basa doldurmuştu hayatımı, yarın ise ağzına kadar dolup taşacaktı. Ben de çareyi gökteki dostlarımı seyre dalmada buldum. Ne güzellerdi; özgür, başına buyruk, dilediklerince uçuyorlardı yalnız diledikleri için.

“Senin gibi olmak, uçmak, özgür olmak, ne güzel şeydir!”

“Uçmak, özgür olmak mıdır küçük hanım; niçin uçtuğunuz önem arz etmez mi?”

Alt kat komşumun haftalarca ondan habersizce dinlediğim sesinin bu sefer yalnızca benim duymam için çıkmış olması ile şaşakalmıştım. Aşağıya doğru sarkıp pencereden sokağı izlemekte olduğunu görünce hemen geri çekilmiştim. O ise umursamadan devam etmişti:

“Sahiden özgür hissediyorlar mıdır acaba bu martılar? Sanmam, kanatlarını okşayan denizin tatlı meltemi olmadıkça ha kanatlarını şehrin çöplüğünün pis kokusu doldurmuş, ha hiç kanatları olmamış.”

“Denizden uzakta!” dedim şaşkınlıkla. Daha önce fark etmemiş olmam öyle tuhaftı ki! Ben deniz kenarında yaşamıyordum bir kere, nasıl olmuştu da bu martıların yuvalarından uzakta, gece gökte gıklayışını bir kez olsun yadırgamamıştım? Kim bilir hangi dert atmıştı dostlarımı şehrin çöplüğüne, hangi zalim yüzünden en büyük zevklerinden, denizin tuzlu kokusunun sindiği meltem kanatlarında, mehtaba karşı uçmaktan alıkoymuştu onları. Şimdi neden şehrin üstüne toplaşıp gıklıyorlardı?

Bunca zaman özendiğim dostlarım da benden pek farklı değildi demek ki. Acaba bu yüzden mi gıklıyorlardı? Evinden uzaklaştıkça, benliğini yitirdikçe, kanatlarını -en büyük hazinelerini- çöplüklere dalmaya zorladıkça, hürriyetlerini yitirdikçe kargaya mı dönüşüyorlardı? Belki de gri kanatları yakında siyaha çalacaktı? Aramızdaki şaşılasi benzerlik tüyler ürperticiydi, ne yani ben de mi kargaya dönüşecektim, yoksa çoktan dönüşmeye başlamış mıydım? Acaba kanatlarım ne kadar kararmıştı, kaç yayınevine girmiştim ki? Üç, beş, on...

Gurup vaktinin girmesiyle meydana çıkan kargaların, martılara şaşılması benzerliği içimi korku ve heyecanla doldurmuş, bu hisler de alt kat komşuma iyi geceler ya da günaydın mı olmalıydı bilmiyorum, diletmeyerek ufak bir nezaketsizliğe yol açmıştı. Ancak bu sonra telafi edilebilirdi, şu an çok daha önemli bir işim vardı, oturup düşünecektim. Kanepeye uzandım, karşımda açık pencereden göklere süzülerek düşüncelere daldım. Gurup vaktinin huzuru, kır-langıçların çığlıkları, kumruların sevecen gugukları beni gaklayan dostlarımdan kısa süreliğine uzak tutmuştu ancak içimdeki telaş bir türlü dinmiyordu. Ne yapacaktım?

Cevabın alt katımdan gelmesi beni çok memnun etmişti: Bir ustanın parmaklarının uçarcasına dokunuşlarıyla yüreğime bir anda baharı taşıyan Chopin'in Spring Waltz'ı komşumu ziyaret etmek için yeterli bir bahaneydi. Karar verilmişti, vakit kaybetmeden alt komşunun kapısı tıklanacak, martılar ve kargalar hakkında küçük bir sohbet edilecekti.

Kararlılıkla kanepeden kalktım, kapıyı açtım ve bu sefer onu görmek için merdivenlerden koşarak indim, sabırsızlıkla kapıyı tıklattım. Artık yalnızlığımın vedalaşıp korkularıyla yüzleşmenin vakti gelmişti. Duyduğum konuşma daha şimdiden hem keyfimi yerine getirmişti hem ilham perisinin omzuma konmasını sağlamıştı bile: "Bu ne tez canlılık Pablo! Picasso senin gibi olsa ressam olabilir miydi ki!"

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde develerin tellal, pirelerin berber olduğu bir yaz günü, 2003 yılında, Anadolu'nun kucagında açmışım ilk defa gözlerimi. "Güçlü, yağız bir bebeğim, atları doğuştan severim. 'Oğuz Kağan'dan aşağı kalır mıyım!' demişim, 40'ım çıkmadan atımı eyerlemişim. Oradan da 'Deh-ha!', başlamışım devriâlem yapmaya." diyebilmeği ben de çok isterdim ama ne yazık oldukça normal bir bebekmişim. Ancak elbet bana da doğarken birkaç yetenek çok görülmemiş; gezmeyi çok sevdiğimden bana şöyle güzelinden bir hayal gücü bahşedilmiş. Ben de durur muyum, gezmişim de gezmişim; gezdiğim her karışta görmüş geçirmiş, gülmüş eğlenmişim. Derken bir gün artık bu hayal âleminden tek başına zevk alamadığımı fark etmişim. İşte o zaman karar vermişim yazmaya. Keşfedilecek diyarlarım boş sayfalar, bineğim kalemim olmuş. İnsanlar da serüvenlerimi masallarımdan, hikâyelerimden izlemiş.

O gün bugündür yazılar yazmakta, bir yandan da hiç durmadan kendi masalımı yaşamaktayım. Neyse ki masalım henüz son bulmuş değil. Siz de masalımın sonunda elmalar kimin başına düşecek, muradına erebilecek miyim öğrenmek isterseniz daima takipte kalın, serüvenimde yeni yoldaşlara asla hayır demem.

Işıl Berat Akçay

Balıkesir Şehit Prof. Dr. İlhan Varank
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Handan Burak Aksoy

İşıldayan Gözler

Bir haftadır olduğu gibi bugün yine ıslak bir güne uyandım. Normalde bu şehirde yerler hep kuru olurdu ama bir haftadır durmaksızın yağmur yağdığı için bu duruma da alıştım. Hava şartlarından ötürü hâliyle hava da kara bulutlarla kaplı ve insanı düşünmeye sürüklüyor. Alarımın sesiyle düşüncelerimden sıyrıldım ve yataktan kalkıp ahşap kenarlı pencereden dışarıyı seyretmeye koyuldum. Yaklaşık beş dakika kadar cama vuran ve gittikçe daha da hızlanan yağmuru seyrettikten sonra saate baktım. Bugün nedense üzerimde bir dalgınlık vardı ve bunun akreple yelkovana yansımalarına biraz şaşır-dım. Hazırlanmak için neredeyse on beş dakikam vardı. Derse geç kalmamak için hemen hazırlanıp evden çıktım. Sitenin bahçesindeki arabamı açtım. Siyah deri kaplamalı koltuklara oturdum. İçerisi buz gibi olduğu için içim ürperdi. Hızla arabayı çalıştırıp klimayı açtım. Dik-katlice arabayı kullanarak okula geldim.

Okul eve çok uzak olmadığı için gelmem uzun sürmedi ama yine de derse ucu ucuna yetiştim. Bir ilkokulda sınıf öğretmeniyim. On dört yıl önce bu mesleği yapmaya karar verdim. Öğretmenleri çok severdim ve her zaman onlardan biri olmam gerektiğimi düşünürdüm, oldum da...

Merdivenlerden çıkıp öğretmenler odasına girdim. Montumu çıkarıp önlüğümü giydim ve zilin sesiyle beraber sınıfa doğru yürümeye başladım. Mavi ve krem tonlarının hâkim olduğu, yer yer boyası kavlamış duvarların arasından geçip koridorun sonundaki sınıfıma girdim.

Ayağa kalkan öğrencilere “günaydın” deyip başımla oturmalarını işaret ettim. Yoklamayı aldıktan sonra üzerinde ismimin işlemeli olduğu dolma kalemle defteri doldurup imzaladım ve küçük bir sohbetin ardından derse başladım. Ders Türkçeydi. Konuya kısaca göz attım ve öğrencilerden birine okuması için bir sayfa söyledim. Konunun önemli kısmını okuttuktan sonra yeniden anlatmaya başladım. Kırk dakikanın ardından zil çaldı, ayağa kalktım ve yeniden bir aşağı kattaki öğretmenler odasına girdim. Öğretmenler gününde öğrencilerimden birisinin hediye olarak aldığı, sınıf fotoğrafının bulunduğu kupaya çay doldurup yudumlamaya başladım. Bahçede nöbetçi olduğum için çayımınla birlikte bahçeye çıktım. Soğuk hava titrememe sebep oldu ve üşüdüğümü hissettiğim için önlüğümün önünü kavuşturdum. Yağmurun ardından bahçeyi muhteşem bir toprak kokusu sarmıştı. Etrafı biraz daha incelediğimde kapıda, okulun girişine doğru gelen bir adam olduğunu gördüm. Biraz daha yaklaşınca üzerindeki kıyafetlerden ötürü onun bir kurye olduğunu anladım. Bir elinde çiçek, diğer elinde dosya vardı.

Nöbetçi öğretmen olduğum için kuryenin yanına gittim. Kime baktığını sorduğumda ismimi söylemişti ve buyurun benim dememle bu çiçekler size demişti. Şaşırdığımı pek belli etmemeye çalışarak çiçekleri aldım ve adamın gösterdiği yeri uzattığı kalemle imzaladım. Teşekkür ederek arkamı döndüm ve okul girişine doğru yürümeye başladım. Tam isabet olmuş olacak ki zil çaldı. Öğrencilerin hepsi içeri girince ben de içeri girdim ve çiçeğin üzerinde bir not bulmaya çalıştım. Yere beyaz, ucu hafiften katlanmış bir zarf düştü. Elime alıp zarfı açtım. Zarfın içindeki kâğıtta “-Yarın akşam saat sekizde sahildeki balıkçı restoranında-” yazıyordu. Kâğıdın sağ alt bölümünde ise “YILLAR ÖNCESİNDEN...” yazıyordu.

Öğretmenler zilinin çalmasıyla sınıfa geçtim. Düşüncelerime biraz ara verip derse geçmem gerekiyordu ama doğal olarak bunu yapamadım. Emin olun ki size de bilinmeyen ama yıllar öncesinden tanıdığınız bir kişi çiçek gönderseydi siz de derse biraz zor geçerdiniz. Ama tabii ki benim bu durumumdan öğrenciler sorumlu olmadığı için dersi işlemek zorundaydım. Öyle de yaptım. Çiçek mevzusunu düşünmemeye çalışarak bir okul gününün sonuna gelmiştim. Artık düşünebilirdim. Saat altı gibiydi ve düşünmek için yaklaşık bir buçuk-iki saatim vardı. Arabanın kapısını açıp koltuğa oturdum ve akşam o restorana gidip gitmeyeceğimi ay-

rica bu notun bana kimden gelebileceği hakkında hiçbir fikrim olmadığını ve buna bir çözüm bulmam gerektiğini düşündüm. Acaba bu not bana kimden gelmişti? Bunu öğrenmenin sadece bir yolu vardı: O da restorana gidip o kişiyi görmek. Bunun bana iyi niyetle gönderilmeme durumu da vardı. Hâliyle günümüzde bin bir türlü insan var. Kimin ne niyette olduğunu bilemezsiniz. İkinci olarak bu çiçeğin bana neden gönderildiği idi. Açıkçası bunu öğrenmenin de yolu aynıydı ve bunun gibi tüm sorularımın cevabı akşam davet edildiğim ve gidip gitmemekte kararsız kaldığım o restorandaydı. Acaba içeriye girmeden biraz uzaktan seyretsem sonra içeri girsem olmaz mıydı? Gayet de olurdu. Ama bir sorun vardı. Çiçeği kimin gönderdiğini bilmediğim için kimi görmem gerektiğini de bilmiyordum. Belki de tanıdığım birisi çıkardı ve boşuna daha fazla şüphelenmezdim. Evet, bu fikir biraz daha aklıma yatmıştı. Akşam hazırlanıp oraya gidecektim. Bu yüzden bir an önce eve gitmem gerekiyordu. Hemen arabayı çalıştırıp evin yolunu tuttum.

Kısa bir yolculuğun ardından sitenin içine girdim ve arabayı park ettim. Arabadan inip çantamı aldıktan sonra uzaktan kumandayla arabayı kilitledim ve apartmanın girişine doğru yürüdüm. Kapıyı açıp asansöre bindim. Yalnız

yaşıyorum. İki sene önce babamı trafik kazasında kaybettim. Annem de birkaç yıl öncesine kadar öğretemendi ama ben de mesleğime başlayınca emekli oldu ve Tekirdağ'a taşındı. Kısacası yine yalnızdım yine...

Anahtarımı çantamdan çıkarıp kapıyı açtım. Eve girince ne kadar acıktığımı ve yorulduğumu fark ettim. Kısa çaplı bir yerleşmenin ardından atıştırmak için ekmek arası bir şeyler hazırladım. Oturma odasına geçtim. Televizyonun kumandasını alıp koltuğa oturdum. Kanalları karıştırdım ve bir yarışma programında durdum. Programı seyrederken yine düşüncelere daldım. Kafamı kurcalayan bu düşünceden kurtulmak için elimden ne geldiyse yaptım. Karnım doyduğuna göre artık hazırlanmanın zamanı geldi diye içimden geçirdim. Nedense içimi kaplayan tuhaf bir his vardı. Bu duygulardan kurtulmak için kendime biraz moral vermem gerekiyordu. Yaşım her ne kadar kırka merdiven dayasa da içimdeki çocuğa izin vererek sekerek odama gittim.

Mevsimlerden sonbahardı ve sahile gideceğim için hava şartlarına uygun olarak uzun kollu parlament mavisini bir gömleğin altına siyah çizme paça bir ve gömleğimle aynı renk ince topuklu bir ayakkabı giydim. Saçlarımı arkadan atkuyruğu yapıp hafif bir göz makyajıyla tamamladım. Her zaman kullandığım siyah zincirli çantayı omzuma asıp evden çıktım. Arabaya binip sahile gittim. Restoranın önüne arabayı park ettim. Köşede bir masaya oturup beklemeye başladım. İçeriye giren hiç kimseyi tanıımıyordum ve saat sekizi yirmi geçiyordu. Herhâlde birisi bana küçük bir şaka yaptı diye düşünerek masadan kalktım ve çıkışa doğru yürüdüm. Kapıdan çıkarken uzun boylu sağ ayağı aksayarak yürüyen bir adam içeri girdi. Aslında pek dikkatli bakmadım ama adam beni tanımış gibi bakınca gayriihtiyari olarak arkamı döndüm. Beklenmedik bir hareketle adam bana “Kusura bakmayın hocam, İstanbul trafiği işte!” dedi. “Afedersiniz?” dedim sorarcasına. Adam tanımadığıma üzölmüş gibi oldu ve başını kaldırıp gözümün içine baktı. İşte o zaman anladım ve üzgün de olsa parıltısı eksilmeyen gözlerinden ve mazinin bir film şeridi gibi akıp gitmesine izin verdim.

Atananların listesi okunurken kalbim yerinden fırlayacak gibi oldu. Adımı duyduğum an sevinçten zıplayarak ayağa kalktım ve anında anneme sarıldım. Atandığımı duydum ama heyecan ve mutluluktan nereye atandığımı duyamadım. Anneme sorduğumda ise buruk bir

sevinçle “Diyarbakır.” dedi. Yaşadığım yere daha önce hiç bu kadar uzak kalmamıştım. Üniversiteyi bile doğduğum şehirde okumuşken nasıl bu kadar uzak kalacağımı düşünerek anneme baktım. Dahası ben yıllardır annemin kuzusuydum. Ama bu mesleği de çok istemiştim. Annem bana sen kendi hayatını kur, ben zaten emekli olacağım o zaman sen benim yanıma gelmemiş olursan ben senin yanına gelirim, deyince içim biraz daha rahatladı. Taşınmaydı, şuydu buydu derken okulların açılmasına bir hafta kaldı. O bir hafta da bize sular seller gibi geçti. Tabi annemle ayrılık zamanı da geldi. Annem yanında getirdiği birkaç parça eşyayı topladı ve onu yolcu etmeye gittim.

Her ne kadar ağlamak istemesem de annemle ilk defa ayrıldığımız için ikimiz de göz yaşlarımızı tutamadık. Bu havayı düzeltmek için fazladan bir çaba harcamam gerekti ve otobüs kalkana kadar sevdiğimiz, güldüğümüz hatıraları andık. Otobüs gelince annemle uzun uzun sarıldık ve eşyalarını bagaja yerleştirdik. Otobüs hareket ettiğinde arkasından el salladım ve taksiye binip evimin yolunu tuttum. İlk okul günüm için saçma da olsa küçük provalar yaptım. O kadar heyecanlıydım ki gece nasıl uyduğumu bile hatırlamıyorum. Elimi yüzümü yıkayıp üzerimi değiştirmek için odaya giriyordum ki en zor âna geldim. Ne giyeceğime tam olarak karar vermemiştim, daha doğrusu karar verememiştim. Beyaz gömlek ve siyah etek giysem çok ciddi olur, başka bir şey giysem de ciddiyetsiz olur. Dolabı karıştırırken hem resmî hem de samimi olmak istediğim için sarı gömlek ve siyah etek giyindim. Klasik bir kahvaltının ardından evden çıktım.

Annemin eksikliğini o an tekrar hissettim. İlk defa annem uğurlamadan evden çıkıyordum. Sanırım burası benim için hep ilkleri yaşayacağım bir yer olarak kalacak. Okul eve yürüme mesafesinde olduğu için yürüyerek gidecektim. Zaten buna da ihtiyacım vardı. Okula vardığımda heyecanımı bastırmaya çalışarak idarenin olduğu kata gittim. Kapıyı tıklayıp içeri girdim. Kısa çaplı bir sohbetin ardından müdür bana okulu gezdirdi ve sınıfımı gösterdi. Öğrencilerimle tanışmak için sabırsızlanıyordum. Hepsi de minik, yedi yaşlarında olacaktı. Sonunda bayrak töreni başladı. İstiklal Marşı'nın ardından öğretmenlerin ismi ve onunla birlikte öğrencilerinin ismi de okunuyordu. Benim adım okununca öğrencilerimi bekledim ve birlikte sınıfa çıktık. Hepsiyle tanıştım neredeyse hepsinin adını aklıma altın harflere kazıdım. Çünkü

onlar benim ilk öğrencilerimdi. Bir kişi dışında herkes sınıftaydı. Bu gün çocukların isteği üzerine bahçeye çıkıp birlikte oyunlar oynadık. Birinci sınıf oldukları için ilk hafta onları okula alıştırmaya yönelik etkinlikler yaptım. Tabi bu süreçte ben de okula bir hayli alıştım. Ama bir hafta boyunca dikkatimi çeken bir şey vardı. İlk gün gelmeyen öğrencimi hâlâ görmemişim. Bu konuyu eğer devamsızlık artarsa müdürle konuşmam gerekecekti.

İlk hafta sonu tatilimi sürekli annemi arayarak ve etrafı gezerek geçirdim. Yeniden okul günleri gelince artık öğrencileri ders havasında eğlendirmek için onlara boyama kâğıtları ve küçük çizgi çalışmaları dağıttım. Her gün çıkışta annemi arıyor ve o gün okulda neler yaptığımı anlatıyordum. Sabah okula gelir gelmez önce idareye uğradım. Gelmeyen çocuktan bahsettim ve müdür umursamaz bir vaziyette: “O iki senedir birinci sınıfta ve sadece üç haftada bir okula geliyor.” dedi. “Peki, bunun sebebi hakkında bilginiz var mı?” diye sorunca omuz silkti ve “Biz her gelmeyene bakacak olsaydık işimiz zor olurdu.” dedi. Müdürün bu umursamazlığının aksine gidip görmek istiyordum. Adresi istedim, önce ne yapacağımı sordu, ardından direnmeyerek adresi verdi.

Okulun önünde bir taksi tuttum ve müdürün adresi yazarak verdiği kâğıdı uzattım. Adam beş altı dakikanın ardından bir evin önünde durdu ve “Burası” dedi. Ücreti ödeyip inince evin kapısına doğru gittim. Kapının sağında solunda zil aradım ama bulamayınca kapıyı tıkladım. Birkaç saniyenin ardından kapıyı cılız bir kadın açtı. “Buyurun.” demesiyle çocuğun adını söyleyip “Evi burası mı?” dedim. Kadın, beni doğrulayınca kendimi tanıttım. Kadın beni içeri davet edip oğlunun yanına oturdu. Sanırım durumu anlamaya başlamıştım. Oğlanın ayakları yoktu. O gün kadın bana tüm gerçeği anlattı. Hiç düşünmeden çocuğa evde ders vermek istedim. Kadın önce biraz tereddüt etse de kabul etti. Gün ve tarih konusunda boş dersimin olduğu her zaman geleceğimi söyledim ve evden ayrıldım. Çocuğun gözlerindeki ışıltıdan, öğrenme isteği olduğunu anlamıştım.

Bir yıl boyunca neredeyse her gün okuldan öğrencime, öğrencimden eve geçtim ve o çocuğa okuma yazmayı öğrettim. Birkaç yılın sonunda tayinimi İstanbul’a istedim ve ayrılmak zorunda kaldım. En son gitmeden önce çocuğun annesi bana bir miktar para uzattı. İşte o

zaman duygulanmışım. Gözümde düşen damlaya engel olamayarak parayı geri çevirdim. Pek istemese de parayı kabul etti. Ben hazırlanıp İstanbul'a taşındım. Yeni okul yeni öğrenciler derken aradan on dört yıl geçti. İşte tam olarak bu gündeydim. Karşımda emeklerimin karşılığı, üstelik bir mimar olmuş teşekkür edip duruyor. Ağlamayayım da ne yapayım...

2003 yılının ağustos böceğiyim. Sadece bu ayda doğduğum için değil, karakter olarak da kısmen ağustos böceğiyim. Doğduğumda babam ilkokulda müdür yardımcısıymış; ondan dolayıdır ki küçükken okula fazlasıyla meraklıydım. Kitaplar, testler, romanlar, kurgular... O kadar çok ilgimi çekerdi ki televizyonda yayınlanan bir yarışma programından okumayı öğrenmiştim. Yolculuk yaparken dükkân isimlerini, reklam panolarındaki yazıları okumak-okuyabilmek beni çok mutlu ederdi. Babamın görev yaptığı okulda, ana sınıfına başladım. Programlarda, şiir dinletilerinde Türkçe öğretmenini bana da görev verirdi. O yaşlarda sorumluluk almak beni gururlandırır, azim verirdi. Aynı okulda ilkokulu bitirdim. İkinci sınıfta öğretmenimin yönlendirmesiyle BİLSEM değerlendirmelerine katıldım. Bir yıl kadar sonra da Kayseri Çetin Şen Bilim ve Sanat Merkezi ailesine katıldım. Açıkçası uzun bir yazma geçmişim yok; Bilsem 'de başladım yazmaya. Babam beden eğitimi öğretmeni aynı zamanda kayak eğitmeni. Hem bu yüzden hem de Erciyes Dağı ile aynı şehirde yaşamamdan dolayı kış sporlarına karşı büyük bir ilgi duyarım. Hâlâ doğduğum evde yaşıyorum. Şimdi Nuh Mehmet Baldöktü Anadolu Lisesinde öğrenim görüyorum. Mimarlık fakültesinde okuyan bir abim ve ortaokul öğrencisi bir kız kardeşim var. Annemin mesleği ise biziz. Bir değişiklik olmazsa hukuk fakültesi bitirmeyi hayal ediyorum. Belki başka bir yazıda veya farklı bir yerde yeniden karşılaşırız. O zamana dek kendinize iyi bakın, hoşça kalın.

Betül Uçmaz

Kayseri Çetin Şen
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Engin Yapar

Ne Eksik Ne Fazla

Simdi bir kuşum. Ama öyle bir kuşum ki açtığım kanatlarımın altına koca koca okyanusları, devasa kara parçalarını sığdırabilirim. Gittiğim her yerde, konduğum her ağaç dalında süt beyazı tüylerim farklı renklere boyanır benim. Turuncuya çalan gökyüzünde batan güneşten alırım sarı rengimi. Yıldızları kovalar, ay ışığı ile aydınlanan sokaklarda kanat çırpırım.

Şimdi ise boyası rutubetten görünmeyen büyük, gri apartmanın ortalarında kalmış bir evin kirli pencere denizliğine konuyorum. Sanki apartmanı saran, rutubetten çok hüznü ve karamsarlık gibi geliyor. Konduğum pencereden içeriye bakıyorum.

İnsanı depresif ruh hâllerine sokacak bir evin salonu bu. Hatta öyle ki duvardaki kaplamanın soyulduğu, koltukların küflenmeye yüz tuttuğu ve güneşin sırtını döndüğü bu evde görüyorum ki küçük bir akvaryum balığı bile yaşamaya dayanamamış. Kendini minik suyunda boğmuş. Bu tatlı süs hayvanının sonu, üzerine çekilecek bir sifon olmalıyken orada çürümeye terk edilmiş belli ki.

Çoktan adı unutulmuş bu mahallede güneş etkisini tamamen yitirirken yerine gelecek olan ay beklenmeksizin sokak lambaları yanıyor. Yağmur hafiften etkisini gösterirken herkes elindeki şemsiyelerin himayesi altına girmeye başlıyor. Benim gecem ise bu pencere denizliğinde geçeceğe benziyor. Kendimi sokakta koşuşan insanlara kaptırmışken şiddetli bir kırılma sesi geliyor evin içinden. Kuş içgüdülerim harekete geçip kanatlarım uçmak için

açılırken bundan vazgeçip sesin geldiği yere odaklanıyorum.

Bir kadın görüyorum. Yolu yarılayıp otuz beşine çoktan basmış gibi görünen bu kadın eline geçirdiği her şeyi yere fırlatırken, karşısında ondan yaş olarak fazlaca bir farkı olmayan adam onu sakinleştirmek yerine onunla birlikte bağırıyor. Birbirlerine bağlı olduklarını temsil eden yüzükleri hâlâ parmaklarındaiken kavga giderek kızışıyor.

Birbirini bu kadar kolay kırabilen insanlar her zaman olduğu gibi şimdi de garibime gidiyor. Kafam karışık bir şekilde onları izlemeye devam ediyorum. Ses yalıtımının olmadığı her hâlden belli olan binada bu çiftin kavga seslerinin yankılandığını tahmin edebiliyorum.

Beni hiçbir zaman anlamaya çalışmadın ki!

Kadının sesi isyankâr çıkıyor. Altında yatan hüznü ben bile minicik kalbimde hissedebilirken adam pek de fark etmiş gibi görünmüyor. Saçlara karışan eller ve sinirden kasılan çeneler dışarıdan izleyen beni bile korkutmaya yetiyor.

O zaman seni anlayacak başka birini bul!

Adamın sözlerinin altında kanatlarımın ezildiğini hisseder gibi oluyorum. Bu sözler kadını kalbinden yaralarken, bunun fiziksel bir yaradan tek farkının ortada akan bir kanın olmaması olduğunu düşünüyorum. Kadının gözlerinin dolması saniyeler sürüyor. Bu bakışı biliyorum. Hayal kırıklığına uğramış bir kadının bakışları bunlar. Kırılmış, evlilikle ilgili hayalleri tek tek yakılmış ve külleri etrafa bile saçılmadan çöpe atılmış kalbi kırık bir kadın... Sesi çıkmıyor. Birkaç damla, ondan bağımsız yanağında ilerlerken atmak istediği birkaç çığlığın boğazında oluşturduğu yumruları saymaya çalışıyorum. Ama orada sayamayacağım kadar çok yumru oluşmuş. Ağzını bir iki kere açıp kapatıyor. Ardından fısıldar gibi konuşuyor.

Sana inanamıyorum.

Evde duyulabilir son ses kadının şiddetle çarptığı kapı olurken, adamın pişmanlığı yüzünün her zerresinden belli oluyor. Yerdekileri toplama gereği duymadan kendini koltuğa bırakıp düşünmeye başlıyor. Ayak parmağı ile çürümeye yüz tutmuş parke zeminde ritim

tutarken, kafasının karışık olduğu her hâlden belli oluyor. Yerine oturamayan taşlar var zihninin ortalarında. Çok değil - birkaç yarım saat kadar - oturuyor orada. Sonrasında ise yorğun düşen bedeni ve ruhunu uyku kucaklıyor. Yayıları süngerinde delikler açmış bu eski, haki yeşili koltuk o gece en yakın arkadaşı oluyor adamın.

Acısına eşlik etmek ister gibi kalıyorum yanında. Belki tamamen yalnız hissetmesin diye, belki de hâlâ dinmeyen yağmur başka çare bırakmadığı için mermer denizliğin üzerinde uyuyorum o gece.

Sabaha karşı evde bir hareketlilik oluyor. Sanki dünküler yetmemiş gibi kırılan vazolar uykumun tamamen açılmasına neden oluyor. Adam sanki dünkünden kırk yaş daha büyük gibi görünüyor artık. Açık televizyona kilitlenmiş fersiz gözlerinden birkaç damla dökülüyor. Baktığı yere döndüğümde bir son dakika haberi karşılıyor beni. Dünkü kadının birkaç fotoğrafı gösterildikten sonra kalitesinden güvenlik kamerasına ait olduğu belli olan bir kayıt gösteriliyor. Bir trafik kazasına ait görüntüler bunlar. Araba kadını altına alıp metrelerce sürüklüyor. Neler olduğunu anladığımda adama tekrar bakma cesareti bulamadan kanatlarımı açıyorum. Artık gitmem gerekiyor. Gidip adamı somutlaşmış acısı ile baş başa bırakmam...

Rotamı dünkü yağmurdan sonra ortaya çıkmış alkıma çeviriyorum. Ardımdan gelen acı dolu çığlıklar bir an olsun durmak istememe neden oluyor. Hep böyle olmaz mı zaten? Kadın ağlar ama umursamaz adam. Kırılır, dökülür paramparça olana kadar. Sonralardan değerini anlar adam ama... Kadın gitmiştir bir kere. Nasıl dönsün ki geriye? Nasıl hiçbir şey yaşanmamış gibi güçlü davransın?

Ne olursa olsun, hâlâ bir kuşum ben. Açtığım kanatlarımın altına koca koca okyanusları, devasa kara parçalarını sığdırabilirim ne de olsa. Şimdi ise siyaha boyuyorum pamuk beyazı tüylerimin birkaçını. O adam için siyahın en derin tonuna... Kadın için de birkaç mavi ekliyorum aralara. Ne de olsa herkesin imreneceği mavi gözlere sahipti o.

Ulaşamayacağımı bilsem de kovalıyorum işte alkımı. Çünkü dedim ya ben bir kuşum.

Ne eksik, ne fazla...

Küçük, beyaz ve sükûta mahkûm bir kırlangıç...

15 Mart 2004'te Zonguldak'ta dünyaya geldim. İlkokul ve ortaokul öğrenimimi de burada tamamladım. Hâlen Zonguldak Fen Lisesinde eğitimime devam etmekteyim. Ortaokula başladığım sene BİLSEM'i kazandım ve 5 yıldır BİLSEM öğrencisiyim. Yazma yeteneğimi çok küçük yaşlarda babam sayesinde keşfettim ve o günden beri de kalemimi bırakmadım. BİLSEM Türkçe öğretmenim yazılarımda kendime has bir üslubum olduğunu söylüyor. İleriye dönük planlar yapmayı pek sevmem ancak en büyük hayalim çocuk kitapları yazmak. Çünkü "Ağaç yaş iken eğilir." düşüncesiyle okuma alışkanlığının ve değerlerin insanlara küçük yaşta aşılması gerektiğini düşünüyorum.

Zeynep Arslan

Zonguldak Prof. Dr. Şaban Teoman Duralı
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Şükran Aysun Sadiç

Serçe

Teneffüs bitmiş, ders zili öğrencileri ısrarla sınıfa çağırılı birkaç dakika olmuştu. Öğretmenin kapıyı serçe açması, sınıftan dışarı taşan gürültüyü bıçak gibi kesti.

-İyi dersler!

-Sağ ol.

-Oturun.

Öğrenciler sessizce yerlerine yerleştiler. Orta yaşlı öğretmen masasına geçip oturdu, sınıf defterini eline aldı.

Başkan, sınıfı say!

Uzun boylu, saçları dağınık bir oğlan ayağa kalktı, gözlerini hızlıca sıralarda gezdirdi.

-28, tam.

Öğretmen gözlüklerini düzeltti, önlük cebinden çıkardığı dolma kalemle defteri imzaladı. Ardından ayağa kalktı, tahtaya doğru ilerledi.

-Dün, kimler soru çözdü?

Sınıfın yarısından fazlası el kaldırdı. Az önceki sessizlik yerini uğultuya bırakmıştı. Öğretmen:

-Pekâlâ, bugün size ufak bir sözlü yapmaya karar verdim. Karneye geçmeyecek, sadece ne kadar öğrendiğinizi görmek için.

Öğretmen, itiraz mırıldanmalarını duymazlıktan geldi ve listedeki ilk ismi okudu. Arka sıralardan bir kız, ayağa kalktı ve sınıfın karşısına geçti. Öğretmen, kitabını açtı, sormaya başladı. Kız sorulara cevap vermekte zorlanıyordu. Öğretmen memnuniyetsizliğini açıkça ifade etti:

-Daha çok çalışman gerek, otur!

Sıradaki kalktı. Sorular zordu. Oğlan cevap vermeye çalıştı ama pek beceremedi.

- Dün, kaç soru çözdün?

- Şey, hocam. Ben, şey... Oğlan, saçlarıyla oynayarak kekeledi.

- Çözmemişsin, belli. Çalışmadan olmaz bu işler, otur.

Listenin üçüncü sırasındaki kız, tahtanın önüne geldi. Sorular gerçekten zordu ama kız hiç teklemeyen ardı ardına cevapları sıralıyordu. Ders kitabındaki tanımlardan ne bir eksik, ne bir fazlaydı kızın cevapları. Öğretmen duyduklarından memnun, büyük bir enerjiyle sormaya devam ediyor; en iyi öğrencisi de duraksamadan cevap veriyordu.

- Aferin, Özge! Dün akşam kaç soru çözdün?

- 480.

- Çok güzel! Böyle devam et.

Kız yavaşça yerine geçti. Öğretmen ders boyu sorular sordu, öğrenciler de cevaplama-ya çalıştı. Zilin çalmasıyla birlikte öğrenciler rahatladı. Bu günlük bu kadardı. Çantalarını

toplayıp eve doğru yol alan öğrenciler, okula ait her şeyi, bir sonraki sefer kendilerinden istenene kadar, merak edip aralamayacakları bir sis perdesinin ardında bırakarak gerçek hayata geçiyor gibiydiler.

Özge hariç... O diğerlerinin aksine her yerde aynıydı. Dersler neredeyse tüm yaşamıydı. Okulda da okul dışında da daima sorulan soruları, doğru cevaplar; yapılacak işleri kusursuz yapardı. Onun işi buydu. Hayatının anlamı, başarılı olmak; başarı ise sorulan sorulara, doğru yanıtları vermektir. Eve doğru yürürken pencere pervazına konmuş bir kuşun telaşlı cıvıltılarıyla adımlarını saymayı bıraktı. Kuşa bakıp “Passer Domesticus” diye geçirdi içinden. Ardından adımlarına geri döndü: Bir adımının kaç santimetre olduğunu, sırt çantasının ağırlığını, ayaklarının altında akıp giden bayırın eğimini hesaplamaya çalışarak evine ulaştı. Apartmana girdi, asansörü çağırdı. 42 saniye bekledi, asansöre bindi, düğmeye bastı. $\sqrt{9}$ diye düşündü, 3. kata çıktı.

Kafasındaki rakamlardan, hesaplardan, tanımlanmış kelime yığınlarından biraz uzaklaşmak için televizyon izlemeye karar verdi. Kanalların hiçbirinde durmadı. Kanal değiştirmekten sıkıldı ve televizyonu kapattı. Çalışma masasına oturdu, test kitabını açtı, rahatladığını hissetti: Kesin doğrular ve cevaplar ona iyi geliyordu.

Ertesi gün her zamanki gibi başladı. Özge, dün eğimini hesapladığı bayırın, bu kez yüksekliğini tahmin etmeye çalışırken gökyüzündeki yoğun gri kümeleri gördü. “Kümülo-nimbuslar... Yağmur geliyor.” diye düşündü.

...

Sınıfa girdi, sınıf gürültüden yıkılıyordu. Ders, rehberlik ve rehber öğretmen başka okula atanmıştı. Herkes dersin boş geçmesini umut ediyordu. Özge sessizce sırasına oturdu. Ders başlayalı birkaç dakika olmuştu ki yeni öğretmen, öğrencilerin umutlarını suya düşürerek sınıfa girdi. Öğrenciler oyalanarak sıralarına geçerken öğretmen ıslıl ıslıl gülümsedi:

- Günaydın, çocuklar, dedi. Nasılsınız?

Bu soru üzerine çocuklar da gülümsedi.

- İyiyiz, siz nasılsınız?

- Ben de iyiyim, teşekkür ederim. Oturabilirsiniz.

Sınıf otururken genç öğretmen de masasına yerleşti. Yoklamayı aldı, sonra ayağa kalktı ve tahtaya doğru ilerledi.

- Bugün sizlerle biraz konuşalım, hem tanışmış oluruz. Size bazı sorular soracağım, lütfen parmak kaldırarak cevaplayın. Öğretmen tekrar gülümsedi.

- Nelerden hoşlanırsınız?

Sınıfın yarısından fazlası hevesle el kaldırdı.

- Bisiklet sürmekten hoşlanırım.

- Kitap okumayı severim.

- Fotoğrafla uğraşıyorum.

- Peki, merak ettiğiniz şeylerden bahsedin bana.

- Piramitlerin sırrını çözmek istiyorum.

- Acaba Mars'ta bitki yetişir mi?

Birbirinden ilginç konular açılıyor, bunlara farklı yorumlar yapılıyordu. Öğrenciler eğlenmeye, sınıfta heyecan dolu bir hava esmeye başlamıştı. Genç öğretmen cevapları dikkatle dinlerken bir ara, dersi sessizce izleyen Özge'yi fark etti.

-Sen, biraz bize kendinden bahsetmeye ne dersin?

Özge bunu bir soru olarak görmemişti, cevap vermedi.

-Nelerden hoşlanırsın?

Özge düşündü. Sınıf şaşırıldı. İlk defa Özge bir soruya cevap verememişti. Öğretmen Özge'ye gülümsedi fakat karşılık alamadı.

Özge camdaki gölgeye dalmıştı. Dün, pencere pervazında göz göze geldiği kuş, sanki kendisini takip etmiş ve sınıfın camına konmuştu.

Öğretmen, Özge'nin gözlerinin içine baktı ve sormaya devam etti:

- Okul dışında ne yaparsın? Örneğin dün akşam nelerle uğraştın?

Öğretmenden gözlerini kaçırıp yavaşça:

- 510 soru çözdüm, dedi Özge. Bakışlarını yeniden pencereye çevirdi ve nedense bir şeyleri eksik yaptığı duygusuna kapıldı.

Öğretmen, Özge'nin neye baktığını anlamak için pencereye döndü. Kıpırdanan gölgeyi o da fark etti. Yüzünde, sınıfa girdiğinden beri solmayan gülümsemesiyle:

-Serçe, diye mırıldandı öğretmen. Özge "Passer Domesticus" diye içinden karşılık verdi.

Öğrencisini daha fazla zorlamak istemeyen öğretmen, onun yeniden sessizliğe gömülmesine izin verdi. Özge konuşulanları dinlemeye devam etti, arkadaşlarının söyledikleri beyninde dönüp durdu. En son ne zaman ders çalışmaktan başka bir şeyle uğraştığını hatırlamaya çalıştı. Sınıftaki diğer öğrencilerin, kendileriyle ilgili soruları nasıl olup da böyle büyük bir heves ve heyecanla yanıtladıklarını düşündü. Kendisinin bu sorulara verecek cevabı neden yoktu? "Rehberlik dersinin de bir kitabı olsaydı keşke." diye geçirdi içinden. Kitaplarda kesin tanımları olmayan soruları cevaplamaktan çekiniyor, bu duygu da suçlu hissetmesine neden oluyordu. Rehber öğretmenin soruları, sanki bütün cevapları bilen "sihirli değneğini" elinden almış, böylece "mükemmellik büyüsü" bozulmuştu. Dersin sonunda öğretmen dostça Özge'nin yanına yaklaştı.

-İsmin nedir?

Cevap verebileceği bir soru duymak, Özge'yi biraz olsun rahatlatmıştı.

-Teneffüste biraz sohbet etmek ister misin Özge?

Özge başını iki yana sallayıp öğretmenin gülümseyerek yaptığı teklifi reddetti.

Pekâlâ, Özge'ciğim. Dönem sonuna kadar burada olacağım. Yardıma ihtiyacın olursa beni rehberlik odasında bulabilirsin.

Özge yeniden başını salladı. Bir sonraki derste, tahtayı kaplayan sayılara, formüllere odaklanmakta zorluk çekti. Dönüş yolunda, rehber öğretmenin soruları, Özge'ye adımlarını saymayı unutturdu.

Evde test kitabının başına oturdu ama sorulara istediği gibi odaklanamadı. Çözebildiği soruları sayınca kaygılandı. Yarın okulda, kaç soru çözdüğü sorulursa ne diyecekti? Endişelerine rağmen kitabı kapattı, perdeyi aralayıp yağmurla yıkanan şehri izledi. Yağmur sonrası açan güneşle tazelenen şehir pırıl pırıl parlıyor; Özge'nin gözlerini kamaştırıyordu. Pencereyi açtı, toprak kokusunu içine çekti. İşte tam o sırada, saçak altına sığınmış yavru bir serçeyle göz göze geldi. Yağmurla ıslanmış kanatlarını telaşlı ve acemi çırpınışlarla temizlemeye çalışıyor, bu arada ürkek bakışlarla Özge'nin niyetini anlamaya çalışıyor gibiydi. Özge bu bakışların içini sıcaklık yaptığını hissetti.

“Yoksa sen, beni mi takip ediyorsun?” Diyerek gülümsedi serçeye. Özge ve serçe ürktüp kaçırmaktan korkarcasına kaçamak bakışlarla birbirlerini seyretmeye başladılar. O an fark etti ve “Sen, yalnızca kitapların arasına sıkışmış kuru bir bilgiden ibaret değilsin.” diye düşündü Özge. “Benim gibisin...” Şimdi kendini, uçmayı yeni öğrenmiş bir serçe gibi hissediyordu: Kendi kanatlarıyla kendi gökyüzünü keşfetme vakti gelmiş, acemi, telaşlı, ürkek ama hevesli bir yavru serçe...

2004 yılında geldim dünyaya. Çocukluğum mutlu bir düş gibi, ışıltılı anılarım var biriktiriyorum. O zamanlar da çokça hissediyor çokça hayal kuruyordum. Yazmaya başladım sonra. Yazdıkça hayallerime sarıldım, hayallerim kalbimin derinliklerine işledi. Gerçekleri hayallerimle paylaştıkça gerçeklikten bir parça oldular; gündüz hayaletlerim, gece rüyalarım oldular. Rüyalarımı da çok sevdim. Fakat gerçeklerin de kırılabilir bir cazibesi var. Hayallerimi yazarken biraz gerçeklerimi de yazıyor; hayal kurarken biraz gerçekleri de kuruyorum.

Önüme yeni pencereler açıldı, açılıyor da... Tarih, bilim ve eğitim ilgimi çekiyor. Kısa film, kuş fotoğrafçılığı, yabancı dillerle alakalıyım. Yaşadığım günler deneyimlerime ve düşüncelerime, deneyimlerim ve düşüncelerim ise dünyama şekil veriyor. Gerçekler bana yaklaştıkça daha da sarıldığım hayallerimin içinde yitip gitmemek için yazdıklarımın elinden tutuyorum.

Amine İmran Tecimen
Bursa Nilüfer Hilal İnalıcık
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen
Elif Akpınar

Öğretmen Olmak

Eylül ayı, en güzel günlerinden birini daha yaşıyordu. Ali ise sekiz yaşının verdiği çocukluğu dahi yaşayamamış, çalışmak zorunda olan, okul hakkı elinden alınmış bir çocuktur. Eylül ayıyla birlikte tatilini bitirmiş, okulunu özlemiş çocuklar heyecanla güzel formaları içinde okula giderken Ali sadece onları hüzünlü gözlerle izleyebiliyordu.

İstanbul'a gelesi üç ay olmuştu. Hasta babası, köyde geçim zor diye İstanbul'a taşınmayı istemiş ve gelmişlerdi. İlk iki ay babasıyla işe gidiyordu, köyde kazandıklarından çok daha fazla para kazanabiliyorlardı. Her şey onlar için güzel gidiyordu. Mutlulukları sadece iki ay sürebilmişti. Babasının hastalığı nedeniyle onu kaybetmeleriyle küçük Ali'nin sorumluluğu artmıştı. Artık evin erkeği oydu. Annesi ve küçük kız kardeşi Ayşe'ye o bakacaktı. Köye geri dönmeleri çok zordu. Hem dönseler bile orada nasıl geçineceklerdi ki?

Ali, babasını kaybettikten sonra sanki sekiz yaşında değil de yirmi yaşında bir çocuk gibi olgunlaşmıştı. Babası hayattayken birlikte gidip çalıştıkları Ahmet Usta'nın yanında çalışmaya devam etti. Çok şükür kazandığı parayla anne ve kız kardeşini kimseye muhtaç etmiyordu.

Sanayide de çok seviliyordu. Çünkü güzel ahlaklıydı. Herkes ona yardımcı olmaya çalışıyordu. Sanayi çıkışı dolmuşa para vermeyeyim de eve biraz daha fazla para götüreyim diye eve yürüyerek giderdi. Akşam iş çıkışı sokak çocuklarının bir tenekede ateş yakıp ısındıklarını görmek Ali'yi üzüyordu. Çünkü onlar da Ali gibi okula gidemiyorlardı. Ama Ali çalışıyordu.

Onlar çalışmıyorlardı hatta kötü alışkanlıkları da vardı. Ali, onların yanından geçerken selam vermeyi ihmal etmezdi. Rahmetli babası, “Oğlum, selam insanlar arasında muhabbeti sağlar.” derdi. Öyle de oldu. Ali akşamları eve giderken çocuklar ona selam vermeye ve aralarına çağırılmaya başladılar. Birbirlerini seviyorlardı da. Ali, onlara iyi şeyler tavsiye ederdi. Bir gün yine birlikteyken sokak çocuklarından Deniz, “Arkadaşlar, planımızı Ali’ye de açıklayalım. Bu hayat bize yeterince vurmuş. Ailemiz yok, okullu değiliz. O zaman şu ilerdeki zengin eve akşam bir uğrayalım da biraz yolumuzu bulalım.” dedi. Diğer çocuklar gülerken, Ali’nin içini bir korku kapladı. “Ama arkadaşlar bunun adı hırsızlıktır. Ben böyle bir şeyi kesinlikle yapmam, sizin de yapmanızı istemem.” dedi.

Çocuklar kendi aralarında tartışırken bir öksürük sesi işittiler. Kafalarını çevirip baktıklarında üstü başı perişan elinde gitar olan bir adam gördüler. Belli ki o da onlar gibi sokakta yaşayan bir adamdı. “Selam çocuklar, biraz benim de ısınmama müsaade eder misiniz?” dedi. Ali, onların yanından ayrılırken bu yaşlı adamla göz göze geldiler. Adamın gülümsemesi Ali’nin adeta içini ısıttı.

Ali, ilerleyen günlerde iş çıkışı artık çocukların yanına uğramama kararı almıştı. Hırsızlık çok kötüydü. Ona göre insan çalışmalı, az da olsa parasını helal yoldan kazanmalıydı. Akşamları yine aynı yoldan eve gidiyordu. Sokak çocuklarından olan arkadaşlarını da yine görüyordu. Yaşlı, gitar çalan adamı da yanlarında görüyordu. Birkaç gün sadece onlara selam vererek yanlarından geçti ve eve gitti. Yaşlı adamın çocuklara ne anlattığını ve onların yaşlı adamı neden çok dikkatli bir şekilde dinlediklerini merak ediyordu. Bir gün iş çıkışı merakını yenemeyerek yanlarına uğradı. Gitar çalan yaşlı adamla da tanıştı. İsmi Ekrem olan bu yaşlı adam, ailesini kaybetmiş bir evsizdi. Geçimini sokaklarda gitar çalarak kazanıyordu. Sokak çocuklarından Ömer, “Ali, Ekrem amcam, gündüz gitar çalıp kazandığı para ile akşam bizlere bir şeyler alıp getiriyor. Çok güzel de sohbet ediyoruz. Artık sen de akşamları eve giderken sadece selam verip geçme de bize katıl.” dedi. Ali, o gün çok mutlu olmuştu. Ekrem amca, çocuklara hem çok güzel şarkılar söylüyor hem de çok faydalı sohbetler ediyordu. Sokakta yaşayan evsizlerden farklı bir yanı vardı. Sohbetlerinin birinde çocukların neden okula gitmediklerini sormuştu. Kimlerin okula gitmek istediğini sorunca

hepsinin “Ben de isterdim.” demeleri Ali’yi şaşırtmıştı. Çünkü Ekrem amcaları aralarına katılmadan önce böyle bir konu geçmişti de çoğu “Okula gidip de ne yapacağız.” gibilerinden konuşmuşlardı. Bu değişimin nedeninin Ekrem amcalarından kaynaklandığı bir gerçektir.

Yine bir akşam, Ekrem amca elinde yedi tane poşetle geldi. Ali’de dâhil olmak üzere her çocuğa birer tane poşet verdi. Tüm çocuklar gözlerine inanamadılar. Çünkü poşetin içinde okul eşyaları vardı. Bu temiz ve güzel eşyaların mis gibi kokuları bile tüm çocukların mutlu olmasına yetmişti. Ama bu eşyaları ne yapacaklardı? Onlar okula gitmiyorlardı. Ekrem amca, gitarıyla birkaç güzel parça çaldıktan sonra “Çocuklar, bu eşyalar sizin, biliyorum ki hepiniz okula gitmek istiyorsunuz. Bu nedenle, bir arkadaşım Ali dışındakilere kalacak yurt ayarladı. Ali ve hepinize okul masrafları için burs da ayarladık. Artık Ali’nin de çalışmasına gerek yok. Aldığı burs evini geçindirmesine yetecek. Hem başarılı öğrenciler olursanız, kazanacağınız başka burs ve ödüllerle de sıkıntı çekmeden hayatınızı devam ettirebilirsiniz. En önemlisi

ileride bir meslek sahibi olduğunuzda artık burslara ihtiyacınız kalmaz ve kendi maaşınızdan kim bilir belki sizler de başka çocuklara yardım edersiniz.” dedi. Tüm çocukların yüzlerindeki mutluluk görülmeye değerdi. En çok sevinenlerden biri de tabii ki Ekrem amcaydı.

Ertesi gün hazırlıklar tamamlanmıştı. Çocuklara kalacakları yer, okul ihtiyaçları temin edildikten sonra okula gitmeye hazır dılar. Ali evinden, diğer çocuklar da onlar için ayarlanan yurttan gelerek okul bahçesinde buluştular. Yurt görevlisi onlara sınıflarını bulmaları için yardımcı oluyordu. Çocukların yaşları farklı olduğu için sınıfları da farklıydı. Ali ile Ömer’in yaşları aynı olduğundan ikisi 2/A sınıfının öğrencisi olmuştu. Sınıfa öğretmen henüz gelmemişti. Sınıf arkadaşları onlara, onlar da arkadaşlarına meraklı gözlerle bakıyorlardı. Ali ve Ömer kendini tanıttı. Diğer sınıf arkadaşları da isimlerini söyleyerek tanıştılar. Kapıda bekleyen sınıf başkanı, “Öğretmen geliyor, öğretmen geliyor!” diye bağırıp içeri girdi. Sınıfta birden sessizlik oldu. Herkes ayağa kalkarak öğretmeni bekliyordu.

İşte öğretmen, içeri doğru giriyordu. Aman Allah’ım! Ömer ve Ali’nin kalp atışları adeta birbirine karışmış “güm güm güm” atıyordu. Çok şaşırılmışlardı çünkü içeri giren öğretmen, Ekrem amcalarıydı. Yani Ekrem Öğretmen...

Ali ve Ömer koşarak öğretmenlerini kucakladılar ve gözyaşlarına hakim olamadılar. Sınıftaki diğer çocuklar bu duruma bir anlam veremediler. Nasıl oluyordu ki sınıfa yeni gelen bu öğrenciler, daha yeni tanıdıkları öğretmenlerini böylesine sevip candan kucaklayabiliyorlardı? Daha öğretmenlerinin isimlerini bile bilmiyorlardı.

Ekrem Öğretmen, meraklı bakışlarla onlara bakan diğer öğrencilere “Çocuklar, sınıfımıza gelen bu yeni arkadaşlarınızla biz aslında daha önceden tanışıyoruz.” dedi. Ali ve Ömer’den başka Ekrem Öğretmenle nasıl ve nerede tanıştıklarını kimse bilmedi. Ekrem Öğretmen, her zaman yaptığı gibi sokak çocuklarıyla ilgilenmek için gitar çalan amca olarak sokakta bulundu.

Ali ve Ömer de lise ve üniversite yıllarında Ekrem Öğretmenleri gibi sokak çocuklarının yardımına koştular. Onları okulla tanıştırdılar. Unutmayacakları Ekrem Öğretmenin yaptığı gibi bu güzel görevi öğretmen olarak devam ettirdiler. Onlar için öğretmen olmak çok üstün bir görevdi. Onlar da Ekrem Öğretmen gibi bir öğretmen olmak istemiş ve başarmışlardı.

Şubat ayının yirmisinde ikizimle birlikte dünyaya gözlerimi açtım. 2010 yılından bu yana sizlere aktaracağım çok fazla bir geçmiş hikâyem olmasa da kendimi anlatabileceğim özelliklerim vardır. Kitap okumayı, öykü yazmayı ve piyano çalmayı çok severim.

Birinci sınıfta kazandığım BİLSEM seçimi sonrası ben de ikinci sınıftan itibaren BİLSEM ailesinin bir ferdi oldum. Merkezimizde yapılan etkinliklerle kendimi daha da geliştireceğime inanıyorum.

Kitap okumayla dolu günlerin, güzel yazı çalışmalarını da etkilediğini düşünüyorum. Bu nedenle herkese bol okumalı günler diliyorum.

Irmak Bıyıklıoğlu

Halil İncekara

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Ayşe Kayaalp

Kuzey Yıldızı

Açar alın yazısının gece çiçekleri

Sevdiklerimizi aradığımız saatlerde

Kır çiçekleri arasında görünür kelekler

Bir ılık parıldar ümide dair, mavi gökyüzü hâlâ senin

Kuzey yıldızının aydınlığında uyur çocuklar, açılmış gül yapraklarının yayılır kokusu tan yellerinde, bir ılık parıldar, mevsimler geçer mavi gökyüzünde. Gecenin sinesinde bir nehir gibi akar bıçkın alın yazıları. Gök kubbenin çağıldayan boşluğu, geçip giden baharlar, yazlar, güzler, kışlar... Zamanın dili olsaydı, çoktan unutulup gitmişlerin yazgılarını anımsatan esrik akşamlardan kalma bir türkü söylerdi belki de... Titrek bir mum alevinin gökyüzüne saldığı gri sisler gibi yazgılarıyla bir görünüp bir kaybolan hayatlar ve zorlu saatlerin tik taklarında başlayan mavi ümit sağanağı...

Akçağaç, karadut, kızılçam, akkavak yapraklarında rüzgârla salınan anılar, dokunulamadık solgun dünlü günler, gökyüzünde öfkeli gece şimşekleri... Kızılağaç dalında salınan adak umutları, yarıklarında kedi otları sarkan eski kerpiç duvarlar, arpa ekmeğine katık edilen zeytinler... Meltem rüzgârlarında salınan haseki küpesi, güvey feneri, akşam sefası... Baharlara kanat çırpın kederli akşam kelekleri ve şefkatli annelerin kanadı altında büyüyen umut çocukları...

Hasan Efendi, bir gölge gibi kapı eşiğinden içeriye adım attı.

-Dün seni gördüm rüyamda, doktor olmuştun.

Sessizlik... Hedefini bulamamış bir ok gibi gecenin sinesinde kaybolup giden yorgun bir ses... Cemile, yaşam gerçekliklerinin arka planını görebilecek bir yaşta değildi henüz. On ikisine yeni adım atmış bir kız çocuğunun yaşam deneyimi ne olabilirdi ki? Rüyadan ne anlardı? Dedesi, bilinç altının derinliklerinden kopup gelen, olmayan ama sanılan bir düş mü görmüştü yine?

-İkimiz kaldık hayat kışının ortasında. Gökyüzü boydan boya siyah bulutlarla kaplı. Kara kara, küme küme bulutlar. Yağmur yağmıyor üzerimize kaç mevsimdir ama ümit yağıyor, bir ümit yağmuru ki sorma gitsin... Güzel yarınlara ulaşman için sana duacıyım. Bu hayat ekmezsiz olabilir ama ümitsiz asla... Sana güzel bir yaşam armağan edecek olan yarınların tanığı olabilmekten çok uzak bir yaştayım. Bana bir şey olursa hiçbir zorluktan yılma sakın, unutma ki her güçlkle beraber bir de kolaylık vardır.

-Dedeciğim, sen yanımda olduktan sonra aşarız tüm engelleri. Hep birlikte daha nice güzel günler göreceğiz. Bir gün gelecek ben doktor olacağım ve sana çok iyi bakacağım.

Cemile'nin gözü bir ara duvardaki boy aynasına ilişti. Aynaya dikkatlice bakıp hayallere daldı.

-Sırrı dökülmüş, nice hayatların hatıralarını yansıtan ayna... Kendisine bakanların hüznlerine, sevinçlerine tanık olmaktan, yanaklarından süzülen gözyaşlarına eşlik etmekten, belki de bütün bunlardan tazeliğini yitirip eskimiş. Yine de karanlık geceleri aydınlatan bir dolunay gibi parıldayarak kendisiyle barışık kalabilmiş. Yerden gökten artakalanları, yeraltına kayıp giden hayatları gösteremez mi yeniden? Ah, aynalar, günün ezgisi sustuğunda da gösterebilseydi keşke mazide kalanları...

Gece sessizliğı... Sokak kedilerinin miyavlamaları... Rüzgârda savrulan yaprakların mistik hışırtıları... Duvar saatinin gece sessizliğini bozan gizemli tik takları... Son ümit bes-tesi Hasan Efendi de bir yıldız gibi kayıp giderse ötelere bu hayatta kime tutunacaktı?..

-Aynaya dikkatlice baktığımda, benden başka hayatları görüyor gibiyim, dünlgünlerde bu aynaya bakan ailem, siyah beyaz bir film şeridi gibi geçip gidiyor gözlerimin önünden. Onların gözlerine baksam, gözlerinin ardında başka gözler.. Hayata tutundukları ellerine baksam, ellerinin üstünde başka eller.. Umutlarına baksam, uçurtmaları tellere takılı çocukların feryadı gibi... Bakamıyorum! Tükenip gidiyor her şey. Sanki düşsel oyuncaklarını dünyada bırakıp sessiz, gizemli bir evrene çekilmişler. Bu ayna, nice yaşanmışlıkların tanığı... Dünya... İnsanları peşi sıra koşturup duran dünya... Son şeritte, her şeyi elden avuçtan alan dünya...

-Cemile, sofraya hazır kızım. Bugün kahvaltı soframız çok zengin. Sağ olsun komşularımız gözleme getirdiler. Allah'a çok şükür, hayırsever, güzel komşularımız var. Bizi zor günlerimizde hiç yalnız bırakmadılar. Allah onlardan razı olsun.

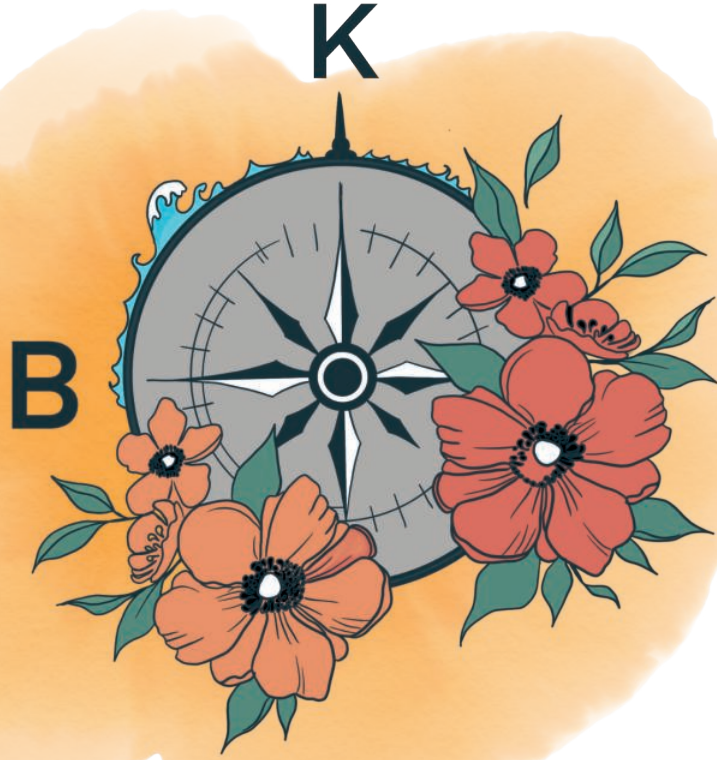
-Geliyorum dedeciğim!

Hasan Efendi, kimi sağlık sorunlarıyla uğraş vermekten yorgun düşmesine karşın -torununu üzmemek için olacak- zoraki bir şekilde tebessüm edip sofraya oturdu. Yaşlı bedeni, yılların getirdiği yorgunluğu bir an önce üzerinden atmak ister gibiydi. Ötelere gitmek arzusundaydı ancak şimdi sırası değildi, Cemile'yi büyütmeliydi.

Cemile, kahvaltı sofrasında dedesinin yorgun bedenine baktı, aralarında upuzun bir yaşam farkı vardı. Sorunların üstesinden gelebilmek için biraz daha çaba göstermeliydi. Büyüyüp okumak, doktor olmak, hastalara şifa dağıtmak tutkusuyla dopdoluydu. Hayatın üzerine yüklediği sorumlulukların farkındaydı. Amacına ulaşabilmek için disiplinli, özverili bir şekilde derslerine çalışıyordu.

Hasan Efendi elindeki ağaç tespihi yırtık bez minderinin üzerine bıraktı, titreyen eliyle çayını yudumladı.

-Cemile, yaşam sorunlarından asla yılma, onların üzerine gidip üstesinden gelmeye çalış. Unutma ki hayatın güzellikleri yanında fırtınaları, uzayıp giden kara günleri de var. Göğüs germelisin bunlara! Hiçbir zaman umudunu kaybetme! Şayet ben, şu fani dünyadan göçüp

gidersem yıkılma sakın... Yetimhaneye yerleş. Devletimiz sana kol kanat gerecektir. Hayatın boyunca yalnızca Allah'a dayan ve yalnızca Allah'tan yardım iste; çünkü Allah, her şeyin sahibidir...

-Dedeciğim! Allah sana hayırlı ömürler versin. Allah, elbet de bana bir yol gösterecektir. Sen beni hiç merak etme.

Hasan Efendi namaza durdu. Alnı kırışık, yanakları çökük, teni solgundu. Anlamı derin bakışlarla rükû ve secdeye vardı. Okuduğu sureler kerpiç duvarlarda yankılandı. Sahildeki kepez kayalara çarpan sert deniz dalgalarının bir zaman sonra onları aşındırması gibi; Hasan Efendi'nin yaşlı bedeni de zaman dalgalarının önünde her geçen gün biraz daha yıpranıyordu. Tasalarını, uysal olmayan bağlardan koparır gibi sağa sola selam verip namazı bitirdi, ellerini gökyüzüne doğru kaldırıp uzun uzun dua etti. Duası, gözlerine bir adak ışığı gibi yansımıştı. Dua anında ruhu, sınırlı olandan kopup sonsuz olana doğru yükseliyor gibiydi.

Yıllar gelip geçti. Her canlı ölümü tadacaktı. Hasan Efendi de bir kış günü ötelere uçup gittiğinde geride boynu bükük bir seccade ve gözü yaşlı bir torun bırakmıştı. On beşine yeni adım atan Cemile için acılara tutunup yaşamak, bir alın yazısıydı. Komşuları Cemile'yi yanlarına alıp kendisine bakmak istediler ama o, bu yolu seçmedi. Ümit dolu yarınlarla ulaşmak için sabırlı olmak ve çalışmak zorundaydı. Hem dedesi:

“Bekle, sabırla bekle ve çalış. Her şey güzel olacak inşallah.” dememiş miydi?

Cemile, komşularının yardımıyla yetimhaneye yerleşti, buradaki ortamı çok sevmişti. Ayların huzur içinde akıp gittiği günlerden birinde yatağının üzerine bağdaş kurup oturdu. Fotoğraf albümünü açtı. Ailesinin mutlu günlerinden kalma fotoğraflarına baktı. Kendinden on yaş büyük olan kız kardeşi İzel, altın sarısı saçları, deniz mavisi gözleriyle ne kadar güzeldi? Her şey mazide kalmıştı... Yorgun düşen bedenini yatağa bıraktı. Dedesinin, ailesi için söylediklerini anımsadı:

“Baban; denizaltı subayıydı, aylarca göreve gidip gelmediği oluyordu, Akdeniz'e bir görev için gitmişti. Denizaltıları eski bir mayına çarpmış. Bu elim kaza sonucunda tüm mürettebat gibi baban da şehit düşmüştü. Babanın ölümünden sonra annen denizlere küstü. Yıllarca boş umutlarla deniz dalgalarına bakıp durdu. Hiçbir şey söylemiyordu bizlere. Babanın ölümünü kabullenememiş gibiydi. Babanı çok seviyordu, baban da onu çok seviyordu. Yıllar böylece gelip geçti. Annen, babanın şehit düşmesinden sonra başka biri ile evlenmeyi düşünmedi, dalgındı, durgundu. Bir gün trafik polisleri acı haberi bana ilettiklerinde dünyam başıma yıkıldı. Annenin arabasında kardeşin İzel de vardı. O da annenle birlikte ağır yaralanmıştı. Belki de yazgı onları ayırmadı... Doktorların onca müdahalesine karşın, maalesef hayata gözlerini yumdular. Yaşım neredeyse doksan beşe vardı. Çok uzun bir ömre sahip olmak iyi bir şey değil be Cemile... Acılara tanık ola ola yıpranıyor insan...”

Yıkılmamalıydı, hayata tutunup ümide sarılmalıydı. Karanlıklar ne kadar yoğun inse de fırtınalar ne kadar acımasız kopsa da bu hayatta; geceyi aydınlatan bir güneş, fırtınaları dindiren bir yazgı dalgakıranı mutlaka bulunurdu...

Cemile, düşsel dünyaya dalıp gitmişken, sokakta insanın içini ürperten bir rüzgâr uğultusu duyuldu. Yatakhane penceresi iyi kapatılmadığından olacak rüzgâr ansızın odaya dolup kitapları, defterleri sağa sola savurdu. Müdire hanım hemen koşup pencereyi kapattı. Çok merhametli biriydi, yüzünden tebessüm hiç eksik olmuyordu, yetimhanedeki çocuklara anne şefkatini aratmamak için elinden gelen her şeyi yapıyordu. Çocuklar da bir anne hassasiyetiyle üzerlerine titreyen müdire hanımı çok seviyorlardı.

On yıl sonra...

Üniversite hastanesinin önünde ambulans sesi... Ambulansın kırmızı lambaları, hırçın bir şekilde yanıp yanıp sönmekte... Acil önünde biriken telaşlı hasta yakınları... Sedyeyle, hastayı sonu belirsiz yazgisına taşıyan sağlık görevlileri... Hastanın çevresine toplanmış beyaz önlüklü, şifa meleklerini anımsatan hemşireler... Hastanın koluna bağlanan serum... Asansörle, ameliyat odasına indirilen orta yaşlı bir kadın... Dört bir yana koşuşturan sağlık görevlileri... Sonu kestirilemeyen bir yazgi saatinde, hasta yakınlarının telaşlı konuşmaları...

-Ağır yaralanmış, kurtulması olanaksız! Sence de öyle değil mi? Çok çileli bir kadındı. Hakkında hayırlısı olsun. Allah'tan ümit kesilmez. Duadan başka bir şey gelmiyor elden...

Doktor Cemile çok başarılı bir cerrahı. Genç doktor, yazgının çocuk yaşta omzuna yüklediği sorumlulukların altında kalmadan hayata tutunabilmiş, hastaları için bir umut ışığı olmuş, onca sorunlar içinde küllerinden yeniden doğmayı başarabilmişti...

Güneş, hastanede kimi günler ümitleri yeşertiyordu, kimi günler de ümitleri karartıyordu. Hastanede, ameliyat masasının üzerine uzanmış, solunum cihazına bağlanmış, doktorun ve yazgının eline kendini bırakmış nice hayatlar gelip geçiyordu...

Doktor Cemile mesleğini çok seviyordu, soğuk ameliyathanede saatlerce kalmanın birtakım güçlükleri vardı ama bu durum kendisi için bir sorun değildi. Çünkü hastaları sağlıklarına kavuşturmak, kendisi için tanımsız bir mutluluktı. Bilimsel araştırma azmiyle, hastaları iyileştirme tutkusuyla, neşterinin gümüş renkli parlak şifa ışığıyla hayata döndürdüğü nice hastaları olmuştu.

Koruyup kollayan, sevip acıyan, şifayı dileyen, değişip değiştiren, siyah beyaz umutlar arasında gidip gelen hayatların ümit ışığı olabilmek pek de kolay bir şey değildi.

Issızlığın hüküm sürdüğü kentin çıkış güzergâhında, elli dönümlük görkemli üniversite yerleşkesi, göz kamaştırır otantik taş mimarisiyle göğe yükseliyor, kimi hastalar için hayata dönüşün kimileri için de ötelere uzanan sonu kestirilemedik bir yolculuğun başlangıcı oluyordu...

Birkaç saat sonra ameliyathane kapsısında Doktor Cemile gözüktü. Hasta yakınları, meraklı bakışlarla doktorun çevresine toplandılar. Doktorun yüz ifadesinden, hastanın durumuyla ilgili çıkarımlarda bulunmaya çalışıyorlardı...

-Ameliyat başarılı geçti. Hastanın hayati tehlikesi yok. Kendisi yoğun bakımda birkaç gün gözetim altında tutulacak. Çok geçmiş olsun.

Hastane koridorlarında bir bayram havası, hasta yakınları sevinç içinde birbirlerine sarılmaktalar...

Doktor Cemile yoğun bakım ünitesine geçti. Servisinde küçük bir kız çocuğu yatıyordu. Bir sağlık sorunundan dolayı onu ameliyat etmişti. Duvar saatine baktı, saat, akşam dokuzu gösteriyordu. Kızın odasına geldi, nabzına baktı, her şey normal gözüküyordu. Küçük kız ilaçların etkisiyle derin bir uykuya dalmıştı.

Buzdolabının kapağını açtı, bir şişe su alıp odaya geçti, lambayı yaktı, suyu yudumlayarak içip pencereden dışarıya baktı. Sokak lambaları -sisin etkisiyle olacak- karanlığı aydınlatmaya güç yetiremiyor gibi silik, titrek, loş bir şekilde yanıyordu.

Çok uzakta, hastaneye doğru gelen bir ambulansa gözü ilişti. Bir an, annesini ve kız kardeşini ambulansın içinde hayal etti. Ah, keşke o ambulansa olsalardı! Kendilerini hayata döndürmek için neler yapmazdı ki... Yanağından birkaç damla gözyaşı süzüldü. Mendilini çıkarıp gözyaşını sildi. Bu arada ambulans, gece karanlığının çiğ kokusuna karışıp çoktan gözden kaybolmuştu...

Doktor Cemile, yoğun bakım ünitesinde yatan kız çocuğunun masum simasında kız kardeşi İzel'i görüyor gibiydi. Sabah olunca servise çıktı, küçük kızın yanına gitti, tebessüm ederek,

-Günaydın İzel, nasılsın? Dedi.

-Günaydın. Bugün çok daha iyiyim.

-Büyüyünce ne olacaksın?

-Doktor.

-Niçin doktor olmak istiyorsun?

-Hastaları sağlıklarına kavuşturmak için.

-Neden olmasın ki? Sen çok zeki bir kızsın. Ben günün birinde senin çok iyi bir doktor olacağına yürekten inanıyorum.

-Teşekkür ederim.

Doktor Cemile hayat doluydu. Tükenmişliğin, ümitsizliğin yıkıcı bir hastalık olduğunu düşünüyordu, bundan dolayı da hastalarına umut olmayı kendisi için bir görev addediyordu. Ömür gelip geçiyordu, tüm yaşanmışlıklar da hayatla birlikte akıp gidiyordu...

Doktor Cemile hastanenin bahçe kapısından dışarı çıktı. Akşam ezanı yakındı. Sahilde yer alan caminin güzelliği arasındaki denizin dalgaları, hırçın bir şekilde asırlık kepez kayaların yüzüne vuruyordu. Derin bir soluk aldı, bir daha, bir daha... Deniz üzerinde çığlık çığlığa kanat çırpan hercai martılar, son bir defa yiyecek bir şeyler bulma umuduyla telaşlı telaşlı uçuyorlardı.

Bir ara gözü gün batımına ilişti. Kızıllığa bürünüp denize batmakta olan güneşin mistik görüntüsü... Yiten hayatlar gibi gözden kaybolmaya yüz tutmuş güneş... Gökyüzünde bakır renginin kızılığına bürünen gri bulut kümeleri... Suskun ormanlar, sessiz gökyüzü, denizi

durulmuş şafakların doğuşunda umut ışıkları, gece karanlığında parıldayan dolunayın sesisizliği, yaşamın dünlü günlerinde kalan solgun mazi, anne şefkatiyle her şeyi sinesine alıp dönüştüren kara toprak...

İki yıl sonra...

Doktor Cemile bir meslektaşıyla evlendi, sevilen bir öğretim görevlisi olarak tıp fakültesinde nitelikli öğrenciler yetiştirdi, sosyal projeler geliştirip yoksullara destek sağladı, gece karanlığında yön bulduran “kuzey yıldızı” gibi insanlara yol gösterip hastalar için bir umut ışığı oldu. Dürüst, saygın bir bilim insanı olarak yaşamını sürdürdü...

2001 yılında Malatya'da doğdum. Malatya Fen Lisesinde okuyorum. Bilimsel araştırmalar yapmayı seviyorum. 2016 TÜBİTAK Liseler Arası Proje Yarışmasında Tarih dalında Bölge 1.'si oldum. Bisiklete binmek, yüzmek, kitap okumak hobilerim arasında yer alır. Edebiyata ilgi duyuyorum. Edebiyatın güzel sanatların bir dalı olmasına karşın, bilimlerle iç içe olduğunu düşünüyorum. Yöntemleri farklı olsa da her iki disiplinin birbirlerini etkilediği bir gerçeklik. BİLSEM'deki Türk Dili ve Edebiyatı ders etkinliklerine aktif olarak katıldım. Sanatsal anlatımda imge üretim teknikleri dersleri, benim dil ve üslubumun şekillenmesine çok büyük katkı sağladı. Bu derslerde, psikolojik derinliği olan çağrışımsal betimlemeleri imgeleştirip sanat diline aktarabilmeyi öğrendim. İnsana özgü sorunları, insani değerleri göz önüne alarak hikâyelerimde işlemeyi çok seviyorum. Üniversitede tıp fakültesi okuyup doktor olmak en büyük hayalim.

Zeynep Deniz Algan

Malatya Yeşilyurt

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Hikmet Günbattı

Çoban

Dört bir tarafı eşsiz doğal ve tarihi güzelliklerle dolu, bereketli topraklar barındıran güzel ülkemizin doğusunda, tüm heybeti ile bulunan Ağrı Dağı'nın eteklerindeki bir köyde işini çok seven ve en iyi şekilde yapan bir çoban vardı. Bu çoban köyün dışında küçük bir kulübede yaşardı. Köylüler onu çok sever ve ona çok güvenirdi. Bu durum çobanın işini severek yapmasını sağlıyordu.

Çoban, insanlara hemen güvenir, kandırılınca da canı çok sıkılırdı. Buna rağmen yine de her gördüğü insana güvenir ve hemen inanırdı. Köylüler, bu çobanı çok çalışkan ve güvenilir olduğu için severlerdi. Sağlığından dolayı insanlara hemen inandığı için de korumaya çalışırlardı. Bu nedenle köylüler içlerine giren yabancıları kendilerine ve çobana herhangi bir zarar vermemesi konusunda iyice tanımadan kendi başlarına köyde gezmelerine izin vermezlerdi.

Çoban, koyunları otlatmaya götürdüğünde ormanda bulduğu ağaç dallarından kaval yapardı. “*Ses çıkarsın yeter.*” diyerek bıçağı ile dalları oyar, ilk sesi duyduğunda oymayı bırakırdı. Onun amacı güzel bir müzik aletine sahip olmak değil, sürüsüne değişik sesler çıkaran onları mutlu eden bir alet yapmaya çalışmaktı.

Aslında babası çok yetenekli bir marangozdu ve küçük yaştan itibaren babasıyla birlikte çalıştığından dolayı ağaç oymacılığında usta olabilecek kadar kendisini yetiştirmişti. Nedense çobanlık yaparken yonttuğu dallara bu kadar özen göstermezdi. Nedeni

ise bir gün babası ile güzel bir masa yapmak için ormanda ağaç keserken babasının aniden kırılan ağacın altında kalarak hayatını kaybetmesiydi. Ne zaman ağaç oyma aletlerini eline alsın, içinden çalışmak gelmez, saatlerce aletlere bakar dururdu.

Zaman geçtikçe ellerindeki para bitti. Küçük olan tarlalarından elde ettikleri ürünlerden hem ihtiyaçlarını karşılıyor hem de pazarda bu ürünleri satarak az da olsa para kazanıyorlardı. Ancak kış mevsiminin çok zor geçmesinden dolayı annesiyle geçimlerini sağlaması zorlaşıyordu.

Bu sırada köyün çobanı hastalandı ve çobanlık yapamaz oldu. Bu fırsatı değerlendirerek köyün çobanlığına talip oldu. Köylüler çobanı tanıdıkları için hemen kabul ettiler. İşte o zamandan beri hep çobanlık yapmaya başladı. Arkadaşları ona Ahmet derdi ama çoban olduktan sonra adı “Çoban” olarak kaldı. Çoban olarak anılmaya başlayalı tam 10 yıl olmuştu. Bu süreçte köyün koyunları artmış, koyunların verdiği sütler oldukça çoğalmıştı.

Bir gün köye yanlarında altı yaşlarında sarı saçlı bir kız çocuğu olan bir aile geldi. Kadının adı Necla, adamın adı Ferit ve çocuklarının adı Ece idi. Ferit ile tanışan köylüler onun davranışlarından huzursuz oluyorlardı. Ancak adam o kadar kendinden emin konuşuyordu ki bazıları anlattığı hikâyeleri dinlemek için yanından ayrılmıyordu. Köyün kadınları Necla’yı sevmişti. Necla’nın masum bir edası vardı. Hele Ece o kadar tatlıydı ki köylülerin ilgisini fazlasıyla çekmişti. Kimsenin aklına bu aile köye niye gelmiş diye sormak gelmiyordu.

Ferit ve ailesi köye geleli bir hafta olmuştu. Köyün misafirhanesinde kalıyorlar, köylülerin getirdiği yiyecekleri tüketiyorlardı. Çoban ile henüz tanışmamışlardı. Çünkü çoban bir haftadır yüksek yerlerdeki otlaklarda koyunları otlatıyordu. Nihayet Çoban Ahmet köye geldiğinde Ferit ve tatlı kızı Ece ile tanıştı. Onlarla hemen kaynaştı.

Koyunlarını otlatırken insana hasret kalan Çoban, Ferit’in anlattığı hikâyeleri ağzı

açık dinliyor, onunla daha fazla zaman geçirmek için annesini bile ihmal ediyordu. Bu hatasının farkına çok geç varacaktı. Sohbetleri esnasında Çoban, Ferit'e ne iş yaptığını sordu. Ferit de eskiden şehirde bir fabrikada işçi olarak çalıştığını ancak eşinin amansız bir hastalığa yakalandığından beri onun gönlünü hoş edebilmek için yılın belirli zamanlarında köylere çıktığını, bu sayede hem eşinin mutlu olduğunu, hem de temiz hava sayesinde amansız hastalığının ilerleyişinin yavaşladığını söyledi.

Aradan bir iki gün geçti. Koyunların tekrar yüksek yerlerdeki otlaklara çıkma zamanı gelmişti. Çoban Ahmet, Ferit'e kendisi ile birlikte gelmesini ve bir iki gece dışarıda kalmayı teklif etti. Ferit hiç tereddüt etmeden kabul etti. Çoban sevinçten havalara uçtu.

Ferit ve Çoban hazırlıklarını yaptıktan sonra koyunları önlerine katarak otların bol bulunduğu yüksek yerlere doğru yola çıktılar. Aradan henüz bir gün geçmeden Ferit:

-Şu koyunlardan bir tanesini kesip yesek olmaz mı, diye Çoban Ahmet'e sordu.

-Bunların hepsi emanettir, bir tanesinin değil etini yemek, yününü bile alamam, diye cevap verdi.

Sütlerini bile her gün köyden gelen sahiplerine sağıp verdiğini, kendisinin içmediğini de ekledi.

Koyunları otlatıp köye döndüklerinde Ferit'in gözlerindeki ışıldama daha da artmıştı. Çobanla birlikte koyunları sahiplerine teslim etmişler ve istirahate çekilmişlerdi. Çoban evinde annesi ile hasret giderirken, bir köylü kapısını çaldı. Nefes nefese kaldığından söyledikleri anlaşılıyordu. Nihayet nefesi düzeldikten sonra koyunlarının eksik olduğunu anlatabildi. Çoban çok şaşırılmıştı çünkü herkese koyunlarını sayarak teslim etmişti. Bugüne kadar köylüler koyunlarını çobandan saymadan alırlardı. Hiçbir zaman koyunları eksik olmazdı. Birlikte koyunların yanına gittiler ancak gerçekten koyunlardan beş tanesi kayıptı. Hâlbuki tam olarak teslim ettiğiinden emindi.

O gece Çoban Ahmet'in gözüne uyku girmedi. Otlaklara gidişinden gelişine kadar her anı hatırlamaya ve nerede koyunları kaybettiğini tespit etmeye çalıştı. Ancak, şüpheli bir durum aklına gelmedi.

Ertesi gün köylülerden koyunlarını sayarak aldı ve bir yerlere not etti. Otlattıktan sonra da yine sayarak teslim etti ve not aldı. Sabah başka bir köylü kapısına geldi ve koyunlarından beş tanesinin kayıp olduğunu söyledi. Çoban Ahmet notlarına baktı, aldığı kadar koyunu teslim etmişti. Sorunun kendisinden kaynaklanmadığını anlayınca çok sevindi. Ancak ortada büyük bir sorun vardı, iki günde on tane koyun çalınmıştı ve bunu kendisinin bulması gerekiyordu.

Her gece farklı bir köylünün beş koyunu kayboluyor ve bunun önüne geçemiyorlardı. Çoban Ahmet artık geceleri uyumuyor köyde gezerek evleri kontrol ediyordu. Köylüler iyice huzursuzlanmıştı. Çobandan şüphe etmedikleri için ona bir şey demiyorlardı. Ama çalınan koyunlarda ihmali olduğunu düşündüklerinden, onu yine de değiştirmek istiyorlardı. Bu söylentiler Çoban Ahmet'in kulağına kadar gelince, köylüleri tek tek dolaşarak yeni bir çoban bulmalarını, artık çobanlık yapmayacağını söyledi.

Çobanın adı eskisi gibi sadece Ahmet'ti. Çobanlığı geride kalmıştı. Öncesinde yaptığı işin parasını da kabul etmedi. Çalınan koyunları düşünmekten dolayı geceleri uyuyamaz olmuştu. Annesi bu duruma çok üzülüyor ama elinden bir şey gelmiyordu.

Başta Ahmet olmak üzere tüm köylüler çalınan koyunlardan dolayı huzursuzdu. Ferit ve ailesi köydeki bu huzursuzluğu görünce tüm köylülere teşekkür ederek köyden ayrıldılar. Bazı köylüler köye yeni gelen bu kişiden şüphe etmelerine rağmen ayıp olmasın diye dile getirmediler. Ferit ve ailesinin köyden ayrılmalarından sonra da hırsızlıklar devam edince bu düşüncelerinden dolayı çok utandılar.

Çobanlığı sona eren Ahmet, bir yandan evinin geçimini nasıl sağlayacağını düşünürken, bir yandan da hırsızlık olaylarına nasıl son verebileceğini düşünüyordu.

Nihayet aklına güzel bir fikir gelmişti. Ancak bunu kimseyle paylaşmadı. Gündüzleri ormana gidiyor, akşam olunca elinde üzerinde örtülerle saklı bulunan bir şeylerle geliyordu. Zaten onu kimse göremezdi çünkü evi köyün dışında idi. Annesi de yaptığına karışmazdı. Bu şekilde bir hafta geçti. Koyunlar her gece beşer beşer kaybolmaya devam ediyordu. Şu ana kadar 150 civarı koyun çalınmıştı. Hepsisi de köylülerin ağıllarından kaybolmuştu.

Ahmet tüm köyü dolaşarak her aileden bir kişinin kulağına bir şeyler fısıldadı ve bir çuval verdi. Çuvaldaki şeyin nasıl kullanılacağını da iyice anlattı. Tüm köylüler ağıllarının girişlerine çukur kazmaya başladılar. Ahmet bu işi olabildiğinde gizli tuttu. Akşam olunca köydeki tüm evleri dolaşarak çuvalda köylülere teslim ettiği ve kendi yapımı olan tuzağı kendi elleriyle çukura yerleştirdi ve üzerini toprakla örttü. Artık Ahmet'in ormanda neler yaptığını her evden bir kişi öğrenmişti. Eğer işler yolunda giderse sabahleyin geri kalan tüm köy halkı da öğrenecekti.

Gece kendini iyice göstermişti. Hava bulutluydu, göz gözü görmüyordu. Köyün en zengini olan Hasan amcanın ağıllarının önünden bir bağırtı gelmişti. Fenerini ve tüfeğini alarak dışarı çıkan Hasan amca gördüklerine inanamamıştı. Karşısında yaklaşık yirmi gün köyünde misafir ettiği Ferit, karısı Necla ve küçük kızları Ece duruyordu. Ferit'in bacağı ağılların girişine yerleştirilen tuzağa sıkışmış, eşi ve kızı da onu tuzaktan kurtarmaya çalışıyorlardı.

Hasan amca:

-Yetişin komşular, hırsızları yakaladım, diye bağırdı.

Önce kendi evindekiler, sonra da civar evdekiler ellerinde fenerleri ile birlikte

Hasan amcanın evine geldiler. Feryat figan eden Ferit'i karşılarında görünce ağızları

bir müddet açık kaldı. Şaşkınlıkları geçtikten sonra erkekler Ferit'i tuzaktan kurtardılar. Necla ve Ece'yi de gözlerinin önünden ayırmadılar. Bacağı oldukça acıyan Ferit'in ise kendi başına gidecek hâli olmadığından onu tutmaya gerek görmediler.

Hasan amcanın köylüleri yardıma çağırmasının üzerinden yaklaşık yarım saat geçmişti. Ahmet olanları kendisine haber vermek için evine gelen bir köylüden duydu. Birlikte hemen Hasan amcanın evine gittiler. Neredeyse tüm köylüler Ferit'in başına toplanmış, sinirli sinirli ona bağıyorlardı. Hele kadınlar küçük Ece'ye bile seslerini yükselterek hesap soruyorlar, kaybolan tüm koyunların nerede olduğunu cevabını almaya çalışıyorlardı. Ahmet, önce Hasan amcaya '*geçmiş olsun*' dedi. Ardından Ferit'e bu hırslılıkları neden yaptığını sordu. Ferit, kendisine yöneltilen tüm sorular karşısında bacağının acısını bahane ederek susuyordu. Aynı şekilde karısı da şaşkın bir yüz ifadesi ile sorulan sorulara hiçbir cevap vermeden köylü kadınlara bakıyordu. Sadece Ece sürekli ağlıyor ve bu kızgın yüzlerin çevresinden bir an önce gitmesini istiyordu.

Gece yerini gün ışığına bırakmıştı. Köyün imamı sabah ezanını okuyalı bir saat olmuştu. Hasan amcanın evinin önünde sadece koyunları çalınan aileler ve Ahmet kalmıştı. Ahmet, Ferit'in konuşmaması karşısında neler yaparak onu konuşturabiliriz diye düşünüyordu ki aniden kafasında bir fikir belirdi. Hemen oradaki köylülere:

-Ferit ve ailesinin köyün yakınlarında bir barınaklarının olması gerekir, aksi hâlde köye bu kadar rahat gelip gidemezler, herkes köyün çevresine dağılsın ve arasın, dedi.

Tüm köy halkı seferber olmuş ve köyün çevresinde barınak aramaya başlamışlardı ki koyunu çalınan köylülerden bir tanesinin 'Buldum, buldum!' şeklinde bağırları herkeste büyük bir heyecan yaratmıştı. Sesin geldiği yere doğru gidince herkes şaşırmış, adeta gözleri fal taşı gibi açılmıştı. Çünkü bulunan yer, dışarıdan belli olmayacak kadar gizlenmiş ama küçük kapısından içeriye girince odalara ayrılmış olarak bir çok kişinin yaşayabileceği bir ev olarak yapılmıştı. Bu yer, köylerine geliş istikametinde, yoldan yaklaşık üç yüz metre kadar uzaklıkta, dereye yakın bir yerde idi.

Şaşkınlıkları geçen köylüler, hayatlarında hiç bu kadar heyecan yaşamamışlardı. Barınakta inceleme yaptıklarında gizli bir kapı daha tespit ettiler. Kapıdan içeri girdiklerinde şaşkınlıkları bir kat daha arttı. Çünkü koyunların hepsi karşılarındaydı.

Koyunlarını alıp ahırlarına koyan köylüler tekrar Ferit'in başına toplandılar. Ancak Ferit konuşmamakta ısrar edince Ahmet:

-Biliyor musunuz bu tuzakların hepsinde zehir vardı. Tek panzehri de bende. Yıllarca çobanlık yaparak öğrendiğim bir çok zehir çeşidi var. Bu tuzaklara onların en zehirlisini

koydum. Aradan bir gün geçince artık panzehir de işe yaramayacak, dedi.

Bunları duyan Ferit, boncuk boncuk ter dökmeye başladı.

-Tamam tamam, ne sorarsanız cevap vereceğim ama panzehri verin, diye yalvarmaya başladı.

Ahmet:

-Akşama daha çok var, önce konuş sonra panzehri veririm, yanımda zaten, dedi.

Ferit, köye hırsızlık için geldiğini, tüm köyü dolaşarak keşif yaptığını, göze çok batmasın ve götürmesi kolay olsun diye beşer beşer koyunları götürdüğünü, bu gece köyde son işinin olacağını ancak yakalandığını anlattı. Ferit konuşunca eşi Necla da artık susmuyor, konuşuyordu. O da bu zamana kadar birçok köyden koyun çaldıklarını, köye gitmeden önce, köyü iyice araştırdıklarını, koyunları gizleyebilecekleri ve zamanı gelince kimseye fark ettirmeden götürüp satabilecekleri bir barınak yaptıklarını, bu işte de oldukça uzmanlaştıklarını söyledi.

Ferit, Ahmet'e yalvararak panzehri istedi, Ahmet:

-Panzehir yok çünkü zehir de yok, deyince o usta hırsız:

-Ben kendimi çok kurnaz bilirdim, demek ki daha kurnazları da varmış, artık serbest kalsam da ben bu işi yapamam, diyerek sürekli kendi kendine bu cümleyi tekrarlıyordu.

Ferit ve ailesini jandarmaya teslim eden köylüler bu sefer de Ahmet'in başına üşüş-tüler. Hepsı bu işi nasıl çözdün diye soruyordu. Ahmet:

-Babamın vefatı nedeniyle marangozluk mesleğinden soğumuştum ancak benim sorumlu olduğum koyunların çalınması çok ağırıma gitmişti. Ben de babamın marangozluk aletlerini kullanarak ormandan kestiğim ağaçlardan, basınca ayağı sıkıştırarak bir mekanizma yaptım. Her mekanizmanın ayağı sıkıştırılan bölümüne, çobanlık yaptığım sıralarda

öğrendiğim ve deriye değince acı veren bir bitki karışımı sürdürdüm ancak hiçbir yan etkisi yok. Bir süre sonra acı kendiliğinden kayboluyor. Geriye sadece hırsızın tuzağa takılmasını beklemek kalıyor. O da planladığımız gibi oldu. Artık benden şüphe etmezsiniz değil mi, dedi.

Hasan amca:

-Evlat, senden hiçbir zaman şüphe etmedik ama bu olay bize iyi bir marangoz kazandırdı artık köyümüzde biriken marangozluk işlerini yaparsın, dedi.

Aradan yaklaşık bir hafta geçmişti, köye gelen bir jandarma yakalanan hırsızın, ülke çapında aranan bir suçlu olduğunu, yakalayana ödül verileceğini söyledi. Bu arada köydeki marangozluk işlerini yapmaya başlayan Ahmet:

-Ben ödülümü çoktan aldım. Babamın mesleğini devam ettirmeye gücüm yoktu. Bu olay bana bu gücü verdi. O ödül ihtiyaç sahiplerine verilsin, diyerek ödülü kabul etmedi.

2008 yılında Kayseri’de Trabzonlu bir baba ile Kayserili bir annenin ilk çocuğu olarak dünyaya geldim. Babamın işi nedeniyle bu yaşşıma kadar güzel ölkemizin batısından doğusuna kadar dört şehirde yaşama fırsatım oldu.

“Çok gezen mi bilir, çok okuyan mı” sözündeki “bilen” olmak için hem geziyor hem de her fırsatta okuyorum. Hayal gücümü zorlamayı ve hikâye yazmayı seviyorum. Öğretmen olma idealim yanında ölkemin en başarılı yazarları arasına girmek istiyorum.

Ölkemizin doğusunda bulunan Kars’ta üç yıldır ailemle ikamet ediyoruz. Kars’ın çok kültürlü bir yapısı var. Kendi coğrafyalarından getirdikleri bilgi ve tecrübeleri ile zengin bir kültür meydana getirmişler. Coğrafyasının eşsiz güzelliği ile yoğrulan bu kültür ölkemizin kendine özgü en güzel halklarından birini oluşturmaktadır. Bu güzel şehirde yaşamaktan oldukça mutluyum. 2018’in yazında Bilsem ile birlikte Kars’taki tüm tarihi ve doğal güzellikleri gezme ve fotoğraflama fırsatımız oldu. Geleceğimi belirleyen düşünce yapımnda Kars’ın çok büyük etkisi olacağına inanıyorum.

Zeynep Koç

Kars Fahrettin Kırzioğlu
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Bora Gürbüz

KİTABE-İ SENG-İ MEZAR

*Hiçbir şeyden çekmedi dünyada
Nasırdan çektiği kadar
Hatta çirkin yaratıldığından bile
O kadar müteessir değildi;
Kundurasi vurmadığı zamanlarda
Anmazdı ama Allah'ın adını,
Günahkâr da sayılmazdı.
Yazık oldu Süleyman Efendiye...*

Orhan Veli KANIK

Kitabe-i Seng-i Mezar

Bir karış toz yüzünden ferî gitmiş lambanın aydınlattığı kahvehane, etrafa dağılmış sandalyeler ve boş masalardan ibaretti. Masalardan çoğu, birkaç dakika önce aceleyle içilip izmaritleri bir kenara atılmış sigaralara ev sahipliği yapıyordu. Henüz sönmemiş sigaralar, havayı solunamaz hâle getirmek için dumanlarını salıyordu. Etrafı saran zehre aldırış etmeden bir sigara da kendine yaktı Süleyman Efendi. Yanı başındaki tahta sandalyeye oturarak sigarasını nefesledi. Çektiği her nefeste yorgunluğunu atıyordu. Tüm dertler bir anda yok olmuş, unutulmuştu.

Kendinin aksine güzeldi dünyaya bakışı. Her an yerinden fırlayacakmışçasına bakan bir çift ela göz, çökük yanaklar, her yıl daha da buruşan kırışık bir yüz, hayatı taşıyarak kamburlaştırdığı sırtı ve ağırttığı beli, şüphesiz bu çirkin adamın kalbinden daha güzel değildi. Her an iyilik yapmak için hazır bekleyen bu beden, nasıl iç güzelliğini dışa yansıtamazdı?

Önemsediğinden değildi ama merak ediyordu şüphesiz. Alçak gönlü, bıkmadan ardı ardına iyilik yapmasına sebep oluyor ve bundan zevk alıyordu. Onu korkutucu bulanlar dış görünüşüyle yargılıyordu. Oysa bir kere konuşmayı deneseler, onun pırıl pırıl kalbini görebilir ve dilinden dökülen her sevgi sözcüğünü duyabilirlerdi. Lakin yardım ettiği, kuru bir teşekkür ediyor, bir daha yüzüne bakmıyordu. Güzel olup da kalbi kirli o kadar insanın aksine, seviyordu çirkinliğini ve çirkin olup da kalbi güzel o kadar insanın aksine, korkmuyordu çirkinliğini göstermekten. Kambur sırtıyla hafif öne eğilmiş, bir eli paltosunun cebinde, diğer eli tuttuğu tahta değnekten destek alıyordu. Kalabalık bir insan selinin ortasına adım atıyor. O adım attıkça insanlar dağılmaya başlıyor, kendine yol açtırarak çirkinliğinin en güzel yanlarından birini kullanıyordu. Ne kadar umursamasa da o insan müsveddeleri oturuyordu adamın içine. Kapattığı bir çirkinlik başka bir çirkinliğini açığa çıkarıyor, sırrını herkesle paylaşıyordu.

İnsanların bu yaklaşımları yardımseverliğinden bir şeyler eksiltmese de, eskiden yüzünden eksik olmayan gülümsemesini yok etmişti. Burnu ile çenesi arasına zorla sıkıştırılmış gibi duran buruşuk dudakları artık eskisi gibi yukarı kıvrılmıyor, bir zamanlar ıslıl ıslıl parlayan gözleri artık pili bitmiş bir feneri andırıyordu. Zamanla kendini herkesten uzaklaştırmış aynadan kaçırıldığı acayip bedeni ve kendi ile yalnız kalmıştı. Annesi yıllar önce vefat etmiş, babasını hiç görmemişti. Kardeşine gelince, tek çocuktuk, hiç evlenememiş bunu çirkinliğine bağlamıştı. O da kendine yetmeyi öğrenmişti. Annesinin, babasından kalan kahveyi üzerine almasıyla, ona büyük gelen evi terk ederek her akşam kahvenin bir köşesine kıvrılmaya başlamıştı. Zamanla bunu alışkanlık hâline getirmiş, kahveyi evi bellemiştir. Sabah namazının ardından kahveyi açar, akşam geç saatlerde arastadan el ayak çekilene ve sokaklar başıboş köpeklere kalıncaya dek ocağı söndürmezdi. Sonra da yalnızlığı ile baş başa kalarak kafasını gökyüzüne çevirir, ruhundaki tatlı esenlik hâliyle izlerdi yıldızları.

Sadece kundurası vurduğu zamanlarda Allah'ın adını anan bu adam, nadir de olsa onunla konuşurdu. İçini dökemediği ve sığındığı bir tek o kalmıştı. Allah inancı vardı elbet ama camiye uğradığı hiç görülmemiş değildi. İnsanlar çirkin lakabının yanına bir de "günahkâr" sıfatını iliştip iyice dışlamaktaydı. Oysa Allah'ın şüphesiz büyük olduğunu dile getirdiği bilinirdi. O ise üzerine yakıştırmalar yapan bu insanlara iyilik yapmak için canını dişine

takardı. Birinin işi mi düştü ikinci kez söylemesine gerek kalmadan yapardı, birinin parası eksik mi çıktı onu tamamlardı. Yardımseverliği ile dikkat çekmese, insanlar onun varlığından dahi haberdar değildi. Sürekli ona olan borçları siler, üstüne de demli bir çay ya da acı bir

kahve ısmarlardı. Ay sonu gelince herkesin kabarık olmasını beklediği borç defteri, üç beş kuruştan ibaret olurdu. Tüm gün kahvede vaktini geçirenlerin bile diğerlerinden az borçlanacağı bir düzendi bu. Büyük fedakârlık isterdi onun yaptığı, tek başına zengin olmaktansa herkesle fakir olmayı seçiyor, kimseden takdir görmüyordu. Bencilce zengin olmayı istese bile, kimsenin parası olmadığını biliyordu. Dedesinden yadigâr tüfeği ve susadığında eline aldığı matarası dışında, hiçbir şeyi yoktu bu dünyada kendisine ait.

Soğuk bir kış günü derin bir uykuya daldı. Kapanan gözleri bir daha açılmadı. Al-dılar götürdüler. Dünyanın kötülükleriyle kirlenmiş bedenini yıkadılar, son elvedalarını edip namazını kıldılar. Ardından da karla örtülü toprağın birkaç metre altına gömdüler. Karın toprağı örttüğü gibi, toprak da bedenini örttü. Üşüyor muydu? Bilinmez ama hava çok soğuktu. Üç beş kişiyi geçmeyen topluluk Süleyman Efendi'nin toprağa gömülüşünü izlemiş, dualarını okumuş, ardından hiçbir şey yokmuşçasına hayatlarına devam etmişlerdi. Aynı günün öğle vaktinde konuşulmuş, ardından kahve ocağının sahibinin kimin olacağını ve kimin işleteceğini tartışmışlardı. Çünkü esnaf için sabah içilmesi gereken bir bardak demli çay bu ihtiyarın ölümünden daha önemliydi. Bu çirkinin ölümü kısa sürede unutulmuş, en önemsiz konular önemli hâle gelmişti. Artık arada bir, hatırlayan olursa beş dakika bahsedilir, fırsat bulunursa ruhuna bir Fatıha okunurdu. Gidişiyile tüfeğini depoya koymuş, eski püskü giysilerini kendi gibi birkaç garibana vermişlerdi. Ondan sonra hiç dolmayan torbası ve yanından ayırmadığı matarası bile unutulmuştu. Torbasındaki ekmek kırıntıları da, matarasındaki dudak izleri de yenik düşmüştü zamana.

Süleyman Efendi'nin elinde on sayfayı bile geçmeyen veresiye defteri, yeni sahibinin elinde kabardıkça kabarıyordu. Kahvenin yeni sahibi hiç kimseye acımıyor, parasını kuruşu kuruşuna ödmeden içeri adım attırmıyordu. Bundandır kahveye ne zamandır kimse gelmiyor, tabiri caizse kahve ocağı sinek avlıyordu.

Ne eski sohbetler ne de dostluklar aynıydı artık. Değişmeyen tek şey duvara ortalanarak asılmış tozlu çerçeveydi. Siyah mürekkepli el yazısıyla şöyle yazıyordu:

Ölüm Allah'ın emri

Ayrılık olmasaydı.

2003 yılı Mart ayında doğanın yeniden canlanmaya başladığı, kışın soğuk havalarının yerini yavaş yavaş sığağa bıraktığı, ağaçların dallarında küçük tomurcukların görüldüğü bir günde doğmuşum. Güneşe âşık filizlenen bir tohum gibi kucaklamışım hayatı. Başaklar kadar zarif, başaklar kadar olgun bir insan olmam için annem adımları “Başak” koymuş ve her çocuk gibi ağlamaklı, uykusuz geçen ayların, yılların ardından meraklı gözlerle her şeyi inceleyen, didikleyen yaramaz bir çocuk olmuşum. Kitapla ilk tanışmam annemin bana aldığı masal kitabı, Hansel ve Gratel ile olmuş. Sonrasında duygularımı, düşüncelerimi ve en önemlisi hayallerimi paylaştığım kitaplarla bir dünya kurmuşum kendime. İlkokul üçüncü sınıfta öğretmenimin doldurduğu bir form ile başlayan ve Bilim Sanat Merkezi değerlendirmesine katılarak devam eden, canlanan, değişen hayatım. Edebiyat dersinde şiirlerden esinlenerek; “Şiirden Hikâyeye” konulu proje çalışmalarımı kendi düşünce ve hayallerimi kullanarak hikâyeler kurgulayarak kendime ait bir dünyayı tasvir ediyorum. Şairin dizelerinde can bulan duygular, benim hikâyelerime esin kaynağı oluyor. Kitap okumaya aç olan kişiliğim belki de işimi kolaylaştırıyor. Okudukça daha fazla okumak isterken, ruhum canlanmakta olan engin hayallerimle yürüyor. Duygularını yazarak anlatmayı tercih eden, hayatı bir resim misali yaşayan ve geleceğe yürüyen bir lise öğrencisiyim. Şimdi hayat yolunda birikimlerimle ağır adımlarla ilerlemekteyim.

Başak Bengisu Yiğit
Ankara Mamak
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen
Murat Demir

Son Pamuk

Saat beş sularıydı. Acil durumlarda gelen mesaj sesiyle ağır uykusundan uyandı. Yarı uykulu hâlde gözlerini ovuşturarak gelen mesajı okumaya çalıştı. Mesajda on yaşlarındaki bir kız çocuğuna donör bulunduğu, acilen böbrek nakli yapılması gerektiği yazıyordu. Hızlı hareketlerle hazırlanarak evden ayrıldı. Hastanenin dördüncü katında bulunan ofisinde hasta kız ile ilgili bilgileri okumaya başladı. İlk dikkatini çeken kızın soyadının kendininki ile aynı olduğuydu. İsim benzerliği olduğunu düşünerek üzerinde fazla durmadı. Ardından diğer bilgileri okumaya devam edince kalbi hızla çarpmaya ve derin derin nefes almaya başladı. Su dolu bardağından bir yudum aldı. Telaştan masaya birkaç damla su döküldü. Silecek bir şeyler ararken ikinci çekmecedeki pamuk poşetinden bir parça pamuk aldı, bir süre pamuğa baktı ve derin düşüncelere daldı.

Derme çatma, tek katlı, tuğladan yapılmış köy evinin önünde beliren postacı “Güner Bulut burada mı oturuyor?” diye sordu. Sesi duyan Güner içeriden fırladı, annesinin cevap vermesine bile izin vermeden koşup, “Evet, benim.” dedi. Postacı çantasından ağır hareketlerle zarfı çıkardı. Çıkan sadece bir zarf değil Güner’in geleceği, hayalleri, umutlarıydı adeta. Zarfı heyecanla yırtarak açtı. Kazandığı bölümün karşısında “Hacettepe Tıp Fakültesi” yazıyordu. Yazıyı önce içinden sessizce sonra bağırarak birkaç kez tekrarladı. Ardından bütün gücüyle annesine sarıldı. Onca emek, kilometrelerce yürüyerek gidip geldiği okulu, hayvanlarını otlattırken bir taraftan çalıştığı dersler ve daha nice zorluklar... Bu zor günler geride mi kalmıştı? Yoksa hâlâ ardından umutsuzluğu getirecek o engeller var mıydı hayatında? Bu soruların

cevabını, babasına doğru toprak yolda bir toz bulutu içinde koşarak gittiği köy kahvesinde bulacaktı. Bir çırpıda dökülürdü ağzından “Baba, kazandım kazandım, doktor olacağım!” dedi. Babasının yüzünde o güne kadar hiç görmediği bir gülümseme belirdi bir an, oğlunun gözlerine sevinç ve minnet dolu bakışlar attı. İlk defa bu kadar ani bıraktı gözyaşlarını çünkü bunlar mutluluk gözyaşlarıydı. Uzunca bir süre Güner’e sarıldı ancak ayrıldıklarında babasının yüzünde hüznü ve kuşku bir ifade belirdiğini gördü...

Bir an kapı çaldı ve içeri Güner'in asistanı Bade Hanım girdi, Güner bu anılarını bir kenara atıp Bade Hanım'a ne olduğunu sordu. Bade Hanım donörün yola çıktığını ve ortalama üç saat içinde burada olacağını söyledi.

Güner telaşlı bir ses tonuyla kızın kan grubuna uygun kan bulunmasını ve acilen ameliyathanenin hazırlanmasını istedi. Ofisin yanındaki küçük duvarlarında karışık desenlerin bulunduğu odadan ameliyat giysilerini aldı ve hazırlanmaya başladı. Bu küçük kız, Güner'i aniden iterek yıldırım hızıyla geçmişine savurmuştu. Kocaman hastanede dolaşırken adeta eski köy evlerinin içerisine hapsoldüğünü hissediyordu. Zihninde canlanan anıları, tam zirveye ulaşırken ayağının kaymasını ve tekrar başa dönmesine benzer duygular hissettiriyordu. Babasının kahvedeki o hüzünlü ifadesiyle eve döndüğünü gördü. Babası annesiyle bir şeyler fısıldaştıktan sonra annesinin de aynı yüz ifadesine büründüğünü gördü. Aslında ne olduğunu anlamamıştı. Nedendi bu hüzün? Nedendi bu umutsuz bakışlar? Sabah ezanından sonra hüzünle tütürüyordu sigarayı babası. Kahveye gitti, kahveciden demli bir çay isteyerek sürdürdü hüzünlü hâlini. Az sonra içeri Kamil Dayı girdi. Bütün köyün "Kamil Dayı"sı. Akşam Güner'in babasından olayı öğrenmiş ve o da benzer duygulara hapsolmuştu. Kurukaya köyü, Menderes Ovası'nın en yoksul köyüydü. Yüksek bir tepede kayalık bir vadinin ucuna kurulmuştu. Köy halkının bir mendil kadar bile tarım yapacak alanı yoktu. Köyün tek geliri büyük çiftlik ağalarının mevsimlik tarım işlerinde ırgatlık yapmaktı. Köyde, kıyıda köşede bir kuruşu olan bir kişi dahi yoktu. Herkes günlük geçinir, birkaç hayvan besler; onların etinden, sütünden beslenir ve mevsiminde tarlalarda işçilik yapıp zar zor geçinmeye çalışırlardı.

Güner'in tıp fakültesini kazanması bütün çevre köylerde duyulmuştu. Kurukaya köyünden bir çocuğun tıp fakültesinin kazanması diğer köylerde hem bir kıskanmaya hem de bir merakla yol açmıştı. Çünkü Kurukayalıların hepsini toplasan bir öğrenci okutacak kadar bile paraları yoktu. Kamil Dayı elini Güner'in babasının omzuna attı. "Bak Hasan, senin durumunu, çocuğun durumunu sabaha kadar gözüme uyku girmeden düşündüm. Bu köyün kaderi bir şekilde değişmeli, bunu başaracak olan Güner'dir. Bak Hasan, hiç konuşmayalım, ikimiz de aynı şeyleri biliyor, aynı şeyleri düşünüyoruz. Ben bir hâl çaresini düşündüm, buldum." dedi. "Ne buldun?" diye sordu Güner'in babası.

“Son pamuk Hasan, son pamuk bu çocuğun kaderi...” dedi Kamil Dayı derin bir iç çekerek.

Ameliyat saatine az kalmıştı, Doktor Güner ameliyat maskesini taktı ve tanınmamak için göz hizasına doğru iyice çekti. Hasta yakınlarının bulunduğu koridora meraklı ve heyecanlı bakışlar attı. Ne kadar da yaşlanmıştı çocukluk arkadaşı Şefik. Çiçekli şalvarıyla oturuyordu çocukluğunda evlilik hayali kurduğu komşu kızı Feride. Her bakışta bir anısı canlanıyor adeta zamanda yolculuk yaparak düşünceleri köyüyle hastane arasında mekik dokuyordu. Anıları azaltarak tekrar odasına döndü.

Ayağa kalkarak yüzünü köye döndü Kamil Dayı. “Hasan bu köy bu çocuğu okutacak, her türlü zorluğa beraber katlanacağız. Bu ovada herkese Kurukayalıların parasının olmadığını ama zor zamanda bir araya gelecek yürekleri olduğunu bildireceğiz.” dedi.

Kamil Dayı’nın heyecanlı ve umutlu hareketleri yeni doğan güneş ve sabahın serinliği Güner’in babasına yeni umutlar getiren bir kartal gibi süzülerek geliyordu adeta.

Bade telaşla hasta bilgi mapası ile içeriye girdi. Elleri titriyordu, yutkundu birkaç kez “Hocam!” diyerek bir şeyler anlatmaya çalıştı. Güner “Sakin ol.” diyerek, Bade’nin ellerini tuttu.

“Ne oldu Bade, sorun ne?” dedi.

“Hocam, nakil aracı kaza yapmış ve böbrek özelliğini yitirmiş” dedi.

“Nasıl olacak Kamil Dayı bu iş, tıp fakültesinin masrafları belli değil mi? Yemek, yol, yurt, kitap... Nasıl olacak Kamil Dayı, elde yok avuçta yok.” dedi bir iç daha çekerek.

“Son pamuk dedim Hasan, duymadın mı?”

“Nasıl yani?” dedi.

Ellerini tekrar Hasan’ın omzuna koyarak pamuklar üç kez toplandı, geri kalan pamuk artık toplanmaz sürülür toprağa karışır biliyorsun sen de. Hani hatırlar mısın? Çocukluğumuzda

tarlalar sürülmeden son pamukları toplayıp Bakkalcı Hamdi'ye satar küçük harçlıklar biriktirir şehre, sinemaya giderdik o paralarla.

“Kamil Dayı o küçücük harçlıklarla nasıl olur bu iş?”

”Hasan, Hasan sen beni anlamadın galiba. Yediden yetmişe bütün köy diyorum, üç yüz elli kişi diyorum, bütün Kurukaya diyorum. Anladın mı Hasan?”

Güner, Bade'nin verdiği üzücü haber ile ellerini alnına dayayıp gözlerini kapatarak hüznü ve derin düşüncelere daldı. On metre yakınında neredeyse bütün Kurukayalılar oradaydı. Yüzlerce kilometre yolu aşır İstanbul'a kadar gelmişler. İçinden birkaç kez mırıldanarak “Bütün köy, bütün Kurukaya!” diye mırıldandı.

Kamil Dayı gece köydeki bütün evleri teker teker gezerek kimlerin ovadaki hangi tarlaya gideceğini tembihlemişti. Sabah ezanı ile bütün köy kovandan çıkan arılar gibi tarlalara dağıldı. Sadece pamuk değil umut toplayacaklardı. Hem Güner için hem de Kurukaya'nın geleceği için. Bütün hafta boyunca tüm son pamuklar toplanarak yaklaşık üç tona yakın pamuk elde edilmişti. Köydeki herkes kozalara elini uzattığında çıkan küçücük beyazlığı adeta Güner'in ve Kurukaya köyünün geleceğini aydınlatacağını düşünerek toplamışlardı. Kuruyan kozalaklar neredeyse herkesin parmak uçlarını kanatmış beyazın aydınlığına kırmızı bir hüznü eşlik etmişti. Köy meydanında üst üste yığılan pamuk çuvallarının etrafında ağır hareketlerle dolandı Kamil Dayı. “Değmeyin keyfime!” diyerek iki kolunu havaya kaldırarak Zeybek oynamaya başladı. Ardından diğer köylüler de bu sevinci kutladılar. Satılan pamuk paraları Güner'e verilerek Güner'i Ankara'ya uğurladılar ve her yıl böyle devam etti ta ki Güner üniversiteyi bitirip doktor olana dek. Bütün ova ve zengin köyler “Vay be, Kurukayalılar bize büyük bir ders verdi, bu ova dan ilk defa bir doktor çıktı o da Kurukaya'dan çıktı.” diye Kurukayalıları takdir etmişlerdi. Aslında her şeyin varlıkla olmadığını, önemli olanın varlığı da yokluğu da paylaşma gibi değerlere sahip olmak gerektiğini görmüşlerdi.

Güner ameliyathanede başı elleri arasında kendini sorguluyor, bu kadar sıcak samimi ve yardımsever insanlara nasıl layık olamadığını düşünüyordu. Bu küçük kız çocuğu için hastane koridorunda bekleyen bütün köyün bir zamanlar onu okutabilmek için çırpınan insanlar

olduğunu düşünerek içinden çıkılmaz düşüncelerle pişmanlıklarla kendini sanık sandalyesine oturmuş bir mahkûm gibi hissediyordu.

Aslında okulu bitirene kadar her yaz köye gidiyor öğrendiği bilgilerle yediden yetmişe herkese yardımcı olmaya çalışıyordu. Hele ilk yılında mazot kokan minibüslere bindiğinde midesi bulanık köylüye verdiği ilaç sayesinde namı da baya yayılmıştı. Düşündü bir an, keşke tanimasaydı o üniversitedeki arkadaşlarını. Zengin, havalı, toplumdan uzak... Sadece gittikleri tatilleri ve aldıkları son model arabalardan bahseden bu tipler, Güner'i aralarına almış ve Güner'in kendi köklerinden kopmasına, o yoksul köy çocuğundan geriye hiçbir iz kalmamasına neden olmuşlardı. Fakülteden sonra yine bu arkadaşlarından kopmamış; partiler, kutlamalar derken bir aile hayatı bile kuramamıştı. Bu gece adeta yaşadığı en uzun geceydi. Geçmişle hesaplaşıyor zihni köydeki evlerine gidiyor oradan oraya çarparak hastane koridoruna dönüyordu. Yaşadığı hayatın dilimleri arasında gidip gidip geliyordu. Gerçek neydi? Koridordaki köylüler mi? Yoksa yaşadığı şaşaslı hayat mı? Hangisi daha değerliydi? Gözlerini kısarak uzun düşüncelere daldı. Oturduğu koltuktan derin bir nefes alarak doğruldu. Asistanı Bade'ye seslenerek içeri girip kapıyı kapatmasını söyledi. Bade'ye "Bade şimdi söylediklerime hiç karşı gelmeden sonuna kadar dinlemeni ve bunun benim kati kararım olduğunu bilmeni istiyorum. İçeride yatan kız çocuğunu biliyorsun değil mi? O kız ile aramda kan bağı var. Belki tesadüf olduğunu düşündünüz fakat bu kız ve dışarıdaki insanlar sizin hiç tanımadığımız, benim ise uzun yıllar önce hayatımdan çıkardığım akrabalarım." dedi. Şimdi benden bir tüp kan alacaksın. Büyük ihtimalle kan değerlerimiz ve dokularımız uyuşacaktır. Profesör Metin'i ara, gerekli evrakları imzaladım hepsi masamda. Benim bir böbreğimi alıp kıza nakledin!" Bade şiddetle itiraz edecek bir yüz ifadesi ile konuşacaktı ki Güner "Sakın, sakın!" diye Bade'nin ağzını kapattı.

Güner'in bir böbreği alınarak Meltem'e nakledilmişti. Güner, narkozun etkisinden kurtulup uyanmaya başladığında kendini hiç bu kadar huzurlu ve rahat hissetmemişti. Asistanı ve arkadaşı Profesör Metin ile kısa bir konuşmadan ve Meltem'in sağlığının iyi olduğunu öğrendikten sonra, sanki Kurukaya'daki yoksul evlerindeki odasında uyurken hissettiği duygularla huzurlu bir uykuya daldı.

Aradan günler geçmişti. Güner de, Meltem de sağlığına kavuşmuşlardı. Doktor Güner ve küçük kız Meltem el ele tutuşmuş ileriye doğru bakıyorlardı.

“Güner işaret parmağı ile göstererek nasıl beğendin mi Meltem?” dedi.

“Güner Amca harika olmuş, köyümüzde ilk defa salıncak ve kaydırak görüyorum.” dedi.

Derin nefes alarak Güner birkaç kez yazıyı okudu. “Prof. Dr. Güner BULUT Kurukaya İlköğretim Okulu.” Her okuduğunda omzundan yüklerin azaldığını, o köy çocuğunun köklerine geri döndüğünü hissediyordu. Hele ki inşaatına başladığı evinin biteceğini de düşünerek bundan sonraki hayatını köye adayacağını ve Meltem’in köyün ikinci doktoru olması için çaba harcayacağını düşündü ve yüzünde huzurlu bir tebessüm oluştu.

İşte mutluluk buydu, huzur buydu, el ele vermek buydu, belki yaşamın anlamı da buydu. Son pamuğun Kurukaya’nın ilk umudu olduğunu dünya âlem geç de olsa bilecekti...

02.11.2004 tarihinde Aydın'da doğdum. Şu anda 9. sınıf öğrencisiyim. Aydın Ticaret Borsası Bilim ve Sanat Merkezinde 2014'ten itibaren öğrenim görmekteyim. Yazma merakım çocukluğumda küçük hikâyelerle başladı. Çağımızın sorunları üzerinde düşünüyor; insanların, doğamızın ve tüm canlıların mutlu olacağı bir dünya hayali kuruyorum. Herkes bu şekilde düşünürse oluşacak ortak sinerji ile daha yaşanabilir bir dünyaya kavuşacağımıza inanıyorum.

Yazma isteğimi perçinleyen öykü ödülleri:

2017 yılında Özgür Pencere Çocuk ve Genç Kalem Öykü yarışmasında "Anıların Işığında" adlı öykü ile Türkiye 1.ligi,

2018 yılında Özgür Pencere Çocuk ve Genç Kalem Öykü yarışmasında "Ölümlerle Yaşamak" adlı öykü ile Türkiye 3.lüğüdür.

İleride hangi mesleği seçersem seçeyim benim için bir tutku olan yazmayı sürdüreceğim.

Gülce Sune

Aydın Ticaret Borsası
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Buket Erdoğan

Yabancı

Derin bir nefes vererek gözlerini açtı. Kafasını, ağır bir yükümüş gibi zorlanarak kaldırabildi. Evet, yine uyanmıştı. Bu hissin vereceği sevinç yerine derin ve sancılı bir mutsuzluk duyması, şu anki ruh hâlinin en iyi göstergesiydi. Şişmiş gözlerini ovarak kalktı. Evi her sabahki gibi yabancıydı ona. Beyaz, çirkin duvar veya ‘modern’ koltuklar. Hepsi sabah güneşinin pencereden içeriye selamladığı baba ocağının yerini tutabilir miydi? Sorunun oluşturduğu tatsız hissi su içerek yok etmek istedi. Hayır, olmamıştı. Her gün, sabah veya akşam aynı sonucu alıyordu. Üzerindeki mavi pijamayı odanın bir köşesine serdi. Rahat ama şaşırılmış bakışlara neden olabilecek klasik gömleğini giydi. Kahvaltıya gerek yoktu, her sabah kalkmak ceza olunca, mideyi ödüllendirmek pek akla yatkın gelmiyordu. Dışarıdan gelen seslere bakılırsa yağmur yağıyordu. Güldü. “Bu memlekette gökyüzü bile umutsuz, kara haberlerle çeşme olmuş gözleri.”

Rengi bir daha ilk günkü gibi olmayacak solmuş kapıyı sürükledi. Yüzüne vuran hasret kokulu rüzgârı hissetti. Evet, önünde bir gün daha vardı. Yalnız, dertli ama en kötüsü dilsiz. Bilmediği, yabancı kelimelerin ağzından akmasının verdiği acıyı yine hissedecekti. “Günaydın!” dedi seslice. Ne kadar özlemişti bu kelimeyi. Sese tepki veren memnun ve kendisini selamlayan insanları. Sık adımlarla ilerlemeye başladı. Herkesten, kendisine yabancı gelen her şeyden kaçır gibi gidiyordu. Ama gerçeklerle titredi, nereye kadar kaçabilirdi ki. Etrafındaki her yerde o vardı. Tanımadığı, bilmediği sesler, en az onun kadar hüznü ve mutsuz olup

dertleşemeyeceği insanlar. Rüzgârlarla titreyerek dökülen su damlacıkları, adımlarıyla ritim tutuyordu. Saçından akan sularla ıslanan yüzünü sildi. Soğuktu, tanıdık değildi. Aynı dün gibi, ondan önceki gün gibi ve daha da önceki günler... Söylediği kelimelerin ifade ettiği bir fikir vardı ama duyguları, ruhu yoktu. Ağzının sızlamasını anlıyordu. Annesine sevgi sözcükleri sıralayamamasının hasreti, yüreği kadar derin ve içtendi. Herkes insan değil miydi? O, şu veya şu anda yanından geçen solgun yüzlü ve selamını anlamayacak adam. O zaman niye anlaşıyordu onlarla. Niye içinde kalıyordu dertleri veya konuşamıyordu bildiği dili; Türkçeyi. Dertlerini dökmek, hayallerden, pişmanlıklardan bahsetmek için bu kadar mı önemliydi sarf ettiği kelimelerin ruhunun olması, kullandığı dili? Bu bilmediği memleketlere düşene kadar yabancı gelen soru şimdi anlam kazanıyordu. Neye ihtiyacı olduğunu biliyordu artık; konuşacağı, bildiği deyimleri kullanabileceği, gülebileceği birine. Ne yazık! Bunun için çok yanlış bir yerdeydi. Elindeyken kıymetini bilmemişti. Geri dönmeliydi. Ağaçları yağmurla birlikte ezgiler fısıldamayan bu memleketten gitmeliydi. Ya da unutmalıydı. Böylesi daha kolaydı, daha bilindikti. Böyle görmemiş miydi? Anasından, arkadaşlarından gördüğü gibi yapmalıydı. Ama duraksadı, bu pes etmek olurdu. Buraya gelirken pes etmeyi kendine yasaklamıştı. Buraya zor gelmişti ve kolay dönmeyecekti.

Yağmur sonunda dinmişti. Bulutların arasından yere ulaşmayı başarabilen birkaç ışık huzmesinin aydınlattığı yol bomboştu. Herkes işi varmışçasına kaçmış gibi duruyordu. Boğazında oluşmuş yumruyu yutmak, yok etmek istedi. Hayır! Yine olmamıştı. Neden özlemine, nefretine, sevgisini, korkusunu Türkçe haricinde bir dil ile anlatamıyordu, ya da duyguları neden başka bir dilde ete kemiğe bürünemiyor, havada uçuşan toz taneleri gibi öylesine havada asılı kalıyor, bir anlama gelmiyordu? Sokakta açık olan birkaç dükkâna baktı. Asılmış tabelalardaki anlamsız, daha doğrusu ruhsuz kelime bütünlerine baktı. Niye anlamak bu kadar zordu? Adımlarını yavaşlattı. Emin olmak için bütün çevreye bakındı. Kendisine bir yoldaş veya bir sırdaş yok muydu koskoca memlekette. Huzursuzca gülümsedi. Gurbete gitme, demişlerdi. Nasıl yaşayacaksın, nasıl gideceksin? Hepsi nasıl da kolay gözükmişti. Ama dil hasretinden bahsetmemişlerdi. Yaşamadan bilemeyeceği, dinleyenler için bir memleket özlemi olarak yorumlanabilecekken aslında ne kadar acı, ne kadar derin bir his oluşturuyordu.

İşe gitmeyecekti ne bugün, ne de bundan sonraki günlerde. Eve dönme vakti gelmişti. Ne olmuş, millet: “Biz söylemiştik!” diyecekse? En azından onlara doya doya ağız dolusu dert anlatabilir ve konuşabilirdi. Çok yapmadığı bir şeyin özlemini bu kadar çok çekmesi ilginçti. Dili olmayınca bir insanın düşünceleri de yok olabilir. Yazamamasının nedeni de buydu; ne bir günlük, ne bir şiir. Geçmişe dair iz bırakacak bir anı bırakamıyordu. Onu o yapan yaratıcılığından kalan eserlerin dizdiği dizeler artık bir şiirden çok ağıta dönüşmüştü. Çalmayı ailesinden öğrendiği neyi üfleyemez, türküler söyleyemez olmuştu. Kendi kendine konuşmakla geçen sürelerde kendini tanımıştı. Artık dilsizlikle boğuşan kederli biri... Artık bu cümleden fazlası değildi. Yabancıydı her şeye; evine, iş yerine, sokaktaki bir kişiye. Arkadaşları “Etme!” demişlerdi. Neden dinlememişti. Karın tokluğu, demişti; daha güzel bir hayat veya macera. Dilini bavuluna almamıştı. Deyimlerini, atasözlerini, esprilerini... Hepsini memlekette bırakmıştı. Onlar unutmuştu belki onu ama artık gözleri yaşlıydı özleminden onlara karşı. Veya bir suçluluk... Herkes böyle hissedecekse neden geleni vardı buraların da geri döneni yoktu? Dilini bırakmak, satmak bu kadar mı kolay geliyordu insanlara? Gelecekte herkes böyle yaparsa, hüznü, tarih sayfasındaki bir dipnottan fazlası olamazdık. Elindekini değerini kaybedince anlanmış insan. Neden böyle bir tabir vardı ki anlamak için neden kaybetmek gerekiyordu? Neden bundan sonra sarf edeceği her kelime, kuracağı her cümle veya söyleyeceği her şarkı için alacağı zevki ve memnuniyeti eskiden bu imkânlarla sahipken alamıyordu? Dil, bizi biz yapan şey, bizden gidiyordu. Bencil bir şekilde giderken getirdiği bütün nimetleri, yaratıcılığımızı, insanlığımızı ve düşüncelerimizi hatta ruhumuzu alıyordu. Bize kalan pişman ve hırpalanmış bir beden. Şiddet görmüş gibi ağırlar ve hakaret duymuş gibi memnuniyetsiz bir nefret bırakıyordu geriye. Manevi bir değer, nasıl üzerimde fiziksel etkiler gösterebiliyordu? Sorularının yanıtı kalması onu iyiyip bitiriyordu.

Sabahın aydınlattığı sokaklar insanların söylediği acı, özlem ve nefret dolu ezgilerle perdeleniyor, insandan insana virüs gibi bulaşıyordu. Mutluluk nasılsa hüznü de öyleydi. Kişiden kişiye bilinçsiz bir şekilde aktarılıyordu. Ortaçağ mimarisinden esinlenen kendince estetik binaların arasında dolaşan bir hayalet gibiydi. Görünmez, ne kadar çileli olursa

olsun fark edilmez bir şekilde dolaşıyordu insanlar arasında. Yorulmuştu. Her sabah yürüdüğü uzun yol, ona ilk kez uzun gelmişti. Parkın kuytu sayılabilecek köşesindeki banka oturdu. Islaktı, soğuktan ama en azından ayaklarını dinlendirebileceği bir köşe olmuştu. Çevreye bakındı. Renkler hâlâ solgundu, köşeler hâlâ fazla keskindi. Gözlerini kapadı. Sesler ninni olmuştu.

Yanına gelen hareketlilik ile irkildi. Gözlerini açtı, kıpırdanmanın olduğu yere baktı. Başka biri onunla aynı banka oturmuştu. Islak banka oturmasıyla titredi. Pek mutlu görünüşü söylenemezdi. O da onun gibi insanlardan kaçmıştı, tanıdık ve düşman gelen. Yer açmak için biraz kaydı. Hava, soğuk olmamasına rağmen insanı ısıırıyordu. Yanındaki adam arkasına yaslanınca yüzüne baktı. Baktığı yüzde kendisi vardı. Umutsuz ve çaresiz... Üstündeki kıyafetlerin dağınıklığına bakılırsa hareketli bir sabah geçirmişti. Etraftaki sessizlik köyündeki akşam gibi, herkesin uykuya daldığı saat... Dışarı çıkar, avludaki sedire kurulurdu. Ne tesadüf, dedi. O zamanlarda da sedir ıslak olurdu. Aslında şu an bulunduğu park da dâhil her yer evini hatırlatıyordu. Yanındaki adama baktı, onun bile çağrıştırdıklarının ilk görünüşüyle aynı olduğu söylenemezdi:

- İyi günler efendim. Hayırdır, bir sorunuz varmış gibi görünüyor. İyi misiniz?

Ağızdan istemsizce dökülen Türkçe sözcüklerle irkildi. Adamın bakışlarındaki mutlu parıltıyı görünce bozuntuya vermedi. Adamın tepkisindeki değişim dikkatini çekti. Otuzlarındaydı ama yüzündeki kırışıklıklar onu daha yaşlı gösteriyordu. Buğulanmış ve ıslak gözlerine baktı. Şaşırıldı. Ne yapmıştı ki şimdi o? Kendi gözlerine bakan bir çift göz onun kadar mutsuz değildi. Aksine mutlu görünüyordu:

- Beyefendi iyi misiniz, çok sakın bir şekilde yineledi, iyi misiniz?

Adam önüne baktı. Derin bir nefes aldı. Sonra oflayarak bıraktı. Bu sefer bilerek Türkçe konuşmuştu:

- Siz ne diyorsunuz? Yıllarımı geçirdim bu şehirde, buraya ilk geldiğimde ekmeğe ne kadar muhtaçsam şimdi dilime de o kadar ihtiyacım var.

Türkçe, evet, yanlış duymamıştı. Ne güzeldi insanın ana dili; birbirini tanımayan iki insanı ortak bir değer için mutlu edebiliyordu. Adamın yüzüne baktı:

- Bu, bir mucize... Sizinle tanışmak için ayaklarımın buraya gelebileceğini nasıl bilebilirdim. Buraya geldiğimden beri bir tanıdık sözcük işitmek için neler vermezdim?

Adamı daha tanıyıyordu. Adam da onu... Ama ikisi de aynı üzüntüyü paylaşıyordu. Şu an bu ülkede yaşayan daha binlerce gurbetçiyle birlikte. Ama onlar şanslıydı.

*Bir güz günü, pencerelerden günaydın sesi yankılanırken ilk kez duyulmuş ağlama sesim. Ailemin de-
ğişiyile uzun süre bekleddikten sonra gözlerimi yeni açmıştım bu uzun yola. Takvim yapraklarının 2003 yılını
gösterdiği o günden beri kısa bir zaman geçti ama bu zamana sığdırdığım ömür adlı tiyatrodaki pek çok anı
biriktirmişim şimdiden.*

*Uzun bir oyun sayılmazdı benimkisi. Benzer perdeler etrafında döner, tema aynıdır hepsinde. Yaşamdır
kaynağı, amaçtır aradığı. Bu sahnede benimle parke eskitenler; gerek arayışına ortak olurlar, gerek merhem
olurlar bu yara misali açılmış boşluklara benliğimde.*

*İlk perde doğumla başladı elbette. Öncesinde kimdim bilemem ama ne olmam gerektiğine karar vermem
gerekti bu serüvende. Önce düşündüm. İnsanoğlunun, insan ismini hak ediş amacını, sanki bir ibadet misali
yerine getirdim birbirini takip eden her gün. Sonra yalnızca zihnimde oluşan bu imgeleri dünyaya yerleştirme
misyonu edindim kendime.*

*İkinci perde burada başladı. Elimde fırça, önümdeki palette her renkten bir parça. Resim olmuştu artık
dilim; renklerle bir nakış misali örülmüş bu düğümü ilmek ilmek tekrar var etmeyi hedefim. Her fırça vuruşum
veya her kalem eskitişim beyaz kâğıtlarda büyüttü beni. O günden beri resim yapmayı her zaman çok sevdim.*

*Son perdeyi burada açıyordum ömrümde, şimdilik son olacaktı elbette ama iz bırakacaktı önümde. Resim
yapmayı sevmiştim ama kelimelerle resmetmeyi keşfettim bir süre sonra. İnsanın içinden dökülen her türlü erde-
mi kelimelere dökebilme gücü vardı elimdeki kalemde. Kalem belki bu sefer karaydı ama bıraktığı iz rengârenkti.
Yazan için, her kelime doğru, her cümle bağlıydı birbirine en derinden. Uzak diyarlardan firar etmiş
bu umut timsali ışık, önümdeki yolu hiç görmediğim şekilde görmemi sağlamıştı. Her kalem çiz-
diğiyle beraber insanın benliğinin üzerinde bir şeye hizmet ediyor gibi hissediyor, son perdeyle
bitecek oyunun varlığını her yere kazımaya çalışıyor gibiydim. Kelimeler bol, sayfalar az. Bu
görmüş, geçirmiş emektar sahnede devam ederken oyunumuz, bize düşen de rol kapmak. Ama
amacım rol yapmak, senaryoya uymak değil, kelimelerin gücü ve renkleri ile kendi senar-
yomu yazmak, insanlara kendi senaryolarını yazacak ilhamı vermek oldu, olacak aslında.*

Artun Özsoy

İzmir Narlıdere Sıdika Akdemir
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Bora Cemal Özdemir

Özgürlük Meşalesi

“Her şey bıraktığın gibi mi?”

“Bıraktığımdan bile güzel.”

Yemyeşil ağaçların her iki tarafımızda yükseldiği geniş patikada ilerliyorduk. Hava fena sayılmazdı. Hafif bir rüzgâr yüzümü yalıyordu ve aydınlanmak için nazlanan güneş bulutların ardında saklanıyordu. Kuş cıvıltıları eşliğinde usulca yürüyorduk. Burayı, verdiği huzuru özlemiştim.

“Sen gittikten sonra çok şey oldu, belki duymuşsundur. 15 Temmuz’da...”

“Annem bahsetti biraz. Ben... Gerçekten çok üzgünüm.”

Kafasını benden yana çevirip beni rahatlatmak istercesine hafif bir tebessümle gözlerime baktı. “Önemi yok, sonunda geldin ya.”

Yürüdüğüm yol, attığım her bir adım, burada yürüyen küçük Derya’yı hatırlatıyordu. Beni, kendi küçüklüğümü. Taşlardan seke seke tüm ailenin önünde liderlik ettiğim zamanı, kafamı altında eğip usulca yürüdüğüm her bir ağacı, dinlediğim cıvıltılar arasında yükselen melodiyi tıpkı dün yaşamışım gibi kalbimde hissedebiliyordum. Sanki memleketimden hiç ayrılmamışım, sanki o küçük Derya hiç büyümemiş gibi.

Kafamı kaldırdığımda varacağımız yere biraz daha mesafe olduğunu gördüm. Ellerimi

arkamda birleştirip göz-
lerimle ilerlediğimiz yolu izlemeye ko-
yuldum. Eskiden burada yürürken kendi kendime
konuşup benliğimle tartışmayı severdim. Burası, düşün-
celerimi tıpkı çevremdeki her şey gibi özgür kılabilmiş tek
yerd.

Uzun zaman olmuştu, itiraf edebilirdim. Belki hayat şartları, belki de kendi seçimlerim,
bilinmez... Beni kendi memleketimden, kendi vatanımdan ayrı bir milletle çalışmaya itmişti.
İş bulmak için Almanya'daki akrabalarıma sığınıp yedi yıl kadar onlarla yaşamıştım. Elde
ettiğim her fırsatta minnet duyuyor olsam da, şu anda yollarında yürüdüğüm huzuru bir an
olsun kafamdan silememiştim.

Bu memleketin beni kendine bu kadar bağlamasındaki tek neden, burada doğup büyü-
mem, bu yollarda yürümem ya da insanlarıyla iç içe olmam olabilir miydi? Bu yolda yürüyüp

kendi doğrularımı seçmem, kendi hatalarımı yapmam ve yine bu hatalarımdan aynı yola sığınmam mıydı tek neden? İnsanın evini ev yapan şeyler, gerçekten bunlar mıydı?

“Hayır... ” diye fısıldadım. Kafamı kaldırıp baktığım manzarada gözümü çevirdiğim her kare, bana tüm açıklığıyla aradığım cevabı veriyordu. İnsanın evini ev yapan, milletine onu bağlayan en değerli şey, uğruna verdiği canlar, hayaller ve umutlardı.

“Her hafta buraya geliyoruz ama... Seninle birlikte gelmiş olmak daha iyi.”

Çanakkale Şehitliği'nin her bir köşesini biliyordum. Girişteki ufak çeşmeden, ilerleyen patikanın üstünde yer alan cephelere kadar. Her bir şehitliğin yerini gözümü kırpmadan bulabilirdim. Burası bana varlığını, neden ve nasıl yaşadığımı tekrar hatırlatan tek yerdi. Küçüklüğümden beri buraya ne zaman gelsem, kim olduğumu, nerden geldiğimi ve ne yapmam gerektiğini kalbimde büyüyen bir sevgiyle hissedebiliyordum.

Burası, benim yuvamdı.

Derin bir hüznün eşliğinde, umutlarını vatan uğruna cephede bırakmış insanların ruhları için dua ediyordum. Buruk bir acıyla dedemi arıyordu gözlerim. Her nerede olursa olsun, kalplerimizin arasında her zaman kuvvetli bir bağ olacaktı. Onu her ziyaret ettiğimde, bu bağın varlığını bir kez daha hatırlıyordum.

Dedemin şehitliğine varana dek yolda gördüğüm tüm ailelere sarıldım. Neler hissettiklerini anlıyordum ve belki ruhlarındaki yalnızlığı dindiremeyecek olsam bile, derin hisleri arasında yalnız olmadıklarını onlara göstermek istiyordum.

Elimdeki kırmızı gülü usulca mezarlığın kenarına bıraktım. Elif hemen arkamda, sessizce dua ediyordu.

“Sana sahip olduğum için dünyadaki en şanslı torun benim dede! Her nerede olursan ol, beni her zaman gözleyeceğini biliyorum. Bunu hissediyorum. Tıpkı bu vatani gözlediğin gibi...”

Elif gözleriyle ilerideki bankı işaret etti. Teşekkür edip tekrar oturdum.

“Burada, seninle birlikte olamadığım için içimde sonsuz bir pişmanlık var. Ben... Özür dilerim. Senin yaptığın onca fedakârlığı takdir etmeye yetecek fırsatım olmadı. Seninle her zaman gurur duyuyor olacağım dede, yaptığın her şey için, aramızda kurduğun bu bağ için ve...”

Ellerimi yüzüme götürüp gözyaşlarımı sildim. Titriyor muydum?

“Beraber savaştığın onca yurttaşınla bizi bugün ulaşmaya çalıştığımız aydınlığa çıkardığın için.”

Ne kadar süre orada kalıp içimden dua ettim bilmiyordum. Ama hatırladığım tek şey, dedemin suratını gözümü kapattığım karanlıkta gülümserken görebildiğimdi. Biliyordum, aklımda her zaman bir yeri olacağını daima biliyordum.

Ayağa kalkıp ağır ağır Elif’in yanına yürüdüm. Banka oturup tek kelime etmeden gözlerimi yere indirdim. Huzurluydum, hüzünlü ama mutluydum. Tüm duygularımın içimden akıp gittiğini hissediyordum.

Karşımızda uzanan deniz manzarasına doğru dönüp güneşin bedenimizi ısıtmasına izin verdik. Sonunda tepe de belirmişti.

“Sanırım sana tüm olanları anlatmak için en uygun yer burasıydı.”

Haklıydı. Kimliğinizi, kafanızı döndüğünüz her bir köşede size bir kez daha hatırlatan böyle kudretli bir alanda, yaşadığınız tüm duygular ışığında yoğun bir hisse kapılmamanız imkânsızdı. Buraya ne amaçla girerseniz girin, çıkışında aslında sizi siz yapan onca fedakârlığı bir kez daha anımsıyordunuz.

Elif’e aklını toplayıp lafını bulması için biraz süre tanıdım. Derin bir nefes alıp gözlerini tam karşısına diktiğinde arkama yaslanıp sözlerini dinlemek için ona dikkat kesildim. Anlatmak için kendinde güç arıyor olmalıydı.

“Korkuyordum. Herkes korkuyordu. Kimse ne olacağını bilmiyordu ve deli gibi endişeleniyordu. Annem, babam, kardeşlerim... Ne geleceğini bilmeden önümüzdeki karanlık yolda ilerliyorduk. Bir ışık arıyorduk, bir umut, her şeyin başlangıcında bir meşale. Küçükken oyunlar oynardık ya Derya, sen hep en önde olurdun. Kimsenin cesaret edemeyeceği şeylerde liderlik edip bize korkmamamız için cesaret verirdin. İşte bu sefer cesur olma sırası bendeydi. Bizdeydi. Ne karşımızda büyüyen olay bir oyun, ne de bu olayın karşısında duran insanlar birer oyuncuydu. Beklediğimiz meşaleyi kendimiz yakmalıydık. Hiç kimse önünde uzanan yola, ardında bırakmak zorunda olduğu umutlara bel bağlamıyordu artık.”

Kafasını arkasına çevirip şehitliklere baktı.

“Kimse yapmak zorunda olduğu fedakârlıklardan korkmuyordu.”

Sesi titriyordu. Ona zaman tanımalı mıyım diye düşünürken tekrar konuşmaya başladı:

“Nereye gittiğimiz belli değildi. Bize karşı duran karanlık da belli değildi. Tek bildiğimiz şey, içimizde kaba-
ran duyguların bu vatani kimsenin eline vermeye imkân tanımayacağıydı.

İnsan ne için varlığını sürdürüyor sence Derya? Belki senin istediğin gibi iyi bir iş bulmak, belki de hayallerini süsleyen evi, arabayı, kitapları almak. Ama aslında insanın varlığı sadece tek bir noktaya dayanıyor... O da hayal kurmak. Herkesin hayalleri vardır, her insanın. Hayaller beraberinde umudu getirir ve umut etmek önündeki karanlığı bitirir. O süreçte yapabileceğin tek şey, aydınlığa tekrar kavuşacağına inanıp umut etmektir. Hayal kurmanın yerini faaliyete bırakıp savaş vermektir. Ben, biz, hepimiz... Hiç kimse

inandığı şeyler uğruna elindeki meşaleyi söndürmedi.”

“Hiç kimse kurduğu hayallerin karanlıkta kaybolmasına izin vermedi.”

Ellerini sıkıp yüzüne baktım. Gözlerini kapatmıştı. Yaşadığı onca şeyin hafızasında bıraktığı izlere dokunmama izin veriyordu. Hiç bir hissini kaybetmeden oraya kazımış, yaşadığı şeylerin ardından derin duygular edinmişti. Kurduğu her bir cümlede o anı tekrar yaşadığını hissediyor olmalıydı.

“Herkes korkmamasını söylüyordum. İlerlemesini, onlara istediklerini vermemesini. Işık, paylaşıldığı yerde yayılırdı. İnancı, umudu, ışığı ve vatanı uğruna ilerleyen herkesle birlikte savaş verdik. Oturduğumuz yerden karanlığın içine dalan insanların ölümlerini izleyemezdik. Eğer öleceğimiz yol böyleyse, son dakikasına kadar meşalemizi tutup savaşmayı seçtik. Çünkü biz ilerledikçe, yolumuzun aydınlanacağını biliyorduk.

Sokaklar çok kalabalıktı. Kalbinde vatan sevgisini, aklında kurtuluş zihniyetini taşıyan insanlar, ellerinde ışık namına tuttukları Türk bayraklarıyla isyan ediyordu. Savaşıyordu. Hürriyet uğruna bağırıp tepki gösteriyordu. Orada olsun veya olmasın, herkesin dua edip yüreğinde umut bulduğunu biliyordum. Tanısam da tanımasam da kafamı çevirdiğim her yüzden bu inancı görüyordum.

Çok... Çok kayıplar verdik Derya. İlerlemeye çalıştığımız yolda, karşımızda büyüyen karanlığın çekip aldığı çok insan oldu.”

O an, birlikte savaş veren binlerce insanın arasında olamadığım için derin bir pişmanlık hissettim. Orada değildim. Olmak için her

şeyimi verebilirdim. Ettiğim onca duanın yanında, onlarla birlikte, sömürülen umutlarla büyüyen bir karanlığın karşısında dimdik durmak isterdim. Dedemin, arkadaşlarının, çevresinin ve yurttaşlarının geçmişte kurtarmak istediği yolu aydınlatmak uğruna, ben de savaşmak isterdim.

“Ufacık çocukları, iyi bir işleri, belki de dokunulmayacak kadar güzel hayalleri olan binlerce insan, uğruna can vermek istedikleri ışığın kollarından çıkıp karanlıkta can verdi. Fedâ ettikleri onca şeyin huzuru, mutluluğu, inancı için... Geride bıraktıklarının hayatları için kendi hayatlarını fedâ ettiler Derya. Herkesin el ele verip yenmeye çalıştığı karanlığın içine, ellerinde değil, yüreklerinde taşıdıkları meşalelerle girdiler. Belki bu yıl, belki on yıl, belki de bir yüzyıl için, çocuklarının, eşlerinin, analarının ve vatanlarının tüm gelecek ve umutları için kendi hayatlarından vazgeçtiler. İnsanın tattığı tek sevgi, birbirine olan değil, uğruna bir şeyler vermeyi göze aldığı vatan uğruna olan sevgiymiş. Karşı koymak adına kaldırılan her bir yumrukta, her bir bayrakta ve yürekte bunu tattım ben.”

“Hiçbir şey için geç olmadığına inandım. İlerlediğim yolda her takılışımda, ayağa kalkarken aklıma hep burası geldi. Elimizdeki meşaleleri ne uğruna tuttuğumuz geldi. Belki de insan bu inançla ilerliyordur diye düşündüm. Karşılıksız bir aşkla kendini vatanına adanmış onlarca şehit aklıma geldi. Bunca fedakârlık arasında, kalbimi açıp inandığım şeylere yüz çeviremezdim. İnançımı ve davamı orada, o karanlığın eline veremezdim. Ben... Dedemizi yüz üstü bırakamazdım.”

Ne kadar büyürsek büyüyelim, aramızdaki bağı her zaman dedemden geleceğini biliyordum. Takıldığımız sorunlarda, çıkışını bulamadığımız yollarda ve ümit beslemekten korktuğumuz hayallerde. Dedem, bize mutlaka devam etmemizi söyleyecekti. Varlığıyla her zaman kalplerimizde konuşacak, bize geldiğimiz yeri tekrar fısıldayacaktı. Gerek geçmişimiz, gerek geleceğimiz için, bize her zaman yüzünde kocaman bir gülümsemeyle benliğimizi hatırlatacaktı.

Dedemin bize aşıladığı duygu, bizi her zaman onun yanına, ait olduğumuz yere ve duygulara yeniden getirecekti. Biz, bizi geçmişte kurtaran binlerce şehidin ruhundaki ışığa aittik.

Her birimiz o aydınlığın bir parçası, her birimiz o inancın bir yansımasıydık.

“İnsanoğlu ölmekten korkar. İster altı yaşında olsun, ister altmış. Yaşadığı sorunlar onu çıkışı olmayan bir patikaya sürükler. Kimi zaman çıkışın çok yakın olduğuna inanır, kimi zamansa hayat denen engebeli yolda düşüp kaybolduğuna. İnanmak istese de istemese de her yolun aynı sona ulaştığına. İnsanların ölümlerini birbirinden farklı kılan tek şey, o çıkışa ulaşana kadar seçtikleri yollar ve düşüncelerdir. Bunu o gün çok daha iyi anladım.

Sonunun nasıl olacağını seçemezsin belki ama gideceğin onca yola bakarak uğruna ölebileceğin en güzel toprak, vatan toprağıdır. Günlük sorunlarının hepsini attığın her bir adıma, yolun kenarına bırakıp sonunda ışık olup olmadığını bilmediğin bir yola sapmak... Korkmak ama umudunu kaybetmemek. Sevmek ve yüreğinden bu sevgiyi asla ayırmamak... Karşılıksız aşk. Vatan aşkı.

Çok düşündüm, biliyor musun Derya? Gözünü kırpmadan insanları korumak için kendini karanlığın içine atan, ardında bıraktığı vatan için canını hiçe sayıp alınandan vurulan Şehit Ömer Halisdemir’i ve bu uğurda canını vermiş olan tüm şehitleri düşündüm. Ne hissediyorlardı? Ne düşünüyorlardı? Ettiğim sözler belki sadece onları anlamak için verdiğim çabalardan ibaret ama inan bana, ben onların gözünde gerçek vatan sevgisini gördüm.”

Gözlerinin dolmaya başladığını fark ettiğimde elini daha sıkı tutmaya başladım.

“Elif...”

“Belki de akşam çocuklarının yanına gidip onlara sarılmayı düşünüyorlardı.”

“Elif...”

“Ya da belki de sevdikleri insanların güvende olduğunu bilmek onlara yetiyordu. Bu yüzden can verdiler değil mi Derya? İnsan kalbinde barındırdığı her bir duygunun varlığı için, sonsuz bir aydınlığı umduğu için can verir, değil mi?”

Ellerimi boynuna dolayıp onu hafifçe kendime çektim. Omzumda istediği kadar ağlayabilirdi. Aklından geçen onlarca duyguyu istediği kadar haykırıp can veren binlerce kişi için

uzun uzun ağlayabilirdi. Çünkü anlıyordu, kalbinde bir yerlerde paylaştığı duygu uğruna can veren insanların gururunu ve cesaretini paylaşıyordu.

Arkamda uzanan şehitliğe döndüm. Yıllar önce, aynı amaç uğruna meşalelerini yakıp aynı duygular eşliğinde savaştan on binlerce insan yatıyordu. Bu duygu asla son bulmayacaktı. Biliyordum... Hayallerinizi süsleyen şeylerin temelinde, size hayal kurmanızı sağlayan insanların kalbinde sizlere emanet edebilecekleri bir umut her zaman vardı. Vatani uğruna can vermiş insanların belki de en büyük kudreti buydu. Girdikleri karanlığın ardından, geriye daha büyük bir ışık bırakmaları...

Tıpkı Elif'in ruhuna ve aklına bıraktıkları gibi.

Bir süre daha Elif'e sarılıp kendimi dinledim. Anlatmak istediğim çok şey, anlamaya çalıştığım çok duygu vardı. Ama yüreğinde, tüm bu sorularımın cevabını en saf hâliyle taşıyan Elif'e sarıldıkça, nasıl bir düşmanın üstesinden geldiğimizi çok daha iyi anlıyordum.

“Senin kadar güzel yürekli insanlar bu vatana sahip çıkmaya devam ettikçe, vatanımızı bölmeye çalışan kimse bizi yolumuzdan saptıramayacak. Güçlü kal Elif, her zaman çok güçlü kal.”

Gözlerindeki yaşları ellerimle silip yüzüne baktım. Bir kez daha ellerini kavrayıp batmakta olan güneşin gözündeki yansımasına baktım.

“Dedem seninle gurur duyardı.”

Gülümsedi. “Gerçekten duyar mıydı?”

Başımı salladım. “Ben de seninle gurur duyuyorum.” diye mırıldandım. Artık hissettiği her bir duygu, yüreğimin bir köşesinde yankı bulmuştu. Tarihte değişmeyecek tek şeyin, vatan sevgisi olduğunu, yıllar önce can veren insanların hayalleri, umutları ve idealleri her ne ise, yıllar sonra yine aynı umutlarla aydınlandığını görüyordum. Amacı aynı olan insanların her ne olursa olsun, tarihte her zaman yer bulacağını biliyordum. Tıpkı dedem gibi, Çanak-kale şehitleri gibi, Türkiye'nin her bir köşesinde vatani uğruna can veren insanlar gibi, bu

milletin tarih ne olursa olsun; inancı, ümidi ve aşkı uğruna ölmeye her zaman hazır olduğunu hissediyordum.

Elif'in yüreği gibi, umut ve sevgi varlığını her zaman sürdürecekti.

“Gidelim mi, geç oldu.”

Başını sallayıp ayağa kalktı. “Buraya geldiğin için teşekkür ederim.”

Gülümseyip ayağa kalktım. “Asıl ben sana yüreğini açtığın için teşekkür ederim.”

Geldiğimiz yoldan dönmek için geniş patikaya tekrar döndük. Karşımda batmakta olan güneşe baktım. Doğa, sanki hissettiğimiz onca güzel duyguyu renklere dökmüş gibi, en güzel tonlarını gün batımına sunmuştu.

“Elif.”

“Efendim Derya?”

“Ben buradaki evimize taşınıyorum.”

Olduğu yerde durup şaşkınlıkla suratıma baktı.

“Buraya mı? Peki ya Almanya'daki işine ne olacak? Oradaki evin, akrabalar, hem zor olmayacak mı?”

Durup kafamı arkaya çevirdim. Şaşkın bakışları arasında gülümseyip ılık bir sesle yanıtladım:

“Kazandığım onca duygudan sonra, beni oraya bağlayacak hiçbir şey kaldığına inanmıyorum. Ben de burada kalacağım. Ben de burada kalıp karanlığa karşı dimdik ayakta duracağım. Ben de binlerce insanın hayallerini ardında bırakıp gözünü kırpmadan can verdiği bu vatanda, karanlığa karşı savaşacağım.

Benim için de bir ışık ayırın, çünkü ben de yüreğimdeki özgürlük meşalesini aydınlatacağım.”

Baharın nazlanırken en güzel renklerini usulca sunduğu 2001 yılının mart sabahında geldim dünyaya. Kırşehir'in, güneşi masum bir açlıkla aradığı bu mevsimde, çiçek kokuları yüzümü yalarken, sevginin en saf tonu olan ailemle yeşerdim. Karşıma ne çıkacağını bile bilmeden yapraklarımı usul usul açtım bu hayata. Dökeceğim onca yaprağı düşünmeden, umursamadan...

İnsanları izlemeyi oldum olası sevdim. Çünkü her insanın bu hayata katacağı farklı bir renk olduğuna inanıyorum. Bu yüzden de insanoğluna bahşedilmiş en güzel palet olan yerde, zihnimde, insanların renklerini dilediğimce resmettim. Bundandır ki yazmaya olan aşkım, zihnim renklendikçe arttı. Benimle birlikte büyüdü. İnsanlara, onların ne kadar güzel tablolar oluşturduklarını göstermek istedikçe bana yeni kapılar araladı. Kalemim ve renklerim, beni bugün ben olduğum kişi yaptı. İrem yaptı.

Her insanın, resmedeceği bir hikâyesinin olduğunu biliyorum, buna inanıyorum. Hayatın bana sunacağı tüm renkleri görmedim, henüz çok gencim. Bu yüzden yeryüzündeki her insana ardında bırakacağı hikâyeyi anlatmadan, kendi rengini göstermeden hayat gayemi tamamlamış olmayacağım.

Bende de kendinizden bir renk bulmuş olmanızı diliyorum. Dilerim bir gün sizleri de resmederim. Kim bilir, belki hayatın bana aralayacağı bir sonraki sayfada, benim doğup büyüdüğüm yerden çok, zihnimde doğup büyüyenlerle dokunurum insanların kalbine.

İrem Bektaş

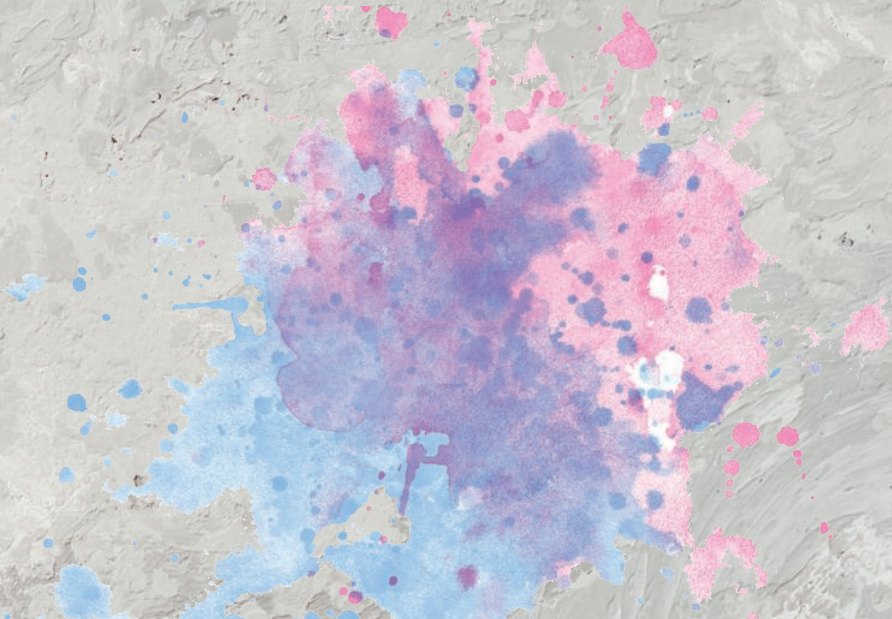
Kırşehir Yusuf Demir
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen:
Cemil Şahin

Şiir

Yalnızlık

Kafam çok karışık,
Hiçbir şey düşünemiyorum sanki.
Muhteşem bir ıssızlık,
Klasik müzik durdu evdeki.
Her yerde bir karanlık,
Hayat durdu belki.
Duyulan yalnız kırılan şamdanlık...
Üşümekten titriyor ellerim dahi
Yansa da şömineye attığım kâğıtlar kırıksık.

Öleceğim sanki.
Masanın üzerine bırakmıştım bir kâğıt, karalamalık
Vasiyetimi mi yazsam ki?
Ömrüm kaldı bir dakikalık...

Çocuklarla evdeki neşe de gitti.
Eh, ne yapalım yaşlıydık artık!
Sonra o da gitti.
Evde ben ve eşyalar kaldık.
Yoktu neşe bil ki
Belki de bir tadımlık...

Sanki ölmeyeceğim gibi
Ah! Hadi kadın, kalk artık!
Ha, köfte mi yapsam ki?
Otur kadın otur! Hâlin mi kaldı artık?
Ara haydi kızını,
Gelip baksın sana bir haftalık.
Daha anlatamayacağım gibi...
Ne kadar anlatsam, anlamazsınız ki!
Bunun adı yalnızlıktır, yalnızlık!..

*Çok sevdiğim, curcunasına hayretle baktığım, bazen atmosferine kendimi kaptırdığım bir şehirde, İstanbul'da dünyaya geldim. Meraklı, hayalpe-
rest, sorgulayan bir çocuktum. Zamanla harfleri de merak ettim ve ne zaman
bir yolculuk yapsam etrafımla beraber oradaki yazıları da inceler sorar ol-
dum. Görünüşe göre harfler; insanlara hayallerini paylaşabilme, iletişim
kurabilme, öğrenebilme olanağı sunuyordu. Benim de öğrenmem, kendimi
meşgul etmem gerekti. Bir süre sonra kendimi, okumanın büyüülü dünyası-
na atmayı başarmıştım. Hayâl etmemi kolaylaştırıyor, en az çizgi film izle-
mek kadar eğlendiriyor, huzur veriyordu kitaplar. Sıkı dost oldum onlarla.*

*Sonra maceranın mekânı değişti. Yepyeni bir kültür coğrafyasında, bir
Ege ilçesinde yaşamaya devam ettim. Benim için oldukça eğlenceli yıllar
geçirdim. Çocukluğumun hareketliliğini yaşayabildiğim kadar yaşadım.*

*Şimdiki durağım ise yağmurun pek durmadığı şehrimiz Samsun.
Yeni şehirler görmeyi çok seviyorum. İleride de sürekli yaşadığım yeri
değiştirmek değil de çalışmalarım için üçer beşer ay başka ülkelere başka
şehirlere gitmeyi isterim.*

Hayriye Ceyda Aydın

Samsun Rotary Kulübü
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Behiye Saygı

Rabia Nur Güneş

Ben Çanakkale'de

Ben Çanakkale'de
Korkusuz bir asker...

Bombalar yıldırım gibi düşerken
Üzerime iman zırhımı giydim.
“Vatan uğruna canım feda” derken
Bunu dilimle değil...
Yüreğimle söyledim.

Ben Çanakkale'de
Küçük bir asker...

Son ders zili çaldığında
On beşıme yeni girmiştım.
Kalleşleri toprağımdan temizlemek için
Bir günde koca bir adam oluverdim.

Ben Çanakkale’de
Özlem dolu bir asker...

Kesemde nişanlımın al yemenisi,
Serçe parmağımda anamın yaktığı kına,
Gurbet türküleri söylerim.
Hasret sarsa da dört yanımı
Bayrağımdır, milletimdir tek derdim.

Ben Çanakkale’de
Çile dolu bir asker... bir asker...

Şehadet şerbeti içerken tertiplerim,
Yüzlerce okkalık mermiyi
Var gücüyle kucakladı ellerim...
Ben, düşmanın gemisini yok eden
Karanlığa gömen Seyit’im.

Ben Çanakkale’de
Yenilmez bir asker...

Hey düşman!
Namımı duymadın mı sen benim?
Ben hainlere dünyayı dar etmiş
Şanını tarihe yazdırmış MEHMED’ İM
Ben “Çanakkale geçilmez” diye
Dilimle değil...
YÜREĞİMLE SÖYLEDİM!..

Ben Rabia.

Şiire gönül vermiş bir Anadolu çocuğu, Mustafa kızı...

Sinop'un o tarih kokan şehrinde Boyabat'ta doğmuşum, tarihimle yoğrulmuşum.

Ben henüz yolun başında yazılarımla büyüyecek bir gencim.

Bir elimde kalemim diğer elimde defterim, kalbimde hayallerim.

Ve hayatı şiir gibi yaşamak, yetmiş sekiz yıllık yaşamının her anına şiiri sığdırmış Necip Fazıl gibi var olmak isterim.

Saygılarımla...

Rabia Nur Güneş

Sinop

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Ali Yıldız

Siyah Güllerin Aydınlığında Ara

“ Gelin gül ile başlayalım atalara uyarak
Baharı koklayarak gidelim kelimeler ülkesine”

Sezai KARAKOÇ

Bu gece
Ulu çınarlar şehri terk eder
Ateşin üzerinde bir tutam hasret
Ay kesik
Sen güvercin olur uçarsın
Fosforlu akşamlarda
Kara incir
Kutsal nar
Sevdalarını
Bir adak gibi suya salar.
Mor çağlayanlarda erirken gözlerin
Gül vakti saltanat sürersin
Sur dibi
Diriliş muştularında...

Ümitler,
Düşerse boşluğa
Ölür.
Yaşamının cesur körfezidir evler,
Peygamberlerin çilesidir.
Siyah güllerin aydınlığı
Ellerinde kader çizgileri
Bir yakut kolye gibi
Parıldar.
Gecelerin karanlığında
Gündüzlerin umutlarında
Bir gül olup açar,
Büyürsün
Bir ölüm kuşunun hayallerinde...

Sen
Bir rüya,
İplik iplik yağın yağmur,
Özgür şarkılarda içli bir beste,
Yolunu kaybedenlerin şafağı,
Kurak toprakların hasreti,
Lapa lapa yağın kar,
Aziz bir yalnızlık
Akşamları gelen
İncir kuşlarının
Feryadısın...

Anlat
Bakırlaşan duyarsız ufukların
Yalnızlığını,
Bindallı kilimlere dokunan
Kalpte sızı aşkları,
Bir gül gibi taşı göğsünde
Yıldızları,
Kar tutan toprağın
Ağırlığını,
Güneyli çocukların
Masumluğunu,
Ağaramayan şafakların
Karanlığını...

Hasretler
Yalnız uçar.
Ellerin yağmurlarda ıslanır,
Kalbin sevda pınarlarında aydınlanır,
Hislerin kaynar yeraltı ılıcalarında,
Güneşte ıştır
Kararırın akşamlarda.
Gözlerin doğar
Kıyamet şafaklarında.
An gelir kavuşursun
Eleğimsağmalarda...

Gün dönümü
Bahar mevsimi gibi girersin
Kelimeler ülkesine.
Damıtılırsın
Hayallerinin öz suyunda.
Başaklar sana aittir.
Çocuksu
Ve masum bir gülümseyişle
Titreyen kalbin,
Gelecek günlerin
Aydınlığıdır
Günleri soldurmayan takvim...

Bu kent
Senin gurbetin,
Onların sılasıdır.
Senden önce
Onlardan sonra
Ellerinden öptüğün kutsal cumalar
Mavi bir ses olup
Yolcuları.
Gökyüzünden evrensel bir hüznün çöker
Ve dağlar
Söylemiştir söyleyeceğini:
“Yalnızca insan yüklendi ağır emaneti...”

Gül açar
Çocuk filizlenir
Ellerinde yağmur demetleriyle
Başakların hasreti büyür.
Virane taş kemerlerin
Asırlık yüzü,
Taraçalarda salınan
Küpeli çiçekleri,
Süt ve bal karışımı,
Bir gül duyarlığıyla
Yüklü bulutlar,
Serapsızdır o gün
Uzayıp giden yollar...

Gri gökyüzünde
Bir hasret görümü,
Erteleme çağında
Baharı koparan.
Kış fırtınalarının beyaz gelinliği,
Kurutulmuş hayallerin çöl iklimi,
Özgür bir haliç rüyası.
Çağır
Kış pusunun karanlığını
Söyle onlara da
Siyah güllerin aydınlığını...

2006'da Van'da doğdum. Ailemin iş durumundan dolayı 2011 yılında Malatya'ya yerleştik. Vali Galip Demirel Ortaokulunda okuyorum. Bilimsel araştırmalar yapıp yeni şeyler keşfetmeye karşı büyük bir ilgim var. TÜBİTAK Ortaokullar Araştırma Projeleri Yarışmasında bir projem, bölge sergisine katılmaya hak kazandı. Boş zamanlarımda kitap okur, voleybol oynar, bisiklete biner, müzik dinler, arkadaşlarımla vakit geçiririm. Edebiyata olan ilgim çok küçük yaşlarda başladı. Edebi eserler, hiç kimsenin karışamayacağı özel bir dünya armağan ediyor bana. Kelimeler kifayetsiz kaldığı anda şiir giriyor hayatıma. Şiir yazarken kâğıt en yakın arkadaşım, kalem ise kahvem oluyor bir bakıma. Yazdığım şiirleri okurken; o acıyı, o sevinci, o hissi yeniden yaşayıp duygulanırım. Fen Lisesinde okumak benim hayalimdir.

Sezin Karakuş

Malatya Yeşilyurt

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Hikmet Günbattı

Bursa Naikuları

LODOS

Lodos esince
Bursa'nın fesi uçar
Isınır şehir

GÖLGE OYUNU

Kurulur perde
Karagöz ve Hacivat
Dostluk gölgesi

İPEK

İpek yolunda
Dutların başı bulut
Kelebek umut

BIÇAK

Terle dövülür
Keskin Bursa bıçağı
Usta elinde

GÜVERCİN

Cami bekçisi
Oyunbaz güvercinler
Yemleri neşe

İSKENDER

Cızırdar eti
Şöhretli iskenderi
Pide üstünde

İNKAYA

Yolunda dağın
Dev İnkaya çınarı
Tarih kitabı

ULU CAMİ

Yirmi kubbeli
Şadırvanı sihirli
Ulu bir cami

KOZA HAN

Dut yaprağında
İpeğin mucizesi
Koza Han evi

İRGANDI KÖPRÜSÜ

Altı asırlık
Kemer köprü İrgandı
Üstü çarşılı

ZEYTİN

Ağaç dalında
Küçük kara gözler
Sofranın tacı

TOPHANE

Minyatür sanki
Tophane'den bakınca
Kocaman şehir

İZNİK GÖLÜ

İznik Gölü'nün
Avuçlarına sığmaz
Yeşil ağaçlar

ŞEFTALİ

Yeşil dallarda
Kıpkırmızı şeftali
Türküler söyler

KAR

Gürgenler kaydı
Uludağ karlarında
Çocuklar gibi

KESTANE

Şekeri nefis
Mantosu yeşil diken
Kestane kebab

Şair, insan yaşadığı yere benzer, diyor. Bence insan doğduğu mevsime de benzer. Benim sessiz sakin yapım, kar yağışı sonrası durgun kar düzlüklerine benzer. 2004 kışında Bursa'da doğmuşum. Yolunu kaybeden insanlar, kardaki ayak izlerini nasıl takip ederse ben de ailemin ayak izlerini öyle takip ettim. Ama en çok annemin ayak izleri benim hikâyemde etkin oldu. Annem de benim gibi çok sevdiği ineği kesildiğinde, ineğim Mülayim'e hissettiklerimi hissetmiş.

Daha çok duygularıyla yaşarım. Etrafımda gördüğüm hayvanlarla ilgili küçük hikâyeler biriktiririm. Çok küçük yaşlarda belgesel izlerken aslanın ceylanı yememesi için bağırdığımı anlatırlar. Hâlâ aynı kafadayım. Sait Faik Abasıyanık gibi her şeyin bir insanı sevmekle başlayacağını düşünüyorum ve dünyayı kurtaracak en büyük ve en etkili bombanın sevgi olduğuna inanıyorum.

Kırmızı bir bisikletim var, onunla geçirdiğim zamanlara doyamıyorum. Dünyanın en kısa şiir türü olan haikuları yazarken kendimi harika hissediyorum: Gün içinde, yolda, otobüste, markette nerede olursam olayım, yazdığım haikular aklıma gelince gülümsüyorum. Bazen gülümserken okulumdaki sınavlar geliyor aklıma. İşte o zaman, etrafımı saran kara bulutlar korku şimşekleri çakarak üstüme yağıyor. Hayat, kısa haikular kadar eğlenceli aslında!.. Hayatla ve insanlarla ilgili anahtar kelime "merak".

Ahmet Katı

Bursa Kamil Tolon

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Halime Yıldız

O Semtlerde

Çizgileri kırışık
Anlamı derin / nasırlı ellerin
Kızıl akşamlar yalnızlık senfonisi çalar
Hüzne dair
Sabra dair şarkılar söyler
Ki sarı sonbaharın hasretinde
Kınalar yakılmıştır ellere
Uçarı hayallerin
Yakamozu
Uzayıp gider alın yazısı saatlerinde
İlmiği boynunda gecelerin...

Özlemleri ateş kırmızısı
Umutları dolunay
Öksüz düşler büyütülür
İzbe sokakların kerpiç evlerinde
Boyanır zaman
Pembe umutlara
Uçurtmaları takılı kalır / tutsak
Adak ağaçlarında
Yoksul semt çocuklarının...

Mağrur gökdelenler
Ulaşır gökyüzüne / açgözlü çarşambalar geçer.
Varsıl evlerin üzerinde
Uçuşur güvercinler
Kanat çırpıp fiyakalı dünlere / keyifle
Bir anıt gibi yükselir.
O semtlerde
Göklere ağar kahkahalar
Böler bıçkın geceleri
Buralarda dört mevsim bahar,
Hatırlanır
Birbirinden güzel hatıralar...

İyileştirici merhemler hazırlar
Umut çocuklar için / bilge venüs.
Karanlıkta yolunu kaybedenlerin dostu
Muhacir çoban yıldızı
Parıldar da
Döker yeryüzüne
Yediveren umutları.
Zorlu saatlerin akrep ve yelkovanları arasında
Kaybolurlar
Yoksul semtin çocukları...

Çamurlu bir sokak
Eski bir ev
Paslı bir soba
Ocakta umutlar kaynar
Tükenmiş yıllar arasında
Yaşlarını tutar
Asırlık bilge çınar
Güzel gün özlemi
Baharlara kavuşma umudu
Buralarda mevsim hep sonbahar.
Gri fabrika dumanları
Üzerlerine yağan gül muştulu sabır yağmurları
Dillerde şükür, alınlar secdede
O semtlerde...

Ne zaman okşasa saçlarını
Tatlı meltemler
Üzerlerinde tüllense rahmet bulutları
Ve yazgıları olan / sessizlik
Hercai akşamlar da bölmese gecelerini
Hanidir
Bayramlık rüyalar büyütülür
Gizli yollarında kalplerin.
İki yandan sükün edip
Akar mevsimler / ki umut çocukları
Hep böyle anlarda büyür...

2000 yılında Malatya'da doğdum. Çınar Kolejinde okuyorum.

Bilimsel araştırmalar yapmaya ilgi duyuyorum. TÜBİTAK Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışmasında Türk Dili ve Edebiyatı dalında Bölge 2.'si oldum. Edebiyatla, çocukluk yıllarımda tanıştığımı söyleyebilirim. Bundan dolayıdır ki bir şeyler yazıp üretmek en büyük hobim olmuştur. Yolun başında, edebiyatın hangi türünde yazmam gerektiğine karar veremiyordum. BİLSEM Türk Dili ve Edebiyatı biriminde aktif olarak ders etkinliklerine katıldıktan sonra kendimi şiirin uçsuz bucaksız denizlerine yelken açmış buldum. Bir şiirin, insani değerleri yansıtır bu değerlere ayna olması gerektiğini düşünüyorum, bu görüşten hareketle serbest ölçülü şiirler yazıyorum.

Zeynep Betül Dursun

Malatya Yeşilyurt

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışmanı Öğretmen

Hikmet Günbattı

Dönüşüm Sonsuzluğa

Vücudumda dolaşır öz suyu tabiatın
Bazen sahildeki kum misali kızgın,
Bazen İstanbul Boğazı kadar sakin,
Her meltemde sanki dalgalanır vücudum...
An gelir sitemkâr, sert kayalara vururum,
An gelir ıssız çöller kadar suskunum...

Bir tomurcuğumdur belki, yerlere düşen,
Rüzgârın yolculuğunda filizlenirim yeniden,
Rengârenk çiçekler oluveririm, sevincim görünür göklerden,
Güzelliğim çalar her ayrı rengini evrenden.

Yalnızlığım dayanırsa kapıya kalırım soğuk dağlar gibi.
Suya döksem dertlerimi, nehir olup akar gider mi?
Belki yükselirim böylece yavaşça göğe...

Kapalı kanatlarım var aydınlanan zihnimde,
Kuş olur uçarım susamışım özgürlüğe,
Artık korkmuyorum düşmekten yerlere,
Her düşüş yeni bir kapıdır başka düşlere...

Kimi der ki ben bir bulutmuşum süzülen havada,
İçimi yağdırmışım yürekten insanlara,
Bedenim tek yerde, ruhum tüm semada,
Kim bilir, bu dönüşüm belki sonsuzluğa...

Bilinmez bir boşlukta salınan o muhteşem kaya parçasının üzerinde 25 Ekim 2002 tarihinde gözlerini açan Ceren, okuma yazmayı öğrenir öğrenmez kelimelerin sihirli olduğunu fark eder ve tüm defterlerini kaleminden dökülen melodilerle doldurmaya karar verir. Bem-beyaz sayfalara her can verişinin ardından koşarak ailesinin ve öğretmenlerinin yanına gider; sihrinin yüzlerinde bıraktığı ifadeyi görmek için can atardı. Yazdığı her yazıyı bitirdikten sonra onu tekrar tekrar okur ve bunu yaparken ne kadar keyif aldığı kolaylıkla fark edilebilirdi.

Çok küçük yaşlarında merak tohumlarını atmaya başladığı uzay ilgisinin onun için çok büyük bir zaafa dönüşeceğinden o yıllarda habersizdi. Bu ilgisi onu sonu olmayan bir bilim dalıyla tanıştırtıp zamanının çoğunu harcayabileceği bir ilgi alanı kurmuş olmasını sağladı. Her ne kadar ebeveynleri ve öğretmenlerini ucu bucağı olmayan sorularla biraz yormuş olsa da bugün sahip olduğu düşünme şeklini onlara ve cevabını bulamadığı sorulara borçlu.

Çok uzun süre devam ettireceği bir başka ilgi alanı olan baleye ve hayatının gidişatını değiştirecek olan Beşiktaş Bilim ve Sanat Merkezine başlayışı da aynı çocukluk yıllarına denk gelmiştir. Hayatındaki dönüm noktası olarak konumlandığı Bilim ve Sanat Merkezi, ileriki yıllarda kendisine örnek alacağı bir çok insanla tanışmasını sağlayıp ona farklı pencerelerden bakabilmeyi ve düşüncelerini en etkili yollarıyla insanlarla paylaşmayı öğretti. O gün bu gündür düşüncelerini tüm dünyaya haykıracağı günler için yeteneklerini keşfetmeye ve kendisini geliştirmeye devam ediyor.

Ceren Çatkin

İstanbul Beşiktaş

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Sibel Selçuk

Gemi

Bu kükreyen deniz mi, yoksa göğün aslanları mı?
Ne bu dehşet, neye bu kadar hiddetlendi yer gök acep?
Tutunuz, bırakmayınız kendinizi efendiler!
Dağılıp gitti gidecek bu gemi derbeder...

Kara dumanı mı bu geminin balıkları boğan,
Yoksa koca koca binalar mı bulutların bağrını yırtan,
Ya da şu limanın zehri mi balıkları hallaç pamuğu gibi karaya atan,
Hangi kabahatimiz kızdırdı gökleri?
O kadar ki pişman eder bizi doğmaktan anadan...

Nerede rotamız, nerede yolumuz,
Neden bıraktı bizi kaptanımız?
Yoksa biz miyiz olan uğursuz,
Hangimiz suçlu, hangimiz Yunus'uz?

Nereye kayboldun a sonsuz ufuk?
Kim aldı sakladı seni?
Şu önümüzdeki kül gibi duman mı,
Yoksa başımıza yıkılan katran gibi bahtımız mı?

Hani nerede o güneşi vadeden adamlar,
Neden gelip kurtarmıyorlar hepimizi?
Yoksa kuruldular da güneşteki konaklarına,
Süzüyorlar mı acıyan gözlerle bizi?

Görüyorsunuz ya efendiler, işte gelmek üzere sonumuz,
Ağlamak, dövünmek geçti artık.
Obur girdaplar geliyor hızla ayaklarımızın dibinden.
Peki ya kim sarstı bu gemiyi temelinden?

Sanırım deniz olacaktı bu yıkımın arkasındaki
Ya da...
Ya da kuzeyden esen bir kış yeli?
Belki de denizi böyle acı acı köpürten
Kocaman kuduz bir canavar idi.

Yağmur vardı bir de, ince tırnaklarıyla yüzümüzü kesen.
Hem...
Hem yağdıran da suçluymuş yağan kadar!
Estiren esen, getiren gelen, kabartan kabaran kadar
Suçluymuş esasen,
Değil mi?

Hayır, değil dostlar!
Suçlayacak başkasını aramayın.
Suçlu ay gibi, yıldız gibi apaçık ortadadır.

Yoo, sakın ola cüret etmeyin saklanmaya,
Zira köşe bucak karanlıklara kaçtığınız gerçek,
Varlığın en mahrem, en derin köşelerini aydınlatabilecek kadar
Parlaktır.

Şimdi kaldırın o kirlenmiş ellerinizi havaya,
Sonra döndürün ve kendinize doğrultun!
Kanlanmış parmaklarınızın bitip koca bedenlerinizin başladığı yerde,
Dibe batışınızın suçlusunu bulacaksınız...

Görüyorum, çatıyorsunuz çalı kaşlarınızı,
Büktünüz, yumdunuz, somurttunuz ağızınızı.
“Hayır!” diyecek oluyor da diliniz,
Geçit vermiyor birbirine kenetlenmiş dişleriniz.
Madem itiraf edemiyorsunuz,
O zaman bir daha, daha yüksek, yüksek bir sesle
Tekrar söyleyeceğim!!!

Doğanın koinundan zümrüdünü,
Sükûtun kucağından altınını çalanlar
Sizlersiniz bizleri batıran...
Tokalarından sapan yaptığımız küçük kızların,
Kanatlarını kırıp kıyıya atıverdiğiniz küçük oğlanların,
Küçük yüreklerinden, koca koca aklar alanlar
Sizlersiniz bizleri batıran...
İki adımlık cihanda ikinci adımı getiremeden
Engin boşluklarda kahramancılık oynayanlar
Sizlersiniz bizleri batıran...

Bir yandaki annelerin göz pınarlarını kurutup da
Öte yandaki kurak çocukların ağızına bir yudum su koyamayanlar
Sizlersiniz, sizlersiniz bizleri batıran...
Ama her şeyi görüp de gözlerini yuman
Biziz, bizleriz kendimizi bu gemiyle bir batıran!

*Bir mart günü, henüz daha leyleklerin ulaşmamış olmasından dolayı dereden tutmuşlar beni. En azından öyle derdi hep büyüklerim. Dünyaya elimde bir kalem ile gelmişim ben. O günden beri de elimde hep bir kalem bulunurmuş. Bu kalemlerle ise kimi zaman babamın kitaplarını karalar, kimi zaman annemin çok kızmasına rağmen evimizin duvarlarına resimler çizmişim. Çocuk aklımla çizdiğim bu şaheserler (!) hâlâ evimizdeki köhne bir kitaplığın arkasında saklıdır. On altı yıl önce aksak çizgilerle başladığım bu yazıp çizme serüvenim yıllar içinde evrimleşti tabii. Zamanla kalemi tutuş şeklimle birlikte çizgilerim de gelişti ve değişti. Bu çizgilerden kimisi serbest kaldı ve resim hâline geldi, kimisi ise kargacık burgacık eğriler hâlinde büküldü ve yeni şiirler, yeni hikâyelere dönüştü. Hâlâ daha çizgileri bükebildiğimce yazmaya, serbest bırakabildiğimce çizmeye çalışıyorum. Ek olarak da önceden tanışıklığımı-
zın sadece sayfalarını karalamak olan kitaplarla olan dostluğumu artırıyor ve onları bol bol okuyorum. Bir mart günü geldim, belki bir mart günü giderim. Ancak gideceğim güne kadar ben bir yazar, aynı zamanda da çizerim.*

Nazife Betül Keloğlu

Balıkesir Şehit Prof. Dr. İlhan Varank
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Handan Burak Aksoy

Duaların Birleştığı Yersin

Ey ışıldayan Kudüs,
Ötelerdeki mavi gözlü denizler misin,
Yoksa kör gecenin aydınlık kandilleri mi?

Tüm dinlerin birlik direği,
Nedir ruhundaki nur izi?

Ey peygamberler şehri,
Kalplerin bir olduğu dinlerin güzel sesi,
Göklere yükselişin sensin büyük şahidi.

Nedendir şimdilerin kini,
Hıçkırıkların sebebi?

Gören gözler dayanmaz oldu dökülen gözyaşlarına,
Burak'a binip gelse yine peygamber
“Ah!” eder bunca yapılanlara.

Sendedir cennetin mübarek kokusu,
Sendeki acılardan kesildi Müslümanların uykusu.

Ey Kudüs, bitmeyen duamız!
Sende yürek acısı gördüm, zulüm gördüm
Kızıla boyanmış toprağına dayanmaz yaş dolu gözüm.

Hangi zalimler kılıç sallar boynuna?
Zalimler tutsak olsa yatsam koynunda.

Ey gözü yaşlı Kudüs,
Gidenleri izleyen cadde taşları mısın,
Atılan bombaları gören minareler mi?

Sokakların mı ıssız kaldı,
Yoksa hissiz kalplerimiz mi?

Ey sükûnetin şehri,
Sinende gizlenenlere söyleyemedin mi,
Zulüm edenlerin sonsuz ateşteki hâlini?

İnsanlığın karanlık kuyuya düştüğü yersin,
Gökten minareler düşünce kefenler giyersin.

Derdinle dertlendim yine sılada,
Melekler çırpınarak gezermiş semada.
Kim bilir kaç çocuk uyanabilecek sabaha?

Uyan Kudüs uyan,
İsa'yı, Muhammed'i sardığın gibi
Sabilerini, sıbyanlarını sığağınla sar.

İbrahim susar, Yakup susar, Musa susar.
Kızıla boyanmış toprağın, âleme susar.
Ey Kudüs içimin yanan ateşi,
Gönüllerin bir olduğu, duaların birliği,
Tüm insanlığın sensin barış güvercini.

Çilekeşlik mi yordu seni,
Sessiz çığlığın sesleri mi?

Hakk'a inananların dirlik rengi,
Mazlumların değilse de hakikatin sesi,
Kalemimin vicdanına ağır gelmez mi?

Yollarımıza atsalar sivri dikenleri,
Senin için geçeriz her türlü engeli.

Ey şehadetin şehri,
Kalk ayağa, hüznün zamanı değildir şimdi!
Mazlumların Hakk'a yalvarması nafîle mi ki?

22 Eylül 2003, sabahın beşi... Yağmur damlalarının hızla dünyaya düşüverdiği bir günde ben de koşturmuşum o damlalarla dünyaya. Sonbaharın renkleri arasında, ben de farklı bir renk olmuşum. Şarkılarla büyümüşüm, bir gün ben de kendi şarkımı yazabileyim diye.

İlkokulda başlayan satranç sevdam, hayatın anlamını bulmamı sağladı. Ufkumu genişleten bu oyun, düşüncelerime değer vermem gerektiğini öğretti. Bu dönemde BİLSEM'e ilk adımımı atarak hayata karşı büyük bir hamle yaptım. Burada kalemin kâğıtla dansını öğrendim. Türkçe öğretmenim sayesinde sözcüklerin ahenkle süslendiği bir dünya keşfettim. Yeni bir anlam getirmek için geldiğim dünyaya, duygularımı tanımlayarak başladım.

Koşturarak geldiğim bu dünyada, yoluma yine koşturarak devam ettim. Atletizme olan ilgim de buradan geliyor sanırım. Hentbol, voleybol, kick boks derken sporun büyüleyici dünyasına karıştım.

Kimi zaman kuşların gökyüzünde süzülüşü, kimi zaman da denizlerin mavisi olarak bilinen özgürlüğü kendimle tanılayarak yaşamıma devam etmekteyim.

Halime Tuğba Koca

Alpaslan Ali Can
Bursa Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Ayşegül Kurumlu

Eslemnur Cün
Süper Kahraman

Ben bir garip hastalıkla savaşıyan
Bir süper kahramanım.
Bu savaşta galip gelmek için
Daha güçlü ve daha dinç olmalıyım.

Sinsice gelip sokuldu minik vücuduma,
Cin gibi çocukta nedensiz bir kansızlık.
Her gün tekrar tekrar uyanıyorum dev karanlıklara
Bedenimi saran ateş, kilo kaybı, işte bir garip hastalık.

Kirpiklerim, kum tanesi gibi düşüyor yanaklarıma
Ama ben, sararmış yapraklar gibi yere düşmeyeceğim.
Yine rengârenk tokalar takacağım,
Uzasın diye her gün süt içtiğim saçlarıma.

Bayramlıklar giyilmeyi bekler karşımda,
Bayram gelecek yüzümdeki maske çıkınca.
Bir avuç su gibi tazecik yüzüm,
Artık güneş görsün iki gözüm.

Masallara sığmaz küçük yüreğim,
Şarkılar söyleyecek duyulmayan sesim,
Kopan uçurtmalarım takılsa da dallarına
Ben yine elma bahçelerinde yürüyeceğim.

Ben, gerçek bir süper kahramanım
Kötü düşmanım lösemiyle yılmadan savaşacağım.
Nane şekeri tadındaki çocukluğumu
Güle oynaya, doyasıya yaşayacağım.

2009'un ilkbaharının ilk ayında dünyaya gözlerimi açtım. Daha dört aylıkken ilk sözcüğümü söylemişim. Sanırım bu benim ne kadar da sabırsız olduğumu gösteriyordu. Her zaman meraklı bir çocuktum, biraz da hareketli... İlk deneylerimi üç yaşında annemle yaptım. Bazen de gizli gizli mutfakta karışım deneylerim oluyordu. Denemeyi, keşfetmeyi seven bir çocuktum. Doğadaki canlıları ve bitkileri de çok severim. Daha dört yaşındayken kendime çiçek yapraklarını ezerek kokulu kremler yapıyordum. Ana sınıfına gittiğimde okumayı biliyordum. Birçok arkadaşım oldu. Birinci sınıfımı kitap okumayla geçirdim. ikinci sınıfta ise BİLSEM'e başladım. Pilot olmak istiyorum. Göklerde uçmak ve yolcularımı istedikleri yerlere götürmek istiyorum... Uçmak, özgürlükse ben uçmayı tercih ediyorum. Hayallerim sırtımda, umutlarım önümde, bulutların arasına karışmak ve hedefime ulaşmak istiyorum. Haa bir de çocuklar... Benim gibi, bizim gibi çocuklar... Hayallerimde en çok onlar var; ama mutlu çocuklar, kahkahaları birbirine karışanlar.

Eslemnur Gün

Burdur Alpaslan Ali Can
Burdur Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

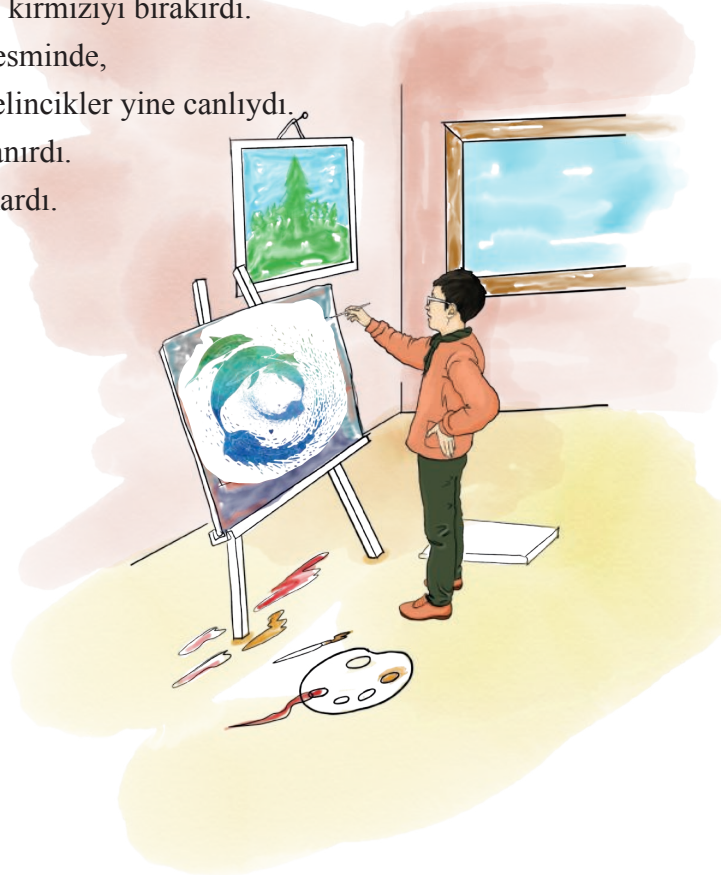
Ayşegül Kurumlu

Ressam ve Yunusu

Ellerine hiç değmezdi kırmızı
Ressamın hiçbir resmine değmezdi kırmızı
Yunusu vardı, anası yok!
Bir gün bile olsa, yavrusunu hiç bırakamazdı...
Yunusunu bırakmaz, kırmızıyı bırakırdı.
Kırmızı olmasa da resminde,
Elmalar yine tatlı, gelincikler yine canlıydı.
Bayraklar lal dalgalanırdı.
Kan, yine kırmızı akardı.

Yaprak, 24/08/2010 tarihinde Kadıköy/İstanbul'da doğmuştur. Bir abisi ve ikiz (kız) kardeşi vardır. Okul hayatı dışında piyano dersi almaktadır. Bu yıl, voleybola başlamıştır ve çok sevmektedir. Her pazar katıldığı tiyatro kursuna keyifle devam etmektedir. Kitap okumaktan, astronomiden ve gezmekten çok hoşlanır.

Yaprak Parla Aksoy

İstanbul Fuat Sezgin
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Dilek Özgül

Kitap

Kitap uçan bir halı
Çevir bir bir sayfaları.
Güzelce okursan eğer
Gezersin sen her diyarı.

Kitap sonsuz bir atlas,
Dal içine kulaç at.
Bulmak istersen eğer
Vardır kıymetli hazineler.

Kitap sıkı bir dosttur,
Yalnızken yoldaş olur.
Başucunda okununca
Geliverir hemen uykun.

Kitap bıkmaz sorulardan,
Hele ısrarcı çocuklardan.
Ara soruların cevaplarını,
En sabırlı arkadaşından.

Kitap en ucuz eğlence
Donatır seni bilgilerle.
Zamanını nakit yapar
Boş vakitler ondan korkar.

2009 yılında Balıklıgöl'ün, Göbeklitepe'nin, peygamberler diyarının ve sıcak insanların şehri olan Şanlıurfa'da dünyaya geldim. Bu şehir insana ayrı bir ilham verir, ayrı bir kültür aşılar. Bu aşı ile henüz 4 yaşındayken okuma yazmaya başladım ve hatta ilkokula başlamadan yüzlerce kitap okumuştum bile. Sadece okumakla kalmamış, küçük yaşıma rağmen ailemle güzeller güzeli ülkemizin elliden fazla ilini karış karış gezerek kültürlerini, dillerini, inançlarını, efsanelerini ve hikâyelerini yerinde görme ve dinleme fırsatı buldum. Günlüğüm bu yaşadıklarımın hepsine şahittir. Elbet bir gün bunları kitaplaştıracam. Yazmış olduğum kitapta buluşmak ümidiyle.

Zeynep Naz Doğan

Şanlıurfa

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Reşit Ateş

Velhasıl

Bir semazen misali döner kâinat
Bir ucunda Pandora'nın kutusu
Diğer ucunda Ülgen'nin topuzu.

Sallanır durur beşik gibi ileri, geri
Masum bir deli
Kevser havuzunun suyundan mı içmeli?

Daldır kaşığı kazana
Ne çıkar aştan payına?
Bin bir dünya hâli arasında
Sefahat âlemini bulsan ne olur?

Haklının Hakk'tan var mıdır alacağı,
Cananın cana borcu kadar
Gecenin gündüze uzaklığı
Adalet okunun yaya uzaklığı kadar

Lokması yenmiş yetimin
Adaletsizliğin kol gezdiği yerin
Cürmü kadar yıldız düşse gökten yere
Sen dünyanın Karun'u olsan ne olur?

Yaşadım deyip de fani dünyada cenneti
Göz ardı etsen Hakk'ın adaletini
Ebedi hayatta şafaktan önce belirir
Adalet kılıcının nişanesi.

2003 yılının sıcak bir temmuz ayında dünyaya gelmişim. Anneannemin Siyah İncisi, dostumun Urimle Thummim taşı, hayatımdaki herkesin hikâyesinde bir karakterim. Peki ya benim hikâyemde ben nasıl biriyim? Aslında herkes bu sorunun cevabını arayarak tamamlar kendi öyküsünü. Herkesin olmak istediği ve olduğu biri vardır bu hayatta. Şimdi size kendimden bahsetsem pek objektif olamam ama yapmak istediklerim beni ben kılan şeylerin çoğudur. Bu yüzden size hayallerimden uçan güvercinin getirdiği bir şeyi söyleyeceğim: “Yazmak.” Ama öyle alelade değil kalemimle bağırmayı, kelimeleri gözyaşı olarak kullanmayı öğrenerek kâğıda ağlayıp satırları papatyaya taçları yaparak yazmak. Yazmak bana kendi hakkımda bir şeyler sorduklarında kimsin, sorusuna en güzel cevabı verme şekli. Olmak istediğim, olduğum ve olacağım kişiye açılan kapı. Ben nasıl biri miyim? Sadece yazmanın kudretine inanarak yazan biriyim.

Dilara Koşum

Isparta Şehit Polis Mehmet Karacatilki
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Erengül Aka

MASAL

Kara Koyunun Büyük Sırrı

Evvel zaman içinde bir kral varmış. Avlanmayı çok severmiş. Bir gün ormanda avlanırken bir geyiğe rastlamış. Atını geyiğe doğru sürmüş. Kral, geyiğe yaklaştıkça at huysuzlanıp şaha kalkıyormuş. Kral çaresiz bir şekilde atından inmiş. Ormanın derinliğine doğru kaçan geyiğin izini sürmeye başlamış. At, ayağına mılh çakılmış gibi kıpırdamadan olduğu yerde duruyormuş. Kral bu duruma bir anlam verememiş. Ağaçların arasında yürürken, ormanın derinliklerinden gelen ürpertici bir ses duymuş. Heyecandan olduğu yerde donakalmış. Sesin geldiği yöne doğru yürümüş. Bir müddet sonra gördükleri karşısında nutku tutulmuş. Hüma kuşunun yaşlı bir çobanla baş başa vererek konuştuklarını görmüş. Kulak kabartıp onları dinlemeye koyulmuş.

-Sen, hüma kuşusun. Hiç dinlenmeden gece gündüz gökyüzünde uçarsın. Senin ayakların asla yere değmez. Neden yere indin, benden ne istiyorsun?

-Güttüğün koyunların içinde bir kara koyun var. O koyunu dikkatlice takip et, onun gittiği yerin izini sür, sırrını anla... Beni buraya getiren şey, senin temiz kalbin ve iyilikseverliğindir, diyerek gözden kaybolmuş.

Kral, çobana olup bitenleri sormak istemiş. Ama çoban ansızın gözden kaybolmuş. Sanki yer yarılıp da içine girmiş. Kral hayretler içinde kalmış. Çaresiz bir şekilde atına binip sarayın yolunu tutmuş. Ertesi gün saray bilgelerini huzuruna çağırtmış. Olup bitenleri kendilerine anlatmış. Saray bilgelerinden biri:

-Kralım! Hüma kuşu talih kuşudur. Kara koyunun sırrı bilinmeden bir şey söyleyemeyiz. Tellallarla haber salalım. Kara koyunu olan çiftçileri huzura toplasınlar, demiş.

Bilgenin bu sözü krala hoş gelmiş, dört bir yana haber saldırmış. Kara koyunu olan çobanlar huzura getirilmiş. Kral iğneden ipliğe bunları süzmüş. Ama ormanda gördüğü yaşlı çobanı bunlar arasında görememiş.

İçinden “Kör çobanın sürüsünün sonu uçurumdur. Ormandaki çobanı bulmadan kara koyunun sırrını anlamak mümkün değil.” diye geçirip ağızlarını aramaya karar vermiş.

-İçinizde hüma kuşunu duyan bilen var mı? diye sormuş. Derin bir sessizlik olmuş. Yer demir gök bakar... Çobanlar ne yapacaklarını şaşırılmışlar. Korku dağları sarmış. Çobanlardan biri:

-Hüma kuşunun sırrını anlamak için yalan söylemeyen, hayvanları öldürmeyen, kötülükleri iyilikle savan, merhametli, doğru sözlü, haram lokma yememiş biri olmak gerekir. Bizler kusurlu insanlarız. Bizlerin hüma kuşunu görmesi mümkün değildir. Hüma kuşunu görmek her insanın harcı değildir kralım, demiş.

Kral çobanları köyelerine göndermeye karar vermiş ve bu olup bitenlerden sonra adeta kendi gölgesinden korkar olmuş.

Anka Dağı'nın eteklerinde yaşayan, koyun güderek geçimini sağlayan yaşlı çoban, her zaman olduğu gibi koyunlarını ağıla sürmüştü. Eşi, koyunları sağmaya başlamış. Sağmış sağmasına da kara koyun bir damla olsun süt vermiyormuş. Bu duruma çok şaşırılmışlar. Kara koyunu takip etmeye karar vermişler. Ertesi gün öğlene doğru kara koyun sürüden ayrılmış. Yaşlı çoban, kara koyunu takip ediyormuş. Kara koyun bir mağaranın önünde durmuş. Çoban bir de ne görsün? Mağaranın girişinde gözler görmedik, kulaklar işitmedik heybette iki aslan durmuyor mu?... Koyun, mağaranın ağzına geldiğinde aslanlar ona yol vermişler. Koyun mağaraya girmiş. Bir müddet sonra da mağaradan çıkıp sürüye katılmış.

Yaşlı çoban bu durumu eşine anlatmış. Birlikte uzun uzun düşünmüşler. Mağaranın içinde ne olup bittiğini anlamaya çalışmışlar. Ama nafile... Yaşlı çoban sonunda mağaraya girmeye karar vermiş. Ertesi gün olduğunda kara koyun yine sürüden ayrılıp mağaranın yolunu tutmuş. Yaşlı çoban “İslandımın yağmurdan korkusu olmaz.” diyerek aslanlara yaklaşmış. Aslanlar korkunç bir şekilde kükremeye başlayınca çoban olduğu yerde donakalmış, korkudan adeta küçük dilini yutmuş. Ardına bakmadan hızla oradan uzaklaşıp sürünün yanına dönmüş. Bir müddet sonra da kara koyun sürüye katılmış. Çoban eve döndüğünde olup bitenleri hanımına anlatmış.

- Beyim, ikimiz de kocadık. Şu dünyada senden başka kimim kimsem yok. Sana bir şey olursa ben ne yaparım? Bence bir daha gitme oraya, illa da bu sırrı öğreneceğim dersin yarın mağaraya birlikte gidelim. Öleceksek de birlikte ölelim.

-Hayır hanım. Göz göre göre seni ateşe atamam, demiş.

Ertesi gün olmuş. Kara koyun her zamanki gibi sürüden ayrılmış. Çoban da kara koyunla birlikte mağaraya doğru yürümüş. Bir de ne görsün?.. Aslanlar mağaranın girişinden yavaş yavaş uzaklaşmıyorlar mı?.. Gözlerine inanamamış. Bu durumu fırsat bilerek mağaradan içeri dalmış. Yüreği korkudan tir tir titriyormuş. Kara koyun bir erkek bebeği emziriyormuş. Çoban şaşkınlıktan küçük dilini yutmuş.

Hemen bebeği kuağına alıp mağaradan ıkmiş. Sürüyü önüne katarak evin yolunu tutmuş. Eşine olup bitenleri anlatmış. Eşi bu duruma çok sevinmiş. Bebeği birlikte büyötmeye başlamışlar. Yıllar geçmiş... ocuk büyümüş, koskocaman bir delikanlı olmuş.

Günlerden bir gün oban sürüleri otlatırken ormanda kırmızı gözlü, yeşil tüylü bir alageyikle karşılaşmış. Alageyik:

-Mağarada bulduğunuz ocuk, eski bir kralın oğludur. Kara koyun da eski kralın eşidir. Kötü kalpli cadı sihir yaparak kralın eşini kara koyuna çevirdi. Eski kralı da sihir yaparak yada taşına çevirdi. Bu taş yerinden oynatılırsa ülkeye felaket gelir. Bunları sihirden kurtarmak için Kafdağı'na ulaşmak gerekir. Sizi yalnızca hüma kuşu oraya götürebilir, demiş ve gözden kaybolmuş.

Yaşlı oban derin derin düşünmüş. Koyun sürüsünü önüne katarak eve gelmiş. Olup bitenleri delikanlıya anlatmaya karar vermiş.

-Yavrum, kader bize ocuk nasip etmedi. Başa gelene razı olmak gerekir. İyi günleri kötü günler takip eder. Zorlukları kolaylıklar izler... Her güçlkle beraber bir de kolaylık vardır, diyerek olup bitenleri bir güzel anlatmış. Sonunda, Kafdağı'na gitmek için hüma kuşunu aramaya karar vermişler. oban:

-Hüma kuşuyla yıllar önce karşılaştım. Anka Dağı'nda bir mağara var. Her dolunayda mağara suları kuyudan dışarı taşar, sular kırmızı

bir renkte akar. Tam bu sırada Anka Dağı'nın tepesinde siyah siyah bulutlar belirir. Hüma kuşu dünyaya gelir. Yalan söylemeyenler, merhametli olanlar, iyilikseverler, kötülüğe iyilikle karşılık verenler, cömert insanlar hüma kuşunu görüp onunla konuşabilirler, demiş.

Vakti gelince Anka Dağı'na çıkmışlar. Gece olmuş. Dolunay, devasa bir şekilde Anka Dağı'nın tepesinde belirmiş. Aniden küçük bir yer sarsıntısı olmuş ve mağara kuyusundan kırmızı sular taşmaya başlamış. Anka Dağı'nın tepesinde küme küme siyah bulutlar toplanınca Hüma kuşu çıkagelmiş. Çoban olup bitenleri hüma kuşuna anlatmış. Hüma kuşu:

-Kırk gün sonra yaşadığınız dağın eteklerine üç tane kanatlı at gelecek. Atlar gelince kara koyunu kesin. Etinden onlara ikram edin. Size “Biz et yemeyiz, ot yeriz!” derler. Onların sözüne sakın kanmayın, kara koyunun kanından alınlarına sürün. Sonra da sizi Kafdağı'na götürmelerini isteyin. Kara koyunun postunu da yanınızda götürmeyi unutmayın, deyip gözden kaybolmuş.

Eve dönmüşler. Aralarında bu konuyu enine boyuna tartışmışlar. Sonunda, Kafdağı'na gitmek için yol hazırlığı yapmaya karar vermişler. Ertesi gün olduğunda Anka Dağı'nın eteklerinde kanatlı üç doru at belirivermiş. Hemen kara koyunu kesip pişirmişler. Atlara kara koyunun etinden ikram etmişler. Atlar:

-Biz et yemeyiz, ot yeriz, demişler. Çoban onlara hiçbir şey demeden alınlarına kara koyunun kanını sürmüş. Atlar birdenbire aslana dönüşmüşler, kükreye kükreye kara koyunun etini yemişler.

-Dile bizden ne dilerse!

-Bizi Kafdağı'na götürmenizi dileriz.

-Yolculuk boyunca gözünüzü açmayacağınıza söz verirseniz sizi Kafdağı'na götürebiliriz, demişler.

Onlara gözlerini açmayacaklarına dair söz vermişler, onların üzerlerine binip gözlerini kapatmışlar. Toprak ansızın yarılmaya başlamış, aslanlar yarılan topraktan içeri girerek gözden kaybolmuşlar.

Kafdağı'na gelince gözlerini açmışlar. Hayretten küçük dillerini yutmuşlar. Kafdağı, gökyüzünde bulut gibi yüzmüyor muymuş?.. Ağaçların dallarında gözler görmedik, kulaklar işitmedik güzellikte meyveler varmış. Meyvelerden biri koparıldığında hemen bir yenisi çıkıyormuş. Gece olduğunda tüm ağaçlar renk renk ışık saçıp çevreyi aydınlatıyormuş. Hüma kuşu:

-Ülkemize hoş geldiniz! Kara koyunu kesince, kralın eşi Anka Dağı'ndaki ulu çınarın bulunduğu ormanda bir tavus kuşuna dönüştü. Tavus kuşunu bulun. Kara koyunun postunu tavus kuşuna sıkıca sarıp sarmalayın, üç gün sonra kraliçe eski hâline döner. Kraliçe, yada taşını bulsun, kara koyunun postunu ona sıkıca sarsın, kral tekrar eski hâline döner, demiş.

Hüma kuşu, onlara büyük bir ziyafet vermiş. Ziyafetten sonra vedalaşma zamanı gelmiş. Aslanlara binip gözlerini kapatmışlar. Bir zaman sonra da kendilerini evlerinin bahçesinde bulmuşlar. Aslanlar gök gürültüsünü andıran korkunç bir heybetle kükremişler. Kanatlı doru atlara dönüşüp mavi gökyüzüne doğru kanat çırparak gözden kaybolmuşlar.

Bu sırada kral her zamanki gibi ava çıkmış. Ormanda gezinirken eşsiz güzellikte bir tavus kuşu görmüş. Kuşun gövdesinde renk renk desenler varmış. Kral, tavus kuşunu çok sevmiş, onu yakalayıp eşine hediye etmeyi düşünmüş; zira kralın eşi tavus kuşlarını çok sevmiş. Kral tüm çabalarına rağmen tavus kuşunu yakalayamamış. Kuş, ulu çınarın dallarına konup akıl sır erdirilemedik bir şekilde gözden kaybolmuş.

Kral saraya dönüp ferman çıkarmış. Tellallar ülkenin dört bir yanına dağılmışlar. Davullar çalıp kralın fermanını okumuşlar:

-Duyduk duymadık demeyin! Her kim ormanda yaşayan tavus kuşunu sağ salim yakalayıp saraya getirirse kralımız kendisini saraya vezir yapacaktır, diye ferman etmişler. Çoban ve ailesi kralın bu fermanını duyunca çok endişelenmişler.

Avcılar, tavus kuşunu yakalamak için ormana akın etmişler. Onu yakalamak için çok uğraşmışlar ama nafile... Tavus kuşu bir anda gözden kayboluyormuş. Sonunda çaresiz düşüp onu yakalamaktan vazgeçmişler. Bu arada yaşlı çoban ve ailesi de tavus kuşunu bulmak için

yollara düşmüşler. Az gitmişler uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler. Bir zaman sonra tavus kuşunun yaşadığı ormana varmışlar. Ormandaki ulu çınar ağacının altında oturup tavus kuşunu beklemişler. Ansızın bir ses işitmişler. Sesin geldiği yöne doğru başlarını çevirmişler. Bir de ne görseler iyi ?.. Ulu çınar ağacı bir insan gibi yürümüyor muymuş? Buna çok şaşırılmışlar. Ulu çınar ağacı:

-Ormana hoş geldiniz! Tavus kuşunu aradığınızı biliyorum. Kral, onu yakalamak için çok uğraştı ama bunu başaramadı. Tavus kuşu her defasında görünmez olup onun gözünden kayboldu. Bu ormandaki tüm canlılar, barış ve huzur içinde yaşarlar. Kalbinde kötülük olanlar, yalan söyleyenler onlara zarar vermeye kalkıştıkları an gözlerinden kaybolurlar. Sizler iyi insanlarsınız. İyilik ve doğruluk sizin kılavuzunuz olmuş. Tavus kuşu akşama doğru buraya gelecek. O, sizin gözünüzden kaybolmaz, böylece kendisiyle konuşabilirsiniz, demiş.

Akşama doğru tavus kuşu ulu çınarın altına gelmiş. Yaşlı çoban ve ailesi çok heyecanlanmışlar. Tavus kuşu dikkatlice onları süzmüş. Yanlarına yaklaşmış. Oğlunun karşısında durmuş:

-Kara koyun postunu üzerime sıkıca sarın. Beni Anka Dağı'ndaki mağaraya götürün. Mağaranın içine bırakın, ardınıza bakmadan oradan uzaklaşın. Üç gün sonra dolunay çıktığında mağaraya gelebilirsiniz, demiş.

Delikanlı kara koyun postunu tavus kuşuna sıkıca sarmış. Tavus kuşu o an derin bir uykuya dalmış. Ölü mü diri mi belli değilmiş. Dikkatlice tavus kuşuna bakmışlar. Nefes aldığı görünce etekleri zil çalmış. Tavus kuşunu kucaklamışlar. Yola koyulacakları sırada ulu çınar ağacı:

-Orman tehlikelerle dolu... Vakit akşam oldu. Size bir zarar gelsin istemem. Hüma kuşunun dostları, benim de dostlarımdır. Bizim töremizde misafirin gönlünü hoş tutmak çok önemlidir. Benim dallarıma sıkıca tutunun. Sizi Anka Dağı'ndaki mağaraya ben götüreceğim, demiş.

Ulu çınar ağacı büyük bir gürültüyle yere eğilmiş. Çoban ve ailesi çınar ağacının dallarına sıkıca tutunmuşlar. Ağaç, bir insan gibi yürümeye başlamış, her adım attığında yer sarsılıyormuş. Bir müddet sonra da Anka Dağı'ndaki mağaraya varmışlar. Ulu çınar dallarını yere eğmiş. Çoban ve ailesi çınar ağacından inmişler. Çınar ağacı:

-Bana müsaade... Benim yapacaklarım buraya kadar... Buradan ötesi size aittir. İyilikler sizi bulsun, demiş ve kendileriyle vedalaşarak gözden kaybolmuş.

Yaşlı çoban ve ailesi, Anka Dağı'ndaki mağaraya kara koyun postuna sarılı tavus kuşunu bırakmışlar. Arkalarına bakmadan hızla oradan uzaklaşmışlar. Eve geldiklerinde, at görür aksar su görür susar, dedikleri türden kendilerini bir merak sarmış ki sormayın gitsin!.. Ama yapacakları pek fazla bir şey de yokmuş. "Kısmette ne varsa kaşığa o çıkar." diyerek beklemeye başlamışlar. Üç gün dolar dolmaz Anka Dağı'na çıkıp dolunayı beklemişler. Dolunay, dağın tepesinde belirir belirmez hızla mağaraya koşmuşlar. Bir de ne görsünler?.. Periler kadar güzel bir kadın karşılarında durmuyor mu? "Kutlu gün doğuşundan bellidir." diyerek sevinç gözyaşı dökmüşler. Delikanlı annesini hasretle kucaklamış. Uzun uzun konuşup dertleşmişler. Kara koyunun postunu yanlarına alıp hep birlikte evlerine dönmüşler. Birkaç gün sonra da yada taşını bulmak için yollara düşmüşler.

Yada taşı, Buzdağ Ata Dağı'nın tepesindeymiş. Bugüne değin yada taşını almaya kim gitmişse hiçbiri geriye sağ dönememiş. Hep birlikte oturup düşünmüşler. Bir çıkış yolu aramışlar ama bulamamışlar. Tam bu sırada kırmızı gözlü, yeşil tüylü bir alageyik yanlarına gelmiş.

-Yada taşı, Buzdağ Ata Dağı'ndadır. Beni takip edin, sizi oraya götüreceğim, demiş.

Kendilerini yada taşının olduğu yere götürmüş. Meğer bu alageyik iyi kalpli insanlara yardım eden bir orman perisiymiş. Kraliçe, ıslıl ıslıl parlayan yada taşına kara koyun postunu sınımsıkı sarmış. Bir müddet sonra taştan kırmızı bir ışık yayılmaya başlamış. Işığın içinden eski kral çıkmış. Birbirlerine hasretle sarılıp söylemişler. Bu sırada sarayda büyük bir yer

sarsıntısı olmuş. Kendilerine sihir yapan cadı bir anda yada taşına dönüşmüş. Cadıyla iş birliği yapıp saraya kral olan kötü kalpli vezir de bir göçüğün altında kalarak can vermiş. Eski kral yeniden tahta geçmiş. Ülkeye bolluk bereket ve huzur gelmiş. Kral, yaşlı çobanı saray bilgesi yapmış. Hep birlikte mutlu bir hayat sürmüşler.

Derler ki bu dünyada hiçbir şey karşılıksız kalmaz. Kötülük eden kötülük bulur. İyilik eden iyilik bulur. Gökten üç nur indi, biri masalı yazanın, biri okuyanın, bir diğeri de temiz kalpli olanların başına...

2002 yılında Malatya'da doğdum. Malatya Fen Lisesinde okuyorum. Eğitim öğretim yaşamımda BİLSEM bana çok şeyler kattı. Bilim ve Sanat Merkezi, okullardaki derslerin ve eğitim pratiklerinin çok daha ötesinde; bilimin, mantığın, sanatın ve hayat felsefesinin öğretildiği güzide bir yer olmuştur benim için. Bilimsel araştırma yapmayı, proje üretmeyi çok seviyorum. 2018 yılında TÜBİTAK matematik yarışmasında "Düzenli Yıldız Çokgenlerde Oluşum Çizgilerinin Analizi ve Bir Şifreleme Modeli" projesiyle Bölge 1.'si oldum. Aynı projeye TÜBİTAK'ta Türkiye 3.'sü oldum. Sporla aktif olarak ilgileniyorum. Voleybol ve tenis oynamayı seviyorum. Benim açımdan spor; stres atmak, sosyal ortam oluşturmak, en önemlisi de bir şeyler başarabilme mutluluğu. Karatede siyah kuşak 1.dan sahibiyim. Boş zamanlarımda; roman, hikâye, deneme, fantastik türde kitaplar okuyorum. Masallarımında; çalışkanlık, dürüstlük, doğruluk gibi değerleri yansıtıp bu yolla, gençlere değer aktarımı yapabilmeye büyük özen gösteririm. Model uçak yapıp bunları uçurmak en büyük hobim. Üniversitede uçak mühendisliği bölümünü okumak ve ülkeme hizmet etmek benim en büyük hayalim.

Zehra Akkuş

Malatya Yeşilyurt

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Hikmet Günbattı

Güney Hatun ve Alaca

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, cinler top oynarken eski hamam içinde... Ben deyim şu ağaçtan, siz deyin şu yamaçtan; uçtu, uçtu bir kuş uçtu; kuş uçmadı, gümüş uçtu. Gümüş uçmadı Memiş uçtu. Uçar mı uçmaz mı demeye kalmadı anam düştü eşikten, babam düştü beşikten. Biri kaptı maşayı, biri aldı meşeyi; dolandım durdum dört köşeyi!

Bir zamanlar memleketin birinde bir köy varmış. Bu köyün bir “bey”i varmış, ismi Adil’miş. İsmi gibi adılmış bu bey. Herkes onu çok severmiş. Sözü dinlenir, dediği tutulurmuş. Köyün içinden güzel bir dere akarmış. Bu su köylü için çok önemliymiş. O yüzden gözleri gibi bakarlarmış, asla kirletmezlermiş. Köyün gençleri bu suda yüzer, balık tutar; köylü de hayvanları ve tarlaları için hep bu suyu kullanırmış. Bu su olmazsa köyde hayat olmazmış yani. Bu derenin suyu köyün yanındaki Gittigelmez Dağı’ndan gelirmiş. Bu dağın ismini kim verdi bilinmez ama efsaneye göre bu dağa çıkan bir daha dönemezmiş. Dağın tepesi buluttan görünmezmiş zaten. Köylülerden birkaç kişi zamanında “Korkmam ben!”, deyip dağa çıkmak istemiş ama gidiş o gidiş...

Yine günlerden bir gün, köylü sabah erkenden kalkmış. Eee tarlaya gidilecek, hayvanlar sürülecek, herkes yemiş bazlamasını çıkmış dışarı. Bir de ne görsünler! Eyvah ki ne eyvah! Köyün deresi kupkuru! Bir damlacık su yok derede. Herkes şaşırmış, ah vah etmiş bu duruma anlam verememiş. Ne yapacağız derken köyün beyi olanları duymuş, binmiş atına gelmiş.

Herkes korkuyormuş kötü bir şey olacak, lanetlendik diye. Köylü, beye sormuş ne yapacağız şimdi, diye. Bey; durun hele, bakalım niye kesildi bu su, araştıralım, demiş. Almış yanına 40 yiğit, suyun çıktığı tarafa doğru gitmiş, akşam döndüğünde yüzünde bir gülümseme yok, düşünceli. Köylü korkmuş. Bey, köyün bilgelerini toplamış. Bey başlamış anlatmaya:

-Ağalarım, beylerim, ulularım! Başımızda bir bela var amma çözümünü zor. Suyumuz kesik, gidebildiğimiz yere kadar gittik su bulamadık derede. Dağa da çıkmaya cesaret edemedik. Ama Gittigelmez Dağı'nın tepesine çıkıp suyun niye kesildiğini anlamak lazım. Köyümüzün yiğitlerini toplayıp sormak lazım gönüllü gitmek isteyen var mı diye. Eğer bu su akmazsa ya öleceğiz ya da bu diyardan göçeceğiz, demiş.

Gün dönmüş, sabah olmuş, bakalım hayır mı olmuş, şer mi olmuş?

Öbür gün sabah erkenden tüm köyün gençleri toplanmış meydanda. Bey, köyün gençlerine anlatmış durumu. Eğer su akmazsa göçeceklerini, ata yurtlarını terk edeceklerini söylemiş. Dağın namını bilmeyen yokmuş zaten. Gidecek kişi hem cesur hem akıllı olmalı, demiş bey. Eğer dağa gidip suyu açan bir yiğit olursa beyliği ona vereceğini ve kızı Güney Hatun'u onunla evlendireceğini de söylemiş.

Köyün gençlerinden Alaca bir adım öne çıkmış. Beyin yanına gelmiş, dizinin birini toprağa vurmuş, beyi selamlayıp elini öpmüş.

-Beyime de köyüme de canım feda olsun, ben gönüllüyüm beyim, demiş.

Gönüllü olmuş olmasına da bir nedeni daha varmış. Öteden beri beyin kızı Güney Hatun'a âşıkmiş Alaca. Ancak bey kızını kendine yakıştıramamış. Onsuz olacağıma öleyim daha iyi dermiş hep. Tabi nereden bilsin Güney Hatun'un da kendine sevdalı olduğunu.

Alaca; yakışıklı, uzun boylu, kuvvetli, iyiliksever ve alçakgönüllü birisiymiş. Köylü onu çok severmiş. Güney Hatun da çok güzel bir kızmış. Babasının incisiymiş. Alaca'nın gönüllü olduğuna çok sevinmiş. İnşallah döner diye dualar etmiş, gözyaşları dökmüş, adaklar adanmış. Tabi bu arada Güney Hatun'a âşık olan başka biri daha varmış. Köyün en kavgacı ve

kıskanç kişisi Saruca! O da gönüllü olmuş dağa gitmek için. Aslında köylünün susuz kalması umurunda da değilmiş Saruca'nın ancak Güney Hatun'u Alaca'ya yâr etmek istemiyormuş. Bu yüzden gönüllü olmuş.

Bey en iyi iki atını, iki kılıcını, iki yay ve okunu bunlara vermiş. Köylü azıklarını doldurmuş. Anaları da dualarını ve gözyaşlarını akıtmış arkalarından. Bey bir nasihat bir de dua etmiş:

-Yiğitlerim yerdekilere yardım edin ki gökteki de size yardım etsin. Yiğitlerim; uzun yolunuz kısa olsun, düşmanınız toz olsun, düğününüz güz olsun! Varın gidin suyumuzun yolunu açın. Unutmayın, köye ilk dönenle kızım Güney Hatun'u evlendireceğim, demiş.

Bizim oğlan çıkmış yola. Bakalım hayır mı ola şer mi ola?

Az gitmişler uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler. Dönmüşler, dönmüşler, geri aynı yere gelmişler. Bu işte bir iş var demiş Alaca, ululardan öğrendiği bir dua varmış açmış elini Allah'a "Allah'ım işimizi kolaylaştır, zorlaştırma. Köyüme su, yârime eş olayım; sana da kurban olayım yolumuzu açiver." demiş. Sonra bir uyku çöküvermiş bizim oğlancığa. Rüyasında kimi görsün? Aksakallı Hızır gelmiş yanına. "Ey oğlancık niye dönersin bu dağın etrafında bilir misin? Şu kuru derede su kalmadı hayvanlar, ağaçlar susuz kaldı. Uyuduğun şu çınarın altını kaz, su çıkar. Görelim bakalım Mevla'm neyler." demiş.

Kan ter içinde uyanmış bizim Alaca. Anlatmış olanları Saruca'ya, yardım istemiş ondan ama inanmamış o. Üstüne üstlük bir de gülmüş.

-Olur mu hiç öyle şey, bize ne susuz hayvanlardan, ağaçlardan, biz işimize bakalım, demiş.

Alaca eliyle başlamış kazmaya çınarın dibini. Biraz kazdıktan sonra suyu görüvermiş oracıkta. Şükretmiş Allah'ına hemen. O suyun etrafını taşlarla örüp yapmış küçük bir havuz. Hem kendi içmiş hem matarasını doldurmuş hem de birçok hayvan, kurtlar, kuşlar, ceylanlar, sincaplar, karıncalar, börtü böcek dolmuşlar oraya. Kana kana içmişler.

Saruca çok sinirlenmiş, kıskanmış. Alaca, “Haydi gidip varalım tepeye.” diyormuş. Saruca, “Ben yoruldu, acıktım, biraz yemek yiyelim.” diyormuş. O yürümüş, ardından Saruca da yürümüş. Bir yere gelmişler ki atları gitmez olmuş. Buraya at değil insan bile zor tırmanır- mış. Dağ keçileri varmış bolca. Bir oraya bir buraya zıplıyorlarmış. Alaca, “Atları bırakalım, yürüyelim.” demiş. Saruca dinlenmek istemiş. Alaca çaresiz kabul etmiş. Bir ağacın dibine oturmuşlar, azıklarını yerken Alaca uyuyuvermiş. Meğer niyeti farklıymış Saruca’nın. Uyku tozu atmış yemeğine oğlancığın! O uyurken ben suyu bulur açar, tez zamanda dönerim, demiş köye. Başlamış dağa tırmanmaya. Yolda ayağı kırık bir yavru keçi görmüş, “Seninle zaman kaybedemem!” deyip yanından geçip gidivermiş.

Alaca uyanmış bir de ne görsün, Saruca çoktan gitmiş. Hemen başlamış yol almaya. Yolda ayağı kırık keçiyi o da görmüş. Yufka yüreği dayanamamış, bırakıp gitmeye kıya- mamış. Beyinin nasihati aklına gelmiş. “Yerdekilere yardım edin ki gökteki de size yardım etsin.” Almış kucağına yuvasına götürmüş. Anacığundan öğrendiği gibi şifalı otları ezmiş, sürmüş keçinin ayağına. Bir bezle tahta parçasını sarmış. Ağrısı dinivermiş yavru keçinin. Meğer bu keçi bir peri yavrusu imiş. Anne peri, yavrusuna yaptıklarını görünce Alaca’nın ne kadar iyi biri olduğunu anlamış. Keçi kılığında peri kılığına geçip Alaca’ya yaklaşmış. Alaca korkmuş.

-İn misin, cin misin? Nesin sen? demiş. Peri:

-Korkma, ben bu dağın perisiyim, yavrumu arıyordum sen getirdin. Bize yaptığın bu iyilik karşılıksız kalmayacak, söyle bana, sana nasıl yardım edebilirim, demiş. Alaca niye bu dağa geldiğini anlatmış periye. Peri suyun niye akmadığını biliyormuş meğer. Anlatmış Alaca’ya:

-Orada açgözlü, kötü niyetli cadılar yaşar. Sadece kendilerini düşünür. Biz de suyumuz akarken orada yaşadık ama bu kötü cadılar suyun önünü kesti. Yiyeceklerimizi aldı. Kardeş- lerimi de köle yaptı. Bizim ve bu dağın koruyucusu koca aslanımızı büyüledi, taşa çevirdi. Ben yavrumu alıp zor kaçtım ellerinden. Oraya gitmek çok tehlikeli, demiş. Ama Alaca:

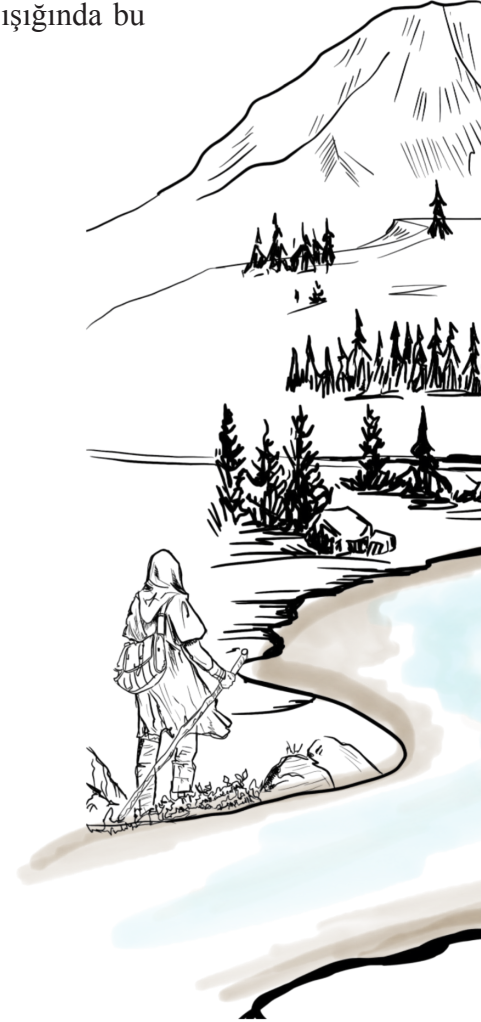
-Ben ne yapıp edip oraya gideceğim hem sizi hem köyümü kurtaracağım, demiş. Peri kız:

-Seni oraya götürecek bir kısa yol biliyorum, demiş. Oraya gitmek için bir mağara göstermiş.

Bu mağaranın sonu oraya çıkar, demiş. Bir de oralar soğuk olur, al bu ayı postunu, yanından ayırma, demiş. Sonra Alaca'ya sihirli bir yüzük vermiş. Takmış parmağına.

-Alaca ne işe yarar bu yüzük? demiş. Koca aslanı kurtarmanın ve cadıların yenmenin tek çaresi bu yüzük, demiş Peri. Unutma! Sabahın ilk güneş ışığında bu yüzüğü cadıların gözüne tutarsan toz olurlar, demiş.

Alaca başlamış mağarada yürümeye. Rahat rahat gitmiş mağaranın sonuna. Uzun yolu kısacık oluvermiş peri sayesinde. Beyinin duasını hatırlamış “ Uzun yolunuz kısa olsun!” Mağaranın sonuna gelmiş gelmesine ama bir de ne görsün? Açgözlü Saruca donmuş yatıyor orada. Meğer bizim açgözlü Saruca dağın tepesine yaklaşmış, buraları pek de soğukmuş. Her yer karla kaplı. Üşümüş ama giyecek bulamamış. Bir mağara bulup sızıp kalmış soğukta. Alaca bir ateş yakmış. Ayı postunu Saruca'ya sarmış. Saruca ısınınca uyanıvermiş. Şaşırmış Alaca'yı karşısında görünce. Alaca ona nasihatler etmiş. “Köyümüz için birlik olmalıyız.” demiş. Ama nerede o Saruca'da utanacak yüz! Alaca'nın parmağındaki yüzüğünü görmüş. Sormuş “Bu ne?” diye. Olanları anlatmış bizim temiz oğlan. Yüzüğün de sihirli olduğunu cadıların bununla toz edeceğini de anlatmış. Saruca kıskançlıktan kudurmuş! Bin pişman olmuş keçiyeye iyilik etmediğine. Neyse demişler. Sabah ola

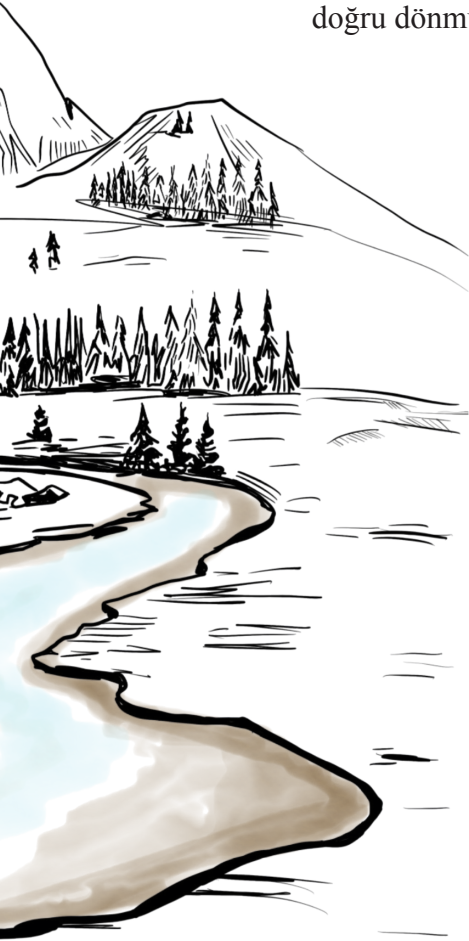

hayrola? Sabah erkenden kalkıp cadıları bulacaklarmış. Kalan azıklarını da yemişler. “Biraz uyuyalım.” demişler. Sabah olmuş uyanmış Alaca, bir de ne görsün! Ne Saruca var, ne yüzük, ne de ayı postu! Saruca yine yapmış yapacağını.

Alaca ne yapacağım şimdi, diye düşünürken önünde kocaman heybetli bir kaya görmüş. Kaya aslan şeklindeymiş. Alaca perinin dediklerini hatırlamış. Varmış, kayanın yanına. Bu kayadan aslanın boynunda bir kolye varmış. Alaca korkarak kolyeye uzanmış, çıkarıvermiş aslanın boynundan, koca kayalar çatırdamış patırdamış dökülmüş yere. İçinden heybetli bir aslan çıkmış. Alaca ürkmüş ayağı takılıp yere düşmüş. Aslan esnemiş kükremiş Alaca’ya doğru dönmüş.

-Kimsin sen? Beni nasıl kurtardın?

Alaca başlamış anlatmaya peri ile arasında geçenleri, köyünden neden geldiğini. Aslan, Alaca’nın iyi yürekli yiğit bir delikanlı olduğunu anlamış. Ona yardım edeceğini söylemiş. Bir sıçrayışta atlamış aslanın sırtına, tutmuş yelelerinden yola koyulmuşlar. Aslanın bir adımı on adım gibiymiş, yalçın kayaları bir çırpıda geçiveriyorlarmış. Dağın zirvesine yaklaştıkça sesler gelmeye başlamış tepeden, gümbür gümbür. Aslan, cadıların elinden kaçıp kurtulabilen diğer perileri bulmak için cadılara fark ettirmeden usulca ayrılmış Alaca’nın yanından. Alaca, tepeye varmış. Bir taşın arkasına saklanıp seyretmiş olanları. Garip yapılı, çirkin, kocaman ağızlı, birkaç cadı varmış. Kocaman tahtlarda oturuyorlarmış. Etraflarında ateş yakan, hizmet eden, yemek yapan periler varmış. Alaca bir bakmış, Saruca da köle olmuş! Meğer Saruca bir hevesle çaldığı yüzükle cadıları toz etmeye gitmiş. Ama ne bilsin yüzüğün sadece sabah ışığında sihirli

olduğunu. Yüzüğü cadıların yüzüne tutmuş cadılar gülmüş, “Sen de kimsin?” diye. Onu da hizmetçileri yapmışlar. Saruca da belasını bulmuş sonunda.

Akşam olunca cadılar, kölelerini demir kafeslere kapatmışlar; taştan sıcacık evlerine çekilip başlamışlar horlamaya. Alaca sessizce yaklaşmış perilere. “Korkmayın sizi de kurtaracağım.” demiş. Saruca onu görünce hem kıskanmış hem de sevinmiş. Saruca’dan yüzüğü almış. Beklemiş günün doğmasını. Gün doğarken girmiş cadıların evine. Cadılar sesi duymaz gözlerini açmışlar. Hemen sihirli sopalarına gitmiş elleri. Ama nafi! Bizim Alaca tek tek toza çevirmiş cadıları. Kurtarmış perileri. Hepsi çok sevinmiş. Hemen derenin önüne koydukları taşları çekmişler, su başlamış akmaya. Periler yuvalarına kavuşmuş. Koca aslan da cadıların elinden kaçan yaralı bütün perileri toplamış getirmiş dağın dört bir köşesinden. Cesur delikanlının atını da tutmuş yularından getirmiş geri. Alaca da hazırlanmış köyüne dönmeye. Saruca yalvarmış, “Beni de götür.” diye. Ama Alaca “Burada perilerle kalıp onlara hizmet edeceksin kırk gün. Köye dönersen seni de toz ederim.” demiş. Mecbur kabul etmiş Saruca.

Atına binmiş, mağaralardan geçmiş, üç gün üç gece at sürmüş Alaca. Sonunda köyüne varmış. Onu görenler beye haber vermişler. Bey çıkmış gelmiş, Alaca’nın ataları çıkmış gelmiş. Sarılmışlar bu yiğide. Olanları anlatmış Alaca. Sonra Bey’in duasını hatırlamış. “Uzun yolunuz kısa olsun, düşmanınız toz olsun, düğününüz güz olsun!”

-Beyim, demiş. Uzun yolum kısa oldu, düşmanım toz oldu, güz mevsimindeyiz düğünümüzü de şimdi edelim ki sözün yerine gelsin!

Hep birlikte gülmüşler. Hemen düğün hazırlıklarına başlamışlar.

Alaca sevinmiş. Güney Hatun sevinmiş. Bey sevinmiş, atalar sevinmiş. Güney Hatun adadığı kırk koyun kırk deveyi kestirmiş, dağıtmış fakirlere. Alaca, perilerin kendisine hediye ettiği altınlarla Güney Hatuna, eşi benzeri görülmemiş altından bir kemer yapmış. Kırk gün kırk gece düğün devam etmiş. Herkes mutlu mesut günler geçirmiş. Alaca ve Güney Hatun ömür boyu bolluk bereket içinde yaşamış, kimin neye ihtiyacı olursa da hemen sıkıntılarını gidermişler. Eee, ne diyelim, onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine!

12 Şubat 2009'da soğuk bir cuma günü Karaman'da dünyaya gelmişim. Annemin deyişiyile, o soğuk şubata inat insanların içini ısıtan bir yapım varmış. Cana yakın, gülmeyi seven, babasının ve abilerinin nazlı çiçeği. BİLSEM'le tanışmam 2. sınıfta oldu. Burada olmaktan çok mutluyum. İmkânsız görünenleri yapabilmeyi öğreniyorum burada. Okumayı seviyorum, masalları ayrı bir seviyorum. Bence dünyayı, masal okuyanlar güzelleştirecek. Söz veriyorum onlardan biri de ben olacağım.

Buğlem Sümeyye Akkafa

Karaman

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Rahman Mazılıgüney

Kırmızı Elma

Bir varmış bir yokmuş; evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, develer tellal iken, pireler berber iken Kafdağı'nın ardında, bulutlara çok yakın bir ülke varmış. Bu küçücük ülkede yılın belirli günlerinde kırmızı kar yağarmış. Bu kırmızı kar ülkede yaşayanların hayatına bereket ve renk katarmış. Bu yüzden bu ülkenin halkı yıl boyunca kırmızı karın yağmasını beklermiş ama gittikçe daha fazlasını bekler olmuşlar, öyle ki bu durum halkı giderek açgözlü ve bencil bir hâle getirmeye başlamış.

Yılın birinde bu ülkenin halkı yine kırmızı karın yağmasını bekliyormuş ama kırmızı kar bir türlü yağmıyormuş. Kar yağma zamanı geçmesine rağmen kırmızı kar yağmayınca neden yağmadığını merak etmişler. Bu konu hakkında konuşmak için sarayın bahçesinde buluşmaya karar vermişler. Kral, bu buluşma için bir de ziyafet vermek istemiş, bin bir çeşit yemek yapılmış. Ziyafet olduğunu duyunca diğer ülkelerden de pek çok kişi ülkeye akın etmiş. Yemeklerin yapılmasında çalışan aşçılardan birisinin hasta mı hasta bir kızı varmış. Saçlarının rengini güneşten, gözlerinin rengini gökyüzünden, yanaklarının rengini kırmızı elmadan, dudaklarının rengini ise kirazdan almış olan bu kız çok ama çok güzelmiş. Bu aşçı kızına bakabilmek için bu mesleği yapıyormuş ama ülke bereketsizleştiğinden yani kırmızı kar yağmamaya başladığından beri evini zar zor geçindirmeye başlamış.

Bu ziyafet verilirken aşçı kadın biraz yemek alıp evine, hasta kızına götürmek istemiş. Krala sormaya karar vermiş ancak ne kadar ısrar ederse etsin kral bu fikre razı olmamış.

Zavallı yaşlı kadın ise evini geçindirmek ve hasta kızına bakmak zorlaştığı için başka bir ülkeye gitmeye karar vermiş. Az gitmiş uz gitmişler, dere tepe düz gitmişler. Altı ay, bir güz gitmişler. Sonunda bir de bakmışlar ki bambaşka bir diyara gelmişler. Orada gördükleri ilk evin kapısını çalmışlar. Kapıyı yaşlı bir kadın açmış. Aşçı kadın kızının hasta olduğunu ancak ona bakamadığını anlatmış. Yaşlı kadın dayanamayıp onları evine misafir olarak kabul etmiş. Bir süre orada konaklamışlar. Aşçı kadın gündüzleri bir dükkânda çalışmaya gidiyor, kazandığı parayla da kızına bakmaya çalışıyormuş. Bu dükkânda yiyecek içecekten kıyafete kadar her şey varmış. Misafir oldukları yerde çok yük olduklarını düşünmeye başlayan aşçı kadın ve kızı artık oradan ayrılmaya karar vermişler. Aşçı kadının çalıştığı dükkân sahibiyle konuşmuşlar ve dükkânda kalmaya başlamışlar.

Bu arada ayrıldıkları ülkedeki bereketsizlik dönemi bir türlü sona ermiyormuş. Ne kadar çabalarlarsa çabalasınlar, ne yaparlarsa yapsınlar kırmızı kar yağmıyormuş. Bunun üzerine halk tekrar toplanmış ve bu konu hakkında konuşmaya başlamışlar.

Ülkedeki yaşlı bir bilge kırmızı karın yağması için en uzak ülkelerden birisi olan Hayaller Diyarı'ndan kırmızı bir elma getirilirse çözüm bulunabileceğini söylemiş. Gerçekten de eğer bu kırmızı elma getirilirse her şey eskisi gibi olabilirmiş. Tüm halka duyurular yapılmış ve herkes bu konuyu konuşmaya başlamış. Köyden bir grup genç bu elmayı getirmek için yola çıkmış. Beş kişi olan bu grup köyün en güçlü ve dayanıklılarından oluşuyormuş. Günlerce hava kararana dek yürümüşler. Ancak hava kararınca mola veriyorlarmış. Kuytu köşelerde geceyi geçiriyorlarmış. Sabah uyanır uyanmaz yola devam ediyorlarmış. Ancak ellerindeki yiyecek ve su gitgide azalıyormuş. Aylar sonra ilk gördükleri dükkânın önünde durmuşlar, biraz yiyecek ve su almaya karar vermişler. İçeri girdiklerinde bir de ne görsünler? Uzun mu uzun saçları sapsarı, kocaman gözleri masmavi, yanakları al al, sevimli dudakları pespembe olan güzeller güzeli bir kız. Hemen bu kızın yanına gidip biraz yiyecek biraz da su almışlar. Tam dükkândan çıkacaklarken aşçı kadın gelmiş. Aşçı kadın bu gençleri tanımış ve sohbet etmeye başlamışlar. Aşçı kadın onlara da kızının çok hasta olduğunu, bir türlü devasının bulunamadığını söylemiş. Bir süre konuşmuşlar ancak sonra gençler gitmeleri gerektiğini söyleyip yola koyulmuşlar.

Daha Hayaller Diyarı'na gitmelerine altı ay altı gün altı saat varmış. Bu yolu gençler kâh gülüp kâh ağlayarak geçirmişler. Geçtikleri ülkelerdeki insanlara sorarak Hayaller Diyarı'nı bulmuşlar. Orası o kadar güzel bir yermiş ki... Masmavi sonsuza giden deniz, denizin hemen karşısındaki yemyeşil ağaçlar, insanı rahatlatan dalga sesleri, güneşin doğuşuyla toz pembe-sarı rengini alan bulutlar... Adeta bir cennet... Bir süre orada çevreyi izledikten sonra akıllarına kırmızı elma gelmiş ve etrafta kırmızı elma ağacı aramaya başlamışlar. Sonunda zar zor da olsa uçurumun kenarında bulutlara çok yakın bir elma ağacı bulmuşlar. Ancak bu ağacın üstünde yalnızca bir tane elma varmış. O elmayı almak için plan yapmışlar. Uçurumdan düşmemek için o elmayı almaya çalışan kişiyi diğer arkadaşları sıkıca tutacak ve böylece elmayı rahatlıkla alacaklarmış. Planı uygulamışlar ve aralarında en uzun olanı elmayı koparmakla görevlendirmişler. Bir süre uğraşmanın ardından elmayı koparmışlar. Şimdi tek yapmaları gereken ülkelere geri dönmek ve o elma sayesinde kırmızı karın yağmasını beklemekmiş. Kırmızı kar yağınca bereket getirecek ve herkes daha çok kazanacaktı.

Altı ay altı gün altı saat süren yolu geri gitmişler ve dükkânı görünce aşçı kadın ve kızıyla konuşmak istemişler. Dükkâna girmişler ve hepsi çok şaşırılmış. Çünkü Hayaller Diyarı'na giderken geldiklerinde güzelliğiyle onları büyüleyen kız bu sefer çok değişmiş bir hâldeymiş. Uzun sarı saçlarını tepesinde toplamış, mavi kocaman gözlerini zar zor açıyor, rengini gökyüzünden alan bu gözlerinin altında kocaman mor halkalar oluşmuş, al al olan yanakları renksiz kalmış, pespembe dudakları ise kurumuş, bir deri bir kemik kalmış hâldeymiş. Onun o hâlini görmek içlerini acıtmış. Aşçı kadın onlara kızının iyice kötüleştiğini ancak bir devasının olduğunu söylemiş. Fakat bu deva onlar için imkânsız bir şeymiş. Gençler devayı sorduğunda aşçı kadın bu hastalığın tek çaresinin Hayaller Diyarı'nda yetişen bir kırmızı elma yemesi olduğunu söylemiş. Bu kırmızı elmayı yiyince yanaklarının elma gibi al al olacağını ve yavaş yavaş iyileşmeye başlayacağını anlatmış. Ancak Hayaller Diyarı'nın altı ay altı gün altı saat olduğunu ve kızının bu hâliyle oraya asla gidemeyeceklerini söylemiş. Bunun üzerine gençler kendi aralarında konuşmak için izin isteyip dışarı çıkmışlar.

Aralarında kırmızı elmayı kıza vermeleri mi yoksa ülkelerine götürmeleri mi gerektiğini konuşmuşlar. Kimisi ülkelerine götürmeleri gerektiğini söylerken kimisi de kıza vermelerinin daha iyi olacağını söylemiş. Bir süre daha konuşup içeriye girmişler. Aşçı kadına kırmızı elma olayını anlatmışlar. Bunu aralarında tartıştıklarını, sonuç olarak o kırmızı elmayı kıza vermeye karar verdiklerini söylemişler. Bunu duyan aşçı kadın çok sevinmiş ve kıza elmayı yedirmişler. Kız elmayı yer yemez yanakları eskisi gibi al al olmuş, masmavi kocaman gözlerinin altındaki morluklar gitmiş, dudakları eskisi gibi pespembe olmuş.

Bunun üzerine hep birlikte ülkeye geri dönmüşler. Onlar ülkeye girer girmez kırmızı kar yağmaya başlamış. Kral onların kırmızı elmayı getirdiğini düşünmüş ve onları yanına çağırılmış. Onlar yaşadıkları olayları anlatınca herkes çok şaşırılmış. Gençler "Kırmızı karın yağmasıyla gittikçe bencilleşmeye başlamıştık. Ancak biz bu elmayı kıza vererek bencilliği yok ettik, yardımlaşmayı başlattık ve o elmayı vererek daha az kazanç sağlamayı göze aldık. Zaten ihtiyacımız olan da buydu." demişler. Tüm halk hayatları

boyunca musmutlu yaşamış. Bu olayı herkese anlatmışlar ve bundan sonra bencilliği bırakıp paylaşmaya başlamışlar. Kırmızı kar ise o zamandan sonra her yıl yağmış.

Onlar ermiş kırmızı karlara, biz çıkalım kerevetine. Gökten üç kırmızı elma düşmüş. Üçü de iyileşmek için ihtiyacı olanların başına...

On beş yıl önce civil civil bir mayıs günü dünyaya geldim, gelişimi anlamlandırmak için elimden geldiğince çok şey sığdırmaya çalışıyorum hayatıma. Yazma becerisini de bu çabanın bir ödülü olarak kazandım sanırım. Biraz geç keşfettim aslında kelimelerin büyümesini. Gerçek anlamda okumaya BİLSEM’le başladım. Bu başlangıç hayatımı bir masala çeviriverdi. Okuyunca öğrendim Kafka’nın arkasındaki ülkenin güzelliğini, çok uzak diyarlardaki mutluluğu. Okudukça başladım yazmaya, hayal gücümü kâğıda dökmeye. O gün bugündür ne zaman hayal kurmak yetersiz gelse hayal dünyamı kâğıda aktarıırken buluyorum kendimi. Bu sayede açıyorum zihnimin kapılarını insanlara, bu sayede dökabiliyorum içimi. Umarım bir gün tüm insanların dünyalarına dokunabilir, onlara kırmızı karın güzelliğini aktarabilirim.

Nida Aşkın

Balıkesir Şehit Prof. Dr. İlhan Varank
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Handan Burak Aksoy

Kuzgun Masalı

Bir varmış bir yokmuş. Günlerden bir gün tek başına yaşayan Balıkçı, oltasını denize atıp üstündeki bulutları seyrediyormuş. Bir süre sonra bir hareketlilik sezmiş. Oltasını çekince ne görsün; pulları ayna gibi ışıldayan, yüzgeçleri gümüşten, gözleri yakuttan bir balık. Meğer bu balık tüm balıkların şahı Akça Balık imiş. Oltaya takılan Akça Balık bir türlü kurtulamamış. Çırpınmış, çırpınmış en sonunda balıkçıya eğer onu geri bırakırsa sonsuz bir yaşam süreceğini fısıldamış. Bunu duyan balıkçı, Akça Balık'ı denizin derin sularına bırakmış.

Akça Balık o kadar çok su sıçratmış ki dünyanın yedi tarafına sıçrayan bu sulardan yedi göl oluşmuş. Balıkçı gerçekten de Akça Balık'ın dediği gibi sonsuz hayata sahip olmuş. Mutlu bir hayat sürse de bir süre sonra hata yaptığını düşünmeye başlamış. Balıkçı olarak geçireceği sonsuz bir yaşam yerine Akça Balık'ı satıp ne kadar para kazanabileceğini hayal ediyormuş. Bu yüzden de ona verilen bu sonsuz hayatı Akça Balık'ı yakalamak için uğraşmaya adanmış. Yıllarca ülke ülke gezmiş. Ünlü büyücülerden, usta sihirbazlardan dersler almış. Almış ki kılık değiştirme sanatını iyice öğrenip Akça Balık'ın peşine düşebilsin. Ve aldığı dersleri iyice kavradığını düşündüğünde bir inci tanesine dönüşüp kendini denize atıvermiş.

Yıllar gelmiş geçmiş. Yedi gölün en büyüğüne bir krallık kurulmuş. Bu krallık güzel ve ihtişamlıymış. Akça Balık'ın sihrinden kaynaklanan bu güzellik insanların yüzlerine de kalplerine de yansımış. Huzur içinde yaşayan halk, hiçbir sorunla karşılaşmamış.

Hepsi güzelmiş ya, bir de kralın bir kızı varmış ki onu görenler asla kendi güzelliğinden dem vuramazmış. Kral ve kraliçe çok sevdikleri kızlarını, başına bir şey gelecek korkusuyla herkesten gizler ve onu hiç kimsenin görmesine müsaade etmezlermiş.

Sarayın gizli bir odasında yaşayan prensesin upuzun kıvrık saçları, ıslık ıslık gözleri varmış. Teni ay kadar beyaz, su gibi berrakmış. Kiminin dediğine göre kirpikleri ok gibi, dişleri inciler kadar parlak, burnu bir fındık kadarmış.

Tüm gözlerden sakındıkları prenses, anlatıla anlatıla büyülü bir masal perisine dönüşmüş halkın nazarında. Bir rivayet ya da masal gibi ninelerin çocuklarına anlattığı bir eğlence olmuş. Hakkında kitaplar yazılmış, şarkılar bestelenmiş. Prens de kendisine yazılan bunca şeyi tek başına okuyup dinleyip eğlenirmiş.

Masallar anlatılmış, tekerlemeler söylenmiş. Prens günden güne ünlenmiş. Yıllarını tek başına geçiriyor, ara sıra gizli geçitler kullanarak anne babasını görüyormuş. Yalnız zaman geçirmeyi seven prenses, odasında kitap okumaktan çok keyif alırmış. Zamanını ancak okuyarak geçirebiliyormuş. Çünkü her kimle konuşmaya çalışsa o kişi karşısına geçip onu izlemekten başka bir şey yapmıyormuş. Prens hiç arkadaşı olmadan geçirdiği yıllar boyunca durmadan okumuş. Öyle çok okumuş ki odasının her yeri kitaplarla kaplanmış. Ara sıra ona ders vermeye gelen öğretmenler dahi ağızları açık bakıyorlarmış bu kitaplara.

Prens her gece, saray halkı uykudayken pencerenin önüne oturup okumuş.

Yine böyle bir gece, saray sessizliğe gömülmüşken pencerede bir çıtırtı duymuş. Başını kitap-tan kaldırıp baktığında parlayan birkaç yıldızdan başka bir şey görememiş. Tam okumaya geri dönecekmiş ki gecenin karanlığına karışmış bir kuzgun pencereden süzülerek odaya girmiş. O simsiyah kuş gözüne pek sevimli görünmüş ve yalnız olduğunu düşününce yanında kal-masına ses çıkarmamış. Kuş bir süre prensesi inceledikten sonra konuşmaya başlamış. Pren-sesin şaşkınlığı git gide artıyormuş. Geceyi sıkılmadan geçirmek için bir arkadaş bulduğuna sevinmiş. Kuzgun konuştuğu kız da konuşuyormuş çünkü bu kuş şimdiye kadar konuştuğu herkesten daha akıllıymış. Üstelik sarayın yaşlı bilgeleri gibi yavaş da konuşuyormuş.

Kuzgun ömrü boyunca gezdiği ülkelerden, tanıştığı insanlardan bahsetmiş. Prensese de ona hayalini anlatmış. Saraydan çıkmak istediğini, buradan çıkarsa birçok arkadaş edi-neceğini söylemiş ama prenses kafasını bu fikre taktığından dış dünyanın ne kadar tehlikeli olacağını göremiyormuş. Hâlbuki kuzgun bu tehlikeleri de ona anlatmış. Ateşin sıcaklığıyla muhabbetleri güneşin doğuşuna kadar uzayıp gitmiş.

Güneş doğunca kuzgun, geceden sıyrılıp görünür hâle gelmiş. Kuzgun her bir tüyünde gecenin karanlığını taşıyormuş. Gagası, kuyruğu, kanatları; her yeri simsiyahmış. Yalnızca gözleri geceye eşlik eden yıldızlar gibi parlıyormuş. Prensese bunları gördüğünde gece bo-yunca konuştuğu kuşun bu çirkin kuzgun olduğuna inanmamış. Hayal kırıklığına uğrayan prensese küçümseyen bir tavırla kuzgunu kovmuş. Kuzgun güneşe doğru uçup gitmiş.

Zaman geçmiş. Prensese kafasındaki fikirler dallanıp budaklanmış. Artık gezmeyi ve dış dünyayı tanımayı daha çok istiyormuş. Bu fikri ailesiyle paylaşmaya karar vermiş. Kral ve kraliçe ilk başta bu fikre karşı çıksalar da sonunda onun bu isteğini kabullenmişler. Böyle-ce yolculuk hazırlıkları başlamış.

Sonunda prensese saraydan ayrılacağı gün gelmiş. O gün herkes telaş içindeymiş. Prensese ise bu yolculuk için çok heyecanlıymış. Yanına biraz altın ve güneş vurdukça yeleleri ateş gibi parlayan bir at almış. Saray halkı tarafından törenlerle uğurlanıp yola koyulmuş.

Az gitmiş uz gitmiş, kış gitmiş yaz gitmiş; dönüp bakınca bir arpa boyu yol gitmiş.

Uçsuz bucaksız ovalardan geçmiş, zirvesi görünmeyen dağları aşmış. Hayatında sarayın bahçesinden öteye gitmemiş olan prenses için gördüğü her şey çok farklıymış. O kadar çok yere gitmiş, o kadar çok insanla tanışmış ki bildikleri şimdiden iki katına çıkmış. Gördüğü her şey için duruyor, hakkında ne var ne yoksa öğrendikten sonra yola devam ediyormuş. Birbirinden farklı hayvanlar, ismini bile duymadığı bitkiler, binlerce yıl önce inşa edilmiş devasa yapılar görmüş. Hayatı boyunca gördüğünden daha çok insanla konuşmuş, onların hikâyelerini dinlemiş. Konuştuğu insanlar da o daha ağzını açmadan fark ediyormuş onun bilgeliğini. Bu kadar genç bir kızın bu kadar çok şey bilmesi herkese ilginç geliyormuş. Böylece prenses, kendi ülkesinde olduğu gibi geçtiği yerlerde de bir kahraman hâline gelmiş. Herkes farklı şeyler anlatıyormuş onun arkasından. Ancak bütün bu hikâyelerin iki ortak yönü varmış: eşsiz bir güzellikte olması ve bilgeliği. Bu hikâyeler bazı yerlere ondan önce ulaşıyormuş. Prensese daha nefes vermeden insanlar aldığı nefesi anlatıyormuş. Bir süre sonra prenses uzaklaşmak istemiş bu ilgiden ve hiç görmediği denizlere doğru yol almış.

Prensese maviliklerde yol alırken peşinden anlatılan hikâyeler, inci tanesi olarak denizde yaşayan balıkçının kulağına gitmiş. Meğer balıkçı yıllardır kendini farklı canlılara dönüştürmek için uğraşmış. Önce bir balığa dönüşmüş, sonra bir ahtapota, ardından denizden çıkıp bir martı olmuş, yere inip bir tavşana dönüşmüş ve en sonunda bir kedi olarak sokaklarda dolaşmaya başlamış. İşte böyle duymuş prensesin hikâyelerini, ne kadar bilge olduğunu. Bir gün kedi kılığında çıkmış ve prensesin peşine düşmüş. Çünkü balıkçı bu kadar çok şey bilen birinin Akça Balık'ın yerini de bileceğini düşünüyormuş. Böylece bir mağaraya çekilerek prensesi nasıl tuzağa düşürüp konuşturacağını kurgulamaya başlamış.

Prensese denizle beraber çalkalanıp dururken peşinden gelen kuzgunu fark etmemiş bile. Kuzgun, prensesin peşinden hiç ayrılmıyor, daima onu kolluyormuş. Prensesein peşine takılan balıkçıdan haberdar olan kuzgun bir an olsun gözlerini ondan ayırmıyormuş. Balıkçı ise kuzgunun onu fark ettiğini anlamış ve başlamış kılıktan kılığa girmeye. Bazen balık bazen de kuş kılığında prensesi takip etmeye devam etmiş. Böylece kuzguna fark ettirmeden prensesi yakalayabilecekmiş.

Prenses ise tüm bunlardan habersiz yolculuğuna devam ediyormuş. Bir gün yola çıktığı kıyılardan çok uzaklarda bir fırtınaya yakalanmış. Hava aniden kararmış, şimşekler bile aydınlatamıyormuş denizi. Sisten dolayı kaptan denizi göremiyormuş. Bunca kargaşanın içinde kuzgun bir anlığına prensesi kaybetmiş. Bu sırada prensesin ilgisi simsiyah bulutların arasından çıkıp gelen bir papağana kaymış. Bu hayvan o kadar büyüleyiciymiş ki sanki uçtuğu yerlerde güneş açıyor, fırtına yerini ılık bir rüzgâra bırakıyormuş.

Prenses bu güzel kuşun peşinden gidip onu yakalamak istemiş. Papağan, prensesi oradan oraya koşturuyormuş. Prenses, fırtınayı da denizi de unutmuş, batmak üzere olan gemide papağanı yakalamaya uğraşıyormuş. Bir süre sonra papağan iyice uçlara sürüklemiş onu. Tam prenses papağanı yakalamak için korkulukların üstünden eğilmişken kuzgun bunu fark ederek kızı gemiye geri itmiş. Neye uğradığını şaşırان prenses, kavga eden kuzgun ve papağanı görmüş. Fırtınanın içinde birbirine girmiş bu kuşlara anlam verememiş. Kuzgun papağanın boynundaki bir ipi çekince papağan çılgık atarak birdenbire bir köpeğe, sonra bir file ve en sonunda bir balınaya dönüşerek suya düşmüş. Simsiyah suların içinde kaybolup gitmiş. Meğer papağan prensesi yakalamak isteyen balıkçı imiş..

Fırtına bir süre sonra geçmiş. Gördüklerinin etkisinden çıkamayan prenses, kıyıya vardıklarında atına atlayıp yeniden yollara düşmüş. Bu defa kuzgun da yanındaymış. Prenses, hayatını bu siyah kuşa borçlu olduğunu, onun bilmediği pek çok şeyi kuzgunun bildiğini düşünüyor, ona çok güveniyormuş. Onlar birbirleriyle böyle güzel vakit geçirip yol alırken karanlık sularda bir süre debelenen balıkçı ise bu defa da bir baykuş olarak sudan çıkmış. Günlerce sürecektir yolu bir dakikada uçmuş ve mağarasına dönmüş. Kanadının altına sakladığı tüyü çıkarıp insan hâline dönmüş. Bu tüyü kavga sırasında kuzgundan koparmış. Kuzgunun, prensesin peşinden hiç ayrılmadığını görünce onun kılığına girmeye karar vermiş ancak birebir aynısı olmak için ihtiyacı olan tek şey bu tüymüş. Göz açıp kapayınca kadar kuzgunun tıpatıp aynısı oluvermiş. Akça Balık'ı yakalamak için daha fazla zaman kaybetmek istemeyen balıkçı bir an önce prensesi bulmak için yola çıkmış.

Prenses günden güne kuzgundan hoşlandığını fark etmiş. Geçilmez çölleri beraber geçmiş, tepesiz dağları birlikte aşmışlar. Konuşa konuşa tüm dünyayı dolaşmışlar. Bir gece bir

ceviz ağacının gölgesinde uykuya dalmışlar. O ağaçta bir sürü kuzgun varmış, kuzgun kılığındaki balıkçı da kolayca onların arasına saklanıvermiş. Uyuduklarından emin olunca yanlarına inmiş ve kuzgunu büyüdü bir telle bağlamış. Kuzgun ne kadar bağırırsa sesini duyuramıyor, ne kadar çırpırsa da hareket edemiyormuş. Balıkçı kuzgunu mağarasına götürmüş, orada bir kafese kapatmış. Bütün bunlar prenses bir terslik olduğunu sezip uyanana kadar sürmüş. Kuzgunun yanında olduğunu gören prenses gün doğana kadar uyumaya devam etmiş.

Prensese ve kuzgun kılığındaki balıkçı yola koyulmuş. Yol boyunca kuşun ağzını bıçak açmamış çünkü konuşursa kendini ele verebileceğinden korkuyormuş. Ancak içten içe prensesi nasıl oyuna getirip de Akça Balık'ın yerini öğrenirim diye planlar yapıyormuş. Prensese, bir terslik olduğunu sezmiş ama bozuntuya vermemiş. Uzun bir süre yol almışlar. Kimi zaman havalanmış kimi zaman yuvarlanmışlar ve gece olunca soluğu kayalıkların dibinde almışlar. Prensese, kuşa ne zaman baksa gözlerindeki nefreti görüyor, onun arkadaşı kuzgun olmadığından emin oluyor ama yine de sesini çıkartmak istemiyormuş.

Prensese, kuzgunun kılığına giren bu kuşa güvenmediğinden tüm gece uyumamaya karar vermiş. Sirtını bir kayaya dayayıp kuşu izlemeye koyulmuş. Bir süre sonra içi geçmiş ve uyuyakalmış. Rüyasında kafesin içindeki kuzgunu görmüş. Kuş, balıkçının onun kılığına girdiğini ve kuyruğunun altındaki kızıl tüyü çekerse onu yakalayabileceğini söylemiş. Böylelikle kendisi de serbest kalacaktı.

Prensese hemen uyanmış. Balıkçıyı yanına çekmek için bir kayanın üstüne oturup küçükken duyduğu bir şarkıyı söylemeye koyulmuş. Bu şarkı olağanüstü bir balıkla ilgiliymiş. Prensese sözlerin anlamını bilmiyormuş, kuş ise balık lafını duyar duymaz yanına gitmiş kızın. Merakla söylediklerini dinliyormuş. O sırada prensese üstüne atlayarak kuyruğundaki kızıl tüyü çekmiş. Kuzgun kılığındaki balıkçı acı bir feryatla insana dönüşmüş. Meğer balıkçıya ölümsüzlük veren bu tılsımlı tüymüş. Prensese onu kopartmasıyla balıkçı hızla yaşlanmaya başlamış. O zamana dek tükenmeyen yüzlerce yıl göz açıp kapayana kadar geçmiş ve balıkçı en sonunda toza dönüşmüş. Bütün bunlar olurken kuzgun kafesten kurtulmuş ve bir anda prensese yanına gelmiş. Prensese kuzgunu yeniden karşısında görünce çok sevinmiş. Prensese,

başına gelen bunca şeyden sonra saraya dönmeye karar vermiş. Kuzgun da yol boyunca ona eşlik etmiş. Saraya vardıklarında sevinçle karşılanmışlar. Günlerce yemek verilip eğlence yapılmış. Kral ve kraliçe kızlarını tekrar yanlarında görmekten mutlularmış. Prenses oradan oraya koşturuyor, her günü bir eğlence ya da davette bitiriyormuş. Ülkeye geldiklerinden beri kuzgunu bir kere bile görmemiş. Oysaki kuzgun gittiği her yerde onu izliyormuş.

Günler geçip de davetler, yemekler yavaş yavaş son bulunca kuzgun, prensesin penceresine konuvermiş ve ona kızıl tüyü tutuşturmasını söylemiş. Prenses buna bir anlam veremese de kuzgunu çok sevdiğinden balıkçının tüyünü şöminenin ateşinde tutuşturmuş. Kızıl tüy yandıkça prensesin avucunda bir toz birikiyormuş. Kuzgun, ondan avucunda biriken bu tozu üstüne serpmesini istemiş. Prenses tozu serpince kuzgunun her bir tüyü tutuşmaya başlamış. Prenses korku içinde onu izliyormuş. Kuzgun alevler içerisinde kalmış, en sonunda sönmüş ve yere yığılmış. Prenses şaşkınlığından kurtulup yanına gelince küllerin arasında yatmakta olanın bir insan olduğunu görmüş, yardım etmek için elini uzatınca delikanlı silkinerek ayağa kalkmış. Üstündeki küllerden kurtulunca kuzgunun simsiyah tüyelerine tezat oluşturan beyaz teni ortaya çıkmış. Hayretler içerisindeki prensesin onu tanıması için ise bir kere göz göze gelmeleri yetmiş. Saçları ve gözlerindeki parıltı onu ele veriyormuş. Kuzgunun ölmemiş olması onu o kadar mutlu etmiş ki heyecandan ona sarılıvermiş.

Prenses, şaşkınlığını üzerinden attıktan sonra kuzgun başlamış hikâyesini anlatmaya. Meğer o, yıllar önce büyülenmiş bir prensmiş ve onu bu büyüden kurtaracak olan şey ise saf ve temiz sevgiymiş. Prensesin ona olan sevgisi sayesinde bu büyüden kurtulan prens, prensese onu ne kadar sevdiğini söylemiş. Beraber geçirdikleri zamanlarda ne kadar mutlu olduklarını düşününce evlenmeye karar vermişler. Böylece kırk gün kırk gece süren düğünleri başlamış. Öyle çok eğlenmişler, gülmüşler ki ülkelerine bir daha kötülük uğramamış. Kırkıncı gecenin sonunda havalanan kırk beyaz güvercin, dört bir yana dağılmış. Kanatlanırken oluşturdukları esinti açgözlü balıkçının küllerini savurmuş. Bu küller de insanların yüreklerini sarıp ne kadar hırs ve bencillik varsa söndürmüştü. Gökten üç elma düşmüş, kimse kendine pay biçmemiş, herkes paylaşmış yemiştir.

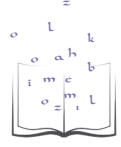
2002 Mayıs 'ında Kastamonu 'da doğdum. Doğduğumdan beri burada yaşıyorum çeşit çeşit insanları ve değişik yerleri gezmeyi çok seviyorum. En çok istediğim şeylerden biri de çok daha fazla yer gezmek. Hayat karşıma hep iyi insanları çıkardı: bu günlere gelmemi sağlayan ailem ve beni her anlamda destekleyip kendimi keşfetmemi sağlayan edebiyat öğretmenim. Şanslı olduğum bir diğer konu da her zaman yanımda olan kedim Katre ve dört yavrumuz. Küçük şeyler bile benim için ilham kaynağı olabilir ancak hiçbir şey beni onlar kadar büyülemiyor.

Yazıyorum, çiziyorum ve yazıp çizmeye devam etmeyi umuyorum çünkü bir parça kâğıdın üstünde kendimi her zaman olduğumdan çok daha özgür hissediyorum.

Ahsen Küçükbasmacı
Kastamonu
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen
Nahide Aynur Bilgin

Kelime Hokkabaz

Bir varmış bir yokmuş; belki varmış belki yokmuş... Evvel zaman içinde kalbur saman içinde, bilinmezler diyarında bilinmeyen bir ülke varmış. Bu ülkenin insanları mutlu ve huzurluymuş. Geçimini toprağı ekip biçmekle, hayvancılıkla sağlayan ülkenin çocukları, sabahları okula gider, öğlenleri tarlalarda ailelerine yardım eder; boş zamanlarında ise kitap okur, körebe, saklambaç gibi oyunlar oynarlarmış.

Gelin görün ki bir gün ülkenin tüm huzuru kaçmış. Neden mi? Bu ülke, ülkeler arası yapılan güzel konuşma yarışmasında galip gelmiş fakat mağlup komşular, yenilgiyi kabullenememişler ve bu galip ülkeye zafer mutluluğunu çok görerek bir büyü yapmışlar. Bu büyüü yaptırdıkları cadı: “Yüce ülkem adına ülkenizi lanetliyorum! Bu ülkede bir daha kimse düzgün ve kurallı konuşmasın! Hokuuuss, pokuuussss!... Kelimeler karışık olsun!” der demez bu güzel ülkenin insanları bir daha düzgün konuşamamış. Kimse demek istediğini tam ve doğru ifade edemeyince insanlar arasında sorunlar yaşanmaya başlanmış.

İnsanların işleri hep aksi gidiyormuş, mesela fırıncı satış yaparken: “Bayat ekmek yok, hepsi taze.” diyecekken lanetli büyü yüzünden kelimeleri karıştırıp: “Taze yok ekmek, bayat hepsi.” deyiverir, satış yapamazmış. Ülke üzerindeki büyü, hâliyle ülkenin eğitimini, ticaretini de kötü etkilemiş. Artık durumların çok kötü olduğuna karar veren halk, krala gidip bir çözüm bulmasını istemiş.

Kral başka ülkelerden cadılar getirtmiş ama hiçbir büyü, hiçbir iksir bu laneti bozamamış. Son çare olarak kral, laneti yapan cadıya gidip bu büyüü bozmasını istemiş. Cadı, krala: “Bu

büyüden kurtulmanız için, içinizden birinin düzgün konuşmayı öğrenmesi ve Yedibaşlı Kartal'dan diksiyon iksirini istemesi gerekli. Yedibaşlı Kartal çok dikkatlidir, eğer düzgün cümle kuramazsanız size iksiri asla vermez!” demiş. Cadının anlattığı büyüden kurtulma yolu öyle imkânsız, öyle imkânsız görünmüş ki krala, ümitsiz ve üzgün, ülkesine dönmüş.

Günler günleri kovalamaya devam etmiş, bu kez günlerin birinde bu ülkenin küçük köyünde bir bebek doğmuş. Bu bebek ilk doğduğu günden beri farklı davranırmış. Hep gülmser hiç de ağlamazmış. Büyüdükçe hareketlenen bebek, üç yaşında büyük bir hastalığa yakalanmış. “Cadının kini” denilen bu hastalığa yakalanan kişiler, tüm gün kekeleyip susmaz, sonrasında ise bir kelime bile söyleyemeden göçer gidermiş. Bu hastalığın üzerine bebeğin büyükannesi diyar diyar gezip bir hekim bulmuş. Hekim, bebeği iyileştirebileceğini ancak sonrasında konuşup konuşamayacağını bilmediğini söylemiş. Ailesi, tek şansları bu olduğu için tedaviyi kabul etmiş ve olanlar olmuş. Hekim, ilacı uzun süredir yapmadığından birkaç bitkiyi ilacın içine katmayı unutmuş.

İlacı alan çocuk, beş yaşına dek hiç tepki vermemiş, hiç ses çıkarmamış ancak çocuk beş yaşına girince ilk kelimesini söyleyivermiş. İlk kelimesini duyunca ailesi çok sevinmiş ancak bir hayli de şaşırılmış çünkü söylediği ilk kelime: “diksiyon”muş. Bunun üzerine çocuğa “diksiyon” adını vermişler. Diksiyon çok değişik bir çocukmuş; hem yerinde durmaz hem de çok konuşkan biriymiş. Düzgün cümleler kuramasa bile demek istediğini kolayca anlatır adeta hokkabaz gibi kelimeleri oynatırmış. Diksiyon'un durumunu görenler ona “kelime hokkabazı” demeye başlamış. İlk başta kimse farkına varmamış ama Diksiyon büyüdükçe onun bu yeteneğinin hekimin yaptığı yanlış ilahtan kaynaklı olduğu anlaşılmış.

Küçük köyde böyle olaylar yaşanırken kral, prence yani oğluna dersler aldırıyor, kuralı, düzgün cümle kurmayı öğretmeye çalışıyormuş. Büyünün etkisiyle başka ülkelerle de anlaşamayan bu ülke iyice yoksullaşmaya başlamış, elindekileri bitirmeye ramak kalmış. “Ben yaşlandım, en iyisi benden sonra kral olacak olan öğrensin.” diye düşünen kralın aklına bir fikir gelmiş.

Ülkenin her köyünden birer çocuğu sarayında misafir edip eğitmeye karar vermiş. Hemen çıkmış tellallar, haberi yaymışlar. Bizim Diksiyon da seçilmiş gelmiş saraya, başlamış eğitimlere...

Beş ay süren eğitimden sonra tüm çocuklar kralın karşısına çıkıp hünerlerini göstermişler. Ancak hiçbiri Yedibaşlı Kartal'ın karşısına çıkabilecek nitelikte değilmiş, biri dışında. Kim mi o?.. Evet, Diksiyon!.. Diğer çocukların ezdiği çocuk, herkesten en çok cümleyi doğru söyleyebilen olmuş.

Diksiyon, okuma yazmayı öğrendikten sonra büyüden etkilenmemiş gibi konuşmaya başlamış. Böylece, aradığı kişiyi bulan kral, diğer çocukları köylerine gönderip sadece Diksiyon'la ilgilenmiş. Hocalarıyla her ders sonrası görüşüp durumunu öğrenmiş. Kralın oğlu da babasının bu ilgisini gördükçe Diksiyon'u kıskanmaya başlamış.

Kral, Diksiyon'un Yedibaşlı Kartal için yola çıkmaya hazır olduğuna karar verdiğinde yanına da oğlunu vererek: "Gelmeyin iksiri almadan sakın, bak yakın güzel günler!" diyerek onları yolcu etmiş. İki çocuk yola çıkmışlar. Yedibaşlı Kartal, Yeditepe'nin üçüncü tepesinde bir mağarada yaşamış. Bizimkilerin ülkesine çok uzak olan bu dağların yolu da çok zorlu ve ürkütücüymüş. Kral çocukların yanında muhafız yollamak istese de Yedibaşlı Kartal'ın çok acımasız olduğunu bilen askerlerin hiçbiri, çocukları koruyacak gücü bulamamışlar kendilerinde.

Gel zaman git zaman iki çocuk, yarasa ormanına varmışlar. Bu orman çok karanlık ve çok karışıkmiş. Büyükleri zamanında orada da bir köyün olduğunu, yarasalara kötü davrandıklarından istila edildiğini anlatmış. Köy sakinlerinin ise ormanın derinliklerinde saklandığını ve bazılarının da yabancı insanları öldürdüğünü söylerlermiş. Bu nedenle çocuklar her yanlarını kolaçan ederek ilerliyor, hiç ses çıkartmamaya çalışıyorlarmış. Kuru topraktan ilerleyip ses çıkartmamaya çalışırken bir de ne görsünler? Koca bir yarasa sürüsü arkalarından geliyor! Durum böyle olunca çocuklar tabanları yağlayıp koşmaya başlamışlar. Ancak koşarken bastıkları yere dikkat etmiyor ve çok ses çıkarıyorlarmış. Sesleri duyan köylüler de peşlerine takılmasınlar mı? Çocuklar korkuyla kaçmaya çalışırken arkalarından gelen bir köylü, prensi kolundan yakalamış. Prens kurtulmaya çalışmış ancak diğer köylüler de gelmiş ve onu yakalamışlar. Diksiyon, ülkesini kurtarmak için yola devam etmek zorunda imiş.

Yola tek başına devam eden Diksiyon çok üzgün ve yorgunmuş. Ormandan çıkmak için ölesiye koşmuş. Ormandan çıktığı anda da ilk gördüğü çalılığın arasına atlayıp saklanmış. Ayak seslerinin kesildiğinden emin olduktan sonra biraz su içip kumanyasından yemeye başlamış. Hiç tanıyamamış olsa da prensin yakalanmış olması onu çok üzmüş. “Ya ben de yolda ölürsem, ülkemi kim kurtarır?” diyerek ağlamaya başlamış. Sonra aklına büyükannesinin sözleri gelmiş: “Sadece korkaklar pes eder!”

Bunun üzerine yola devam etmeye karar vermiş. Birkaç saat daha ilerledikten sonra hava kararmış. Uygun bir yer bulup geceyi geçirmek için kamp kurmuş. Ancak hava çok soğukmuş, ateş yakmak istemiş ama bulduğu tüm dallar yumuşak ve nemliymiş. Başka çaresi olmayınca pikesine sarılıp uyumaya başlamış.

Sabah bir civcivin ciklemesiyle uyanmış. Tüm gece üşüdüğü için yüzünü, kollarını, dudaklarını hatta bacaklarını hissetmiyormuş. Bir kedi gibi gerinmeye başlamış ama hareket edecek gücü bile yokmuş. Yavaşça doğrulup bir ağaca yaslanmış. Karnı da çok açmış. Çıkınına bir göz atmış ama bir ekmek kııntısı bile yokmuş. Biraz su içip midesinin gurultusunu bastırmaya çalışmış ama nafiye... Bu sefer midesinden “guluk guluk” diye sesler gelmeye başlamış. Çevresine bakınarak yiyecek bir şeyler aramış. Ne yazık ki çevrede ne bir meyve varmış, ne de faydalı bir ot... Ne yapacağını düşünürken aklına sabahki kuş cıvıltıları ve civciv sesleri gelmiş. Hemen yukarılara, dallara bakmaya başlamış. Ve işte, kahvaltısı iki ağaç ötesinde parlıyormuş: kocaman bir yumurta... Kalkmaya çalışmış ancak bacakları hâlâ uyuşukmuş. Yanındaki bir dal parçasını alıp bir baston gibi kullanmaya karar vermiş ve ondan güç alarak ayağa kalkmış.

Uzun bir süreden sonra yumurtaya ulaşmış ve bulduğu kurumuş yapraklarla ateş yakıp pişirip yemiş. Yemeği bittikten sonra haritasını gözden geçirmiş. Yedibaşlı Kartal'ın yuvasına sadece bir saatlik yolu kaldığını anlayıp yürümeye başlamış. Sonunda Yeditepe ve Yedibaşlı Kartal'ın mağarası tam karşısında görünüyormuş...

Mağarayı görünce çok korkmuş, bir o kadar da heyecanlanmış. Aklından hep söyleyecekleri geçiyormuş: “Ey Yedibaşlı Kartal!... Senden diksiyon iksirini almaya geldim! Sorunu sor, cevabını vereyim.” Bu sırada sanki yol çok kısa sürmüş gibi gelmiş ve üçüncü dağa varmış. Zorlu bir tırmanıştan sonra mağara tam karşısındaymış. Yavaşça taşların arasından geçmiş, süzülerek içeri girmiş. Girdiği anda mağaranın çıkışı yarasalarla dolmuş ve kapanmış. Korkudan titremeye başlayan Diksiyon, yine de yürümeye devam etmiş ve Yedibaşlı Kartal'ı görmüş. Kocaman olan bu hayvanın tüyleri, o kadar güzel ve o kadar parlakmış ki sanki altından yapılmışmış. İnsanı güzelliğiyle büyüleyen bu hayvan güzel

olduğu kadar yırtıcıymış da. Diksiyon, bunları düşünürken Yedibaşlı Kartal'ın yedi başı bir ağızdan konuşmaya başlamış. Birbirlerine gelenin kim olduğunu, neden geldiğini, ne yapacağını soruyorlar ancak hiçbir cevap bulamıyorlarmış. Bir zaman sonra liderleri olan baş, “Susun!” diye bağırarak sessizliği sağlamış ve sorusunu yöneltmiş: “Ey insan, sen de kimsin? Ne için geldin? Hangi cesaret iksirini içtin de buraya kadar gelebildin?”

Sorudan sonra tüm başlar kahkahalara boğulmuşlar, nihayet kahkahalar dinince Diksiyon konuşmaya başlamış: “Ey Yedibaşlı Kartal'ın yedi büyük başı! Ben Diksiyon! Sizden diksiyon iksirini almaya geldim! Sorunuzu sorun, cevabını vereyim!” Bunu duyunca başlar yine gülmeye başlamış: “Demek diksiyon iksirini almaya geldin haa?!? Nedenmiş o? Niye vereyim sana?”

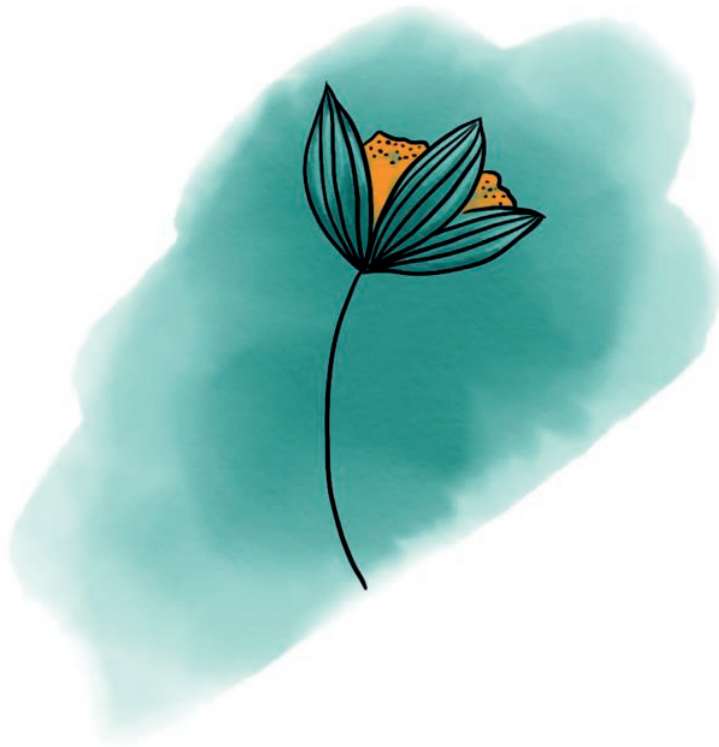
Diksiyon: “Ülkemin üzerinde bir lanet var. İnsanlar düzgün konuşamıyor, kelimeleri karıştırıyor, anlamıyorlar!.. Bu soruna bir son vermek için bu iksire ihtiyacımız var.” demiş. Bundan sonra gülen başlar acı gerçeği söylemiş: “Öyle bir iksir yok! Haha!.. Hatta bizde hiç iksir yok! Hahaha!.. Kim seni gönderdiyse sana yalan söylemiş! Hahaha!..” Diksiyon duyduklarına inanmamış: “Nasıl yok olabilir, nasıl kurtulacak benim ülkem?” diye kendine sormaya başlamış. Son umutlarının da yalan olduğunu anlamış ve hüngür hüngür ağlamaya başlamış. O kadar ağlamış, o kadar ağlamış ki etrafında gözyaşından bir göl oluşmuş. Prensın boşu boşuna öldüğünü, kendisinin de buraya kadar boşu boşuna gelmiş olduğunu düşündükçe ağlaması daha da şiddetlenmiş. Ancak Yedibaşlı Kartal'da farklı bir hâl varmış. Gülmeyi bırakmış, merakla Diksiyon'a bakıyormuş. Sonunda kafalardan biri konuşmaya başlamış:

“Üzülme çünkü ülkeni sen kurtaracaksın.”

Diğeri: “İksiri sana verebilmemiz için ağlaman lazımdı. Bu iksiri ancak gerçek umut ve sevgiye sahip olan kişi kullanabilir.”

En büyük baş ise: “İksir işte, tam karşında! Senin gözyaşların ülkeni kurtaracak olan iksirdir.”

Bunu duyan Diksiyon ağlamayı bırakıp olanları kavramaya çalışmış. Yani aradıkları iksir onun gözyaşları mıymış? Evet, öyleymiş! Sevinmiş, o kadar çok sevinmiş ki havalara uçmuş. Kartal'a teşekkür edip hemen gözyaşlarını kaplara doldurmuş ve ülkesine dönmüş. İksirden tüm insanlar içmiş ve ülke lanetten kurtulmuş. Prensın anısına bir anıt yapılmış ve anıtın üstüne iksirden dökülmüş. Bir de ne görsünler? Anıt birden canlanıp prene dönüşmüş. İksirin adını da "Kelime Hokkabazı" koymuşlar. Böylece ülkenin tüm halkı sonsuza kadar mutlu ve huzurlu yaşamış... Gökten üç kelime düşmüş; biri bu masalı anlatanın aklına, biri bu masalı dinleyenlerin aklına, diğeri de Diksiyon'un kalbine...

Tarih: 31 Mayıs 2004. Güzel bir ilkbahar gününde ben şiddetli bir fırtınayla dünyaya geldim. 4 aylıkken konuşmaya, 3 yaşındayken okuma yazmaya başladım; sözcüklere olan derin tutkumun sebeplerinden biri budur. Tabii bana gece gündüz demeden kitap okuyan ebeveynlerimin emeklerini de göz ardı edemem. Kitaplarla ve sanatla aram hep çok iyi olmuştur.

Hayatım BİLSEM ile kesişince, nöronlarımdan akıp gitmiş olan şeylerin bir bölümü aynı sorundan muzdarip insanların ortasına bomba misali her hafta düştü. Şimdi geriye dönüp bakınca ben de garipsiyorum sorduğum soruları, kurduğum cümleleri. Hep çok sevilen ama yalnız başına olan, sağlam dostluklar oluşturamayan bir insan oldum. Sanırım, evren hayatın anlamını sorgulamam için bana doğru ortamı oluşturmaya çalışıyor, ben de fırsattan istifade zamanımın her bir anını sorgulayarak geçiriyorum. Ve var oluş amacımı bulmaya yıldızlar kadar uzak ama aort damarım kadar yakınımdır.

Özge Narin Irmak
İstanbul Beşiktaş
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen
Sibel Selçuk

Balıkçı ve Dileği

Bir varmış, iki yokmuş; üç gelmiş, dört gitmiş; beş duymuş, altı görmüş; yedi bakmış, sekiz kaçmış; dokuz bulmuş, on saymış; saklanmış, bulmuş, saymış, bulunmuş. Bir sihirli el, kalemi tuttuğu gibi bir masal uydurmuş. Gelenler, görenler, okuyup dinleyenler de bu masala şaşmış kalmış. Bir zamanlar denize çok yakın köylerden birinde bir balıkçı varmış. Yıllar önce bütün ailesini bir tekne kazasında kaybeden bu balıkçı, tek başına yaşarmış. Denizden arta kalan vakitlerini küçük, iki odalı, önü bahçeli evinde geçirmiş.

Komşuları, ara sıra onu evlerine davet ederlermiş; böylece yalnızlığını unutmaya çalışmış. Yine de diğer aileleri gördükçe kendisiyle birlikte yaşayan birisi olsun istermiş. Elbet herkesin bu hayatta bir dileği vardır. Bizim balıkçı da akşamları bahçesine bir sandalye atar, oturur, ışığı yanan evleri uzaktan izler, oralardan gelen kalabalık aile seslerini duydukça içlenir ve dua edermiş.

Bir gün yine tüm malzemelerini yanına alarak denizlere açılmış. Küçük kayığında balık tutma çabasıyla denizin ortasına doğru gelmiş. Oltasını salladığı anda uzaklardan bir ses duymuş. Önce sesin nereden geldiğini anlayamamış. Masmavi denizi baştan aşağı dikkatlice incelemeye başlamış. Kendisinden iki yüz metre kadar bir uzaklıkta çırpınan birini fark etmiş. Yardım istercesine çığlık sesleri de bu yönden geliyormuş.

Hemen oraya doğru kürek çekmeye başlamış. Sese iyice yaklaşmış. Ne olduğunu anlamaya çalışırken gördükleri karşısında şaşkına dönmüş çünkü küçük bir deniz kızı bir taraftan yardım istiyor, bir taraftan da kuyruğuna takılan ağdan kurtulmaya çalışıyormuş.

Balıkçı, tüm bu gördüklerinin şaşkınlığını bir tarafa bırakarak bir an önce deniz kızına yardım etmeye çalışmış. Malzemeleri arasındaki bıçağını alarak deniz kızının kuyruğuna dolanan ağı bir bir kesmeye başlamış. Ağdan kurtulunca çırpınmaktan hâli kalmayan deniz kızını kayığına çekmiş. Deniz kızı, derin derin nefes alarak rahatlamaya çalışmış. Sonrasında da kendisine yardım eden iyi yürekli balıkçıyla konuşmaya başlamış:

-Beni kurtardığın için çok teşekkür ederim. Sen, iyi bir insansın.

-Kim olsa sana yardım ederdi.

-Bu ağı burada bırakıp gidenler, sanırım bana yardım etmezdi. Sen, gerçekten güzel kalpli birisin. Bu yüzden dile benden ne dilersem.

Balıkçı, denizin ortasında bir deniz kızı gördüğüne şaşırılmıştı, onun konuşabiliyor olmasına da şaşırılmıştı ama şimdi en büyük şaşkınlığını yaşıyordu. Deniz kızı, belki de onun bir dileğini gerçekleştirecekti.

-İyi düşünmelisin. Benden güzel bir dilek dile ve o dileğin gerçekleşsin, seni mutlu etsin.

Balıkçı, iyice düşünmeye başladı. Bu hayatta en büyük isteği ne olabilirdi ki? Tabi ki de yalnızlığını unutturacak, onunla beraber yaşayacak, onu mutlu edecek birisi olsun isterdi. Zaten böyle bir isteği varken başka bir şey dilese çok pişman olurdu. Yalnız bu istediği kişi; çocuk mu olmalıydı, yetişkin mi? Kız mı olmalıydı, erkek mi? İnce ince düşünmeye dalmıştı.

-Seni bu kadar çok düşündüren şeyi ben de merak ettim. Haydi, iyi kalpli balıkçı, dile benden ne dilersem!

Sonunda balıkçı, kararını verdi. Artık gerçekten ne istediğini biliyordu.

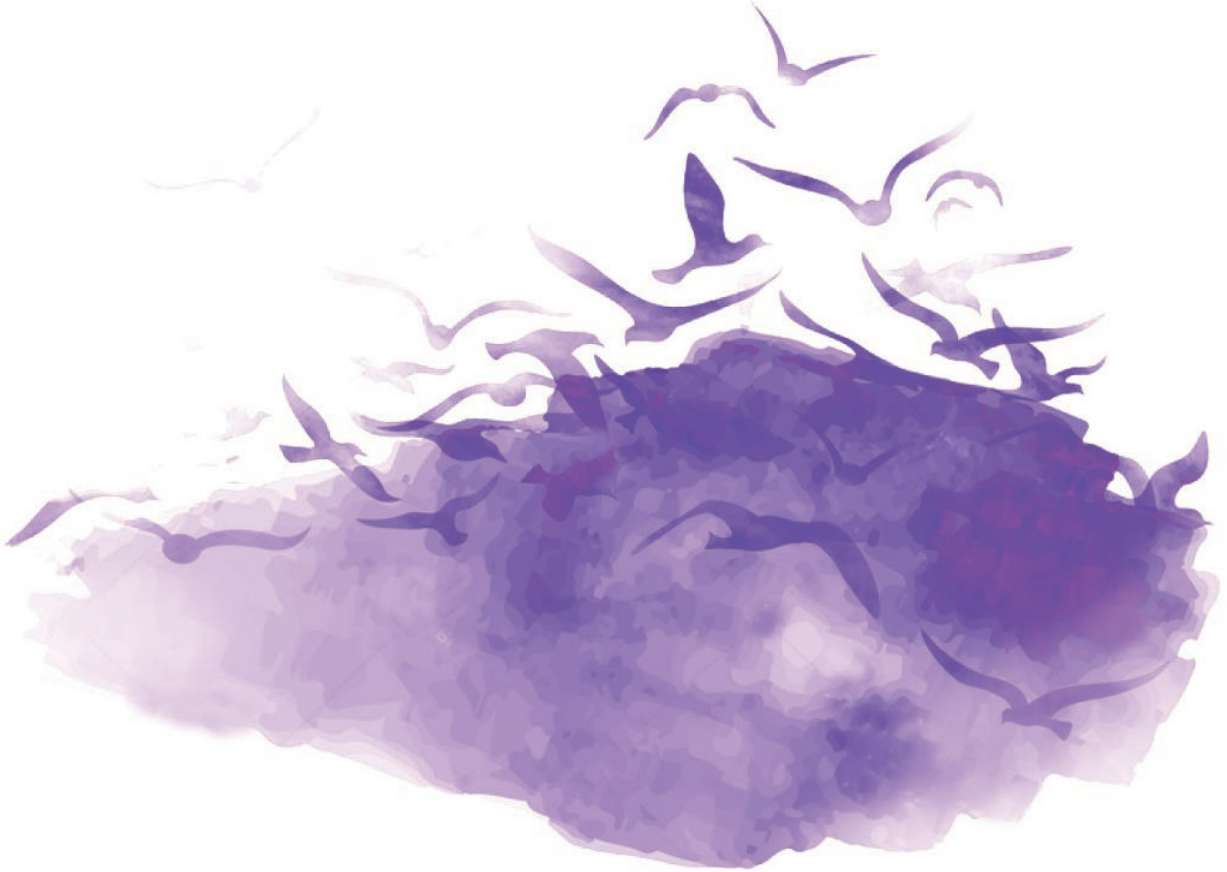
-Ben, bir kız çocuğum olsun istiyorum. Saçları sarı, gözleri yeşil olsun. İyi kalpli olsun, sevgi dolu olsun. Evime neşe katsın, her günüm mutlulukla dolsun.

Dileğin gerçekleşecek iyi kalpli balıkçı. Haydi, evine dön. Kızın, seni daha fazla beklemesin.

Deniz kızı, son sözlerini de söyledikten sonra denize atlamış ve bir anda gözden kaybolmuş. Duyduklarına inanıp inanmama arasında kalan balıkçı, bir an önce eve dönmeyi amaçlamış. Heyecanla küreklere sarılmış. Kaygısını kıyıya çektikten sonra koşa koşa evine ulaşmış. Tam kapıyı açacağı sırada kapı içeriden açılmış ve “Baba!” diyen bir ses boynuna atılmış. Sarı saçlı, yeşil gözlü bu güzel kız çocuğu, balıkçıya baba diyor; balıkçı ise mutluluktan havalara uçuyordu. Balıkçı, kızına çok güzel yemekler hazırlamış. Onunla oyunlar oynamış. Ona kitaplar okumuş. Balıkçı da kızı da çok mutluymuş. Artık onun evinden de mutluluk sesleri yükseliyormuş. Balıkçının bir kızı olduğunu duyan komşuları, bu kıza hediyeler alıp gelmişler. Evlerine davet ettiler. Onlar bile tüm bu yaşananları bir mucize olarak kabul ediyorlarmış.

Gel zaman git zaman bir gün balıkçının bu güzel kızı, dışarıya çıkmak istemiş. Ama öyle komşulara falan değil, daha başka yerler görmek istiyormuş. Balıkçı önce bir tereddüt etmiş; ama sonra onun sevdiği şeyleri yaparsa kendisini daha çok seveceğini düşünmüş ve birlikte dışarıya çıkmaya karar vermiş. Denizden gelen bu güzel kız, önce deniz kenarına gitmek istemiş. Orada kumları avuçlamış, denizin suyu ile ellerini ve yüzünü yıkamış. Sonra da babasından başka yerleri gezdirmesini istemiş. Balıkçı, onu pazar yerine götürmüş. İlk defa bu kadar insanın bir arada olduğunu gören çocuk şaşırmış ve babasının ellerini daha sıkı tutmuş. Bir tarafta yiyecek, içecek satanlar; bir tarafta elbise, ayakkabı satanlar; diğer yanda kap kacak... Güzel kız, gezerken bir satıcının önünde duran bir çift kırmızı ayakkabı görmüş. Onları çok beğenmiş. Balıkçı babası, kızının kalbini hiç kırar mı? Hemen o ayakkabıları satın almış. Bu küçük çocuk, her istediğini yapan babasını her geçen gün daha da çok sevmeye başlamış. Hava kararmaya başlayınca eve dönmeye karar vermişler. Eve varır varmaz çocuk, bu yeni kırmızı ayakkabıları denemek istemiş. Ayakkabıları ayağına geçirir geçirmez babasının gözleri önünde bir anda ortadan kaybolmuş. Çünkü ayakkabılar sihirliymiş. Kızının ortadan kaybolmasına çok üzülen balıkçı, onu her yerde aramaya başlamış. Sokaklara, komşularına, pazar yerine bakmış. Oralarda bulamayınca deniz kıyısına gitmiş. Kaygısına binip denizde açılarak deniz kızıyla karşılaştığı noktaya kadar gelmiş. Çılgılık çılgılığa hem denizkızını hem de kendi kızını denizin orta yerinde aramaya başlamış. Ama sesine ne denizkızı çıkıp gelmiş ne de kendi kızı. Ağlaya ağlaya evine dönmeye, kızını orada beklemeye karar vermiş. Günlerce,

aylarca kızını beklemiş. Yemeden içmeden kesilmiş. En sonunda da üzüntüsünden yataklara düşmüş. Her gün, her gece kızının geri dönmesini dilemiş. Bir gün gerçekten de dileği kabul olmuş ve kızı bir anda geri gelmiş. Balıkçı babasını hasta yatağında gören güzel kız, çok üzülmüş. Babasına sarılmış, ellerini öpmüş, ondan özür dilemiş. Hâlbuki bu güzel kız da nasıl kaybolduğunu, onca zamandır nerede olduğunu bilmiyormuş. Tek bildiği kırmızı ayakkabıları ayağından çıkardığı anda kendisini babasının yanında bulduğunumuş. Kızının tekrar geri dönmesine, evini neşelendirmesine sevinen balıkçı, yavaş yavaş iyileşmeye başlamış. Yıllar geçmiş ama balıkçı ile kızı, bir daha hiç ayrılmamışlar. Küçük, şirin evlerinden mutluluk sesleri yükselmeye devam etmiş.

23 Ocak 2007'de, Burdur'da açtım gözlerimi. Önünde küçük bir bahçesi olan bir apartmanda, ağabeyimle türlü oyunlar oynayarak büyüdüm. Akşama kadar oyun oynar, eve girdiğimizde de çok yorgun olurduk. Ama bu; oyunun tatlı yorgunluğuydu, bize oyun oynamayı daha da sevdiren bir yorgunluk. O günlerde, her gün yatmadan önce anneme masallar okuması için ısrar ederdik. Annem de bizi kırmaz, her akşam bize kitaplardan masallar okurdu. Kitap okuma isteğim de buradan geliyor. Çünkü annemin okuduğu bu kitapları çok sever, okumayı öğrendiğimde tüm kitapları okumayı düşlerdim.

İlkokula başladığımda okuma isteğim daha da arttı. Yeni şeyler öğrendikçe sevindim, öğretmenimin verdiği kitapları zevkle bitirdim. Birkaç sene sonra BİLSEM'le tanıştım. Burayı tanımış olmam beni daha da hırslandırdı, daha çok okumaya ve daha çok çalışmaya başladım. Artık yazma becerimi de geliştirebiliyordum. Hikâyeler ve masallar yazmaya başlamıştım. Hayal dünyam genişti ve ben artık bu dünyaya sığamıyordum. Yazdım, yazdım... İşte artık buradayım.

Öykü Gümüştaş

Burdur Alpaslan Ali Can
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Ayşegül Kurumlu

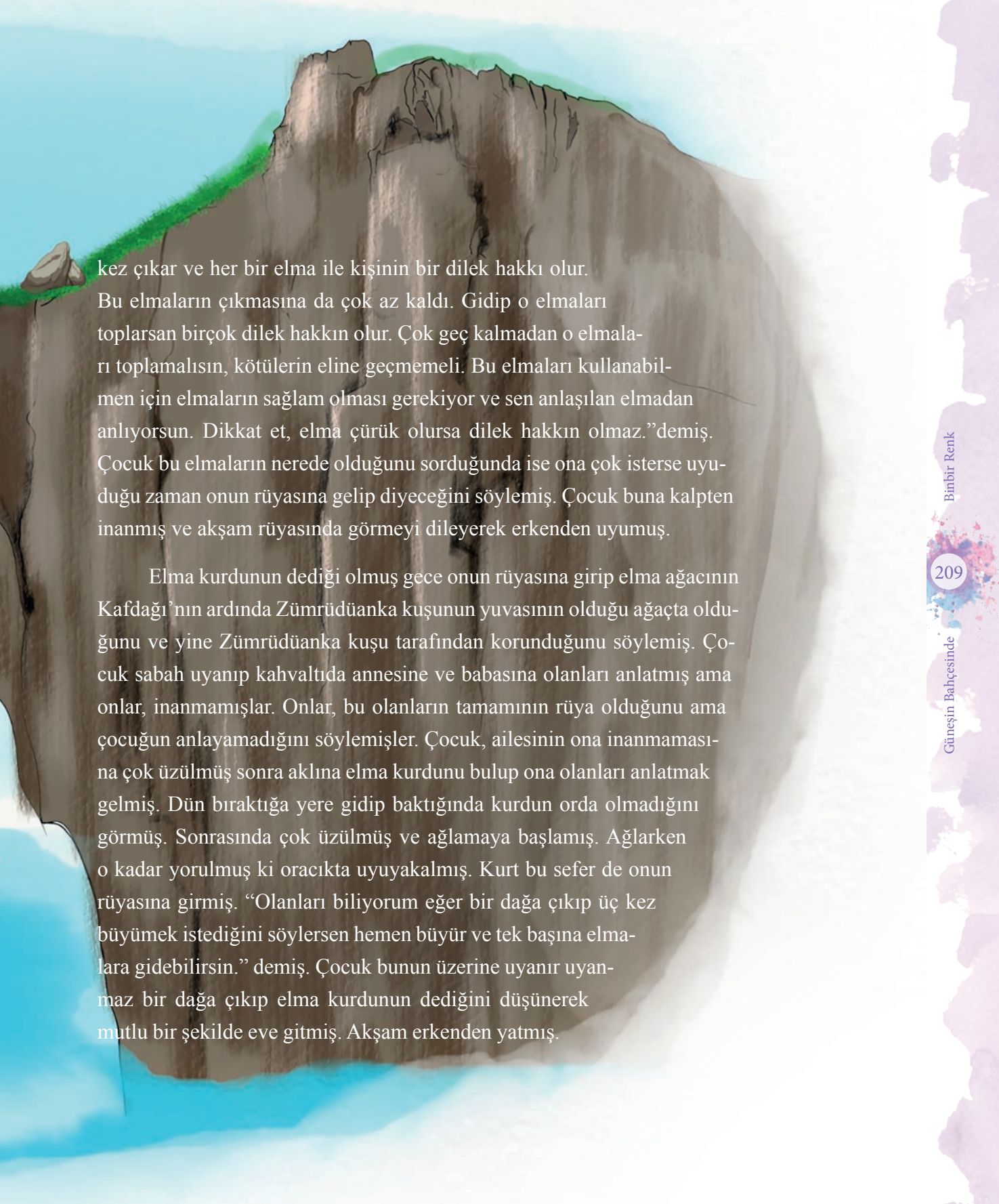

Sihirli Elma

Evvel zaman içinde, deve tellal iken, saksığan berber iken... Ben anamın beşiğini tıngır mıngır salları iken. İp koptu, beşik devrildi. Anam kaptı maşayı, babam kaptı meşeyi, döndürdüler dört köşeyi. Dar attım kendimi dışarı... Vardım bir pazara. Bir at aldım dorudur diye. Bineyim dedim, at bir tekme salladı bana dur diye... Padişahın topları ateşe başladı. Topladım gülleri cebime koydum darıdır diye. Tozu dumana kattım, Edirne'ye yettim. Selimiye minarelini belime soktum borudur diye. Bereket inandılar, tutup beni saldılar. Neyse uzatmayalım, masala başlayalım.

Çok uzak diyarlarda elmayı çok seven ve elma işinden anlayan bir çocuk varmış. Bir gün bu çocuk yüksek bir yerde oturmuş yine elma seçerken bir tane elmanın kurtlu olduğunu fark etmiş. Çocuk elmayı tam atıp yenisini alacağı sırada içinden “Dur!” diye bir ses gelmiş, Çocuk şaşırılmış merak edip biraz beklemiş. Elmanın içinden tekrar ses gelmiş “Beni daha güvenli bir yere alır mısın?” Çocuk bu senin sahibinin kim olduğunu sormuş. Elmadan bu sefer “Ben, az önce elmanın içinde gördüğün kurt, eğer beni buradan atmazsan sana çok önemli bir şey söylerim.” demiş. Çocuk merakına engel olamamış ve elmayı yanına koyup “Tamam, güvendesin, çıkabilirsin.” demiş. Elma kurdu elmanın içinden çıkmış ve ona çok teşekkür etmiş. Çocuk elma kurdunun diyeceği şeyin ne olduğunu sormuş. Kurt “Ben yaşlı ve bilgili bir kurdu. Aynı zamanda da tecrübeliyim. Nerde ne vardır, ne işe yarar bilirim. Sen de beni atmadığına göre iyi bir çocuksun. Sana bildiğim bir şeyi söyleyebilirim demek oluyor bu. Yeryüzünde sihirli bir elma ağacı var. Bu elmalar yüz yılda bir

kez çıkar ve her bir elma ile kişinin bir dilek hakkı olur. Bu elmaların çıkmasına da çok az kaldı. Gidip o elmaları toplarsan birçok dilek hakkın olur. Çok geç kalmadan o elmaları toplamalısın, kötülerin eline geçmemeli. Bu elmaları kullanabilmen için elmaların sağlam olması gerekiyor ve sen anlaşılabilir elmadan anlıyorsun. Dikkat et, elma çürük olursa dilek hakkın olmaz.” demiş. Çocuk bu elmaların nerede olduğunu sorduğunda ise ona çok isterse uyuduğu zaman onun rüyasına gelip diyeceğini söylemiş. Çocuk buna kalpten inanmış ve akşam rüyasında görmeyi dileyerek erkenden uyumuş.

Elma kurdunun dediği olmuş gece onun rüyasına girip elma ağacının Kafdağı'nın ardında Zümrüdüanka kuşunun yuvasının olduğu ağaçta olduğunu ve yine Zümrüdüanka kuşu tarafından korunduğunu söylemiş. Çocuk sabah uyanıp kahvaltıda annesine ve babasına olanları anlatmış ama onlar, inanmamışlar. Onlar, bu olanların tamamının rüya olduğunu ama çocuğun anlayamadığını söylemişler. Çocuk, ailesinin ona inanmamasına çok üzülmüş sonra aklına elma kurdunu bulup ona olanları anlatmak gelmiş. Dün bıraktığa yere gidip baktığında kurdun orda olmadığını görmüş. Sonrasında çok üzülmüş ve ağlamaya başlamış. Ağlarken o kadar yorulmuş ki oracıkta uyuyakalmış. Kurt bu sefer de onun rüyasına girmiş. “Olanları biliyorum eğer bir dağa çıkıp üç kez büyümek istediğini söylersen hemen büyür ve tek başına elmalara gidebilirsin.” demiş. Çocuk bunun üzerine uyanır uyanmaz bir dağa çıkıp elma kurdunun dediğini düşünerek mutlu bir şekilde eve gitmiş. Akşam erkenden yatmış.

Sabah uyandığında gerçekten de büyümüş, genç bir delikanlı olarak uyanmış. Ailesi onu gördüğünde onun dediklerinin doğru olduğuna inanmışlar ve zaten artık yeterince büyük olduğu için gitmesine izin vermişler.

Çocuk hiç vakit kaybetmeden yola çıkmış. Çocuk az gitmiş uz gitmiş... Dere tepe düz gitmiş. Çayır çimen geçerek, lale sümbül biçerek, soğuk sular içerek gitmiş. Yolda yaşadığı en büyük zorluk yalnızlıkmış. Hatta bazen bu yüzden ağlamış. Yine böyle ağlarken yanına bir kız gelmiş ve sohbet etmeye başlamışlar. Genç başından geçenlerin hepsini kıza anlatmış. Kız ona eşlik edebileceğini söylediği zaman genç çok sevinmiş ve yola birlikte devam etmişler, artık eskisinden daha mutluymuş. Yolda bu sefer karşılarına başka bir kız çıkmış ve gence birlikte yolculuk ettiği kızın kötü niyetli bir kız olduğunu söylemiş. Bunun üzerine gencin arkadaşı olan kız “Seni beni tanımıyorsun bile, bizimle uğraşma, kendi yoluna git!” demiş. Gence ise bu kızın çok kötü bir kız olduğunu, geçenlerde başkalarına da aynıını yaptığını, inanmamasını söylemiş ve onsuz yollarına devam etmişler. Ancak kız vazgeçmemiş ve onları bu sefer de gizlice takip etmeye başlamış. Yine onlar yollarına devam ederken karşılarına tek gözlü, uzun boylu, uzun kollu bir canavar çıkmış. Tam onlar kaçarlarken kız yere düşmüş. Genç onu kurtarmak için durduğunda canavar yaklaşmış. Kız ayağa kalkar kalmaz çantasından sihirli küreler çıkarmış ve birtakım sihirli sözler söyleyerek canavara fırlatmış. Canavarın etrafını bir anda sis kaplamış ama canavarın yere düşen gölgesi görünüyormuş. Genç, kıza çok teşekkür etmiş ve aynı zamanda bunu nasıl yaptığını sormuş. Kız en başta söylemek istemese de sonradan kendisinin birkaç büyü bildiğini, böyle şeylere ilgi duyduğunu söylemiş.

Yine yolda devam ederlerken karşılarına kocaman bir uçurum çıkmış ve burayı nasıl aşacaklarını düşünmeye başlamışlar. Genç, büyücü kıza bununla ilgili bir sihir bilip bilmediğini sormuş. Kız ise “Kısa süreliğine uçabilirim ancak uçarken seni taşıyamam ama bana elmaların nerede olduğunu söylersen senin yerine gidip alıp gelebilirim.” demiş. Ancak genç ona bunu kendisinin yapmak istediğini başarı duygusunu kendisinin tatmak istediğini söylemiş ve kabul etmemiş. Bunun üzerine uzunca bir süre nasıl geçeceklerini kara kara düşünmeye başlamışlar. Bir ara gencin aklına bir fikir gelmiş. Eğer köprü yaparlarsa kız karşıya geçip her iki tarafı da bağlayabilirse genç bu köprüyü kullanarak karşıya geçebilirmiş. Dolayısıyla hemen işe koyulmuşlar ve gün batımına kadar sağlam bir köprü yapmayı başarmışlar. Kız uçarak karşıya

geçmiş ve köprünün iplerini sağlam bir yere bağlamış. Genç de kendi tarafında bağlamış ve genç, köprüyü kullanarak karşıya geçmiş. Köprüyü yaparken kullandığı eşyaların artıklarını da “Belki lazım olur.” diye düşünüp çantasına koymuş. Böylelikle hem kendi için hem de başkaları için sağlam bir köprü bırakmış olmuş.

Daha nice engeller çıkmış önlerine ama onlar vazgeçmemiş devam etmişler ve en sonunda Kafdağı’ nı aşıp Zümrüdüanka kuşunun yuvasını görmüşler. Hayal ettiklerinden çok çok büyük bir yuva ve ağaçla karşılaşmışlar. Zümrüdüanka kuşu ortalarda görünmüyormuş. Kız ve genç bunu fırsat bilip elmaları toplamak için koşmaya başlamışlar. Bu esnada Zümrüdüanka kuşu gelmiş. Hızlı bir darbeyle gencin kıyafetlerine pençesini takmış ve onu havalandırmaya çalışmış. Ama gencin bacağından, birisi tutuyormuş. Bu kişi, yoldayken karşılarına çıkan ve büyücü kız hakkında bir şeyler söyleyen kızmış. Bu kız, tüm gücüyle genci tutuyormuş. Ama tabii ki yeterli değilmiş. Genç, büyücü kıza bağırarak yardım etmesini istemiş ancak büyücü kız onlara yardım etmeyip elmaları toplamaya başlamış. Onlar uzaklaşırken onlara el sallamış, bütün büyük elmaları toplamış, yere çantasından çıkardığı bir küreyi çarpmış, her yer sis olmuş ve büyücü kız yaşlı bir cadıya dönüşmüş. Aslında o gencin ağladığını gördüğü zaman kılık değiştirip ona yardım edeceğini söyleyerek onu kaçırmayı düşünüyormuş ama genç elmalardan bahsedince elmaları almanın daha mantıklı olacağını düşünmüş. Böylelikle hem elmalara sahip olacak hem de isterse genci de kaçırabilecekmiş. Genç, yolda karşılarına çıkan kıza inanmadığı için çok pişman olmuş ama artık çok geçmiş.

Zümrüdüanka kuşunun pençesinde genç ve gencin ayağından tutan kız, kuş yüzünden birlikte uçarak oradan uzaklaşıyorlarmış. Genç, kızdan ona inanmadığı için özür dilemiş. Kız “Sen şimdi bunu boş ver. Bu kuş bizi nereye götürüyor bilmiyoruz. Bundan kurtulmalıyız.” demiş. İki birlikte ne yapacaklarını düşünmeye başlamışlar. Kız gence çantasında uzun ve sağlam bir şey olup olmadığı sormuş. Gencin aklına köprüyü yaparken kullandıkları halattan kalan parçaların olduğu gelmiş ve o parçaları çantasından çıkarmış. Hepsini sağlam, hızlı ve gizli bir şekilde birleştirmiş. Kızın eli artık yavaş yavaş kayıyormuş. Genç daha da acele etmiş ama kız yorulmuyormuş çünkü kız küçüklükten beri çok güçlüymüş. Genç halatları birleştirdiğinde kızın boştaki eline vermiş. Kız bu halatın ucunu bir ağaca fırlatmış ve halat oraya bağlanmış. Kız var gücüyle çekmeye başlamış ama tek eli ile Zümrüdüanka

kuşuna karşı koyamıyormuş. Genç, bunu görünce hızlı bir hareketle eğilip kızı kucağına almış. Kız artık iki elini de kullanabiliyormuş ve Zümrüdüanka kuşu dengesini kaybedip alçalmaya başlamış. Genç ve kız bunu fırsat bilip çevik bir şekilde kuştan kurtulmuşlar. Yere indiklerinde hiç vakit kaybetmeden elmaların olduğu ağaca doğru koşmaya başlamışlar. Kız önlerine çıkan bütün engelleri kolayca ya kırıyor ya fırlatıyor ya da itiyormuş. Elma ağacına vardıklarında bir tane çok küçük bir elma kaldığını fark etmişler. Zümrüdüanka kuşunun peşlerinde olduğunu bildikleri için hemen elmayı alıp saklanmışlar. Zümrüdüanka kuşu oraya gelmiş. Ama saklandıkları yerde onları görememiş ve yuvasına çıkmış. Kız ve genç saklandıkları yerden çıkmak için geceyi ve Zümrüdüanka kuşunun uyumasını beklemişler. Kuşun uyuduğundan emin olduklarında saklandıkları yerden çıkmışlar ve sessiz bir şekilde oradan uzaklaşmışlar. Güvenli bir yere geldiklerinde kız “Şimdi ne yapacağız, sen bu elmayı ne için kullanacaksın?” demiş. Genç bunu daha önce hiç düşünmediğini fark etmiş ama sonra aklına elma kurdunun dedikleri gelmiş. Elma kurdunun ona elmaların kötülerin eline geçmemesi gerektiğini söylediğini hatırlamış. Tek bir dilek hakkı varmış ve o cadının elindeki elmaların hiçbir işe yaramamasını dilemiş. Ama cadı zaten o elmaları kullanamadığı için bu dilek sayılmamış. Cadı elmaları kullanamıyormuş çünkü elma kurtları da büyük elmaları seçtiği için ve cadı da büyük elmaları topladığı için onun elmalarının hepsi kurtluymuş. Ancak bu elmalar sihirli olduğu için kendini hemen tazeliyormuş ve elmanın kurtlu olduğu belli olmuyormuş. Eğer cadı açgözlülük yapmayıp birkaç tane küçük elma ile yetinse dilek hakkı olabilirmiş ama o açgözlülüğünün cezasını böyle çekecekmış.

Gence gelince, genç elmayı evirmiş çevirmiş şöyle bir bakmış ve sağlam olduğunu anlamış. Sonrasında elmanın çekirdeklerini almış, onları ekmiş. Böyle yaparak bir sürü sihirli elma ağacı kazanmış ve dilek olarak “sonsuz mutluluk” dilemiş. Kiminle mi? Tabii ki ona yardım eden, Zümrüdüanka kuşundan kurtaran, onu gerçekten seven kızla, sonsuza dek mutlu olmayı dilemiş. Onlar ermiş muradına, biz çikalım kerevetine...

2003 yılının Nisan ayında güzel Nevşehir’de dünyaya gözlerimi açtım. Ailemin tek çocuğuyum. Öğretim hayatım hep Nevşehir’de geçti. Şu an da Nevşehir Halil İncekara Fen Lisesinde öğrenim görmekteyim. 7 yıldır BİLSEM öğrencisi olmaktan gurur duyuyorum. Sosyal etkinliklerle kendimi geliştirmek bana zevk verir. Gitar çalmak, resim yapmak bana mutluluk verir. Çok kitap okumamın bende olaylara karşı farklı bakış açısı geliştirdiğine inanıyorum. Öykü ve masalların güzel dünyasında ve BİLSEM öğrencilerinin kaleminden yazılarla tekrar buluşmak dileğiyle...

Rabia Nur Satmaz
Nevşehir Halil İncekara
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen
Ayşe Kayaalp

Peri Özü

Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde, uzak diyarlarda perilerin ve cinlerin yaşadığı büyü bir krallık varmış. Burada yaşayan her peri bir rengi temsil eder, gücü de bu renge bağlı olarak zamanla ortaya çıkarmış. Ama ne yazık ki periler güçlerine kavuşabilmek için öncelikle temiz kalpli ve erdem sahibi olmalıymış. Fakat her peri erdem sahibi değilmiş. Özünden uzaklaşan ve peri özü kararan periler, krallığın çorak bölgelerine sürgün edilirmiş. Tabii bu kötü kalpli perileri durdurmaya yetmezmiş. Yasaklı büyüleri yapıp etrafa lanetler saçarak kendi saflarına daha fazla peri çekmeye çalışırlarmış. Böylece perilerin aynı zamanda güçlü bir iradeye sahip olması gerekirmiş.

Yaklaşık bir karış uzunluğunda olan periler dünyaya renksiz gelirmiş. Saçları, gözleri ve kanatları şeffaf olurmuş. Hayatları boyunca yaptıkları her iyilik onlara daha güçlü ve daha renkli peri özü getirmiş. Peri özü de perilerin kanatlarının içerisinde dolaşan sihirli kanmış.

Peri özü henüz şeffaf olan Zümrüt, ağaç kovuğundaki evinin köşesine sinmiş ağlarken zamanın nasıl geçtiğinin farkına bile varmamış. Hava caddelerinin en yoğun olduğu gün batımı zamanında herkes ya işinden döner ya da okuluna gidermiş. Gelişim derslerinin sevilen öğretmeni Peri İnci, her zamanki gibi emirler yağdırarak kaşları çatık bir şekilde uçarken, duyduğu hıçkırık sesi ile aniden duraksamış. “Yanlış duydum herhâlde...” derken aynı hıçkırık sesini birkaç kez daha duyunca etrafındaki ağaç kovuklarını teker teker yoklamış. Baktığı son ağaç kovuğunun içinde de kimsenin olmadığına kanaat getirmişken, çiçek motifli koltuğun

hemen çaprazındaki girintiden dışarı taşan şeffaf saç buklelerini görüvermiş, bunun üzerine kararını hızlıca değiştirip ponponlu yaprak ayakkabıları ile adımlarını o yöne çevirmiş. Zümrüt, ayak seslerini duyunca başını hafifçe kaldırmış ki öğreticisi ile göz göze gelmişler. Öğrencisini tanımış. Kaşlarını havaya kaldırıp yanına çömelmiş ve merakla sormuş:

“Niçin ağlıyorsun sen böyle?”

Zümrüt’ten ses gelmemiş. Gürültülü bir hıçkırığın ardından boynuna sarılan ince kollar nedeniyle yaşadığı kısa bir şaşkınlığın ardından Peri İnci de Zümrüt’e sarılmış. Ağladığı için boğuk boğuk gelen sesine dikkat kesilmiş ve anlamaya çalışmış:

“Sadece ben kaldım! Sadece benim kanatlarım renksiz. Alaycı bakışlardan, dışlanmaktan, umursanmamaktan, küçümsenmekten bıktım!”

“Ah, sana inanamıyorum! Perilerin ne düşündüğü niçin bu kadar umurunda? Sen ne olduğunu bildiğin sürece başkalarının sana olan tutum ve davranışları senin için mühim olmamalı. Her perinin dönüşüm zamanı bellidir. O zamanın gelmesini beklemekten başka yapacağın bir şey yok. Tabii umutsuzluk her şeyi çekilmez kılabilir. Ben senin güzel bir renge sahip olacağına kalpten inanıyorum.”

Zümrüt’ün gözyaşları akmayı bırakırken kollarını indirerek Peri İnci’den ayrılmış:

“Bunları sizden duymak çok gururlandırıcı fakat kendime ait bir görevim bile yok. Bütün gün oturmaktan bıktım artık.”

Peri İnci gülümseyerek Zümrüt’e bakmış. Birkaç saniye boyunca Zümrüt’ün arkasındaki motifli ağaç gövdesini süzdükten sonra yavaşça ayağa kalkmış. Arkasında şaşkın bir peri bırakırken kapıya yönelmiş ve seslenmiş:

“Beni takip et.”

Zümrüt, sorgulamadan ayağa kalkmış ve elleriyle gözyaşlarını silmiş. Kısa bir uçuşun

ardından cinlerin köy sınırına oldukça yakın bir yerde alçak ağaç dallarından birinin üstüne oturmuşlar:

“Zümrüt, senden sadece onları izlemeni istiyorum.”

Yaklaşık on dakika kadar süren rahatsız edici sessizliğin ardından uzaklardan hoş bir ezgi duyulmaya başlamış. Hemen ardından duyulan ritmik ayak sesleri ve ormanın derinliklerinden gelen cinlerle Zümrüt’ün ağzı şaşkınlıkla açılırken Peri İnci görmeye alışık olduğu manzarayla tebessüm etmiş:

“Biz yorulmak nedir bilmeyiz, ne şen cinleriz!

Yeni yerler gezeriz, keşfetmeyi severiz!

Yardıma ihtiyaç duyulursa hemen koşup gideriz!”

Oldukça eğlenceli olan marşı acı bir çığlık sesi bölmüş. Cinler birkaç saniye birbirlerine bakmışlar, birden çıkışına geldikleri ormanın karşısında yığılı duran samanların üzerine ellerindeki kazma ve kürekleri bırakarak sanki sözsüz bir anlaşma yapmışlar gibi, dört bir yana dağılmışlar. Gözcü cin uzun bir ağacın tepesine tırmanıp boynuna asılı olan dürbünüyle etrafında bir tam tur dönmüş. Kafasıyla birlikte hızlı hızlı oynattığı dürbünü birden durmuş ve titreyen eliyle boynundaki düdüğü üç kez çalmış. Etrafta koşuşturmayı kısa bir an için bırakan cinler, gözcü cinin elini tam karşısına doğru savurmasıyla ellerindeki yardım ekipmanlarıyla birlikte o yöne doğru koşmaya başlamışlar. Zümrüt, ağzı açık, onları izlerken Peri İnci onu kolundan çekiştirmeye başlamış:

“Haydi Zümrüt, Haydi!”

Koşan cinleri takip etmeye başlamışlar. Gözcü cin, keskin gözleriyle hemen onları fark etmiş ve selam vermeyi ihmal etmemiş. Fazla hızlı uçmalarına rağmen Zümrüt, kendi kanatları rüzgârdan dolayı kasılırken buna karşın, Peri İnci’nin rüzgâr hiç işlemiyormuş gibi rahat görünen toz pembe kanatlarına ve peri özünden etrafa yayılan hafif simli parlak ışığına imrenerek bakmış. Bir an için damarlarındaki kan kıskançlıkla dolmuş. Burnundan solumaya

başlamış Zümrüt, sebepsiz yere huzursuz olmuş. Hızlı hızlı soluk alıp verirken sağ ve sol yanında silik bir şekilde hareket eden şeffaf kanatlarının koyulaşmaya başladığını görünce panikleyip bir anda durmuş. Kafasını çevirip kanatlarına baktığında siyah peri özümüyle dolmakta olduğunu görmüş, kanatları ağırlaşmaya ve hızla yere düşmeye başlamış. O anda bileğini yakalayan elle birlikte sımsıkı kapattığı gözlerini aralamış ve karşısında bir iyilik meleği gibi parlayan Peri İnci'ye minnetle bakmış:

“Özür dilerim. Bir an için kendimi kaybettim.”

Peri İnci'nin gözleri büyümüş:

“Demek keşfedildin.”

Kendisini bir papatyanın üstüne bırakan öğrencisine şaşkınlıkla bakmış. Peri özü karmış kötü kalpli perilerin, kendisinin içindeki bıkkınlık ve kıskançlıktan haberdar olduğunu anlayan Zümrüt, başını yere eğmiş:

“Bu korkunç!”

“Evet, öyle.”

“Ne yapacağım?”

“Sen buna kafanı yormadan önce benimle cinleri takip etmelisin. Görmeni istediğim bazı şeyler var.”

Ağırlaşmış kanatlarından dolayı uçamayan çaylak öğrencisini elinden sıkıca kavrayarak cinlerin gittiği yoldan ilerlemeye başlamış. Sonunda kulaklarına konuşma seslerinin gelmesiyle, bir şeyin etrafında koşuşturan cinleri görmeleri bir olmuş. Uzun bir ağacın yüksekteki bir dalına oturup cinleri izlemeye başlamışlar:

“Ahududuyu nereden bulacağım ki! Hazirana daha çok var.”

“Yılan zehrini nasıl vücudundan atacağız peki?”

“Birisi su matarasını getirsin.”

“Bizi görmemeli! Ne yapabiliriz?”

Etrafta koşuşturan cinlerin ortasında yerde baygın hâlde yatan küçük insan yavrusunu görünce Zümrüt çok şaşırılmış:

“Küçük kız, bizim krallığımızın sınırlarından nasıl geçmiş olabilir?”

“Unutma Zümrüt, eğer gerçekten inanırsan hiçbir şey imkânsız değildir. Küçük çocuklar iflah olmaz, hayalperestlerdir. Biz periler onların dünyasının birer parçasıyız ama yetişkinler öyle mi? Hayatın temposundan bunalıp geniş hayal güçleriyle birlikte toplumsal ahlak kurallarını da unutuveriyorlar. Bizim krallığımız ancak huzuru ve erdemi kabul eder.”

Cinlerin bağışmasıyla kafasını çevirip merakla küçük kıza bakmış Zümrüt. Hareketlenen küçük kıızı görünce heyecandan ayağa fırlamış fakat giderek ağırlaşan kanatları ona engel olmuş. Somurtarak yerine oturduğunda Peri İnci işaret parmağı ve başparmağıyla dudaklarının kenarlarını yukarı doğru çekerek gülümsemesini sağlamış:

“Zümrütü kıymetli kılan nedir, biliyor musun? Parlak, ışığı geçirgen ve çatlaksız, kusursuz bir yapıya sahip olmasıdır. Sen kötülüğe iyilikle cevap verirsen, daima kendi gizemini çözmeye çalışıp dış etkenlerden dolayı benliğinde hasar kalmasına engel olursan adın gibi kıymetli olabilirsin.”

Zümrüt öğreticisinin kendisine söylediği değerli sözleri hızlıca aklından geçirmiş. Yavaşça başını aşağı yukarı sallamış:

“Haklısınız. Çok haklısınız.”

Peri İnci, elini Zümrüt’ün omzuna koymuş ve güven verircesine gülümsemiş. O anı bozansa küçük kızın çılgıymış. Küçük kız oturur vaziyette korku dolu gözlerle etrafındaki cinlere bakıyormuş. Cinler de donakalmışlar. O sırada liderleri hızlıca kendine gelmiş:

“Biz dostuz.”

Küçük kız durmamış. Boğazını yırtarcasına bağırmaya devam etmiş. Peri İnci en sonunda dayanamamış ve elini zarifçe hareket ettirerek kıza sözsüz büyülerinden birini yapmış. Küçük kız bir anda geriye düşerken cinler kızı iyileştirmiş olduklarından sevinçle dans etmeye başlamışlar:

“Biz yorulmak nedir bilmeyiz, ne şen cinleriz!

Yeni yerler gezeriz, keşfetmeyi severiz!

Yardıma ihtiyaç duyulursa hemen koşup gideriz!”

Cinlerden biri bütün cinleri durdurarak elindeki tozu kızın üzerine serpmiş ve kız havalanarak izci cini takip etmeye başlamış. İzci cin onu ailesinin yanına bırakmak için giderken diğer cinler toparlanmışlar ve geldikleri yere doğru yürümeye başlamışlar:

“Hangi peri olduğunı gördünüz mü? Ben göremedim.”

Cinler aralarında hangi perinin onlara yardım ettiğini tartışırken gözcü cin başını kaldırmış ve Peri İnci’yle Zümrüt’e göz kırpmış. Aralarındaki bu sessiz anlaşma Zümrüt’ün yüzünde anlamsız bir tebessüm oluşmasına sebep olmuş. Öğreticisi Zümrüt’ü peşinden uçururken Zümrüt, kanatlarının hafiflediğini hissetmiş. İyilik yapmanın ne kadar büyük bir gücü olduğunu da işte o zaman anlamış. İyilikten sadece küçük kız değil çevresindekiler de etkilenmiş çünkü. Zümrüt de dâhil olmak üzere herkes birden mutlu oluvermiş. Bu sefer bir kayanın arkasına saklanmışlar. Cinler köylerine vardıklarında samanların üzerine yığıldıkları eşyalarını da alarak evlerine girmişler. Birkaç dakikalık durağanlığın ardından çevreye güzel kokular yayılmaya başlamış. Birer birer evlerinden çıkan cinler köy meydanındaki büyük masayı yiyeceklerle donatmaya başlamışlar. Hiçbir cinin çok yemeği yokmuş. Fakat onlar büyük bir masada oturup ellerindeki herkesle paylaşarak ve kahkahalar içinde karınlarını doyurarak paylaşmanın ne kadar önemli olduğunu göstermişler. Aynı şekilde sofrayı da birlikte toplamış, masayı birlikte temizlemiş, ev işlerini birlikte yapmışlar. Artık hava zifiri karanlık olmuş, yıldızlar gökyüzünde parıldıyorlarmış. Peri İnci geri dönmeye karar vermiş. Zümrüt minnetle öğreticisine teşekkür etmiş:

“Hayatımda aldığım en öğretici gelişim dersiydi. Size ne kadar teşekkür etsem az.”

“Ben sadece görevimi yaptım.”

Zümrüt gülümsemiş ve evine girmiş. Uyumak için sabırsızlanıyormuş. Uykusunun en tatlı yerinde yüzünün gıdıklanması ile uyanmış. Huzursuz bir şekilde doğrulup ne olup bittiğini kavramaya çalışırken duyduğu alaycı kahkaha onu kendine getirmiş. Gözlerini çabucak açıp ayağa fırlamış. Karşısında kapkara olmuş kanatlarıyla sürgün edilmiş bir peri duruyormuş:

“Merhaba Zümrüt.”

Zümrüt cevap vermemiş, ne yapmaya çalıştığını anlamaya çalışıyormuş.

“Aramıza katılmanı istiyorum. Hatta sadece ben istemiyorum. Sen de biliyorsun ki son zamanlarda peri özün siyaha dönüyor. Eğer siyah olursan ve bize katılmamışsan ömrün boyunca yalnız olacaksın.”

Zümrüt alaycı bir tavırla karşısındaki periyi inceliyormuş. Kararlı duruşunun ardında saklanan korkak ve tedirgin peri, Zümrüt’te gülmekten başka hiçbir etki bırakamamış. Zümrüt tam cevap verecekken siyah perinin ıslık çalmasıyla odanın kapısı hızla açılmış ve içeriye yaklaşık on kadar sürgün edilmiş peri girmiş. Böylelikle konuşma daha tehditkâr bir havaya bürünmüş. Zümrüt, dün öğreticisinin ona söylediklerini aklından geçirmiş, cinlerin davranış kültürünü düşünmüş, küçük kızın ağlamasıyla aslında hayalini kurduğumuz ulaşılması güç şeylerin elde edildiğinde hayalimizdeki kadar etkileyemeyeceğini anladığı anı hatırlamış ve şöyle demiş:

“Sabır, sabır, sabır... Sabretmek kaçmaktan daha etkili bir kabullenıştır. Elbet peri özüm renklenecek. Sırf sabredemeyeceğimi düşündüğüm için özgür bekleyişimden tutsak kabullenişinize katılmamı bekleyemezsin benden. Haydi şimdi beni rahat bırakın, özü siyahlaşan diğer periler siz de öyle. Biz periler iyilikle var olabiliriz, diğer tüm canlılar gibi.”

Zümrüt, karşısındaki afallamış periye gülümsemiş. Siyah peri bir adım geriye gitmiş ve

eliyle diğer perilerin de geriye çekilmesini sağlamış:

“Bu kadar basit olması biraz tuhaf... Bunca zamandır sürgün edilmiş vaziyette, genç perileri lanetleyip dururken kendi özümü hatırlamak garip hissettirdi. Bu söylediğime inanmıyorum ama evet, haklısın... Ne olursa olsun sabretmeliyiz ve erdemli olmalıyız.”

Böyle der demez siyah perinin kanatlarının etrafındaki siyah parıltılar yerini önce şeffaflığa sonra da yeşilin güzel bir tonuna bırakmaya başlayınca Zümrüt kendisiyle gurur duymuş.

“Kelebek etkisi dedikleri bu olsa gerek. Önce ben, sonra sen ve bundan sonra bizim gibi daha niceleri!”

Odayı perilerin sevinçli sesleri ve perilerin renk değiştirmesiyle birlikte oldukça güzel bir renk cümbüşü kaplamış. Sonradan gelen periler aralarında konuşarak odadan çıkarken artık yeşil olan lider gülümseyerek yavaşça Zümrüt’e yaklaşmış ve elini omzuna koymuş:

“Kelebek etkisinin kelebeği de sen oluyorsun herhâlde.”

Zümrüt ve lider, kahkaha atarken aralık olan kapıdan Peri İnci girmiş:

“Özüne dönmene sevindim. Seni tekrar aramızda görmek ne güzel Elmas.”

Peri İnci ve Elmas birbirlerine sarılırken Zümrüt evin dışına çıkmış ve kanatlarını çırpılmış. Bu sefer gerçekten kendisini, yapabildiklerini ve kendisini sevmeyenleri değil değer verenleri hissederek.

“Zümrüt, kanatlarına bak!”

Peri İnci ve Elmas ağaç kovuğunun kenarında durmuş Zümrüt’e bakıyorlarmış. Zümrüt de merakla kafasını çevirmiş ve kanatlarının şeffaflığının yerini mükemmel bir renk cümbüşüne bıraktığını görmüş. Heyecanla Peri İnci’nin yanına uçmuş:

“Gökkuşağına benziyor, değil mi?”

“Gökkuşağından daha güzel Zümrüt, çok daha güzel!”

“Kararlılığın en güzel rengi bu herhâlde Zümrüt. Ben, geç de olsa peri özüm kavuştum. Sana ne kadar teşekkür etsem az.”

Zümrüt ve Elmas birbirlerine sıkıca sarılmışlar. Siyah periler gerçek renklerine kavuşmuş, sabrın ve kararlılığın önemini anlamışlar. Zümrüt ise asırlar boyunca Peri İnci’yle birlikte büyülü krallık içerisinde yaşayan varlıkların anlattığı efsanelerin başkahramanı olmuş.

Onlar ermiş muradına, biz çikalım kerevetine; gökten düşmüş üç elma, tüm murat isteyen sabırlı, çalışkan insanların başına...

2002'nin yağmurla yeni yeni tanıştığı bir ekim sabahında, İstanbul'da doğdu. Ailenin ilk çocuğuydu, oynayabileceği bir ablası veya ağabeyi yoktu. Bu nedenle küçüklüğünü kendi kendine dans etmekle, dedesiyle sudoku çözmekle ve fazlaca sallanmakla geçirdi. Atom karınca gibiydi, sürekli oradan buraya koşturur; dikkatini çeken her şeyi incelerdi. Durmadan soru sorardı, bazen öyle beklenmedik olurdu ki sorular; ailesi cevap vermekte zorlanırdı. Büyüdükçe bu bitmeyen enerjisini yüzme, basketbol gibi sporlar yaparak harcadı, aynı zamanda müzik alanında da kendini geliştirdi. Dil ile de ilgisi vardı, kelimelerle oynamayı, deyimler kullanmayı öyle çok seviyordu ki bir süre sonra oyuncak bebekleriyle oynarken kurduğu hikâyeleri kâğıda dökmeye, içine de bu sözcük oyunlarından katmaya başladı. İlkokul zamanlarında Türkçe ile sınırlı olan bu yazılar, zaman geçtikçe İngilizce, Almanca, biraz da Fransızcayla çeşitlenmeye başladı. Öğrendikçe İngilizce de yazmaya başlamış, böylece iki dilin de büyüdü dünyalarının içinde kaybolmuştu. 4. sınıfta tanıştığı BİLSEM, bu eylemin daha ciddileşmesine, fikirleri ve dili daha etkili kullanmasına yardımcı oldu. Şimdi ise 12.sınıfta, hâlâ yazıyor ve bu gürül gürül akan hayal ve fikir şelalesini biraz ilham, kalem ve kâğıtla yönetmeye çalışıyor.

Ece Kahraman

İstanbul Beşiktaş

Bilim ve Sanat Merkezi

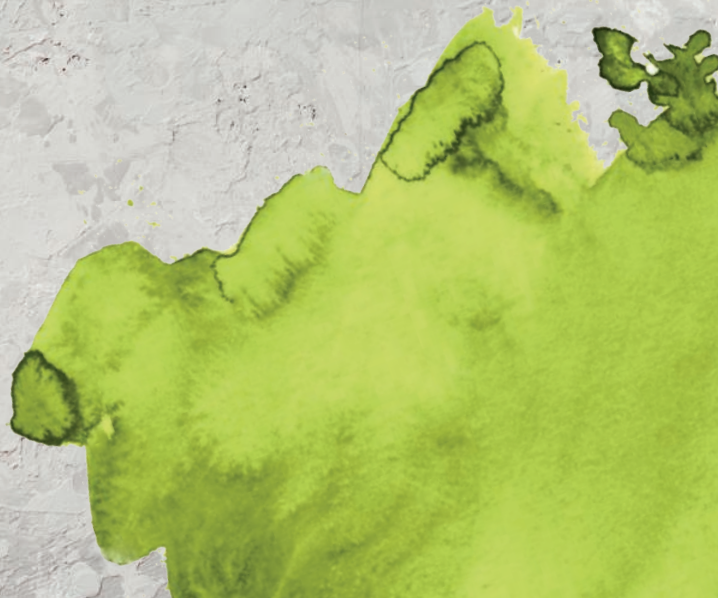
Danışman Öğretmen

Sibel Selçuk

DENEME

Modern Sanat Algısı ve Karmaşa

Bir sanatçının ve bir bilim insanının yollarının ilerlemesinde derin farklar bulunur. Bir bilim insanı için daha önce kendini defalarca başka bilim insanlarının hizmetine sunmuş bir ifade sistemini kullanmanın hiçbir sakıncası yoktur.

Önemli olan mevcut bilgilerin üstünde ya da mevcut bilgilerin üstüne kapılar açan buluşlar yapmak, bu yolla insanlığı bir adım ileriye taşımaktır. Çalışmaları bu yönde sonuçlanan bir bilim insanı onurlandırılır ve kendini kanıtlamış sayılır.

Bir sanatçı için ise durum epey farklıdır. Sanatçı öncelikle kullanacağı ifade dilinin özgün olması gibi çılgınca, bir o kadar da olanaksız bir fikre kapılır. Günümüze kadar gerçekleştirilen yapısal incelemelere göre tüm sanatçılar insanlığı yakından ilgilendiren birkaç konunun etrafında dönüp durmaktadır. Bununla beraber kronolojik çizgide birbirinin yetiştiricisi konumunda olan eserler, esinlenme yoluyla sanatçı nispeten özgün bir yol buluncaya kadar sanatçıya hizmet eder. Eserler arasındaki nüanslar ise geçen zaman, farklı ortamlar ve değişik kültürler sayesinde ortaya çıkmaktadır. Kısacası çevre, sanatçının iç dünyası, ortak mirasın doğurduğu izlenimler, bireyin ortamdan aldığı verileri geçirdiği süzgeç gibi unsurlar akılda kalıcılığı sağlar.

Ortaya koyuş biçimi yani üslup, konudan bağımsız olarak başlı başına üzerinde düşünülmesi gereken bir meseledir. Özellikle son yüzyılda konuların işlenilerek tüketilmesi gibi üslubun da tekrara düşmesi sorunu başgöstermiştir. Buna çözüm olarak üslubu, dolayısıyla

sanat anlayışını kökünden değiştirecek akımlar sahneye çıkmıştır. Gelenekselliğin dışına çıkmanın şafağı olan 20. yüzyıl, insanoğlunun anlam arayışına getirdiği farklı bakış açılarının ürünleriyle doludur.

Öte yandan, 20. yüzyıl, sanat dünyasının taze kan ihtiyacını karşılamakla beraber içinden çıkılması güç sorunsallar doğurmuştur. Bunlardan biri, sanat ölçeğinin öznellesmesidir. Bir ürünü sanat eseri olarak teşhis etmek zaten yeteri kadar zorken yeni algılarla bezenmiş değerlendirme cetveli, durumu daha da zorlaştırıp kararsızlaştırmaktadır. Günümüzde de örneklerini gördüğümüz gibi gülünç nesnelere, sanatseverlere sanat eseri adıyla kabul ettirilebilirken, gerçek anlamda hayal gücü ve yaratıcılık içeren eserlerin kıymeti bilinmeyebilir. Bu, büyük oranda günlük ve fazla özelliği olmayan olgulara sanatta yer vermeyi öngören modern sanatın sebep olduğu bir durumdur. Bu algı yüzünden sanat dünyası, bu dünyanın dışındaki kişileri büyüleyen bir oluşum olmaktan çıkmış, bunun yerine anlaşılmaz, belirsiz hatta komik bir hâle gelmiştir. Görüldüğü üzere eskisinin aksine kişiden kişiye ve bağlamdan bağlama derin farklılıklar içeren bu anlayış, bilimin değerlendirme anlayışından da olabildiğine uzaktır. Bu, onu daha mı insani kılmaktadır bilinmez ancak yeni fırsatlar sunmakla beraber anısı yaratıcı beyinlerden silinmemiş klasik anlayışı da sindirmektedir. Klasik anlayışın felsefesinin yeni değerlendirme sisteminde kendine yeterince yer bulamaması, bu aksaklıkların nedenlerinden biri olarak sayılabilir. Bununla beraber, klasik yöntemden başka yöntemlerin varlığına duyulan ihtiyaç açıktır.

İşte tam bu sırada gelişigüzel, absürtlük, bilinçaltı ve bilinç akışı gibi kavramlar devreye girmektedir. Sanatçının eserini üretirken verdiği kararları, dışavurum eylemini ve bundan ortaya çıkan ürünün özgünlüğünü takdir eden ancak bu süreç içerisinde de kafa karışıklıklarına ve istismarlara maruz kalabilecek değerlendirme sistemi bu kavramları desteklemekte hatta bizzat bu kavramlardan beslenmektedir. Tüm bu ilişkiye bakıldığında bu yolla üretilen eser ile değerlendirme biçiminin uyum içinde olması beklenir ancak işleyişteki gülünç aksaklık şudur ki bu ikisi şimdilik sarsıntılı bir ilişki içindedir; bu ilişkiyi incelemeye yeni anlayışın getirdiği değişikliklere bakarak başlayabiliriz. Gelişigüzel, absürtlük, bilinçaltı ve bilinç akışı gibi kavramların katılımıyla geçmişteki sanat dünyasıyla beraber halkın da süzgecinden

geçme ve bu mutfaktan en uzak olan kişinin içinde bile bir şeyler uyandırma zorunluluğu bulunan eser anlayışı yavaş yavaş ortadan kalkmıştır. Bu beklentinin kalkması iki farklı sonuca yol açmıştır: İlk olarak anlaşılabilirliği ve doğru yorumlanabilirliği için belirli bir eğitim gerektiren eserlere olan farkındalık artmıştır. İkinci olarak kimsenin bir anlam çıkaramayacağı iddia edilen eserler, birden anlatımı ve mesajı basit ve etkili olan eserlerin önüne geçmiştir. Kişisel anlam taşıyan ancak toplum olarak bakıldığında hiçbir anlam ifade etmeyen eserler zirveye çıkmıştır. Sanat dünyası ise özgünlük ve taze düşünce ararken daha çok karmaşa bulmuştur.

Absürtlük ve gelişigüzellik, “Başka bir şeyler de olmalı, hepsi bu olamaz...” diye kıvranan sanatçının içini kemiren karmaşaya çare midir? Bunun cevabı bireyin iç dünyası ve beklentilerine göre değişir. Örneğin insanın bilinçaltı hareketlerinin ilkel bir estetiğe sahip olduğuna inanan bir sanatçı, modern sanata dünya üzerinde görülmemiş bir hazine gibi sarılır ve kabul görme ihtimalinin yüksek olduğu bilinciyle işe koyulur. Ancak mantığın, düzenli düşüncenin ve sıralanmış olguların arkasında duran bir sanatçı için bu, çekilmez bir durumdur. Diğer yandan mantığın sanatla ne kadar örtüştüğü ayrı bir tartışma konusudur ancak bu durum, kalıcı bir cevap bulmak için tüm bakış açılarına nesnel yaklaşarak ele alınmalıdır.

Özgün olabilmek ve şimdiye dek üretilmemiş bir şeyi üretmek ya da hiç üretilmediği gibi meydana getirebilmek için bundan böyle 20. yüzyıl düşünce biçiminin öngördüğü gibi mantık sınırlarından çıkılması mı gerekmektedir? Mantıkla üretilebilecek tüm eserlerin kotası geçen yüzyıl doldu mu? Kendi tarzını üretebilmek isteyen bir sanatçının tek yolu rastgele, tahmin edilemez davranmak mıdır? Böyle davranılsa dahi eserin değerlendirmesinin nitelikli ve amaca uygun olduğu garanti edilebilir mi? Tüm bu soruların cevapları; gelişmekte, yenilenmekte, uyum sağlamakta, deforme etmekte, yapılandırmakta ve evrilmekte olan o ilginç yaratığın, modern sanatın, zaman içindeki ilerleyişinde gizlidir. Yine de diğer anlayışlara dışlayıcı bir tavır yerine kapsayıcı bir tavırla yaklaşmanın, işlevsel öğelerin korunup ortak mirasın potasında eritilmiş bir sistem elde etmenin bu sorunsallara en az bir yüzyıl idare edecek çözümler getireceğine de olumlu gözle bakılmalıdır.

Son kırk senenin en sıcak yazı, 2001'in Temmuz'unda, bütün canlılar güneşin gazabından gölgeye sığınır iken, o dünyaya gözlerini açmıştı. Diyarbakır'dan Antalya'ya, Antalya'dan İzmir'e, İzmir'den Mersin'e ve en nihayetinde Mersin'den İstanbul'a, o şehir senin bu şehir benim gezerek geçti hayatı. Bu göçebelikten uyum sağlamayı, kendi kendisini beslemeyi ve gözlem yapmayı öğrendi. Küçüklükten beri insanları eğlendirmek, şaşırtmak ve etkilemek için hikâyeler uydururdu. Üçüncü sınıftan beri devam ettiği BİLSEM; hayattaki yerini bulmasına, ilgi alanlarını keşfetmesine yardımcı oldu. Kimi zaman inanılması güç, kimi zaman gerçekten ayırt edilmesi imkânsız hikâyeleri, onu bugün keyifle uğraştığı edebiyat denen "sonsuz olasılıklar dünyası" ile tanıştırdı. Yavan gerçekliği tadına doyumaz imgelere çevirme, sıradan insanların eşsiz iç dünyasını kâğıda dökebilme imkânı, edebiyatla arasında bir gönül bağı kurmasını sağladı. Galatasaray Lisesini kazanmasıyla önüne serilen zengin, özgür düşünce ortamı onu öğrenmeye ve kendini geliştirmeye sevk etti. Çizgilerle, renklerle de duygu ve düşüncelerini anlatmayı sevdiğinden resme, ortak mirasımızın muazzamlığını tasavvur edebilmek için sanat tarihine, beyaz perdenin sunduğu mucizeler dünyasına tutkun olduğundan sinemaya yöneldi. Şimdi ise hayat denen yolda biraz şans, biraz ilham, biraz sevgi, biraz da inanç ile düşe kalka ilerliyor.

Dicle Ece Bulut

İstanbul Beşiktaş

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Sibel Selçuk

İçimden Yıllardır Geçiyor Kırık Beyaz

Bazı şehirler vardır, bir insanın ömrü boyunca atlattığı badirelerin kat kat fazlasını bir yılda ya da bir günde atlatır. Hasar alır ama dimdik ayakta durmaya devam eder. Bu şehirlerimizden biri de başkent olmayı sonuna kadar hak eden Ankara'dır. Yıllarca nice acılara, nice zafer haberlerine şahitlik etmiş bu şehir, bünyesinde öyle manidar binalara ev sahipliği yapar ki! Geçmiş kokan bu binalardan birindeyim bugün. Mehmet Âkif Ersoy'un evindeyim. Avlu kapısından eve adım attığımdan beri günümüze ait hissetmiyorum kendimi. Eski Ankara'dayım artık. Sokaklarda araba sesi yok, insanların cep-leri çalmıyor. Sessiz ve huzurlu bir yerdeyim. Üst kata çıkan ahşap merdivenler, beni zamanda yolculuğa davet ediyor. Her attığım adımda bir hatıra gizli, hissediyorum. Buradan nice insanlar gelip geçti. En önemlisi Mehmet Âkif, bu evde yaşamıştı bir süre. Millî marşımızı burada kaleme almıştı, bu duvarlara bakmıştı dalgın gözleri. Belki de Mustafa Kemal'i düşünerek çıkmıştı bu merdivenlerden. Çanakkale'yi, şehitlerimizi, kahraman Türk kadınlarını, vatan uğruna mücadeleye katılan çocuk erlerimizi düşünmüştü belki. Ben merdivenlerden çıkarken, bir tarih de benimle merdivenleri çıkıyor sanki. Duvarlarda ona ait hatıralar... Her resimde gözlerimin içine bakıyor Mehmet Âkif. Konuşuyor benimle, duyuyorum. Bana "Genç!" diye sesleniyor. O ana kadar farkında değildim sanki çocuk olmadığının. O hatırlatıyor bana. Silkinip kendime geliyorum. Bir sorumluluk yükleniyor omzuma. Adımlarımı hızlandırdıkça sesi daha da gürleşiyor. Gençliği anlatmaya başlıyor bana, "Âsım'ın nesli..." diyor.

"Bir Türk genci dinç olmalı, sağlam ve gürbüz olmalı." diyor. "İmanını da eksik

etmemeli.” ve ekliyor “Allah’a dayan, sa’ye sarıl, hikmete râm ol varsa budur, bilmiyorum başka çıkar yol.”.

“Çalış!” diyor. “İlimin peşinden koş. Bilgisiz ahlak, miskinlik ve zayıflığa; ahlsız bilgi ise, milletlerin ruhunun zehirlenmesine yol açar.” diyor. Bu zamana kadar dünyaya örnek olmuş ataların torunlarıyız biz. Geçmiş parlak nesillere, bu parlaklığı zirveye taşımak düşer. Gururlandırmalı yıllar önce bizler için, vatan için şehit düşmüş erleri, gelmiş geçmiş nice büyük liderleri. Onlar mezarlarında rahat rahat uyumalı, Türk gençliği hayal kırıklığına uğratmamalı hiç birini. Mehmet Âkif’in sözlerindeki güvene ve onura layık olma heyecanına kapılıyorum. Ümitsiz olanları kınıyor Mehmet Akif. Çok kızıyor onlara ve haykırıyor:

“Âtiyi karanlık görerek azmi bırakmak, alçak bir ölüm varsa eminim budur ancak! Karşıda ziyâ yoksa sağından, ya solundan tek bir ışık olsun buluver, kalma yolundan, âlemde ziyâ kalmasa, halk etmelisin, halk! Ey elleri böğründe yatan şaşkın adam, kalk!”

Bize zorluktan kaçmak yakışmaz elbet. Atalarımız ne karanlıklardan çıkıp kurmuş bu ülkeyi. Varsın söndürmeye kalksınlar yıllardır yanan bu vatan şelalesini. Biz elbet onu daha da alevlendirmesini biliriz. Biz dünyaya nam salan bir milletin torunlarıyız. Ümitsizliğe düşüp pes etmek mi? Tarih hiç yazmamıştır böyle bir rivayeti. İçin rahat olsun Mehmet Âkif, yeni nesil sizleri örnek aldıkça asla sırtı yere gelmedi, bundan sonra da gelmeyecek!

Büyük şair Mehmet Âkif, dinine bağlı, ahlsız bireyler olmamızı istiyor. Zulmü alkışlamayacağımız gibi zalimin de önünde durmamızı, bir haksızlık karşısında sineye çekmek yerine dimdik haykırmamızı istiyor. Cehalet yüzünden dinin tanınmayacak bir kılığa sokulacağından endişe duyuyor ve “Gençler, Müslümanlığı uhrevi bir din, Kur’an’ı da ölümlere okunan bir kitap zannedenlere aldanmamalıdır.” diyerek bizi uyarıyor. Büyük şairin sözleri, karanlıklara girsek bile, bize çıkış yolu gösterecek kadar ışıklı.

Mehmet Âkif, bir süre sessiz kalıyor, sanki bir şeylere takılmış gibi. Belki anlattıkça anılara daldı, belki şiirlerinin dizeleri arasında dolaşılıyor. Böyle ne kadar zaman geçti bilmiyorum, tekrar gözlerime baktı ve “Vatan!” dedi. Sustu sonra. O biliyor, bu vatanın ne

zorluklarla kurulduğunu. O biliyor, Mustafa Kemal'i, TBMM'yi, dünyaya hâkim koskoca Osmanlı İmparatorluğu'nun hasta adam ilan edildiği yılları. O biliyor, Zümrüdüanka gibi küllerinden yeniden nasıl doğulur. O yaşadı hepsini. O biliyor.

“Verme!” diyor, “Dünyaları alsan da bu cennet vatanı.” “Sahipsiz olan memleketin batması haklıdır. Sen sahip olursan, bu vatan batmayacaktır. Nasıl tahammül eder hür olan, esaretine, kör olsun ağlamayan, ey vatan felâketine. Cehennem olsa gelen, göğsümüzde söndürürüz; bu yol ki hak yoludur, dönme bilmeyiz, yürürüz!”

Vatanı olmayanın ne yeri birdir, ne milleti, ne dili, ne dini... Vatansız millet, topraksız çiçek gibidir. Ne hayatta kalabilir ne de günü geldiğinde çiçek açıp rengini saçabilir. Bu vatan kutsal, yıllar önce nice kanlarla sulandı bu ağaçlar. Bu gök bizim, bu topraklar bizim, bu üç tarafımızı saran sular bizim. Gökte özgür bir kuş görebiliyorsak, fark edebiliyorsak toprağın rengini, hissedebiliyorsak rüzgârı, saçlarımızdan süzülüyorsa yağmur, biz buraya aitiz demektir. Mustafa Kemal, Mehmet Akif gibi değerlerimiz varken başımızın düşmesi hak değildir.

“Âsım'ın nesli... diyordum ya... nesilmiş gerçek:

İşte çiğnetmedi namusunu, çiğnetmeyecek.”

Göğsüm vatan aşkıyla kabarmış olarak çıkıyorum şairin evinden. Veda etmiyorum ona. Biliyorum ki tekrar geleceğim buraya. Yavaş yavaş yürüyorum evin sokağında. Belki yıllar önce Mehmet Âkif'in bastığı bir yere basıyorum. Sokakta tanımadığım birine selam veriyorum, gökyüzüne bakıp gülümsüyorum...

Bugün hava güneşli. Bir ara ılık bir rüzgâr esti. Ama şu an yaprak kırırdamıyor. Hangi sokağa sapacağıma karar veremiyorum. İçimden yıllar geçiyor, kırık beyaz.

Birkaç sokak öteden gelen seslerle olduğum yere mihlanıyorum. Mahallenin ilkokulunda İstiklâl Marşı'nı okuyan cıvıl cıvıl çocuk sesleri. Marş'ın sözleri evleri, ağaçları, çiçekleri, çeşmeleri, tepeleri, anıt taşları dolanarak sanki bütün Ankara'ya hatta bütün ülkeye yayılıyor.

Dalıp gidiyorum... Bilmem ki nereye?.. Belki de ilk dizeye...

Herkesin bir amaç için dünyaya geldiğine inanıyorum. Bunun için henüz bir fidanken hangi meyveyi vermek istediğimi araştırıp duruyorum. Bilim, sanat ve sporla sulandıkça büyüyorum.

Hayatımın her döneminde yazacağımı biliyorum. Ancak bir bilim insanı olarak insanlığa hizmet etmeyi her şeyden önce istiyorum. Bilimin belirli bir kitleye değil insanlığa hizmet etmesi gerektiğini düşünüyorum. Bana göre edebiyat, ömrümüzün kırmızı fiyonklu hediye paketi. Her kitabı farklı bir dünya, farklı bir ruhsal yolculuk olarak düşünüyorum. O hâlde okuyan insan seyyah değilse nedir?

Biliyorum, çoğunuz benim gibisiniz, tek bir dünya yetmiyor size de. Tek bir renk yetmediği gibi. Bazen gerçeklikten kaçmak, kitap sayfaları arasında kaybolmak istiyorum. Dilediğim zaman uçmak, sonsuzluğa koşmak, kahkahalarımınla denizleri dalgalandırmak istiyorum. Yeri geldiğinde midye kabukları arasına saklanmak, mercanlara sığınmak, incilerle uyumak istiyorum. Yazdıkça ve okudukça özgürleşiyorum!

Hayal kurmanın paha biçilmez bir yetenek olduğunu biliyorum. Kurulan hayalleri dünyanın en tatlı ve en büyük pamuk şekeri olarak görüyorum. Hayal gücümle ördüğüm yazılarımı yarışmalara göndererek daha çok kişiyle paylaşmayı seviyorum. Umarım kanatlarım hayallerimi taşıyacak kadar güçlüdür.

Ezgi Boz

Bursa Kamil Tolon

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Halime Yıldız

Yalnızlığın Girdabı

Karanlığın gecelerden gündüzlere taşıdığı bugünlerde havalar ruhu titretecek kadar soğuk. Yalnızlıkların arttığından olsa gerek. Ne zamandır dalgaların dövdüğü küçük pencereden başka hiçbir şey görmedim. Baktığım pencereyi değiştirmem gerek galiba. Ama bir pencere nasıl yaratılır bilmiyorum. Benim hayat boyu baktığım bu pencereyi başkaları yapmış. Onlar ne isterse onu görüyorum ama onlar kim bilmiyorum. Mühim bir mesele de değil hani. Zaten pek sık bakmıyorum; belki de bakıyor ama görmüyorum, konuşmuyorum da çok fazla. Öyle ara sıra mırıldanırsam duyulur biraz sesim. Kim duyar, ne anlar, bilmiyorum; bekliyorum, bıkmadan usanmadan bekliyorum.

Hem sanıldığı kadar da yorucu değil beklemek. Olmayan bir şeyi bekliyorsanız onu bilemem tabi ama çok zor diyorlar. Süründürür hatta öldürür diyorlar. Bunları kimler diyor, neden diyor? Bilmiyorum.

Tanımiyorum insanları, çok da insan görmedim hani. Orada, büyük dolabın kapağında gözlerimin gözlerine değdiği biri var. Benim küçük pencerem, güneşim, ayım, yağmurum bulutum. Her şey onda da var ama hiç konuşmaz. Başımı sallarım, aynı anda o da sallar. Mırıldarımı duyar ama cevap vermez. Geldiğim günden beri burada. Küçük pencereimin önündeki sandalyede oturduğum an sandalyesinde belirir, kalkıp gittiğimde kaybolur. Benim yıllardır duvarlarını aşamadığım bu odaya nasıl girip çıkar, bilmem. Çok yalnız hissettiğimde ki oldukça yalnızım, ona bakarım. O da bana bakıyor olur hep. Bir parça da olsa huzur bulur içim.

Böyle zamanlarda yalnızlık deliğine çekilir. Beklemeye devam ederim.

Arada unutuyorum ne beklediğimi. Kıyıya vuran köpük köpük dalgaların telaşıyla, birbirini takip eden damlalar boşalır gözlerimden. Taşan denizleri andırırım. Sonra fırtına diner ve ben, unuturum dalgaların nereden geldiğini. Bazen unutuyorum kim olduğumu; ne istersem, nasıl istersem öyle oluyorum. Ardından gün ışığında teker teker sönen yıldızlar gibi kayboluveriyor tüm güzellikler ve ben, yeniden kendimle baş başa kalıyorum. Keşke hiç hatırlamasam kim olduğumu.

Öyle muazzam bir duygu ki unutmak; bir anı, bir kişiyi, koca bir şehri, hayatı ve hatta yaşamayı unutmak.

2002 yılında bir temmuz günü dünyaya geldim. Ayçiçekleri ile süslenmiş, tıpkı onlar gibi yüzü hep güneşe dönük bir yerde başladım nefes almaya. İlk adımlarım, gülüşlerim, gözyaşlarım hep o topraklarda can buldu. Trakya'nın Balkanlardan gelen herkesi kucaklayışı hoşgörüyü öğretti bana. Hasreti ilk önce göçmenlerin gözlerinde gördüm. İnsanların, ışığın içindeyken ne kadar güzel ve karanlıktayken ne kadar mahzun olduğunu ayçiçeklerinden öğrendim. Sonra birden Karadeniz'in hırçın dalgaları sürükledi beni, bambaşka diyarlara, yeni maceralara. Öğrendiğim ne varsa baştan öğrenmek, hayata yeni bir başlangıç yapmak için. Sanki köklerimden sökülüp hiç bilmediğim topraklara gömülmüştüm. Mümkün değil sanıyordum başka bir toprakta can bulmak. Fakat sonra fark ettim ki hayatta her şey mümkün.

Kalemimle kendime yeni dünyalar yarattım. Ne zaman kaçmak istesem yaşamdan, kapıları çarpa çarpa bir dünyadan diğerine koşarım. En çok denizin maviliği büyüler beni. Dalgalarım kimsenin kıyısına çarpmasın diye usulca dalgalanır, fırtınalarda kıyılara sımsıkı tutunurum. Yalnızlığı her şeyden çok ister ama en çok yalnızlıktan korkarım. Bir de hayal kurmaktan, kendi hayal dünyamın büyüüne kapılıp gerçeklerden uzaklaşmaktan, hiç olmayacak şeylere inanmaktan korkarım. Korkularım kadar büyük sevinçlerim vardır benim; denize gömülen güneşi izlemenin, çekmedeki son çikolatayı yemenin, okumanın, yazmanın, sevmenin, sevilmenin, ağlamanın ve gülmenin, yarınlara umutla bakmanın sevinci.

Aranızdan hiç var olmamışçasına geçip giden benim. Duymadığınız, görmediğiniz, hissetmediğiniz acılar benim acılarımdır, sevinçler benim sevinçlerimdir. Güneşin varlığını unutturan gecelerde aynı anda ağlamış, denize uzanan dar sokaklarda aynı zamanlarda düşmüş, aynı şarkıyı saatlerce dinlemiş, aynı çikolatadan yüzlerce kez yemiş; ancak hiç tanışmamış olabiliriz. O hâlde şimdi tanışalım ben Sena, çok uzak(!) diyarların birinde, yüreğimde yeşerttiğim sevgi ve umutla yaşamaktayım.

Kübra Sena Şen

Trabzon Faruk Başaran
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Kudret Kurak

Kara Delik

Hiç bir boşluk hissettin mi? Ne olduğunu bile anlayamadığın, yalnızca büyük, oldukça büyük olduğunu ve kolay kolay gitmeyeceğini hissettiğin, bedenine sığmayan bir boşluk kapladı mı içini? .

İnsanlar yaşadıkları problemlerini, deneyimlerini, doğrularını, yanlışlarını; hayatlarını oldukları şeyler hâline getiren tüm etkenleri yaşa bağlarlar. Hem de fizyolojik yaşa. Ne zaman başladığını, ne zaman biteceğini bilmediğin, sürekli gelişim gösteren bir sürece, yalnızca önemli günlere bakmak için kafanı çevirdiğinde gördüğün o takvimden kopan yaprakların miktarına.

Ama gerçekten yaş bu mudur? Gerçek yaştan bahsediyorum, hani şu seni sen yapan her şeyi içinde barındırarak gelişen süreçten. Bence o süreç kopan yapraklarla hesaplayamayacağın niteliktedir. Karşılaştığın problemlere ya da yaşadığın olaylara karşı tepkilerini ne belirler? Ben kendime göre olan cevabı söyleyeyim: Bakış açın. Sonra da duyguların. İkisi de en başından, gözlerini ilk açtığın andan beri seninledir, seninle birlikte gelişir. Belki dünya üzerinde geçirdiğin yılların bu gelişime biraz etkisi olabilir ama ondan daha ileriye gitmez. Sonuçta konuşmayı da zamanla öğrenirsin ama bu yeti için gerekli özelliklerle doğmadıysan yapabileceğin bir şey var mı?

İşte yaşın, en azından fizyolojik olanının, kişinin tüm deneyimleriyle bağdaştırılmasını bu yüzden doğru bulmuyorum. Bir çocuk, onun kadar görüp geçirmedigi için orta yaşlarındaki bir insan gibi varoluşsal krizler geçiremez mi? Ona da bazı şeyler ağır gelemez mi? Sürekli dertleri yarıştırıyoruz, yaşadıklarına itiraz etme hakkının hep daha zor şeyler yaşayanlarda olduğunu düşünüyoruz. Çünkü olaylara kaşı perspektif farklarının önemini hep unutuyoruz. Bir iğnenin herkesin canını aynı yakmadığını hep atlıyoruz. Hepimiz kendi zor zamanlarımızı geçiriyoruz. O derin, asla dolmayacakmış gibi hissettiren boşlukları hepimiz hissediyoruz. Bazılarımızinki hiç dolmuyor, bazılarımızinki kaybolup sonra tekrar beliriyor. Bunda yaşımız

fark etmiyor; dilimiz, rengimiz ya da sosyal statümüz de. Yalnızca insan olmamız yetiyor.

Hep acizliklerimizde ya da hatalarımızda ne güzel de öne süreriz değil mi bu gerçeği? “Eh, insanız sonuçta!” Evet, insanız. Hepimizin acizlikleri, farklı yetileri ve farklı kapasite-leri var. Ama bunlar elimden bu kadarı geliyor deyip orada pes etmek ve bahane uydurmak için doğuşumuzdan gelen zayıflıklar değil. Bunlar, başını ve sonunu bilmediğimiz bir süreç ve sahip olabileceğimiz en çarpıcı tecrübe bütünü olacak olan hayatımız boyunca elimizde şekillendireceğimiz dönem ödevlerimiz, görevlerimiz ya da eserimiz. Siz artık ona ne demek isterseniz...

Hayatımız boyunca bizi birbirimizden ayıran da bunlar oluyor işte. Hepimiz başta bir zayıflık, bizi engelleyen sınırlar olarak gördüğümüz şeylerle doğuyoruz. Bazılarımız bunların aslında hayli esnetilebilir ve geliştirilebilir olduğunu fark edip bunun üzerine çabılıyor, bazılarımız ise sınırları zorlamayı düşünmeden kabul ederek pes ediyor. İşte bu pes edenlerin boşluklarının da doldurulması daha zor oluyor. Çünkü senin kendini tanımaya çalışmanla başlıyor kendini geliştirme sürecin. Kendini tanımazsan hatta tanımak için hiç çabalamadıysan, ne istediğini nasıl bilebilirsin ki?

Hep yaşın bahsedildiği kadar da önemli bir etken olmadığını söyledim durdum, evet, bu fikrimin hâlâ da arkasındayım. Ama bir ama da yok değil... Bazı istisnalar var ki yaş etkili olabiliyor. Hani hep derler ya; kanın kaynıyor, istediklerini yapmak için dayanılmaz bir dürtü hissediyorsun. İşte bu bizlerin, gençlik yılları oluyor. Tehlikeleri de içinde barındıran, eğlen-çeli yıllar bunlar, içinde bulunduğumdan biliyorum. Artık ne çocuksun ne de henüz yetişkin. Ağır sorumlulukların yok ama artık insanlar seni ciddiye alıyor. Önemli olmaya başlıyorsun. Çevrendekiler için, sevdiklerin için, en önemlisi de kendin için. Dünyayı fethedebilmişsin gibi hissediyorsun. Herkesin kahramanı, vazgeçilmezi olabilmişsin gibi geliyor. Zaten sev-diklerin için bunlardan çok daha fazlası olduğunun henüz farkında değilsin tabii. Görüşünde garip bir perde var. Hem her şeyi görmeni sağlıyor, hem de yalnızca görmeyi istediklerini gös-teriyor sana. Hevesleniyorsun, bir sürü şeye hevesleniyorsun. Ama özellikle de sana yetişkin, büyük olmayı simgeleyen şeylere. Bu simgeler hepimiz için değişiyor ama ne yazık ki büyük

bir çoğunluğumuz için hemen hemen aynı şeyleri ifade ediyor.

Hani dünyayı fethedebilirmişsin gibi hissediyordun ya, o coşku bir eksiklik doğuruyor içinde. Seni galeyana getiriyor, görüşündeki o perdeyi daha da garileştiriyor. Hep o büyüklerin, ah o büyüklerin, yaptıklarına hevesleniyordun ya, o galeyanla hepsinden daha büyük hissediyorsun. Her şey için doğru bir zaman olduğunu unutuyorsun, yanlış heveslere kapıldığını fark bile etmiyorsun ve kendi boşluğunu yaratıyorsun. Hem de içine sığmayan bir tanesini değil; senin içinde, diplerinde kaybolup gideceğin bir tanesini. Bazen korkumuzdan, bazen kendi kendimize yarattığımız ve kabul ettiğimiz hükmen bir mağlubiyetten, kendimizi tanımaya çalışmıyoruz. O hissettiğimiz boşlukları ne doldurur bilmiyoruz, o yüzden doğru tek bir şeyle doldurmak varken alakasız ve yanlış bir sürü ıvır zıvır atıyoruz içlerine. Mutasyona uğrattıyor hep bunlar o boşluğu ve her ne kadar bizi zorlasa da bedenlerimizle sınırlı kalan o boşluk bir bakıyoruz tam ortasına düştüğümüz bir kara delik olmuş.

Çok mu sıkıldın? Çık dışarıya, çık! Kaldır kafanı yukarıya. Etrafında yükselen o beton bloklar biraz engeller belki seni ama bir çatlak, bir yolunu bul ve bak o gökyüzüne. İster kara bulutlarla kapkaranlık, ister sonsuz bir maviyle boyanmış olsun. Ne kadar ihtiyacın varsa o kadar bak, sonra gözlerini kapat, derin bir nefes al ve kendini hazır hissettiğinde tekrar aç. Kendini başkalarına anlatmak için çabalama, sen kendini bil ve kendini anla yeter.

Bundan on sekiz yıl önce, soğuk bir şubat gününde, açtım gözlerimi dünyaya. İnsanların ortasında şaşkın, çevremde olup bitenleri anlamlandırma çabam da o gün başladı, hâlâ da sürüyor. Dünyaya gelmenin şokunu atlatıp, hayata ve her geçen gün yanlarında bacak-sızlıktan bir tık üstüne terfi ettiğim insanlara da biraz biraz alıştıkça; çevreme olan ilgim arttı, anlamlandırma çabalarım biraz daha yerini bulur oldu. Çünkü hatırlayabildiğim ilk anlarımdan itibaren küçük bir casus kamerası gibi izlemeye başladım herkesi, her şeyi. O gün bugündür de gözlemliyorum. Hayatı, insanları, olayları... Konuşmayı, yazmayı, anlatmayı sevdiğim için; hayattaki anlatılmaya değer binlerce şeyden yakalayabildiklerimi yakalamaya çalışıyorum. Büyüdükçe ve gözlemledikçe de hep daha fazlasında kaldı aklım, daha fazlasını merak ettim. Bu yüzden de öğrenmeye, okumaya başladım; benden yıllar, asırlar öncesinin tecrübelerini keşfetmek için. Konuşmayı, anlatmayı hep sevdim ama farklı türleri; şiirleri, öyküleri, denemeleri gördükçe düşüncelerimi yalnızca söylemek yetmez oldu. Düşüncelerim benden de ileriye gitsin istedim ve sözün uçtuğu yerde bunun mümkün olmayışının da hep bilincinde oldum.

O yüzden bir kere hikâye ve deneme yazmayı en azından denemek için aldığım kalemi, her kelimenin kâğıtlarda hayat bulmasına vesile olmanın zevkinin tadına varınca bırakamaz oldum. Çok uzun bir geçmişim ya da tecrübe birikimim yok. Ancak planlarım ve o birikimi en kısa zamanda mümkün olan en fazla şekilde büyütme yönelik hedeflerim var. Görmeyi bildiğimizde bize sunacağı bin bir çeşit mucizesiyle üzerinde yürüdüğümüz bu dünyaya, insanlarına, nimetlerine ve yaşamaya doymak istiyorum.

Ayşe Buket Mert

Balıkesir Şehit Prof. Dr. İlhan Varank
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Handan Burak Aksoy

Tüm Dünyaya

Gökteki yıldızların birtakım yaramaz çocuklar tarafından sapanlarıyla yere düşürüldüğü, insanların bastonlarıyla gökte yürüdüğü, bulutların toz bezi niyetine kullanıldığı, güneşin şahit olduklarından sonra doğmaktan vazgeçtiği, güvercinlerin esir edildiği, yörüngesinden çıkmış; kendi evreninde başıboş dolağan bir gezegende bir yolculuğa çıkmak istedim.

Merkezkaç kuvveti sebebiyle bir türlü kavuşamayan sevdalıların ve düşüncelerimin; birkaç günlüğüne kaldırılan bu kuvvet sonucu birbirlerine hasretle kavuşmalarını seyrettim önce. Sonra bu gezegenin en bilinen caddesinde bir yolculuğa çıktım kendimce. İlk önce karşımdaki okuldan çıkan adamın on üç yaşındaki kızının kaydını sildirdiğini fark ettim. Aklımın bir köşesine kazıdım bu gerçeği gizlice. Biraz ilerledikten sonra karşıma çıkan otobüs durağında ağlayan kadının erkek meslektaşlarından daha az para aldığı gerçeğini hissettim en derinlerde bir yerde. Birazdan yanından geçeceğim dilenci çocuğa “Allah versin!” diyeceğimi düşündüm kabullendiğim gerçeklikle, sonra hatırladım dünyaların verildiği diğer çocukları. Bu caddenin kar yağın bir köşesini keşfettim kendimce.

Binanın uzun uzun sarkıtlarla dolu saçığının tam altında duran kırmızı duvaklı on beş yaşındaki kızı görünce kırmızıyı sevdiğim için kendimden utandım iyice. Az önce yanımdan geçen kadının yüzündeki morlukların makyaj olmadığı gerçeğini kabullenmek zorunda kaldım. Otobanlarla çevrili bu gezegende arabanın altında kalmaktan son anda

kurtulmuş mendilci çocuğu gördüğümde insanların yanından nasıl geçip gittiklerini hep acıyla hatırlayacağımı fark ettim ömrümce. Şehrin dört bir yanında adına reklam panosu denilen göz noktalarındaki asılı bu ünlü adam resminin yapımına milyonlarca kişinin katıldığı; yapımının ise milyarderler tarafından seyredildiği gerçeği yüzüme vuruldu şu rüzgâr tarafından. Resimdeki adamın takım elbisesine odaklanmaktansa yerde yatan kadına, kadından akan kana, adamın elindeki silaha bakmam gerektiğini çok sonra anladım. “Yazık!” dedim “Çok yazık...” dedim kendime.

Caddenin tam ortasındaki dev reklam panosunda yazan “*Buzağılar Ölmesin*” yazısını okudum önce. Sonra buzağuların ölmemesini diledim en içtenliğimle fakat neden “*Kadınlar Ölmesin*” diye yazılmadığını sorguladım içten içe. İnsanlar son hızla hayatlarına devam ederken yerde yatan şu adamı görünce dünyada eksik kalan gülüşleri saymaya çalıştım küçükken saymaya çalıştığım yıldızlar gibi. Bir sonraki adımda namus cinayetlerini toplum düzeni olarak kabul etmekten vazgeçtim. Bununla da yetinmeyip yanımdan geçen kadının kıyafetlerine bakan gözler

korosuna katılmayı reddettim beynimin içinde. Şu köşedeki markette hırpalanarak çalıştırılan çocuk işçilere acımdan vazgeçip bir şeyler yapmam gerektiğini kabullenmem zamanımı aldı biraz. Yüz metre ileride omuzlar üzerinde taşınan tabutu görünce önündeki fotoğrafıyla; bu kadının bir cinayete kurban gitmeden önce ayaklar altında ezildiğini, hırpalandığını fark ettim beynimde çakan bir şimşekle. Caddenin bu köşesinde yağın bu gürül gürül yağmur için “*Gökyüzü ona ağlıyor.*” diyen birtakım şairlerimize inat gökyüzünün bizim yüzümüze tükürdüğü gerçeğini ilk kabul eden ben oldum galiba bu evrende. İlerideki yanıp

sönen led lambalı son durak tabelasının altında görünce bütün o kadınları, çocukları, adamları yolculuğumun bittiği gerçeğinin farkına vardım. Bir anda devreye sokulan merkezkaç kuvveti etkisiyle savrulan sevdalıları ve düşüncelerimi gördüm. Kendi gezegenime dönüp kapıyı açtığımda vestiyerde unuttuğum aklımı ve vicdanımı gördüm. Aklımı tahtına, vicdanımı yerine oturtunca bir de ana haber bültenini seyredince çok uzaklara gitmem gerektiğini anladım tam da yerinde.

Adına dünya denilen bu gezegene seslenmem gerekirse eğer buradan; merkezkaç kuvvetinin kaldırılmasını beklemeyin, tutulacak elleri bekletmeyin, derim. Bundan sonra aklınız ve vicdanınızı unutmadanızı tavsiye eder, hayat yolunda iyi yolculuklar dilerim.

Dünyadaki milyonlarca insandan biriyim ben belki ama vücudumdaki milyonlarca hücrenin tek sahibiyim. 2003 yılında Erzurum Yakutiye 'de dünyaya geldim. Dünyanın küçülttüğü kadar büyüyorum kelimelerde. Dünyadan gelip geçmiş tüm dillerin anlatamadığı kadar çok şey fısıldıyorum harflere ben. Evrenin beni hapsettiği kadar içindeyim, özgürleşiyorum o evreni çevreleyen parmaklıklar ardında...

Seviyorum, ağlıyorum, hissediyorum en derinlerine kadar. Söz okyanusunun derinliklerinden bulup çıkarıyorum cümleleri, nefessiz kalana kadar ta ki. Sonra haykırıyorum dünyaya; taşların sesimi duyduğu kadar; denizlerin taşıyabildiği kadar; anlatıyorum kâğıtların aldığı, dillerin çözdüğü, zihinlerin tarttığı kadar. Öldükten sonra yaşatacak kadar...

Nisa ben, Nisa Baysal. Başboş harflerin, sahipsiz kelimelerin, kurulamayan cümlelerin, söylenemeyen sözlerin yurduyum ben.

Nisa Baysal

Erzurum Remzi Sakaoğlu
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Uzm. Dr. Hatice Çelik

Ah Eder Bir Telaş Türkçemin Bağrında

Hani yutar bedeni bir acı, ruha sığmazken bu elem; tutarsa bir de müessirlik telaşı, öyle işte Türkçem. Acunun nevasına bir dert düşmüş, modernizm deyip almış Türkçem. Viran olmalı sakit Türk bu hâle, niçin bu sessizlik diye kopar bir nale. Böyle işte durum. İnce bir ses boğmuyor kalabalığı, ters yöne giderken.

Yıllar yıla eklenince; dünya güneşin etrafında döndükçe yetim kaldı Türkçem. Bir pranga tuttu ayağından dilimin, şimdi kültür de yavaş yavaş silinir; öyle de oldu bize, öksüz kaldı Türkçem. Zaman eklenince kendine, kendinden de bizlere, yıllar geçer oldu ve yoruldu zaman. Zaman da yorulur, içten içe eksilince; bu eksiklik kendine eklenince. Süreklilik sıkar ve boğar içtenliğini zamanın, Türkçemi de yordular.

Alp Er Tunga öldü, ıssız acun kaldı ve eklendi bir ağı daha cihana. Elleri kolları tutmaz oldu dilimin; sorma işte, bir yırtmaç eklendi

Türkçemin ceketine. Cihan soğuktu o sıralar, girdi benliğime buz gibi zehir. İlaç bulunmaz denir ve bir ağıt yakılır Anadolu'nun bağrına, gelir mi bir kahraman? Orada belirdi bir yiğit, tasviri zor; düğümlenen boğazlar varken kelimeler dahi imkân dâhilinde değil. Sarı zül-fünden esen bir asalet, coşkunun bir dalga vurmuş çehresine. Göğsüne değmiş gözleri masmavi, vatan gözlü bir bozkurt ayak bastı Anadolu'ya. Türkçemin yüzünde tebessüm, gözünde umut dolu bir yaş; bağrında bir âti mutluluğu. Bir ağunun daha doldu mühleti, arştan geldi bir vazife ve kondu sarı yeveli bozkurdun tedirgin müjgâ-nına tutundu.

Tutundu her geçen gün biraz daha hayata. Henüz ha-laskârı kadar dik değil sırtı lakin belli ki evvelinden daha dinç olacak. “Yaz!” dedi Türkçem evlatlarına ve yazdı yazarlar, “Anlat!” dedi evlatlarına ve anlattı şairler. Son yalvaca verilen ilk emri verdiğinde Türkçem okudu ve şen buldu Türkler.

Eli kolu tutar oldu dilimin ve rutine dön-meye teğetti her şey. İşte o zaman bir ağı, bir elem daha oturdu Türkçemin damarlarına. Bu sefer merhem gençlerde, gençler her yerde. Bir kitap koklasa şifa bulacak gençler ve degecek şifalı eller dilime de. Bir şiir değse güzide ak-şamlara gözlerine fer gelecek Türkçemin de, öyle değil işte. Dedim ya sakit oldu Türk, sustu ve yaz-madan “feysetti” hayatı. Diri adam birden duruldu, bu kelimeler dahi ufuğa dalan gözlerinde yalnız ufa-cık bir ışık oldu; parlamadan sönecek bir ışık. Türkçem naçar ve müteessir! Dilimin eli kolu tutar lakin derman yok ayaklarında. Cesur şiirler daha bir ihtiyatlı sanki, eksik bir yandan. Acun dünden daha hurdahaş, ufaktan sinmiş içine hasut bir tilki. Velhasıl bu günleri yaşayan bizleriz ve umrumuza

değmeli bu feryat. Bu benim dilim, bizlerin dili. Benim Türkçem, bizim Türkçemiz. Durulmuş diri adam, hepimizin. Ya biz tutarız kolundan ya da düşer titreyen kolları.

Okur, yazar, çizer olmak en uygun çözüm. Yitirmemeliyiz değerlerimizi, Türkçemiz içimizde olmalı her an. Yunus Emre'nin dizelerinde bulmalıyız en koyu gerçekliği. Ya da "Bayrak Şiiri" mırıldanmalı dudaklarımız her gecenin uzandığı seherlerde.

Kelimelerle oynayın çocuklar, aksan sizin oyuncağınız olsun. Kısaltıp da cümleleri iyice, yitirmeyin benliğinizi. Okuyun ve bulun benliğinize bir çığlık attıracak coşkun kelimeleri. İç ses olmadan filmi çekilemeyecek hikâyeler yazın mesela, ses tonuna eda yükleyip ağır ağır okunmadan anlamsız olacak şiirler yazın. Yoksa silecek zamanınızı "akıllı" telefonlarınız. Kültür kadar mukaddes değil telefon başında harcadığınız zamanlarınız. Bir "Allah'a ısmarladık" etmeyecek "Kendine iyi bak"larınız. Zamanı geldiğinde de bitmeyecek pişmanlıklarınız. Türkçemiz ihtiyatınız olsun ya da müjgânınıza değen birkaç damla yaş olsun edebiyatımız. Okumak yetmesin bazen size ve karalasin eliniz birkaç şiir. Durulmazsa ruhunuzun açlığı, kaplasın her yeri maziden bir musiki. Allah'a ısmarladık!

Nisan yağmurlarının ıslattığı sakit bir geceye doğmuşum yıllardan birinde, milenyumu iki geçe bir geceye. Sessiz sessiz atarken ilk adımlarımı, büyük ve yankı getiren adımlar atmaya başlamışım kendimi ki külfetim buna dair. Yıllar yılı kovalamış, milenyum yaşanmış; ben gençleşmişim. Erkenden atıldığım okuma yazma serüvenine bir sevda beslemişim, elimden kaçmasın diye iyi de pençelemişim. Kelimeleri eskittikçe kalemimin serpildiğini farketmişim sonra. Serpilen kalemler güzel günler içindir, güzeli yazmak lazım gelir demiş ve inanmışım sonra buna, en az bugün inandığım kadar. Kalbi soğuk insanların elleri kibritlere uzanmazmış devrimde, bir kıvılcım olmak ne büyük kıvançtır. Sığ umutların sık dirayetinden gelmişim. İncim yettiğince güzele inanmışım, incimü hep yetirmişim. Kalemlerimi güzel günler için bilemişim ve başım dik yola devam etmişim. Ediyormuşum...

Mustafa Buğra Eser
Konya Yüksel Bahadır Alaylı
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen
Deniz Akalan

Derin Nefes

Gün ağarırken yatağıma pencereden salınarak dans eden hüzmeler düşer. “Kaybettığın huzurunu uzaklarda arama, burada.” diye fısıldarlar bana. Ne yazık ki tatlı bir yalandır bu, her zaman inanmayı umut ettiğim...

Bir anda otobüste bulurum kendimi. Kirlenmiş camları ile havasız, sessiz ve boğuk yine. Memnuniyetsiz asık yüzler karşımda bana bakarken küçük ve hızlı adımlarla en sevdiğim yeri-me otururum; Asık suratlarla göz göze gelemeyeceğim, düşüncelerimde rahatça kaybolabileceğim bir yere.

Yalnız hissediyorum. Tekdüze hayatlarını kabullenmiş, hiçbir şeyi sorgulamadan, sadece yaşamak için yaşayan insanların arasında çok yalnız hissediyorum... Bu yalnızlık savaşında yorulup geride kalırım diye korkan bir tek ben miyim? Bir tek ben olmamayı diliyorum, tökezleyip düşmek istemeyen bir tek ben olmamayı diliyorum. Hayatlarının bu şekilde yönetilmesine izin veren bu insanlar, yaşadıkları hayattan memnunlar mıdır? Hiç zannetmiyorum.

Otobüs, varacağım durağa yaklaştıkça başka duygular ağır basıyor içimde. Tekdüzelik bir karabulut gibi çöküyor. Omuzlarımdaki yük taşıyamayacağım kadar ağırlaşıyor. Ruhumun yavaş yavaş çekildiğini hissediyorum... Aslına bakarsanız, ruhumun benden kaçmasına kızmıyorum, hangi ruh böyle bir ızdıraba dayanabilir ki? Kimse kabul etmese de değişmezlik bir haptir aslında, fark etmeden içten içe çürütür insanı. Ben çürümek istemiyorum ama göz kapaklarım, kalp kapakçıklarım bu ağır yüke hiçbir zaman dayanamaz, iyi bilirim...

Vücudum ayarlanmış bir çalar saat gibi uyandırıyor beni. Sürüklenerek iniyorum koltuğumdan. “Hoşça kal.” diyor arkamdan, sanki hoşça kalabilmeyi elimde tutabileceğime inanır gibi...

Herkes sürekli bir yerlere yetişme telaşındayken, yine ben, kapıdan en son iniyorum. İndiğim gibi denize yaklaşp derin bir nefes alıyorum. İliklerime kadar hissettiğim saflık, benliğimden kaçan ruhumu geri çağırıyor.

İskelede siyah kıvrımlı, yerinden gayet memnun direklerin tam önündeyim. Söz veriyorum: Şu koskocaman dünyada benim gibi düşünen bir kişi olmasa bile, bu yanlış düzeltmek ve hayatı yaşanılabilir kılmak için elimden geleni yapacağım.

Evet, pes etmek yok, akıntıya kapılıp gitmek yok, ertelemek, bırakmak, kaçmak yok... Daima ruhum benimle gurur duyacak...

9 Mayıs 2002'de gün ağarırken ince bir ses yankılandı ilkbaharın ziyaret ettiği İstanbul'da. Büyüdükçe tınısı değişse bile bu ses, monotonluğun karşısında dimdik duracaktı. Bu sesin sahibi gitarın tellerinde müziği keşfetti, ilkokulda hocasının verdiği hikâye kitabı yazma ödeviyle yazmanın eşsiz keyfinin farkına vardı, BİLSEM sayesinde mitolojiye özel bir ilgi duydu, okumayı sevdi. Şimdi, notalarından ve sözcüklerinden güç alarak kendi seçtiği yolda yürümeye devam ediyor.

Merve Deniz Maraşlı
İstanbul Beşiktaş
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen
Sibel SELÇUK

Dilden Ötürü Dile Geldik

“İnsan, dilinin altında gizlidir.”

Hz.Ali

Dil; ağız boşluğunda bulunan ve tatmaya, yutkunmaya, sesleri boğumlamaya yarayan, etli, uzun, devinimli et parçası, tat alma organıdır. Öyle ki henüz bir yaşına ulaşmamış bir bebek, dünyanın tadına bakarak tanır etrafını. Ne bulursa ağzına götürür tanımak için. Kendini de anlatamaz ya küçük, bir güzel basar yaygarayı karnı acıktı mı. Onun dili, onun sesidir.

Dil yani lisan vardır bir de. İnsanların, duygularını, düşüncelerini bildirmek için sözcükler ya da işaretler aracılığıyla yaptıkları anlaşma, öteki kişilerle iletişimi sağlayan ortam, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan doğal bir araç, kendisine özgü kuralları olan ve ancak bu kurallar içerisinde gelişen canlı bir varlıktır dil. Birbirlerinden çok da bağımsız değillerdir bu tanımlar. Öyle ki dil üzerine yazılmış sözler, birçok şiir, kelimenin her iki anlamına da uygun gelebilir.

“Bülbülün çektiği dili belasıdır.” der bir atasözümüz. Zavallı bülbül, öyle güzel ötmüştür ki onu daha çok dinlemek için kafese koymuştur insanoğlu. Yitirmiştir böylece özgürlüğünü bülbül. Günümüzde de böyle değil midir aslında? Kendinizce doğru bir cümleyi, yanlış bir yerde kurduğunuz vakit, bülbüle benzer sonunuz. Neyse ki bu değil asıl konumuz.

Benim asıl anlatmak, vurgulamak istediğim; insanların düşünce biçimini yansıtan, bizi

ifade etmek için seçilen kelimeler, bu kelimelerin hangi sırayla bir araya getirildiği, neyin daha çok vurgulandığı, neyin daha çok ön planda olduğunun izlerine rastlarız dillerde. Ayrıca yerel ve kültürel zenginliklerin de tanığıdır diller. Bir rengin bir sürü tonunu anlatır, yaşamımızı sürdürmek için yemekten içmeye ne varsa yetiştirdiğimiz, ürettiğimiz şeyleri anlatırız kelimelerle. Duygularımızı ifade ederiz. Bazen gözyaşına karşılık gelir kelimeler, bazen sevinç olur. Bir ülkenin dili, onun zenginliğidir. Kelime dağarcığı bakımından ne kadar zenginse bir dil, o kadar zengin olacaktır o ülkenin insanların iletişimi. Çünkü dillerdir milletleri bir arada tutan, onları ortak bir noktada birleştiren. Ve dil, kültür ile birlikte milleti millet yapan değerlerdir. Bu yüzden dil, adeta bir kimliktir.

Ancak teknolojinin gelişimi, akıllı-akılsız telefonların günlük yaşamımızın vazgeçilmez parçaları olmaları, sosyal medya hesapları, sanal ortamların hızlı iletişimcileri olmak durumu; biz zamane gençlerini, çocuklarını hatta yetişkinlerini bile tembelliğe, basitçiliğe itmekte, bu durum direkt dil üzerine olumsuz yansımaktadır. Slm, nbr, mrb, as, hg, hb, kib, bb, abv, aiv... gibi kısaltmaların yanı sıra, “kal geldi, oha oldum, ben şok, ben iptal” vb. garip ifade şekilleri, dilimize yerleştirmek için çaba sarf ettiğimiz yabancı kelimeler, daha havalı olmak adına yerli yersiz kullandığımız kelimeler, yabancı terimler de cabası. Tüm bunlar, bizi kendi dilimizi kullanmaktan uzaklaştırmakta ve dilimizi hızla yozlaştırmaktadır. Bu konuda en önemli pay da, sağladığı kolaylıkların yanı sıra, bizi kitap okumaktan uzaklaştıran internete aittir sanırım. Elimizin altında tek tuşla ulaştığımız internet dünyası; doğru yanlış birçok bilginin yanında, yazım yanlışları, yanlış ifadeler, yerli yabancı kelimelerin aynı cümleye sıkıştırılması gibi bir sürü şeyi beraberinde getirmektedir. Bu durum, dilde hızla fakirleşmeyi hatta kimlik kaybını karşımıza çıkarmaktadır.

Oysa büyük Atatürk: “Ülkesini, yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti, dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.” diyerek dilde yozlaşmanın ne kadar kötü bir şey olduğunu yıllar önce vurgulamıştır. Dil konusu, devlet adamlarından bilim adamlarına, yazarlardan şairlere birçok insanın altını çizdiği, belki de önemseydiği bir husustur.

“Bugünden sonra hiç kimse sarayda, divanda, meclislerde ve seyranda Türk dilinden

başka dil kullanmaya!” diyen Karamanoğlu Mehmet Bey’den, “Seslenir seni bana “sonsuz”/ Der ki çoğal, / Der ki uzan mutluluğuna... / ... / Türkçem, benim ses bayrağım...” diye haykıran Fazıl Hüsnü Dağlarca’ya ve bir ülkenin varlığını sürdürebilmesi için dilini korumasının şart olduğunu belirten bilim adamı Oktay Sinanoğlu’na kadar birçok değerli isim; asıl önemli kaybımızı, dil konusunda yaşadığımızı vurgulamaya çalışmışlardır. Bu konuda en büyük görev değerli öğretmenlerimize, eğitimcilere düşmektedir. Bir de biz gençlere. Unutmayalım ki, dilimiz kimliğimizdir ve kimliğimize sahip çıkmazsak hızla yok olmaya eğilim gösteririz. Eğer dilimize biz sahip çıkmazsak başkası da bize asla saygı göstermez.

Dil, bizim geçmişimiz ve geleceğimiz arasında belki de tek köprüdür. Gelin biz gençler olarak, ses bayrağımıza sahip çıkalım ve bu konudaki farkındalığımız artsın. Gelin, sosyal medyada her zaman düzgün Türkçe cümleler kuralım.

Dilimize sağlık...

13 Ocak 2003'te doğdum, annemin ve babamın tek çocuğuyum. Eğitim hayatıma Gaziantep'te başladım. Babam Maliye Bakanlığı personeli olduğu ve Isparta'da çalıştığı için ilkokul ve ortaokulu Isparta'da bitirdim. Kitap okumaya ve bir şeyler yazmaya olan ilgim annemle başladı. Onun okumaya olan ilgisi beni de bu sihirli dünyanın içine çekti ve bu dünyadan kopamadım bir daha.

Her yeni kitapla keşfettiğim bu yeni dünyalara ben de bir dünya eklemek hayaliyle başladım yazmaya. Yazmakta en büyük kılavuzum annemdi. Hayalimdeki dünyaları yazıya dökmem ise BİLSEM'de gerçeğe dönüştü. Şimdilerde şiir sarmaya başladı duygularımı. Yazmak ve müzik dinlemek en keyif aldığım, en özel anlarımdır.

Nilsu Püllüm

Manisa

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Bilge Atış

DIĞER TÜRLER

Hayallerin Varsa

Hayalleriyle var olan herkese...

Bu mektup sana nasıl ulaştı, hangi yılda neredesin, şu an ne yapıyorsun, kimsin bilmiyorum ama az sonra okuyacağın mektubun yaşamında farkındalık oluşturması temennisindeyim. Birbirini tanımayan, hiç görmemiş insanlar da birbirlerinin kalbine dokunabilir. Kalbine dokunmak istiyorum, izin verir misin?

Yaşamak sadece nefes almak mıdır? Seni sen yapan hayallerin uğruna mücadele etmek midir yaşamak? Eğer düşünce yaşamının nefes almaktan ibaret olduğu ise okuma mektubumu. Hayallerim umutlarım için yaşarım diyorsan, merhaba sana... “İnsanın hayatı, insanın hayalidir.” demiş Andre Gide. Ama bilirim ki işler bazen yolunda gitmez, bazen hayallerimiz hayatımız olmaz. İşte bu noktada bir karar vermek lazım. Hayallerim uğruna yaşamalı mı, bulunduğum durumda hayallerimi düşünerek oturmalı mıyım? Oluşturmanın başlangıcıdır düş gücü. “Dilediğimizi düşler, düşlediğimizi amaçlar, amaçladığımızı oluştururuz sonunda.” der Bernard Shaw.

Dön ve aynaya bak, bu sen misin? Yaşamak istediğin hayat bu mu? Vazgeçme hayallerinden, vazgeçme hayatından? Hayır, yapamam diye mi düşünüyorsun, gücüm yetmez mi diyorsun? Hiçbir zaman umudunu yitirme. Bir kelebek bile bir günlük ömründe yaşamak için bu kadar çabalarken bu keder niye? Oysa kelebekler bir günlük olan ömürlerinde en güzel danslara hazırlanacak vakti bulabiliyor! Güneş her sabah yeniden doğup bütün ihtişamıyla bizlere umut ışığı olurken çok mu zor hayallerini gerçekleştirmek? Görmüyor musun en karanlık gecelerde ışığı gören biri olacağını dahi bilmeden parıldayan yıldızları? Bulutlar rüzgârda sürüklenirken vazgeçmiyorsa hayallerinden, sen neden vazgeçiyorsun?

Evinden ayrılmış, nerede olduğunu bile bilmeyen damlalar kurtarıırken tanımadığı canlıları bu umutsuzluk niye? Vazgeçme! Gecenin en karanlık olduğu an şafak sökmeden önceki andır, unuttun mu? Niye kabulleniyorsun vazgeçmeyi, niye savaşıyorsun hayallerin için? Seni sen yapan hayallerindir, bunu asla aklından çıkarma. Güneş vazgeçmediyse her gün yeniden doğmaktan, yıldızlar umut edebildiyse onları gören biri olacağını, sen de vazgeçme hayallerinden...

Merak ediyordun olabilirsin bu mektubu yazan kim? Neden yazmış böyle bir mektubu diye. Hiç merak etme; ben de umutlarından vazgeçmiş, olmayacak artık dediğim noktada karşıma çıkan güzellikleri göremeyecek kadar kör olduğum bir anda ölümün kıyısından dönmüş bir faniiyim. Ölüme gidişim uyanış anım oldu. Neyi fark ettim biliyor musun? Ölümüne ramak kalınca bu hayatın tek ve dönüşü olmadığını; kısa, kıpkısa olduğunu ve umutların, hayallerin ertelenmeyecek kadar özel olduğunu. Allah bir şans daha verdi bana hayatta kalmam için ama bir şartla, zamanda yolculuk yapacaktım ve insanlara hayallerinden, umutlarından ne pahasına

olursa olsun vazgeçmemeleri gerektiğini anlatacaktım. İşte o anda bir mektup olmayı dile-
dim çünkü ancak o zaman birçok insana ulaşabilecektim. Söz gibi uçup gitmeyi yazı olup
kalacaktım dimağlarda.

Hayallerini gerçekleştirmek için yarını bekleme. Ömür vazgeçmek için çok kısa. Seni
sen yapan umutlarının daima peşinden koşup yarınlar için emin adımlarla yürüyüp geçmiş
gülen gözlerle anman dileğiyle...

Hoşça kal...

Bu hayatta umut ol umudu olmayanlara, ışık ol yolunu kaybedenlere. Ancak böyle
insan kalırız, sadece kendimiz için değil, başkaları için de güzellikleri diledikçe...

Soğuk bir Kasım günü yıl 2002, dalgalar kıyıya vururken açmışım gözlerimi dünyaya. Meraklı, neşe dolu oluşum en dikkat çekici özelliğimmiş. Kelebeklerin dansına katılmayı, saatlerce gökyüzünü incelemeyi çok seviyorum. Sıradan görünen şeyleri fotoğraflayarak bambaşka açılardan bakmak ise en büyük uğraşım diyebilirim. Bazen bir kitabın dünyasına kapılarak, bazen de zihnimde kurduğum dünyamda kaybolarak büyüyorum. Yazmak bir tutku ise tutkunum ben de yazmaya.

İrem Aydoğdu

Burdur Alpaslan Ali Can
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Yasemin Çayır Çevik

Oğlun Şehit Oluyor

Komutanım bana sesleniyor. O da biliyor cevap veremeyeceğimi. Ama hiçbir komutan ağır yaralı bir askeri geride bırakmaz. Vazgeçmiyor adımı sayıklamaktan. Belki bir umut vardır da açarım gözlerimi, “Emriniz-deyim komutanım!” diyebilirim; belki de uğruna her şeyimi feda edeceğim vatanımı savunmaya devam edebilirim diye. Bu dediklerime inanmaya o kadar zorluyorum ki kendimi. Ölüm bizim her anımızda. Her konuşmamızda, her adımımızda, her gülümseyişimizde... Canım çok yanıyor be anacığım. Kulaqlarımda çınlayan seslerin karmaşıklığı bir başka korkutuyor beni. Birden komutanımın “Sen Türk askerisin. Korkmak bize değil bizle savaşanlara yakışır!” sözleri geliyor aklıma. Sonra rahatlıyorum. Özellikle seni çizince gözlerimin önüne, çok rahatlıyorum anam. Şehit olduğumu duyduğundaki hâlini düşünüyorum mesela. Evimizin önünde duracak bir araç, içerisinden komutanımla iki asker inecek. Belki bir de savcı. İlk gördüğün anda anlayacaksın zaten. O saatten sonra hiçbir sözün bir anlamı kalmayacak senin için. Uzun süre bakışacaksın komutanımla. O derin bakışlarında hem çaresizlik hem evlat acısı hem de oğlunu şehit vermenin gururu olacak. Ve ağzından sadece iki kelime çıkacak: Vatan sağ olsun! Dik dur ana. Hiçbir zaman eğme başını. Oğlun şehit oluyor.

Anne, acım biraz daha azaldı. Senin o güzel yüzünü gözümün önüne getirdiğim her an daha huzurlu ölüyorum. Asker olmaya karar verdiğimi söylediğim zamanki o bakışın aklıma öyle bir kazınmış ki. Film şeridi gibi gözümün önünden geçen hayatımda odaklandığım en güzel yerlerden. O bakışında benle duyduğun gururu çok net görmüştüm. Benim oğlum asker olacak, vatani için şehit düşecek, bayrağı uğruna her şeyini feda edecek der gibi gülümseyişin... Ben de vatan aşkını senden öğrendim anam. Senin o güzel, o temiz yüreğin öğretti. Eğer ki şu an büyük bir sükûnet içerisinde canımı veriyorsam en önemli sebebi sensin.

Anacığım, canımdan çok sevdiğim, şu an çok huzurluyum. Giderek acım azalıyor ve kendimi ölümün kucağına atıyorum. Ana, ben şehit oluyorum. Ama bir saniye, sen bensiz yapamazsın. Anam, sen ben olmadan uyuyamazsın. Sol bacağımdan vücudumdan tamamen kopmuş olması senden ayrılmamın verdiği acıyı vermiyor bana. Veya paramparça olduğunu hissettiğim kaburga kemiklerim. Hafifçe açabildiğim gözlerimden az önce yaş geldi. Asker ağlamaz. Asker üzülür, asker acı çeker ama bunları içinde yaşar ağlamaz. Komutanım böyle öğretti bana. O zaman ben neden ağlıyorum? Üstelik “Vatan sağ olsun!” diyerek canımı veriyorken...

Analar her zaman fedakârdır. Evlatları yaşamları boyunca en değerli varlıklarıdır. Kolay kolay hakları ödenmez. Üstünde anne hakkıyla da diğer dünyaya göçülmez. Hakkını helal et anam. Ne kadar hakkın varsa hepsini helal et. Babam şehit düştüğünde tutunacak bir dalın olarak ben vardım karnında. Ama şimdi tek başınasın. Şu an canım çok yanmaya başladı işte. Acının odağı sol bacağımdan, sol yanıma doğru çıkıyor. Ölüm meğerse ne zormuş be anacığım.

Galiba zamanım azalıyor. Gözlerimi açık tutmakta zorlanıyorum. Son olarak anacığım hakkını helal et. Oğlun şehit oluyor.

2002'nin bir sonbahar sabahında açmışım gözlerimi dünyaya. Annemin söylediğine göre pek yaramaz bir çocukluk geçirmemişim. Kendime ait küçük bir kitaplığım varmış ve ben büyüdükçe bu kitaplık da büyümüş. Her zaman araştırmayı, araştırdıklarımı yazmayı sevmişim. Bu araştırma isteğim, kalem ve kâğıtlarla olan dostluğum hâlâ da devam etmekte. Tam anlamı ile yazmaya olan ilgim üçüncü sınıfta BİLSEM sayesinde başladı. Türkçe öğretmenimden başta edebiyat olmak üzere hayata dair pek çok şey öğrendim. Hayatıma yön veren asıl düşünceyi onunla şekillendirdim. Her zaman okuyarak ve yazarak kendimi geliştirebilirdim. Ben de öyle yaptım. Hiçbir zaman vazgeçmedim. Öyküler, masallar, denemeler, makaleler arasında kaybolurken kendi benliğime dair pek çok şey buluyordum. Liseye geçtiğim zaman ise okuma ve yazmanın yanında üretmek de istedim. İşte o zaman da proje yapmayı öğretti öğretmenim. Projeler yaparken çok fazla birikim elde ettim. Bu birikimler de beraberinde aldığım dereceleri getirdi. TÜBİTAK 2018 Türk Dili ve Edebiyatı alanında Türkiye ikincisi oldum. Dünyanın en büyük bilim fuarı olan USA'da düzenlenen Intel ISEF 2019'da finalist olmaya hak kazandım.

Sudenur Bulut

Adana
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Hacer Moduk

Cahit Zarifoğlu'nun Őir Dili Üzerine

Bir Şairin yazın dünyasındaki başarısı neyle ilgilidir? Tabii ki neyi anlattığından çok nasıl anlattığıyla... Sanatsal anlatı, hiç kuşku yok ki dil olanaklarından en üst düzeyde yararlanmayı gerekli kılmaktadır. Çünkü sanatçının malzemesi dildir; amacı, sanat yapmaktır. Dil servetinin geniş olanaklarından en üst düzeyde yararlanıp özgün bir biçem elde edebilmek, yalnızca yetkin sanatçıların harcıdır. Her sanatçıyım diyen kişi bunu başaramaz. Sanatsal anlatı ustalığı, herkesin üstesinden geleceği bir Şey değildir. Bana göre, biçemde belli bir düzeyi yakalayamamış sanatçılar, okurlarca pek tutulmazlar. Böyleleri, zaman sınavından başarıyla çıkıp yarınlara da kalamazlar.

Zarifoğlu, 20. yüzyıl Türk yazın dünyasının önde gelen isimlerinden biridir. Kendine özgü eşsiz biçemiyle, sanat değeri çok yüksek, nitelikli Şiirler yazmıştır.

Zarifoğlu'nun Şiir dili, günlük konuşma dilinden tamamen ayrılır. Bu, biraz da Şiir sanatının bir gereği gibidir. Onun Şiir dilinde iki Şey ön plana çıkar: Yaşam gerçekliklerini kurmaca gerçekliklere dönüőtürme becerisi ve özgün imgeler üreterek kelimelere sınırsız anlam yükleyebilme yetkinliği. Bundan dolayıdır ki Zarifoğlu'nun Şiirlerini anlayabilmek pek de kolay değildir. Çünkü sanatçı, Şiirlerinde çoğu zaman kelimelerin kuytulara yatmış öteki yüzleriyle okurları karőılaőtırmakta, imgelerin uçsuz bucaksız anlam katmanlarında yolculuk yapmaya zorlamaktadır. Böylesi bir yolculuğa çıkmak her okurun harcı değildir. İmge derinliklerinde saklı anlamı sökebilmek için çok yoğun bir Şekilde uğraş vermek gerekir.

Zarifoğlu, Şiirlerinde yaşamın fotoğrafını çekmez, resmini yapar. Bu nedenledir ki

şiiirleri ilk bakışta anlaşılamayabilir. İmgelere odaklanıp şiirin dolambaçlarında yol aldıkça, şair hakkındaki düşüncemiz yavaş yavaş değişmeye başlar. Başlangıçtaki şaşkınlığımız, yerini giderek hayranlığa bırakır. Yetkin bir sanatçının yapısıyla karşı karşıya olduğunuzu anlarsınız. Şiir dizelerindeki sözcüklerin anlam katmanlarında gezindikçe, şairin dehası ile karşılaşır kendisine hayran kalmadan edemezsiniz. İmgeler, uçsuz bucaksız limanlara sizleri taşır. Şiir dizelerine ustaca serpiştirilen alışılmadık bağdaştırmalar, okurları zorlu bir yolculuğa çıkarırken tanımsız bir estetik haz da yaşatır.

Zarifoğlu'nun şiir imgelerinde neler yok ki?

Zemheri soğuşunda bahar hasretlerini, gri bulut içinde kaybolan kuşların buruk özlemlerini, cihetsiz sesleri, duman ve buğunun yaşam tadını, güllerin yanağından akan şebnemlerin yalnızlığını, yoksul semtlerin alın yazısı dakikalarını, saat oymaklarının akreple yelkovan arasındaki umutlarını, içinde insan barındıran tüm çaresizliklerin sesini, kaybolan gençliğin göğe yükselen feryadını, Anadolu insanının yiğitliğini, gönül çelen kadınların serüvenlerini, gül lambasının hasretini, günahkâr semtlerin af yakarışlarını, göğüsleri acılar sağırsına yapışık doğan yoksulları, insani çilelerle yanıp tutuşan fitilleri, mavi gökyüzüne hasret kalmış mahpusların uçarı hayallerini, bıçkın delikanlıların kaldırımlarda yürüyen anılarını, sessiz bir yas yüzüyle gündüzleri kırpan gecelerin hoyratlığını ve daha nicelerini onun şiirlerinde görebilirsiniz.

Burada şöyle bir soru hatıra gelebilir:

Zarifoğlu neden kapalı, imgeli bir anlatımı tercih ediyor şiirlerinde? Niçin yalın, basit, anlaşılır bir dil kullanmıyor?

Hiç kuşku yok ki anlatsında imgeli bir biçemi seçmiş olması Zarifoğlu'nun sanat anlayışıyla ilgilidir. Nasıl ki yetkin bir ressam; boyaları kararak yeni yeni renk tonları elde edip dış dünya gerçekliğini kurmaca bir gerçekliğe dönüştürüp nitelikli, özgün bir yapıt elde ediyorsa Zarifoğlu'nun da sözcükler üzerinden benzer şeyleri yaptığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Zarifoğlu'nun şiir kozası, imgelerle örülmüştür. Şair, sınırsız hayallerini şiir dizelerine

yansıtıırken özgün imgeler üretir, onları başarılı bir şekilde şiir kalıbına döker. Bundan dolayıdır ki onun şiirlerindeki anlam derinliğini kavrayabilmek pek de kolay değildir. Ancak böylesi şiirleri anlayan, böylesi şiirlerden hoşlanan, hatırı sayılır, nitelikli, devasa bir okur kitlesinin bulunduğu da göz ardı edilmemelidir.

20. yüzyılın en büyük ressamı arasında gösterilen Pablo Picasso'nun tablolarında yaşam gerçekliğine dair ne görüyorsunuz? Hiçbir şey... Picasso'nun tabloları neden şu kadar milyon dolara alıcı buluyor? Picasso'nun tabloları anlamsızdır, bunların hiçbir sanat değeri yoktur diyebiliyor muyuz?

Unutulmamalıdır ki sanatçının amacı, gerçekliği olduğu gibi sanatına yansıtmak değildir. Aksine, dış yaşamı, kurmaca, sanatsal bir gerçekliğe dönüştürüp bu yolla özgün, estetik, yüksek nitelikli bir sanat ürünü elde etmektir.

Şairleri, açık ve kapalı yazarlar diye ikiye ayırabiliriz. Beğenileri açısından okurları da bu şekilde gruplamak olasıdır. İmgeli, kapalı şiirleri sevmeyen, onları okumak için uğraş vermeyen okurlar yetkin değildir, demiyorum. Böylelerinin bazı büyük sanatsal yapıtları bir çırpıda okuyup yorumladıklarını söyleseler, ona da inanırım. Ama bu tarz okurlar benim pek ilgimi çekmiyor.

Evet, Zarifoğlu'nun şiirlerini anlamak pek de kolay değildir. Çaba ister, belli bir sanatsal birikim ister, akademik okuma becerisi ister, bunlar doğrudur. Ama şunu da kabul etmeliyiz ki değerli mücevherler yeraltının derinliklerinde bulunur. Onları gün yüzüne çıkarmak için çok büyük uğraşlar vermek gerekir. Cahit Zarifoğlu'nun şiir dilini anlayabilmek de böyledir...

2003 yılında Malatya 'da doğdum. TED Malatya Kolejinde okuyorum. Bilimsel araştırmalar yapmak, projeler üretmek benim en büyük tutkum. Proje yarışmalarında elde ettiğim bazı dereceler: 2018 yılında TED Ankara Kolejinin düzenlediği İnovasyon Yarışması 'nda Türkiye 2. 'si oldum. 2019 yılında TÜBİTAK 'ın düzenlediği yarışmada Bölge 2. 'si oldum. 2019 yılında Ege Lisesi finalistliğini elde ettim. 2019 yılında Google Science Fair 'in düzenlediği yarışmada "Uzayda görevlerini tamamlayıp işlevsiz kalan uzay araç ve roket gövdelerinin yeni uzay araçlarına tehdit oluşturmasını önlemek, manyetik çekim alanı yoluyla söz konusu teknolojik çöp atıklarının uzaydan toplanmasını sağlamak" projesiyle, dünya sıralamasında ilk 100'e girdim. Boş zamanlarımda roman, deneme, şiir kitapları okuyorum. Denemelerimi gözlem, çıkarım, araştırma inceleme temelli olarak kurgulayıp yazıyorum. Koç Üniversitesinde Fizik Bölümü okumak, bilimsel projeler geliştirip ülkemizin gelişimine katkı sağlamak en büyük hayalim.

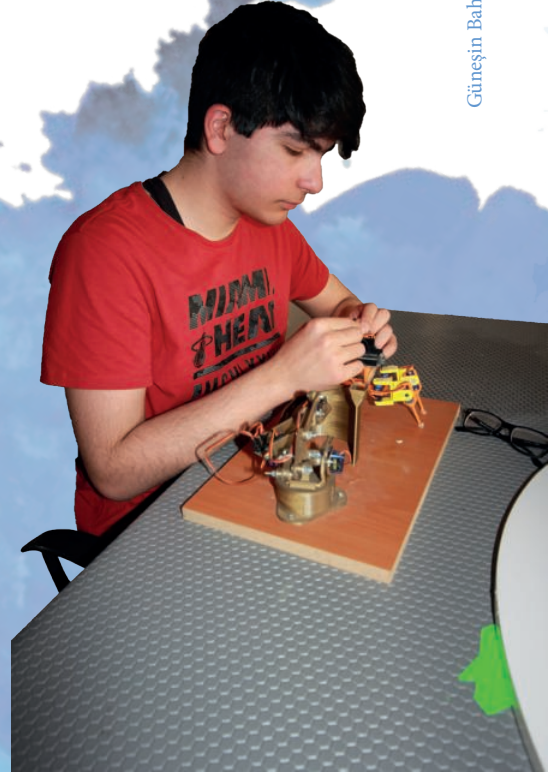
Feridun Balaban

Malatya Yeşilyurt

Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Hikmet Günbattı

Ülkü Tamer ve Şiiri Üzerine

Ülkü Tamer akciğer kanserinden yitip gideli ve bizi İkinci Yeni'nin diğer şairleri gibi şiirleriyle baş başa bırakalı iki ay oluyor. İkinci Yeni'nin mürettebatı teker teker gemiyi terk etti ama geminin her tahtasını öyle sağlam şiirlerle döşediler ki hiç batmayacak bir imge bıraktılar ufukta. Bir de Sezai Karakoç var tabii, geminin son direği.

Ülkü Tamer ve Cemal Süreya 1960 yıllarında Papirüs adlı bir dergi çıkarma uğraşındadırlar. Aslında dergi Cemal Süreya'nın projesidir ama Ülkü Tamer de bu entelektüel girişimin bir ortağıdır. "Cağaloğlu'nda küçücük bir handa, ufacık bir oda." diye tanımlar Ülkü Tamer dergilerinin bürosu olacak bu yeri. İkinci Yeni'nin özgün şairleri de olsalar, çok kolay olmamıştır Papirüs'ü çıkarmak. Ellerindeki avuçlarındakini birleştirirler ama ilk sayıyı basmaya yetecek kadar bile denkleştiremezler. Yardımlarına, değerinin farkında olmadıkları bir halı koşar.

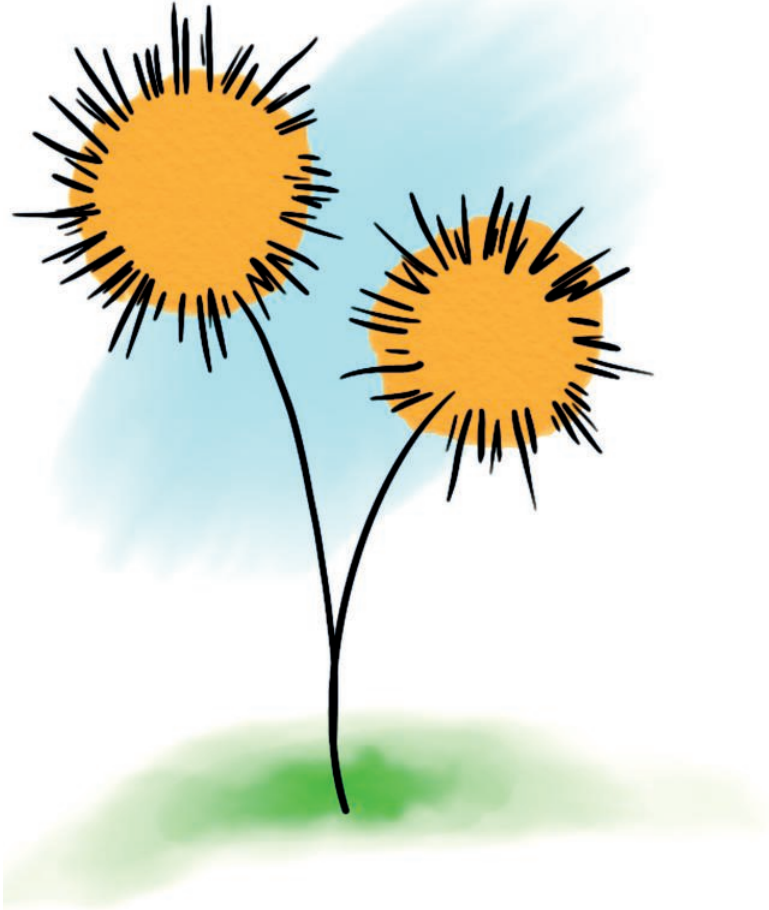
Ülkü Tamer der ki: "Benim şiirim anahtar kelimesi belki de yolculuk." Kendi içine bir yolculuktan bahseder. Hep bu yolculuğa inanır, onu irdeler. Hayatın her aşaması, kendisi bir yolculuktur ve Ülkü Tamer artık son durakta inmiştir. Kendisini yolculuğun şairi olarak tanımlayan şairi, bir de "virgülün şairi" olarak tanımlayan başkaları vardır. Virgüle yazmış, virgülle yazmıştır.

Ülkü Tamer şiirlerindeki imgelemlerle üslubunu gösterdi. Basit bir dil, ustaca

kurgulanmış dizeler ve elbette ki İkinci Yeni'yi İkinci Yeni yapan ne varsa hepsinden biraz biraz. Bu yazının konusu olarak en önemlisi şairin edebiyat ve resim sanatlarını birbirine bağlamış olmasıdır. Bruegel'in, "Karda Avcılar" adlı tablosunu bir manzara gibi karşısına alıp yazdığı "Bruegel" şiiri asıl incelemek istediğimiz eseri.

O dönemde Bruegel'in değerli tablosunu karşısına alıp yazma fırsatı bulabilmiş midir bilmiyoruz ama tabloyu gördükten sonra etkilenmiş olduğu kesin. Nitekim tabloyu bir kere gördükten sonra zihninde yeniden canlandırmış olabilir. Bruegel şiirini okurken karlı bir tablo canlanır zaten insanın zihninde. "Ağzımın kemiğinde dağınık bir şiir tadı" der Ülkü Tamer, Bruegel şiirinde. Ben okuduğumda ağzımda bir kuruluk olur. Belki de bu kekremsi tat, Ülkü Tamer'in şiir tadı dediği duygudur. Neden duygu dedim de duydu demedim? Sanırım bu tadın bir duygusu var da ondan. "Köpeklerin bakışlarında birer keman tadı" dediği ikinci dizede ise kemanın tadı der. Kemanın tadının da bence aynı şekilde duygusu var. Ki bakışlardaki bir keman tadı da üzüntüyü çağrıştırmaz mı? Akılda köpeklerin yay gibi kalkmış kaşlarının altında kocaman kocaman açılmış parlayan yuvarlak gözleri beliriyor. O titreyen parıltıların çıkardığı hüzün dolu keman çığlığını duymuştur Ülkü Tamer.

"Gökyüzü ayaklarımın ucundan başlıyor." diye başlar Bruegel şiirine ve bu dizeyi birkaç kere daha tekrar eder. Bu dizeden başlayarak kuşbakışı bir manzarayı anlatır şiir kişisi. Bir kuşun gözünden anlatılmıştır belki. Gökyüzü kuşların ayağının altında deyince hiç de mantıksız gelmiyor. Tabii Ülkü Tamer'in gökyüzünü kendi ayaklarının altında hissetmiş olması da muhtemel. Ama şu kesin ki ortada bir gökyüzü var ve hava ile gökyüzü farklı şeyler. "İçime çektiğim hava değil, gökyüzüdür." diyerek gökyüzü ve havayı birbirinden ayırmıştır. Şiirde bir hüzün vardır, evet. Hem de hissedilen değil basbayağı dile getirilmiş bir hüzün bu. Yalnız şiirde içten gelen bir hüzünden bahsedilmez. Bir talihsizlik mutsuzluğa yol açmaz. Hüzünü akla getiren tablolar vardır bunun yerine. Çeşitli manzaralar hüzün bulundurur şiir kişisine göre. "Zaten her yanda hüzün görülür." der ve uzakta kayan çocuklardan başlayarak resmetmeye başlar. "Zaten her zaman hüzün bulunur biraz." der Norveç'ten söz açan şiirleri hedef gösterir. Norveç neden hüzünlüdür, uzakta kayan çocuklar neden iç burkar? Tabii bunların cevabı ne yazık ki bu yazının içinde değil.

Merhaba ben Ceylin Gün. 2003 yılında Malatya'da doğdum. Dört yaşından beri İstanbul'da yaşıyorum. İlkokuldan beri kitap okumayı çok severim. Evdeki kitapların bolluğundan olsa gerek okuyacak kitabım kalmadığında yaşımdan daha büyük kitapları okurdum, bu nedenle erken yaşlardan itibaren edebiyata merak saldım. 4. sınıftan beri İstanbul Bilim ve Sanat Merkezine gidiyorum. Burada Dil Sanatları dersinde en keyifli anlarımdan bazılarını yaşadım. Derslerde metin okumak, denemeler yazmak hayatımda kendimi en verimli hissettiğim zamanlardı. Kendimi de yazma konusunda burada çok geliştirdiğimi düşünüyorum. Sultan II. Abdülhamit Çeşmesi Kitabesi projesine bir katkı oldu ve bunu yaparken çok zevk almıştım. Daha sonrasında yine edebiyat alanında Franz Kafka ve Minör Edebiyat üzerine proje yaptım. BİLSEM'in bana kattığı diğer bir şey de şiir oldu. Kendi kendime daha çok roman ve hikâye okumuştum ve şiirle hiç ilgilenmemiştim. Garip akımıyla, İkinci Yeni'yle BİLSEM'de tanıştım ve iyi ki de tanışmışım. Sonrasında kendi kendime devam ettirdiğim ilgi alanlarımdan birine dönüştü şiir okumak. Edebiyatla uğraşırken kendimi hep çok mutlu hissetmişimdir. Okumak kadar yazmak da beni rahatlatır. Kendimi en rahat ifade edebildiğim biçim olarak yazıyı görüyorum ve bu aşamaya gelene kadar BİLSEM'de Dil Sanatları bölümü olarak yaptığımız çalışmalar olmazsa olmazdı.

Ceylin Gün

İstanbul Fuat Sezgin
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Şerefnur Atik

Muammalar

Kinetik Enerji Formülü ($1/2.m.v^2$)

Heyecan, bütün zerrelerinde
Kalp atışlarının hızı cezr etti.
Koştu, yarım bırakıp tüm işini.
Enerjiyle doldu her nefeste.

Cevap: Dörtlüğün genelinde hakim olan hareketlilik ve son dizedeki enerji kelimesi kinetik enerji için bir ipucudur. İlk dizede yer alan “bütün zerreler” ifadesi kütleyi işaret etmektedir. İkinci dizedeki “cezr etmek” ifadesi bir sayının karesini almak demektir. Bu dizede de hızın karesine dikkat çekilmektedir. Üçüncü dizede ise “yarım bırakmak” ifadesi ipucudur. Bütün bilgiler birleştirildiğinde $m.v^2.1/2$ yani kinetik enerji formülü ortaya çıkmaktadır.

1071 Malazgirt Savaşı

Kapının anahtarı
İşte bu harfte saklı
Görmeyince birini
Çıkar onun tarihi

Cevap: İkinci dizede yer alan “işte bu harfte” ifadesi muammanın kilit noktasıdır. Harf kelimesinin harflerinin alfabadeki sıralarına bakıldığında 10, 1, 21 ve 7 sayılarına

ulaşmaktadır. Üçüncü dizeye uyularak tüm dizelerde bulunan tek harf olan “ı” harfi çıkarıldığında 1, 10 ve 7 sayıları kalmaktadır. Birinci ve dördüncü dizeler dikkate alınarak sayılar dizildiğinde 1071 tarihi oluşmaktadır.

Limit (Matematik Terimi)

Sakın ha ömrü sonsuzdur sanma!
Bilesin ki sınırı vardır sayıların da.

Cevap: İkinci dizede bulunan “sınır” ve “sayı” kelimeleri “limit” kavramına işaret etmektedir.

Aruz (Edebiyat Terimi)

Artık güneşli güzel günleri bekliyoruz,
Eninde sonunda olacak gökler bulutsuz.

Cevap: İkinci dizedeki “eninde sonunda” ifadesi, muamma için ipucudur. Birinci dize- nin ilk ve son heceleri “aruz” kelimesini oluşturmaktadır.

Falez (Coğrafya Terimi)

Bütün eğrilerin buluştuğu
O güzel deniz kenarındayım.

Cevap: Coğrafya’da izohips eğrilerinin buluştuğu deniz kenarı, falezdır.

Akson (Biyoloji Terimi)

Hüküm verme kesin
Siyah dediğin ak olur.
Başı karanlık tünelin
Sonu pür-i pak olur.

Cevap: Dördüncü dizedeki “sonu pür-i pak” ifadesi ve ikinci dizedeki “ak” kelimesine yapılan vurgu, akson kelimesine işaret etmektedir.

Nabi

Kasımla mayısı bir eylerken
Bir asker gibi şafak saydım.
Kavuşmayı hasretle beklerken
Sana tam elli üç şiir yazdım.

Cevap: Birinci ve dördüncü dizeler muammanın kilit noktalarıdır. Kasım, on birinci; mayıs, beşinci aydır. Periyodik tabloda on birinci element sodyum (Na), beşinci element bor (B), elli üçüncü element ise iyottur (I). Bu elementlerin sembolleri birleştirildiğinde “Nabi” ismi ortaya çıkmaktadır.

Selma

Sevdiğini kırmaya bir kelimecik yetmez mi?
Fayudana sebep birkaç damla su değil mi?

Cevap: İkinci dizede fayudan ve su kelimelerine vurgu yapılmıştır. Fayudan, sel demektir. Sel kelimesi ve suyun Arapçası olan “ma” kelimesi birleştirildiğinde “Selma” ismi oluşur.

Not: Mu’ammâ, kelime olarak “gizlenmiş, gizli ve güç anlaşılır söz” anlamlarındadır. TDK’de “Bilmece, âşıklık geleneğinde manzum bilmece.” olarak tanımlanmıştır. Bir edebiyat terimi olarak ise birtakım kurallar ile yazılan bilmeceler için kullanılır. Çözümü de bu kurallarla yapılır.

2003 yılının 11 Eylül'ünde; öğleyin doğdum Konya'da. Küçüklüğüm-den beri okumayı sevdim. İlkokul öğretmenimin tavsiyesiyle ikinci sınıfta BİLSEM ile tanıştım. Daha BİLSEM'deki ilk yıllarımda yazmaya başladım. İlk yazılarım deneme ve hikâye türündeydi. Büyüdükçe şiirlere ve makalelere de el atmaya başladım. Zaman zaman bıraktım yazmayı ama hep bir şekilde geri döndüm. Çekinsem ya da usansam da yaklaşık altı yedi yıldır yazmaya çalışıyorum bir şeyler ve biliyorum ki yazmaya da devam edeceğim.

Elif Oflaz

Konya Yüksel Bahadır Alaylı
Bilim ve Sanat Merkezi

Danışman Öğretmen

Deniz Akalan

Güneşin Bahçesinde Binbir Renk

Bilsen Seçkisi 2020

